

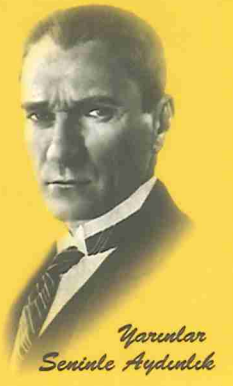

E G İ A D

Yarın

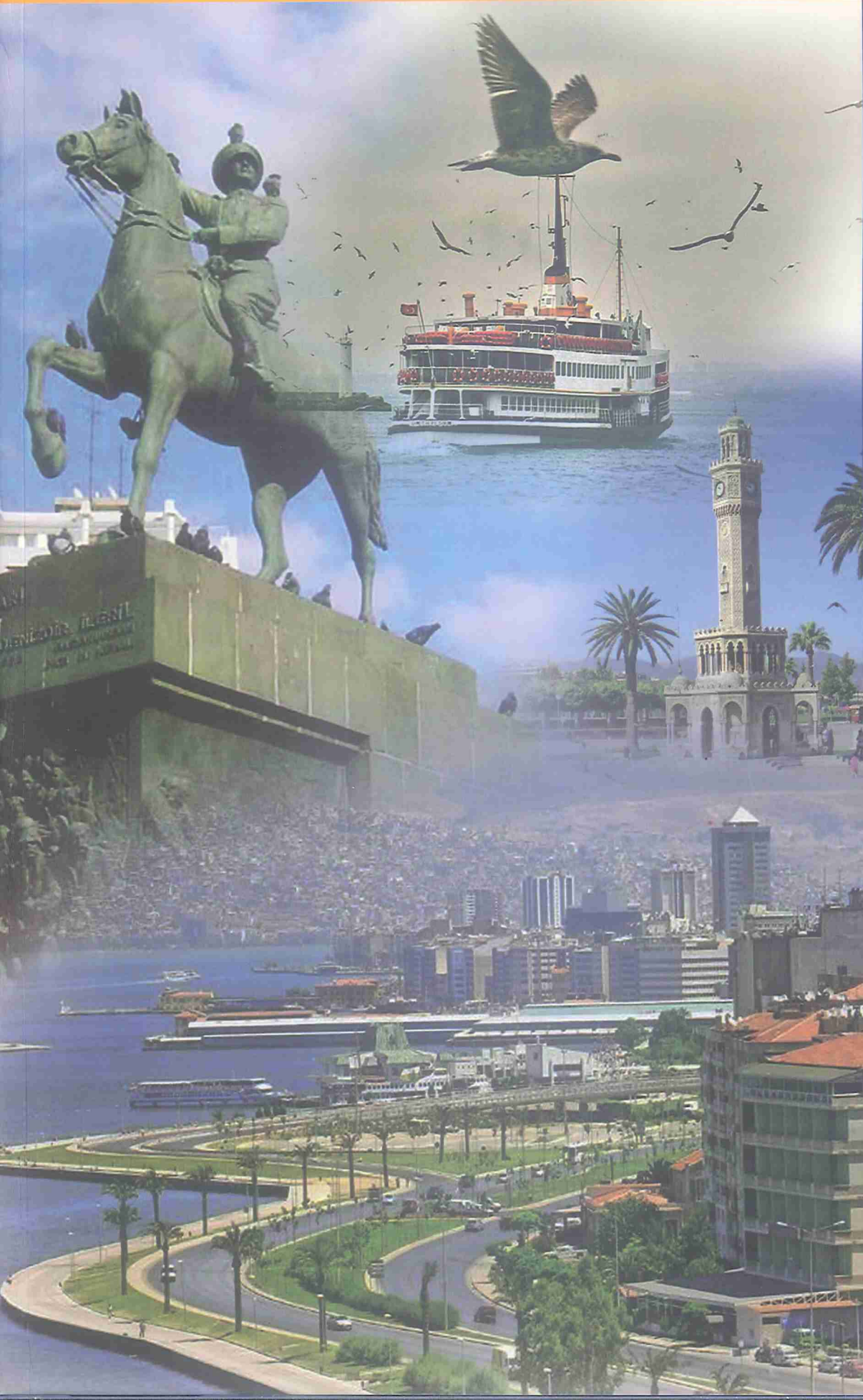
Mayıs 2009 Sayı:22

EGE GENÇ İŞADAMLARI DERNEĞİ YAYIN ORGANI

*Yarınlar
Seninle Aydınlar*

ISSN 1304-3269

İZMİR STK ÖNDERLERİ

ALTERNATİF SPOR

Armağan ÖZGÖRKEY,
İzmirli Başkanla
Federasyon Şaha Kalktı

BABALAR VE OĞULLARI

Yiğit, Kayhan ve Oğuz TATIŞ,

*Eğitimin
yılmaz bekçileri*

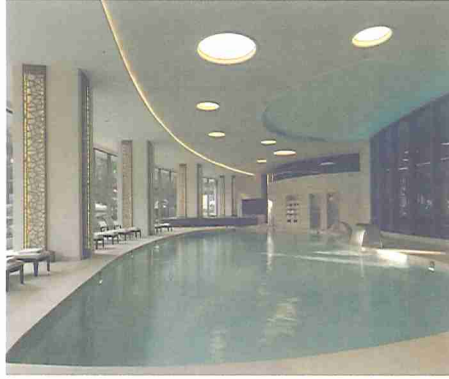
İzmir'deki İsviçreli...

swissôtel GRAND EFES İZMİR

Dünyanın Lider Otelleri'nin arasında yer alan Swissôtel Grand Efes, İzmir'de kendinizi şımartabilir ve modern çizgilerle dizayn edilmiş odalarımızda İsviçre konukseverliğinin tadına varabilirsiniz.

www.swissotel.com/izmir

AMRITA
SPA & WELLNESS

5.500 metrekare alan üzerine kurulu, Dünyanın Lider Spalan'ının Türkiye'deki ilk üyesi, Amrita Spa & Wellness'ta günün stresinden arınarak rahatlayabilir ve kendinizi yenileyebilirsiniz.

www.amritaspa.com/swissotel_izmir.html

GRAND EFES CONVENTION CENTRE

7.299 metrekare alan üzerine kurulu, 19 toplantı ve konferans salonuyla Grand Efes Convention Centre'da tüm toplantılarınızı Swiss Meeting Advantage ayrıcalığıyla gerçekleştirebilirsiniz.

www.swissotel.com/izmir

swissôtel GRAND EFES

İZMİR

Gaziosmanpaşa Bulvarı No:1 Alsancak 35210 İzmir / Türkiye

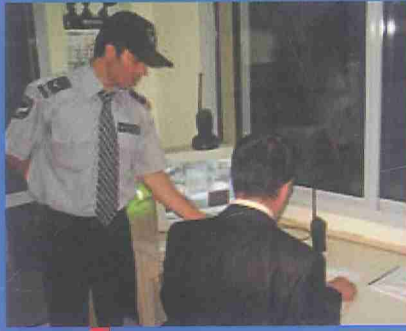
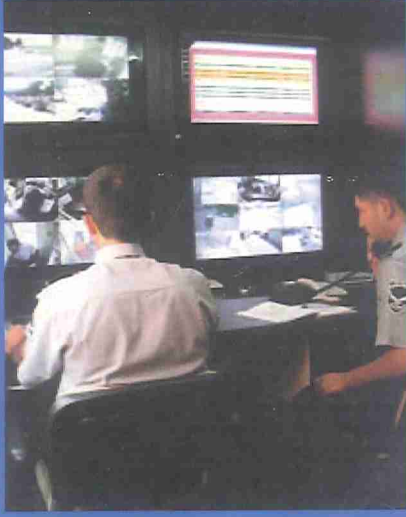
Tel: +90 232 414 0000 Fax: +90 232 414 1010

www.swissotel.com/izmir izmir@swissotel.com

A member of
**The Leading Hotels
of the World**

Klasik güvenlik hizmetinden daha fazlası...

DOĞANKOÇ
ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ

Genel Müdürlük

Kazım Dirik Mah. 187 Sk. No:27/6

Bornova - İZMİR

Tel: 0 232 343 37 14 * Faks: 0 232 343 36 92

info@dogankoc.com.tr

Yaşamınıza huzur katar...

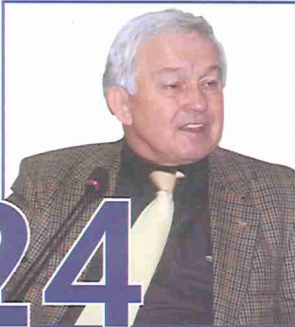
www.dogankoc.com.tr

10

İZMİR'İN PENCERESİNDEN

Mustafa Türkmenoğlu
"İzmir'e kendi içinden değil
dışardan bakmak lazım"

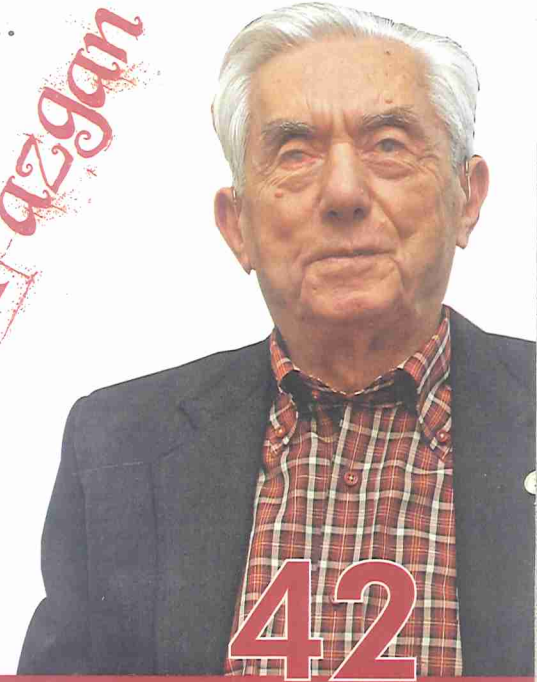

24

İZMİR STK ÖNDERLERİ

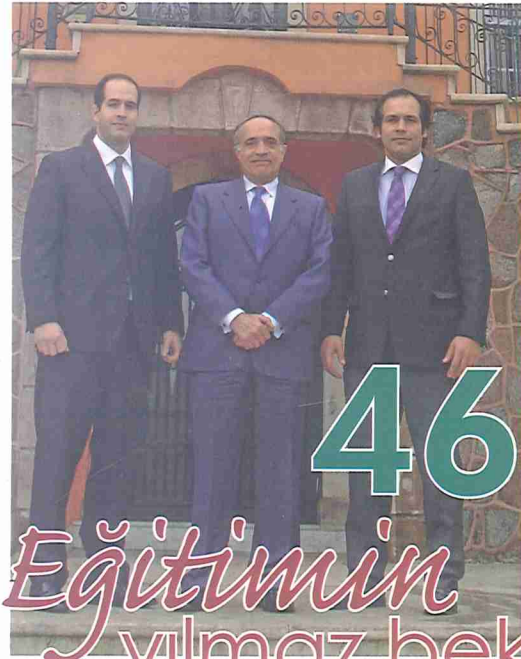
Bu ayki konuğumuz sıradışı bir yaşam ve başarı öyküsünün kahramanı...

Gültekin Paşgan

42

BAŞARI ÖYKÜSÜ

46

Eğitimin
yılmaz bekçileri

BABALAR VE OĞULLARI

Konuk Yazar / Erdal SARIZEYBEK	18
Konuk Yazar / Yrd. Doç. Dr. Hasan MERT	36
Konuk Yazar / Nurten AKYAZILILAR	64
Hukuk Dosyası / Özge AYAN	96
Hukuk Dosyası / Şener ÖZTERZİ	100
Finans / Nesrin ŞİRVAN	102
İnsan Kaynakları / Ulaş ÇAKAR	128
Teknoloji	138
Kitap	142
Konuk Yazar / Metin AYDOĞAN	146
Üyelerimizi Tanıyalım	152
Faaliyetler	160

Alinteri

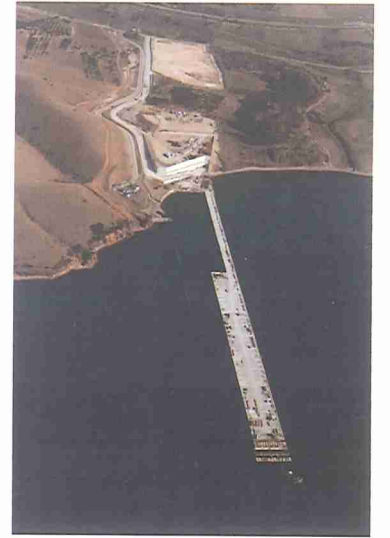

Öngördüğümüz gibi, günde 100 ton kapasiteli (yıllık toplam 35.000 ton) Ca/Zn tartım ve otomasyon tesisimiz Kasım 2006'da ve 75 ton/gün (yıllık toplam 25.000 ton) kapasiteli yeni darbe mukavemet artırıcı (impact modifier) tesisimiz Kasım 2007'de devreye girdi!

İleri görüşlülüğünün bir sonucu olarak, Ca/Zn sistemlerinin bileşiminde bulunan kimyasalların entegrasyonuna 7 yıl önce başlayan ve bugün en önemlilerinin, rakipleri içinde tek üretici firması haline gelen Akdeniz, çevre bilinci ve yüksek teknolojiyle sektörüne önderlik etmeye devam ediyor.

Gelişimde ve yatırımda süreklilik ilkesini benimseyen Akdeniz, İzmir Aliağa-Nemrut Körfezi'ndeki sıvı dökme yük depolama ve konteyner elleçleme amaçlı Akdeniz Kimya İskelesi'ni de, tamamlamış ve yakında hizmete açacaktır.

Alinteri ile beslendi.

Bu başarı,
bilgi birikimi, deneyimi ve Türk kimyagerinin,
makinecisinin, elektrik ve elektronikçisinin, işçisinin
gücünün eseridir.
Entegre bir tesis olarak yine rakiplerimizin önünde
yer almanın gururunu yaşıyoruz.

*Güven ve desteği ile bizleri
bugüne taşıyan tüm
müşterilerimize
teşekkürlerimizle...*

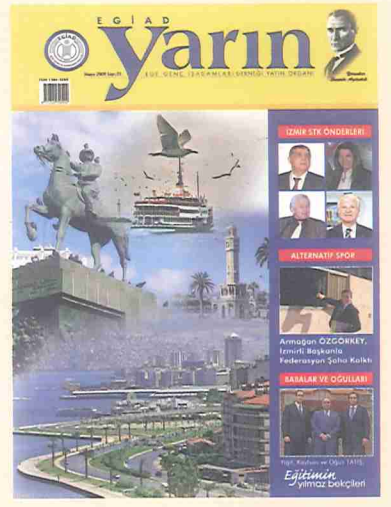

Akdeniz Kimya

TS-EN-ISO 9001: 2000

Atatürk Mahallesi No: 45, Ulucak - Kemalpaşa / İzmir • Tel: (232) 877 01 44 • Faks: (232) 877 01 50 • www.akdenizkimya.com.tr

Yıl: 6 Sayı: 22 MAYIS 2009

İmtiyaz Sahibi:

EGİAD adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Cemal ELMASOĞLU

Yayın Kurulu Başkanı:
Reha ATAKAN

**Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Ve Yayın Koordinatörü:**
Doç. Dr. Mustafa TANYERİ

Yayın Danışma Kurulu:

Ali Ekber YILDIRIM
Ahmet Yener ÖZKESEN
Aşkın BAYSAL, Aydın BİLGİN
Batu BAYKAL, Baturalp BERBEROĞLU
Başar KARCIOĞLU, Betül ELMASOĞLU
Bülent ZARİF, Can BOSOR
Cemal TÜKEL, Cemalettin ÖZDOĞAN
Çetin GÜREİ, Deniz SİPAHİ,
Engin Çınar SERDAR, Eldem ESEN,
Erol YARAŞ, Esra Ar, Figen Aslan,
Hakan TARTAN, Hilmi ÇINAR,
İsmail UĞURAL, İlyas ÖZGÜVEN,
İlhan BİLGEHAN, Kemal ERTAN,
Levent PALA, Necati BAHÇECİ,
Nedim ATİLLA, Nevzat DÖNMEZ,
Nurten AKYAZILILAR, Merih AK,
Mehmet AKYAR, Mehmet GÜREL,
Mehti TANAMAN, Muammer BAŞKAN,
Prof. Dr. Mustafa TANYERİ, Ömer DİNÇER,
Seda GÖK, Selim TÜRSEN,
Serap ZEYBEK IHLAMUR, Serdar KIZIK,
Şebnem BURSALI, Sunay AKÇA SUN,
Pakize SÜKAN Pervin MISIRLIOĞLU,
Reha ATAKAN Temel A. ŞEN,
Uygar MESUDİYELİ

Yönetim Yeri:

Punta İş Merkezi 1456 Sokak No:10 Kat:8
Alsancak / İZMİR
Tel-Fax: (232) 422 30 00 pbx
egiadd@superonline.com
egiad@egiad.org.tr
www.egiad.org.tr

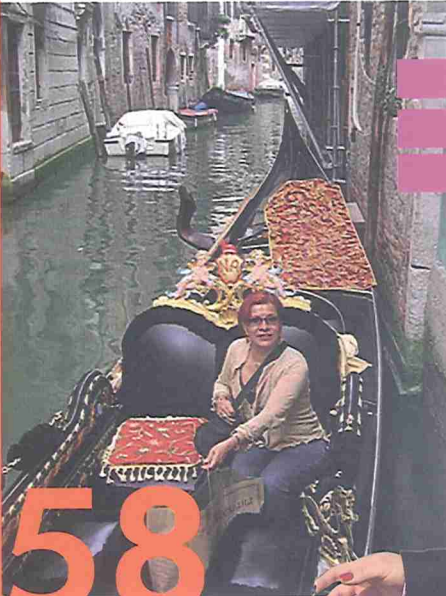
Grafik Tasarım ve Baskı:

Tükeltmat A.Ş.
1571 Sokak No:16 Çınarlı/İZMİR
Tel: (232) 461 96 42

EGİAD YARIN, EGİAD'ın yerel yayın organıdır. Dergide yayınlanan görüşler ilgili yazarlara ait olup EGİAD'ın görüşlerini yansıtmaz. İzinsiz alıntı yapılamaz.
ISSN 1304 - 3269

Baskı Tarihi: 15 Mayıs 2009

İÇİMİZDEN BİRİ

Şebnem Bursalı,

"İzmir'i dünyanın en güzel ama yeterince bakımlı olmayan kızına benzetiyorum."

54

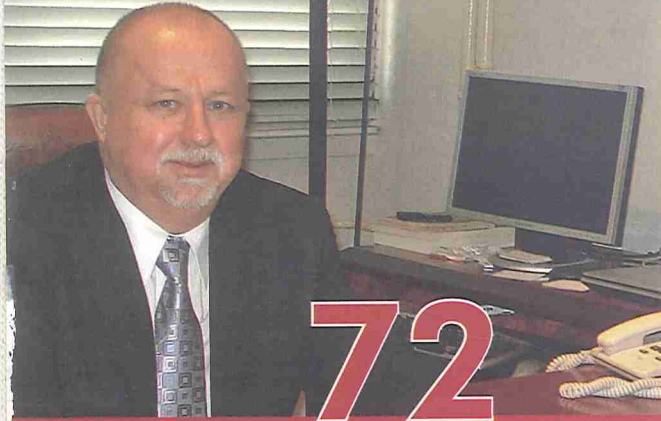

58

İzmir'in Seyyahı
Pervin Mısırlıoğlu Erkilet;

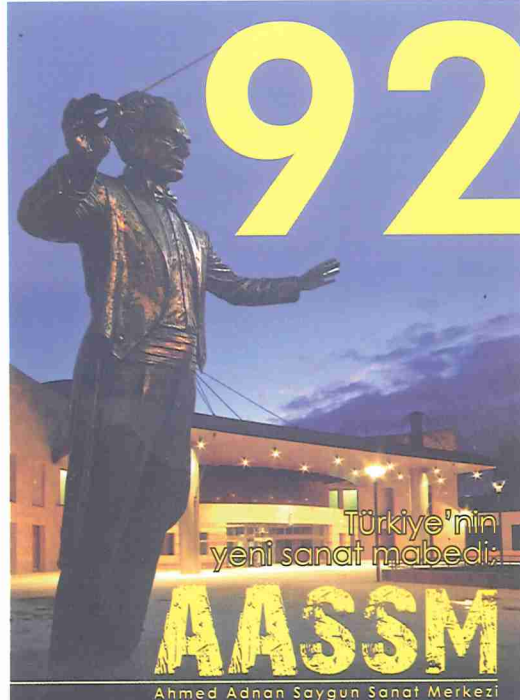
"Mozaik yapımızı koruyup,
değerlerimizi ayakta tutmalıyız"

EGİAD'IN KURUCU BAŞKANI;
Bülent ŞENOCAK
Şube değil,
merkez olmak istedik...

72

ONUR KULÜBÜ

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi

KÜLTÜR SANAT

Türkiye Binicilik Federasyonu Başkanı
Armağan ÖZGÖRKEY

**İzmirli
Başkanla
Federasyon
Şaha
Kalktı**

110

ALTERNATİF SPOR

Cemal ELMASOĞLU
EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

DEĞERLİ EGIAD YARIN DERGİSİ DOSTLARI;

Yerel seçimler Türkiye'nin ekonomik kriz ortamında gerçekleştirdiği bir demokrasi sınavıydı. Ekonomik açıdan zor günler geçiren Türkiye, 29 Mart yerel seçimleri sonrasında şimdi rotasını tümüyle ekonomiye çevirmek zorundadır. En küçük ölçeklisinden en büyüğüne kadar reel sektörün tüm kuruluşlarının bir çıkış yolu aradığı bugünlerde hükümetin açıkladığı ve bizce geç kalmış önlem paketleri umarız ekonominin beklediği can suyunu sağlar.

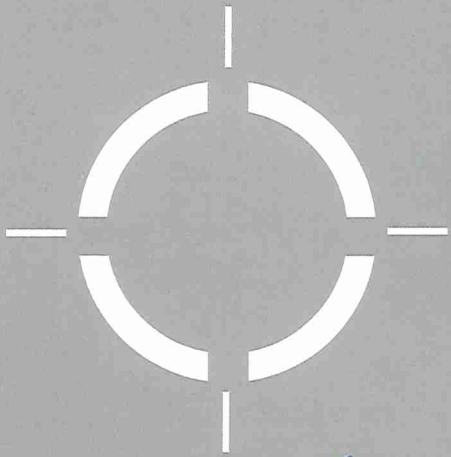
Ancak, sadece iç talebi canlandırmaya yönelik vergi, resim ve harç indirimleri şeklinde sunulan önlemler paketi bizce dar kapsamlı ve ekonominin sadece talep boyutunu desteklemeye dönük çabalar olarak değerlendirilmektedir. Oysa, şu anda başta KOBİ'ler olmak üzere geniş üretici kesimlerin asıl ihtiyacı olan şey kredi musluklarının açılması, bu şirketlerin üzerinde birikmiş olan faiz yükünü hafifletecek adımların atılması, bankalarla reel sektörün bir uzlaşma ortamı içinde ortak paydalarda buluşarak krizden çıkışı en az zararla sağlayacak kolaylıkların uygulanmasıdır.

Yerel seçimler sonucunda ortaya çıkan halk iradesi çok iyi değerlendirilmelidir. Seçmen, iktidar ve muhalefet partilerinden bundan sonraki süreçte işbirliği ve ortak akılda buluşma kültürünü siyaset yaşamımıza yansıtılmalarını beklemektedir. Oyların seçmen tarafından dengeli bir şekilde dağıtılması bunu en güzel şekilde göstermektedir. Artık Türkiye'nin dış politikası, sanayileşme politikası, eğitim politikası, sosyal güvenlik politikası, sağlık politikası ben yaptım oldu zihniyetiyle değil Türkiye için en doğru olan, tüm siyasi aktörler tarafından bütün boyutlarıyla müzakere edilerek ve ulusal çıkarlar gözetilerek belirlenmelidir. Türkiye, küresel rekabetin gerektirdiği hazırlıkları kısa, orta ve uzun vadeli hedefler koyarak eksiksiz yapmalıdır.

Yerel seçimlerde göreve gelen her partiden yöneticilerin sağduyu, dürüst siyaset, çalışkanlık ve proje üretimi gibi halkın temel beklentilerine cevap vererek bu dönemde çıtayı daha da yükselteceklerine inanıyoruz. EGIAD Yarın Dergisi'ni değerli okurlarına en iyi dileklerimi sunar, dergiye emeği geçen herkese içtenlikle teşekkür ederim.

Valber

sağlıklı
güvenli
1973'den beri
fleksibil ambalaj üretiyoruz

Think Flexible

bak ambalaj

www.bakambalaj.com.tr

Reha ATAKAN
EGİAD YARIN Yayın Kurulu Başkanı

“Reel Ekonomi” ...

Aylardır konuşuyoruz küresel kriz, piyasalar, finans sektörü, reel ekonomi diye. Nedir reel ekonomi?

“Réel” Fransızca bir kelime. Gerçek demek... Fransızcasını söyleyince daha gerçek olmuyor ama Türkçe yerine ne kadar yabancı kelime kullanılırsa o kadar havalı olduğu için reel deniyor. “Réel ekonomi” dediğimizde de **gerçek** anlamda üretilen mal ve hizmetler demiş oluyoruz.

Bu durumda yatırım bankalarının kâğıt üzerinde yaptığı türlü oyunlarla gerçekte var olan 100 birimlik parayı en iyimser hesapla 900 birim haline getirip **gerçek** hiçbir karşılığı **olmayan** sanal bir emtia yaratıp ticaretini yapması sonucu oluşan finans sektörü nasıl bir sektör, nasıl bir ekonomidir?

E, mum da yatsıya kadar yanıyor. Küresel para merkezlerinin dizginlenemez para ve güç hırsı ile 20 yıldan beri şişirdikleri balon sonunda patladı, 52 trilyon dolar buharlaştı. Bu kadar paraya bari dünyamız için, insanlık için iyi bir şeyler yapılsaydı. Hala her yerde savaş, açlık, susuzluk, hastalık, çevresel felaket.

Şimdi “Réel” ekonominin temsilcileri olarak bizler, “Réel” olmayan ekonominin temsilcilerinden bu krizde destek bekliyoruz. Daha çok bekleriz. Vurguncu sermayenin icadı olan küreselleşme bugünkü şekliyle gerçek yatırım, üretim ve istihdama dayalı olamadığından kısa sürede çöktü. Şimdi uzmanlar, yetkililer, devlet başkanları yeni bir para düzeninin oluşturulması gerektiğini söylüyorlar. Bakalım dünya para piyasaları bundan sonra ne türlü bir şekle girecek. Bu sefer akıllanıp hırslar dizginlenecek ve dengeli bir para düzeni kurulacak mı, yoksa küresel para merkezleri yeni bir oyunla tekrar bildiklerini mi okuyacaklar?

Ülkemize gelince, hatırlarsınız bir banka reklamı vardı. Bir Amerikalı, bir Japon ve bir Türk trende seyahat ediyorlardı. Amerikalı ve Japon geliştirmiş oldukları yüksek cep telefonu teknolojisi ile birbirlerine hava atarken bizim Türk ise marifetini kendi üretmediği bir cep telefonu ile bankaya mesaj atıp 20 dakikada borç alarak gösteriyordu. Ne yaratıcı reklam ama! Dünya teknoloji yarışında biz borçlanma...

Borç almayı ve tüketmeyi teşvik eden benzer banka reklamları aynen devam ediyor. Halkımız bankalara borç almak için koşarken hükümetimiz de IMF’den daha fazla borç alabilmek için çırpınıp duruyor. Borç içinde yüzüyoruz. “Reel ekonomi” tarihimizin en büyük daralmasını yaşıyor. Hal böyleyken ülkemizdeki büyük çoğunluğu yabancılara eline geçmiş bankalar ise sadece kendilerini koruyan yasaları ile dünyada eşi az görülür faiz oranlarıyla kârlarını arttırıyor.

Çalışıp üretmek varken borç almanın bu kadar marifet olarak gösterilmesi ile ülkemizin ve toplumumuzun geldiği durum ortada. Ne demişti Ulu Önder Atatürk: “çalışmadan, üretmeden, alın teri akıtmadan yaşamayı alışkanlık haline getirmiş milletler önce haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve en sonunda da istikballerini kaybetmeye mahkûmdurlar”.

Madem yabancı kelime kullanmaya meraklıyız, artık “reel” diyorsak bunu İngilizce okuyalım. Durumu daha iyi anlatıyor:

reel (f.), (i.) dönmek, çabuk dönmek; sersemlemek, başı dönmek;
bozguna uğramak; sarhoş gibi sendeleyerek yürümek, salınmak; (i.)
sendeleyerek yürüme, başı dönme.

Türkiye'deki Mövenpick Otelleri'nin zarif ve sıra dışı dünyası keşfedilmeyi bekliyor. Otellerimizde dilerseniz keyifli bir hafta sonu geçirin. Ya da sevdiklerinizle Akdeniz ve Türk mutfaklarından örneklerin tadına varın. Spor ve sağlık aktivitelerinden yararlanarak tüm yorgunluğunuzu üzerinizden atın. Mövenpick Hotels & Resorts; İstanbul, İzmir veya Bodrum'da kendine özgü stili ve özenli servisi ile konuklarını ağırlıyor.

Passionately Swiss.™

MÖVENPICK
Hotels & Resorts

Mövenpick Hotel İstanbul
Mövenpick Hotel İzmir
Mövenpick Resort Bodrum
Mövenpick Hotel Ankara
Ayrıntılı bilgi için 0212 319 29 61'i arayabilirsiniz.
sales.turkey@moevenpick.com

www.moevenpick-hotels.com

İsviçre stili Türk konukseverliği.

Mövenpick Hotel İstanbul

Mövenpick Hotel İzmir

Mövenpick Resort Bodrum

Mövenpick Hotel Ankara (Açılış 2010)

Prof. Dr. Mustafa TANYERİ
EGİAD Genel Sekreteri

SAĞDUYU YA DA HÜSRAN

Cumhurbaşkanlığı seçimi ile başlayan süreçte halktan gelen tepkiler çok haklıydı. Sokaklar bir şeyler anlatmaya çalıştı. Yerinde ve dozunda olgun bir karşı duruş sergilendi. Bütün olan biteni yine muhalefetin bir bardak suda fırtına koparma gayreti olarak nitelendirmeye çalışan hükümet umarız artık gerçekleri görür.

Türk halkı zorla giydirilmeye çalışılan bu elbiseyi giymek istemediğini söylüyor. Hükümetlere düşen görev ekonomi ve dış politikada kısa, orta ve uzun vadeli hedefler koyarak halkın refah düzeyini, ülkenin dışarıdaki itibarını arttırmaktır Dünya demokrasiye, özgürlüklere ve refaha koşarken tersine girişimlerin şansı yok. Az gelişmişlik kısıracındaki ülkelere bir bakın. Aslında onları bu kadere mahkum eden en önemli etken kötü yönetilmektir. Bu durum tepkisiz, örgütsüz, susan, boyun eğen toplumlara bekleyen kaçınılmaz bir gerçektir.

Değerli EGİAD Yarın Dostları,

AKP, merkez sağdaki boşluğu doldurup, küresel ekonominin sunduğu fırsatları çok iyi analiz ederek Türkiye için bir yol haritası çıkarmak yerine rejim karşıtlığı boyutuna uzanan tehlikeli sulara yöneldi. Zaman zaman halka ümit veren açıklamalar bir süre sonra tabana şirin görünme kaygısı veya gerçek niyetlerin su yüzüne çıkması nedeniyle atılan geri adımlarla etkisini kaybetti. Bu gelgitler iktidarın gerçek gücünü ve kimliğini sergilemesine engel oldu. İktidar meclisteki sandalye sayısının verdiği sayısal çoğunluğu iktidar siyasal güç olarak algılayıp bazı çıkışlarla rejimi ve onun kurumlarını test etmeye çalıştı. Bir taraftan iyi başlayan, topluma ben değişim mesajları veren bir siyasi hareket diğer taraftan ise bilinçaltındaki özlemleri gereksiz zorlamalarla kabul ettirmeye çalışan bir zihniyet.

Hükümetin meydanlarda halkın verdiği mesajdaki ana fikri bile anlayamadığı ve olan biteni sağduyulu değerlendirmek yerine sivri söylemlerle polemik yolunu tercih ettiğine bakılırsa durum vahim. AKP bu siyasi tavrını devam ettirdiği takdirde yakaladığı bu fırsat hüsrana dönüşebilir. Anayasa Mahkemesi'nin siyasi tartışmaların içine çekilmesi ve yargıya yönelen suçlamalar tehlikeli ve yanlış bir yola girildiğini gösteriyor. Yargının bağımsızlığını ve saygınlığını korumak hepimizin ama öncelikle de hükümetlerin sorumluluğudur.

Yasama, yürütme ve yargının bağımsızlığı bizim siyasi literatürümüze kuvvetler ayrılığı ilkesi olarak yerleşmiştir. Bu üç kuvvet karar ve eylemlerinde bağımsızdır ancak bir öz denetim mekanizması da gücün kontrolsüz kullanımını engellemektedir. Ancak, bu güçlerin kullanımında aynı zamanda sinerjik bir etkileşim de olmalıdır ve beklenir. Çünkü bu erklerden birini kullanan taraf için diğer taraflar hem stratejik ortak hem de erkin kaynağıdır. Bu nedenle, kuvvetler ayrılığı kadar kuvvetler birliği de önemlidir. Türkiye'de iktidarların bu gerçeği görmesi bundan sonrası için olumlu bir adım olacaktır.

EGİAD Yarın Okurlarına sevgi ve saygılarımla,

“İzmir’e kendi içinden değil dışardan bakmak lazım”

Ortak hedeflerimiz var ama çok ağır yol alıyoruz. Süreci uzatmayalım. Bunu liman sorununda, yol sorununda yaşıyoruz. Akşam karar verip, sabah yapmak gerekiyor.

EGİAD: Mustafa Türkmenoğlu kimdir?

M. TÜRKMENOĞLU: İzmir'de 7 kuşaktır yaşayan bir ailenin İzmir'de doğmuş büyümüş bir ferdiyim. Ege İhracatçı Birlikleri'ni de sivil toplum kuruluşları arasında değerlendirirsek, 1962 yılından beri ihracat yapan aile şirketimizin EİB de görev alan fertlerinden biriyim.

Ege'de tarıma gönül veren, zamanımızın belli bir dönemlerini bu birliğe hizmet vererek geçirmiş bir aileyiz. İzmir'e sevdası olan birisiyim.

EGİAD: Eğitiminizi bildiğim kadarıyla Bornova Anadolu Lisesi(BAL) sonrasında ise Ege Üniversitesi Ziraat Mühendisliği'ni bitirdiniz.

M. TÜRKMENOĞLU: BAL'dan öncede Hakimiyeti Milliye İlköğretim Okulu'nu bitirdim. 1980 dönemini hatırlamak acı veriyor ama o dönemde Ege Üniversitesi Ziraat Mühendisliği bölümünde eğitim aldım. O yıllarda, bir dönemde ancak birkaç derse girebildiğimiz yıllar yaşadık. Kısa bir sürede yabancı dil ve dünya ticareti konusunda Avusturya'da eğitim gördüm.

EGİAD: Ziraat mühendisliği sizin tercihiniz miydi?

M. TÜRKMENOĞLU: Eğitim hayatında çok etkin değildim. Geçen günlerde andacıma baktım. Arkadaşlarım şunları yazmış, "Al gülüm, ver gülüm esasiyla orta okul ve liseyi bitiren arkadaşımız diye anlatmışlar. Aslında ben o günlerde dengeler esasının önemini kavramışım. Ziraatçı kökenli bir aileden geliyordum. İzmir dışında okumaya pek sıcak bakmadım. Çünkü çocukluğumdan beri iş hayatının içindeydim. Hafta sonları ve tatillerde bizzat iş içindeydim. Aslında alaydan yetiştim. Eğitim hayatım sürecinde de İzmir'den kopmak istemedim.

EGİAD: Aslında farklı bir alanda eğitim görmek istemediniz mi?

M. TÜRKMENOĞLU: Doğruyu söylemek gerekirse eğitim benim için çok da önemli değildi. Çünkü, başka bir iş yapmak istemiyordum. Örne-

ğin, doktor olmak isteseydim evet haklısınız. Benim düşüncem kişiye bağlı bir iş olmaz idi. Yöneticilik kişiye bağlı değildir. O zaman İzmir de sistem mühendisliği, endüstri mühendisliği gibi alternatiflerimiz de yoktu. Olan bölümlerde Ankara ve İstanbul'da idi. Okulu bitirdiğimde ben zaten çalışıyordum.

EGİAD: EİB ile tanışma süreci nasıl başladı?

M. TÜRKMENOĞLU: 1986 yılında da 27 yaşında Ege Yaş Sebze Meyve İhracatçıları Birliği'nde yönetim kurulu üyesi idim. Yönetim kurulunda daha önceden babam da görev yapmıştı. O dönemde zaten çok fazla ihracatçı portföyü de yoktu. Toplasanız sektörde ancak 18-20 ihracatçı vardı. Yönetim kurullarına Seçilme şartları kriterini yakalayabilen o yıllarda çok fazla firma yoktu. Burası bir istişare danışma mekanı gibiydi. Bugün ki üye sayısı ile o gün arasında çok büyük farklar var.

EGİAD: EİB'nin sizin hayatınıza neler kattı?

M. TÜRKMENOĞLU: Birebir işin içinde olduğunuzda olduğunuz da artılarını, ihracatın ve ihracatçının eksilerini ve artılarını sektörlerin ileriyeye gitmesi için neler yapılması gerektiğini zaten görüyor ve analiz edebiliyorsunuz. Uzun yıllar bakanlıklarla diyalog içinde olunca raportör olarak işe başlayanların yıllar geçtikçe üst noktalara geldiler. Onlarla ilişkilerin güçlü tutulması gerekliliğini gördük. Ben beşeri ilişkilere önem veren birisiyim. Ülke menfaati doğrultusunda bu benim için öncelikli başlıktır. Ayrıca sürekli olarak gelişmeyi takip etmek... Farklılığı yakalamayı ve öneri getirmeyi öğreniyorsunuz. Bürokrasi ve Bakanlıklar ile olan ilişkileri birebir götürmeyi öğreniyorsunuz. İstişare ve önerilerde bulunma sürecinde yer alıyorsunuz.

Uzun yıllardır görev aldığımız içinde güven ortamı var. O zaman çözümler çok daha mantıklı ve çabuk oluyor. Birliklerin 20 yıl önceki yapısı ile bugün ki yapısı çok farklı. İnsan kaynakları açısından çok de-

Mustafa Türkmenoğlu, Ege İhracatçı Birlikleri'nde 23 yıldır aktif görev yapan bir ihracatçı...Yaş sebze ve meyve alanında faaliyet gösteren ve İzmir sevdalısı bir ailenin ferdi olan Türkmenoğlu, tecrübesiyle iki dönemdir Ege İhracatçı Birlikleri Başkanlar Kurulu Başkanı koltuğunun sorumluluklarını yerine getirmek için çaba harcıyor.

İzmir için farklı düşünceleri ortak akıl-ortak hedef haline getirmek gerektiğini belirten Türkmenoğlu, "Ortak hedeflerimiz var ama çok ağır yol alıyoruz. Süreci uzatmayalım. Bunu liman sorununda, yol sorununda yaşıyoruz. Akşam karar verip, sabah yapmak gerekiyor" diyor.

Mustafa Türkmenoğlu ile ihracatçı birliklerindeki görevleriyle elde ettiği tecrübeler, İzmir'in içinde bulunduğu nokta, yapılması gerekenler ve STK'ların İzmir'e kazandıracakları üzerine konuştu.

SİAD'lar kulüp haline gelmemeli. Toplumun her kesimini içine almalı. Kulüp haline geldiğinizde o zaman alternatifleriniz oluşuyor. Ne çekildiyse de bundan çekildi. EĞİAD İzmir içinde güzel bir yapılanmadır. İleri bir Türkiye özleniyorsa, gençler daha girişimci olmak zorundalar.

Koltuktan güç alan haline gelerseniz, o çok doğru bir mantık değildir. Koltuğa hem güç vereceksiniz, hem güç alacaksınız...

ğişti. Hedefler değişti. Buna hem siz ayak uyduruyorsunuz, hem yön veriyorsunuz. Bölgesel avantajları ön plana çıkarmak öncelikli başlıktır.

Hizmet etmek olarak baktığımızda askerlikle eş değer... Bu hizmetleri ülke menfaatleri mantığıyla düşünmeniz lazım. Hizmet vermek lazım... Bunu karşılık beklemeden yapmak gerekiyor.

Bir teşekkür, bir gönül borcunu ödemek olarak düşünülebilir. İnsanlar bazı şeylerden haz duyarlar. İşte bu görevi yaparken de o hazzı duymak önemli. Hayatta her şey maddi avantaj değildir. Hayatta yaşam hevesinizin olması gerekiyor. Yaşamın bir zevkinin olması lazım... Bir şeyi başarmak, bir şeylerin ileriye gittiğini görmek önemli. Dünya pazarlarında satarak onların memnuniyetini görebek, onların cebinden parasını alabilmek bunlar çok farklıdır. Sadece rakamsal değil hissi olarak da bakmak lazım.

EĞİAD: Başkanlar kurulu başkanlığında ikinci döneminiz. "Şu projeyi işi yaptığımızda gerçekten çok büyük keyif aldım" dediğiniz anlar olmadı mı?

M. TÜRKMENOĞLU: Doğru yaptığımız her işte bu hazzı yakaladık. Yapamadıklarımızda içimizi yedik, bitirdik. Zaten görevin hakkını vermek zorundasın. Buna mecbursun. **Koltuktan güç alan haline gelerseniz, o çok doğru bir mantık değildir. Koltuğa hem güç vereceksiniz, hem güç alacaksınız.** Bunu doğru yapmak zorundasınız. Her hareketiniz doğru olmayabilir. Danışmakta zorundasınız. Ortak akıl ile hareket etmek zorundasınız. Zaman zaman yönlendirebilirsiniz. Yapamadığımız da çok şey var.

EĞİAD: Bunlar neler?

M. TÜRKMENOĞLU: Yapılacak makul şeyler varsa ve ben bunun yapılacağına inanmışsam, yaparım. Ama olmayacak artık çözümsüzleşmiş şeyler varsa da bunların peşinden gitmem. Bu hedeflerin üzerine gitmenin zaman kaybından başka bir şey olmadığına inanırım. Doğru hedeflerde takipçi olmak çok önemli.

EĞİAD: -Eski başkanlar kurulu başkanları listesine baktığımızda tekstil

sektöründen başkanların ön planda olduğunu görüyorum. Sayın Servet Eröcal Bey demir çelik sektörün geliyordu. Siz tarım bölgesinde, tarım alanındaki ilk başkanlar kurulu başkanı olma özelliğine sahipsiniz. Bunun getirdiği farklı sorumluluklar oldu mu?

M. TÜRKMENOĞLU: Ben 12 birliğinde başkanım. Başkan olduğumda öncelikle ben bunu söyledim. Çünkü tarıma dayalı sanayimiz var. Ben hemen hemen bütün başkanlar kurulu başkanlarının yönetiminde onlarla birlikte çalıştım. Onların bilgi birikiminden yararlandım. Tekstil ve hazır giyim sektörü de bana göre tarım sanayinin bir koludur. Aslında aynı hedeflerimiz var. İhracatı arttırmak ve daha fazla dünya ülkesine ulaşmak...

Hangi sektörü ön plana çıkarabiliriz buna bakıyoruz. İnovasyon komitesi kurduk. Her sektörün kendi içinde ne yapabiliriz ve yeni neler kazandırabiliriz diye bakıyoruz. Farklı sorumluluk; her sektörün kendine has sorunlarını ve üretimden ihracatına kadar olan sürecini o işi yapan kadar iyi bilmek zorundasınız. Bilmediğiniz bir işin teknik detaylarını tartışamaz, çözüm öneremezsiniz. Türkiye'de şu anda senin krizin benim krizim süreci var. Kapasite kullanımımız iyi ama Türkiye'nin genel bir büyüme sancısı var. Hızlı büyüme zorundayız. Ama yapısal değişiklikleri de o kadar hızlı yapamamanın sıkıntıları yaşıyoruz. Bu bütün üretken ve hızlı gelişen toplumların genel sıkıntısıdır. Bunu zaman zaman görüyoruz. İnsan kaynaklarımız yeterli olduğu halde bunu tam kullanamıyoruz.

EĞİAD: EİB'deki yetkinizin dışında EGEV'de görev alıyoruz. EXPO yürütme kurulunda görev aldınız. KALDER'de etkimsiniz. Keza TİM'de görev alıyorsunuz. Buralardaki bilgi birikiminizi ve farklı platformlardaki yetkilerinizi de düşündüğümüzde nasıl bir İzmir görüyorsunuz?

M. TÜRKMENOĞLU: İçinden baktığınızda farklı, dışardan baktığınızda farklı görürsünüz. İzmir'e kendi içinden değil dışardan bakmak lazım. Bizler kendi işlerimizde de aynı şeyi yapıyoruz.

EĞİAD: Hata mı yapıyoruz?

Uluslararası piyasada birlikteyiz.

Dış Ticaret ürünlerimizle, uluslararası piyasada çalışan firmanızın beklentilerine uygun, kaliteli ve modern hizmetler sunarak dış piyasalardaki başarılarınıza destek oluyoruz!

Firmanıza özel çözümlerle riskinizi minimize ediyor, rekabet gücünüzü ve başarılarınızı artırıyoruz.

- Akreditif
- Kabul/Aval Kredileri
- Harici Garantiler
- İhracat Akreditifi İskontosu
- İhracat Faktoringi
- Eximbank Kredileri
- Ülke Kredileri

Bir örnek vereyim. 1 sene önce İstanbul Batıatakent'e gittim. 15 bin konut yapılıyordu. Kötü bir yolu vardı. Bitmiş binalar bile boştu. Şu anda alt ve üst geçitleri tamamlanmış, 15 bin konuta her alanda hizmet veren, alışveriş merkezleriyle bir yaşam merkezi haline gelmiş. Çok hızlı dönüşümü ve gelişimi. Bunu İzmir'de yapamıyoruz. Bu büyük bir sıkıntıdır. Bu sadece bir örnek. Emekli kenti olmamız gerekiyor. Böyle bir düşünce içinde de olmamalıyız. Gelmeye açık olacaksak, burada yaşayanlar olarak çok hızlı kararlar almalıyız.

M. TÜRKMEÑOĞLU: Evet. İçinden baktığınızda hissi davranıyorsunuz. Dışardan baktığınızda mantıklı düşünür hale geliyorsunuz. İzmir'e dışardan baktığınızda "İzmir olması gereken yerde mi?" hep bu soru ile karşılaşıyoruz.

Türkiye'nin bir konjunktürü var. Bugüne kadar yönünü Marmara Bölgesi'ni büyütüp, orayı sanayi ve ticaret merkezi haline getirme üzerine çevirmiş. Burası o kadar büyümüş ve artık kitlenmiş, ayrıca Türkiye'nin ekonomik ve nüfus hacmi öyle büyümüş ki, 2 ve 3. şehri yaratmak zorunda kalmış. Gelişmiş ülkelere baktığımızda, her büyük ülkenin içinde ekonomik, eğitim, sosyal anlamda 2-3 büyük şehir yaratmış olduğunu görüyoruz. İzmir bu yönden baktığımızda tercihini "Biraz daha ufak olsun benim olsun" mantığına getirmiş. Dışardan baktığınızda hayır her şeyden biraz var, ama tercih yok. Turizm deseniz biraz var. Sanayi deseniz biraz var. Üniversiteleri var. Sağlık turizmi için büyük fırsatlar var. **Ama bana göre gelişmesini veya vizyon hedeflerine devamla sermaye çekip, büyüten milli sermayesini çok hızlı yaratan bir yapısı yok. Bu şehirde yavaşlık var. Bizde yavaşlık var.**

Bir örnek vereyim. 1 sene önce İstanbul Batıatakent'e gittim. 15 bin konut yapılıyordu.

Kötü bir yolu vardı. Bitmiş binalar bile boştu. Şu anda alt ve üst geçitleri tamamlanmış, 15 bin konuta her alanda hizmet veren, alışveriş merkezleriyle bir yaşam merkezi haline gelmiş. Çok hızlı dönüşümü ve gelişimi. Bunu İzmir'de yapamıyoruz. Bu büyük bir sıkıntıdır. Bu sadece bir örnek. Emekli kenti olmamız gerekiyor. Böyle bir düşünce içinde de olmamalıyız. **Gelmeye açık olacaksak, burada yaşayanlar olarak çok hızlı kararlar almalıyız.**

EGİAD: Aslında İzmir'de önemli bir sermaye gücü var.

M. TÜRKMEÑOĞLU: Fazlasıyla var.

EGİAD: O zaman risk almak istemiyor...

M. TÜRKMEÑOĞLU: Alakası yok. (İEB'deki ofisin penceresinden göstererek) Bayraklı'ya bakın orada 2 tane fabrika var.

Gelişmemiş, düzenlenmeye müsait bir noktadan bahsediyoruz. Orada yatırım yapılabilir.

Farklı bir yapılanma yaratılabilir. Burası da körfez, Kordon kadar değerli, Kordon da yapamadıklarımızı,

eksikliklerimizi orada hayata geçirebiliriz. Kruvaziyer turizm ile şu kadar turist getirdik diyoruz. Marka olmuş şehirlerin yapısına bakın. Hepsinde bir eski şehir vardır. 320 bin kişiyi nereye götüreceksiniz. Yaratıcı olmak zorundayız. Bu konuda planlı ve hızlı hareket etmemiz lazım. Ne kadar hızlı hareket ederseniz, o kadar para alırsınız. Ondan sonra neden gelmiyor dememeliyiz. Sermayeyi, şehrin potansiyellerine göre değerlendirirsek, yararlı olur.

EGİAD: Herşeyden az az olan bu şehir, sizce ne şehri olmalı?

M. TÜRKMEÑOĞLU: Aslında ne olması gerektiği EXPO sürecinden sonra ortak akıl ile çıkarıldı. 3-5 başlık çıkarıldı. Ama öncelikle yatırımların biran önce halledilmesi lazım. Örneğin, Agamemnon kaplıcaları denilen dünyada 2 tane daha eşdeğer jeotermalsuyu olan bir yerimiz var. Diğer ülkeler bu fırsatları kullanmış biz niye kullanmıyoruz?

EGİAD: Su akıyor biz bakıyor muyuz?

M. TÜRKMEÑOĞLU: Biraz öyle oluyor gibi görünüyor. Acaba bir otel odasını her şey dahil 50 Euro'ya mı satmak lazım? Yoksa özel bir hizmet verip 500 Euro'ya mı satmalıyız?

Agro turizm, sağlık turizmini geliştirmemiz lazım. Sanayide tercih yaparak, farklı ama bir alanda ilerlememiz gerekiyor.

Şehrin insanında zaten bilgi birikimi var. Yağmurda yürürsünüz ıslanırsınız, ama hiç kimse koşmuyorsa sizde koşmazsınız. Herkes kaçıyor, sizde kaçarsınız. Bu toplumsal bir harekettir. Bu sanayi içinde böyle, şehir kimliği açısından da böyle.

EGİAD: EXPO sürecinde "Ben-Sen" tartışmaları yaşansa da bu şehrin tanıtımı ve vizyon belirlenmesi anlamında önemli bir sinerji ortaya çıktı. Ama şimdi İzmir'de bir soğuma dönemi yaşıyor. Bu organizmayı tekrardan hareketlendirmek için neler yapılmalı?

M. TÜRKMEÑOĞLU: Bir sinerji yakalandı. Ortak akıl ve bir hedefe birlikte yol alma arzunu soğutmadan devam ettirmemiz lazımdı. İnsanlar tecrübesini ve bilgi birikimini kimseye miras olarak bırakmaz. Ama gelecek nesillere öncelikle bu bırakılmalı. Ama devam etmiyor ve etmeyecek. Öyle görünüyor. Belki şehrin geleceği açısından ortak akıl bir danışma kurulu olmalı. Ege Ekonomiyi Geliştirme Vakfı (EGEV) var. EGEV belki bu çalışmaya başlamalı. Herkes çıkıp bir şey söylüyor ama

herkesin öncelikleri farklı. Farklı düşünceleri ortak akıl haline ya da ortak hedef haline getirmek lazım. Ortak hedeflerimiz var ama çok ağır yol alıyoruz. Süreci uzatmayalım. Bunu liman sorununda, yol sorununda yaşıyoruz. **Akşam karar verip, sabah yapmak gerekiyor.**

Dışardan birinin İzmir'e bakışını sizinle paylaşmak istiyorum. "Biz akşam karar verip, sabah uygularız. Siz akşam karar verirsiniz, sabah dört kişiye sorarsınız. Dört beş gün istişare yaparsınız, sonra da kafanız karışır, vazgeçersiniz."

Temkinli ve gelenekçi yapımız var. Biz hep kötü örnekleri birbirimize gösteriyoruz. Ege'deki iyi örnekleri göstermeliyiz. O kadar çok iyi var ki aslında. Bardağın ne tarafına baktığımız çok önemli.

EGİAD: -İzmir Limanı konusunda nasıl bir süreç bekliyorsunuz? İzmir ticaret şehri olma kimliğini kaybediyor mu? Çünkü sıkışıklık zammı adı altında İzmir Limanı'nda ihracatçı ciddi paralar ödedi ve halen ödüyor. Bu sizce daha ne kadar devam edecek?

M. TÜRKMENOĞLU: Sıkışıklık zammı ifadesi ticari olarak baktığımızda bile çok soğuk bir laf. Navlunları kendisi ayarlayan bir armatör, navlun indirimine gidiyorsa ve burada sıkışıklıkta artık kalktıysa ihracatçıları rahatlatması lazımdı. Bu ticari bir jesttir. Sıkışıklık olmayan bir yerde sıkışıklık zammının devam etmesi gibi bir şey olmaz. Bu durum ihracatçıyı irite ediyor. İnsanların cebinden parasını alacaksın ama aynı zamanda

ruhunu okşayacaksın. Ticaret memnuniyet esasının üzerine kurulmuştur. Sıkışıklık zammını anlamadım ve halen de anlamıyorum.

İkincisi liman konusu sürünen bir konu...Bu kadar sürüm ceme de kalmaması lazımdı. Sadece karşı çıkmak ile olmuyor. Şuna karşıyım. Büyümenin veya hizmetin veya karlılığın bir temeli vardır. Bu unsurları yerine getirmeniz lazım. Bunları yerine getiremiyorsanız, tam kapasite ile çalıştırıyorsanız işletmenizde bazı şeyleri gözden geçirmeniz lazım. İyinin iyisi daha iyidir. Ya da bu işi bırakacaksınız... yada bu işin diyetini ödeyeceksiniz. Ya maddi ya manevi...Kimse de bundan hayıflanmasın. Biraz suçu kendimizde de aramalıyız. Hukuki süreç ağır işliyor ya da işlemiyor konularına hiç girmiyorum. Ama bazı şeyler yavaş işliyor.

EGİAD: Ama bu süreç ticari kimliğine şehrin olumsuz yansıyor.

M. TÜRKMENOĞLU: Tabii olumsuz yansıyor. Bu olumsuz süreç, İzmir'in yatırım almasını engelliyor. Nasıl İzmir'i pazarlayabiliriz? Güven sorunu var. Şu andaki ekonomideki sorun da güven sorunudur.

Bunu çok hızlı aşmamız lazım. Gidenin arkasından ağlama, giden gitmiş. Yanlış yapabilirsiniz. Tecrübe kazanıyorsunuz, Ama bir çizginizin olması lazım.

EGİAD: Türkiye'nin geçtiğimiz yıllardaki ihracat profiline baktığımızda AB odaklı olduğunu görüyoruz. Yüzde

65'lere ulaşmış. Kriz ile birlikte farklı ülkelere yöneliş var. Bu kriz sürecinde ihracatçı farklı pazarlara açılması gerekliliğini öğrendiği için aslında bir fırsat olarak değerlendirebilir miyiz?

Dışardan birinin İzmir'e bakışını sizinle paylaşmak istiyorum. "Biz akşam karar verip, sabah uygularız. Siz akşam karar verirsiniz, sabah dört kişiye sorarsınız. Dört beş gün istişare yaparsınız, sonra da kafanız karışır, vazgeçersiniz." Temkinli ve gelenekçi yapımız var. Biz hep kötü örnekleri birbirimize gösteriyoruz. Ege'deki iyi örnekleri göstermeliyiz. O kadar çok iyi var ki aslında. Bardağın ne tarafına baktığımız çok önemli.

M. TÜRKMENOĞLU:

DTM'nin son 4-5 yıllık stratejik çalışma programına baktığımızda ülke portföyünü genişletmek önceliği ön plana çıkmıştı. Komşu ülkelerle ticaret ilk hedefti. Bunlar hep bir stratejinin yansımaları idi. Bir pazara bir günde girilmiyor. Uzun yıllar emek istiyor. Öyle kolay değil. DTM, TİM ve Sayın Kürşad

Tüzmen Bakanımızın yönlendirmeleriyle kısa, orta ve uzun vadeli çalışma programının yansımalarını görüyoruz. Küresel krizi çok fazla hissetmememizin nedenlerinden birisi de bu stratejiler olacak. Ben buna inanıyorum. Bu fuarlar ve eğitimler faydasını gösterecek. Kazan-Kazan mantığı burada devreye giriyor. Bu iş al gülüm ver gülüm ile oluyor. Burada ne kadar alacağız, ne kadar vereceğiz bunu ayarlamak lazım. Bazen bu denge bozuluyor. Bu bozulduğunda ekonomiye yansımalarını hissediyoruz. Burada bir köpük var. Otomotivde, kimyada, beyaz eşyada bir daralma var. Kozmetikte daralma yok. Demek ki her şey daralmıyor. Parasal büyüklük daraldı. Herkes bundan nasibini aldı. Çin, Japonya'da da daralma var. Ama bunu avantaja dönüştürmek mümkün. Fiyatı düşmeyen tek şey işçilik girdi maliyetleri. Türkiye'de hiç geriye giden işçilik girdi maliyeti gördünüz mü? Hep enflasyon kadar üzerine eklenir. Girdi maliyetlerinin düşmesi, zaten alım gücünü attıracak faktörler haline gelecek. Bu da , çalışanın maaşının alım gücünü yükseltecek. Dünya genelinde bu olacak. Dünyada fiyatlandırma sorunu vardı. Taşlar yerine oturmaya başladı. Bu geçiş sürecinde avantaj sağlayacak konuları öngörüp, algılayıp, ona göre hazırlayıp, tabii ki diyetini de ödeyebilecek ülke ve işletmeler ayakta kalacak. Herkes bir diyet ödeyecek. O yokluğu herkes paylaşıyor.

EGİAD: Bu süreçte genç yöneticilere neler öneriyorsunuz?

M. TÜRKMEÑOĞLU:

Ortalık şu anda toz duman içinde. Doğru zamanda doğru yerde olun, risk alın diyoruz. Bunun temel kriteri doğru üretim. Talebi olan ürünü üretin. Finans sektörünün durumu ortada. Üretmeden, bir metayı değerinden fazlasını sattığınız zaman, bir süre sonra bumerang gibi geri dönüyor... İş konusunda yenilikçi olmak gerekiyor. Gençlerin eğitimleri ve öngörülleri çok iyi. Üniversite gençleriyle konuşuyoruz. Çok bilinçliler. Sadece tecrübesizler ama acımasızlar. Yeni kuşaklar daha ilerde olmak zorunda. Bizlere düşen görev, belli hedefleri koymak. Bu hedeflerin de önüne çıkmamak lazım.

Dünyadaki ekonomi iktisat bilirlere söylediklerine bakıyoruz, "Türkiye'nin kendi içinde problemi olduğunu söylüyorlar" bu teşhis doğrudur. Türkiye'nin kendisini aşması gerekiyor. Birbirimize karşı güven sorunumuz var. Bütün ekonomik krizlerde bu sorun yaşanır. Bu süreç toplumsal olarak paylaşılacak bir süreçtir.

EGİAD: EGİAD faaliyetlerini nasıl buluyorsunuz?

M. TÜRKMEÑOĞLU: EGİAD, genç nesiller İzmir'in yarınını oluşturacak sanayici ve tüccar 2.ci ve 3.cü kuşaklar birliktelikle yetişiyor. Birlikte harekette olmak, birlikte aynı hedefe ulaşma ....Geliri olmayan STK'lar çalışamaz. EGİAD'ın böyle bir sorunu yok. Bizim gibi birlikler, Odaların da, üst çatı kuruluşu olarak doğru olduğunu görüyorum. Siad lar kulüp haline gelmemeli. Toplumun her kesimini içine almalı. Kulüp haline geldiğinizde o zaman alternatifleriniz oluşuyor. Ne çekildiyse de bundan çekildi. İzmir içinde güzel bir yapılanmadır. İleri bir Türkiye özleniyorsa ,Gençler daha girişimci olmak zorundalar.

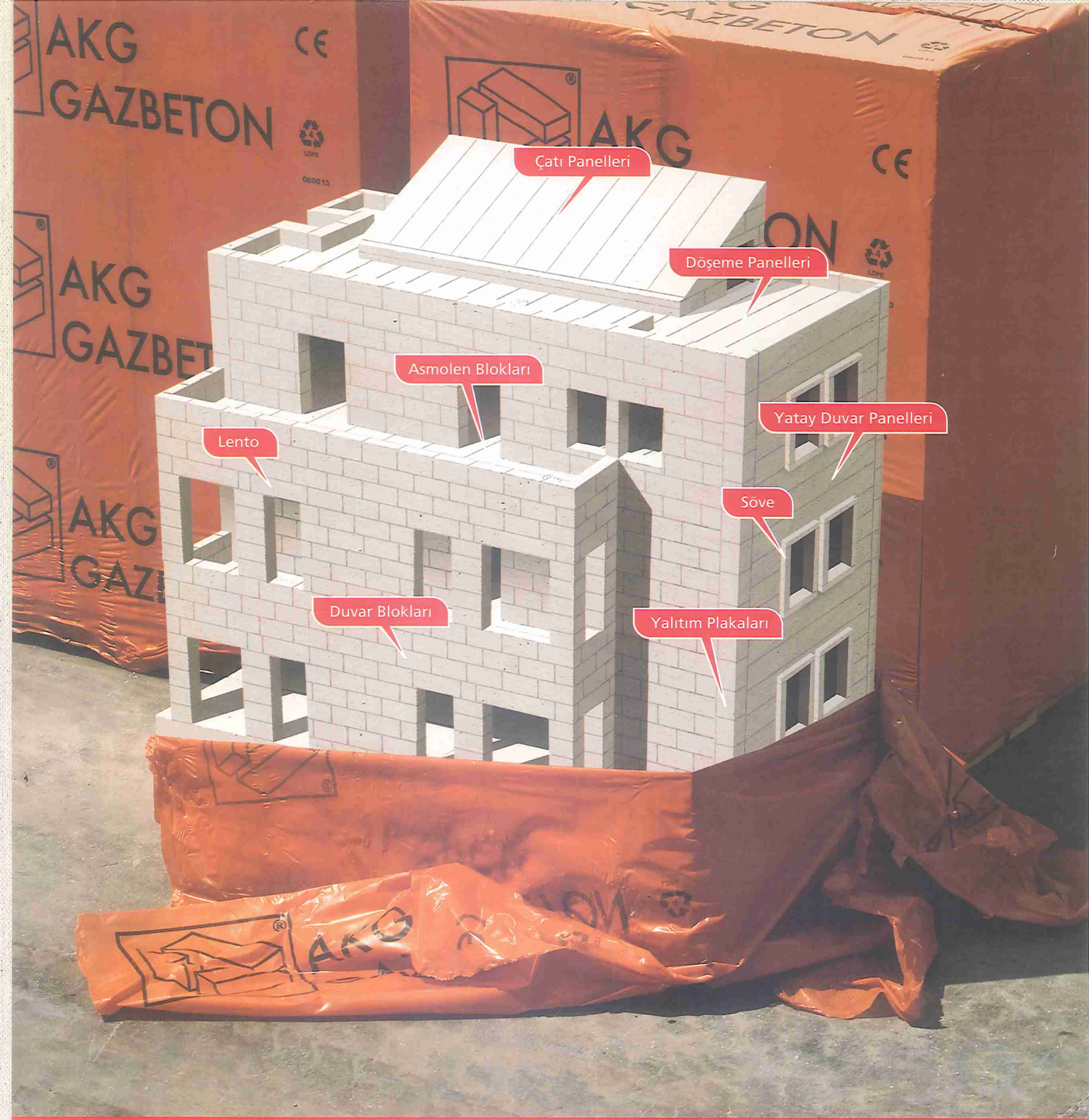
EGİAD: Bu kadar koşturmaca içerisinde Mustafa Bey, boş zamanlarında neler yapıyor?

M. TÜRKMEÑOĞLU: Boş kalmak beni sıkıyor. Mümkün olduğunca boş kalmamaya çalışıyorum. Açıkçası çok da boş zamanım olmuyor. . Hafta sonları da çalışıyorum. Aileme vakit ayırıyorum ve bu süreç bana yetiyor. Spor yapıyordum ama 2,5 senedir yapamıyorum. Ödüllendirme anlamında, o an kafama koyduğum özlem duyduğum şeyleri yapıyorum. En son bu şekilde eşimle iki günlük bir tatil yapabildik.

Bizler kendi iş hayatımızda da başarmak zorundayız. Çözüm üreten insanlar, eğer kendi iş hayatlarında başarılı değilseler, biraz imajlarını zedelerler.

Bu şehre içinden baktığınızda hissi davranıyorsunuz. Dışardan baktığınızda mantıklı düşünür hale geliyorsunuz. İzmir'e dışardan baktığınızda "İzmir olması gereken yerde mi?" hep bu soru ile karşılaşılıyor. Türkiye'nin bir konjonktürü var. Bugüne kadar yönünü Marmara Bölgesi'ni büyütüp, orayı sanayi ve ticaret merkezi haline getirme üzerine çevirmiş. Burası o kadar büyümüş ve artık kitlenmiş, ayrıca Türkiye'nin ekonomik ve nüfus hacmi öyle büyümüş ki, 2 ve 3. şehri yaratmak zorunda kalmış. Gelişmiş ülkelere baktığımızda, her büyük ülkenin içinde ekonomik, eğitim, sosyal anlamda 2-3 büyük şehir yaratmış olduğunu görüyoruz. İzmir bu yönden baktığımızda tercihini "Biraz daha ufak olsun benim olsun" mantığına getirmiş. Dışardan baktığınızda hayır her şeyden biraz var, ama tercih yok. Turizm deseniz biraz var. Sanayi deseniz biraz var. Üniversiteleri var. Sağlık turizmi için büyük fırsatlar var. Ama bana göre gelişmesini veya vizyon hedeflerine devamlı sermaye çekip, büyüten milli sermayesini çok hızlı yaratan bir yapısı yok. Bu şehirde yavaşlık var. Bizde yavaşlık var...

bütünsel çözüm...

Duvar blokları • Asmolen blokları • Yalıtım plakaları • Duvar panelleri
Çatı panelleri • Döşeme panelleri • Lento ve söveler • Duvar örgü tutkalı
Onarım harcı • El aletleri • Duvar bağlantı elemanları

AKG Gazbeton, gözenekli yapısı sayesinde ek bir malzemeye gerek duymaksızın yalıtım yapabilme özelliğiyle enerji tasarrufu, uygulama kolaylığı sayesinde zaman ve işçilikten tasarruf sağlar.

AKG Gazbeton, üstün özellikli duvar örgü malzemesi olmanın yanı sıra sahip olduğu ürün çeşitliliği sayesinde, inşaatlarınızın daha kolay, ekonomik ve güvenli inşasında daimi çözüm ortağınızdır.

**AKG
GAZBETON®**

Kemalpaşa Caddesi No: 25 İşikkent 35070 İzmir
Tel: +90 232 472 12 00 • Faks: +90 232 472 10 07
E-posta: info@akg-gazbeton.com
www.akg-gazbeton.com

Erdal SARIZEYBEK

Türk yakın tarihini anlamak için o dönemi yaşayanların anılarını objektif bir şekilde yazmaları gerekir. Askerler, siyasiler, üst düzey bürokratlar başından geçenleri genç kuşaklara aktarırsa gelecekteki yaşanması muhtemel sorunların önüne geçebilir...

İhaneti gördüm!

Ne yapılacaksa yapılsın, ama artık Türk Milleti olarak varlığımızın ve bekamızın tehlikede olduğunu görelim. Parmağımıza iğne batırmamız gerekiyorsa batıralım, etimizi budumuzu çimdiklememiz gerekiyorsa bunu yapalım, ama artık uyanalım...

Ne yapılacaksa yapılsın, ama artık Türk Milleti olarak **varlığımızın** ve **bekamızın** tehlikede olduğunu görelim. Parmağımıza iğne batırmamız gerekiyorsa batıralım, etimizi budumuzu çimdiklememiz gerekiyorsa bunu yapalım, ama **artık uyanalım...**

Bir yerden başlamalı; önce **İhaneti Gördüm** isimli kitap okunup anlaşılmalı ve bizi içine çektikleri ihanet görülmeli, görülmeli ki hainlere hesap sorulsun!

Bir yerden mutlak başlamalı; **Ergenekon** Türk Milleti' nin var oluş destanıdır, bu böyle bilinmeli, çocuklarımıza böyle anlatılmalı ve ardından neden diye sormalı, bir suç soruşturmasına neden kod adı olarak verildi, anlamlı nedir, diye sormalı.

Aslında cevabı açık; **Bizans'**ın çocuklarının hedefinde Türk Milleti var, Anadolu' daki Müslüman Türk'ü, güçleri yeterse eğer, tarihten silmek var, önce adıyla tarihiyle işe başladılar, bunu artık görmeli.

Bir yerden başlamalı zor da olsa başlamalı; Türk'ün ardında beş bin yıllık bir tarih ve tarih öncesi Anadolu uygarlıkları olduğu görülmeli, **Türk demenin ırkçılık olmadığı aksine cumhuriyeti kuran Türkiye halkına Türk Milleti dendiği akıldan çıkarılmamalı**, ama Türk demek Türkiyeli demek değildir, Türkiye'yi yaratan Türk'tür, bu böyle bilinmeli, anlatılmalı, söylenmeli.

Bir yerden başlamalı, ister baştan isterse sondan ama bir yerden mutlak başlanmalı; Türk'e, Türk Milleti' ne, Türk vatanına, birlik ve beraberliğe sahip çıkmalı, tarihi yeniden yazmak zorunda kalırsak eğer, bu savaş **ichte** olmamalı, kardeş kardeşi vurmamalı, bu tuzağa düşmemeli, tarih içeride değil dışarıda yazılmalı.

DTP' li Sırrı Sakık bir haber programında MHP' li Oktay Vural'a, "**biz başka coğrafyadan gelmedik**" dedi. Ne demek bu, görülmüyor mu!

Aslını inkar eden nankördür, evet, biz Orta Asya'dan geldik, geldik ama bu yurdu biz ABD'den satın almadık ki, bize hibe de edilmedi bu toprak, her karışında şehit kanı var, bu şehit kanıdır ki bu toprağı vatan yapan.

İşte demek istediğim buydu, vatan tehlikede artık, bir yerden başlamalı; bu şehit kanlarıyla sulanmış bu toprakların vatan olduğu artık anlaşılmalı, korunmalı, sahip çıkmalı, Bizans oyununa gelmemeli, kardeşe sahip çıkmalı, ama ihanete de düşmemeli.

Görüyorsunuz işte halimizi, **işler iyi gitmiyor**, bırakın iyiyi, kötüye gidiyor artık.

İyi yönetilmedik, hala iyi yönetilmiyoruz, Mustafa Kemal' in mirasını yiyip duruyoruz, bir Gazimiz intihar etti, **Mustafa Kemal'e kurşun** atılıyor, kimseden ses yok.

Kıbrıs **Rumlara** gidiyor, ses yok.

Kerkük **Barzani'** ye gidiyor, ses yok.

Türk olan bir millete **Türkiyeli** diyorlar, ses yok. Televizyonumuzun adını koyduk, şimdi sıra toprağın adını koymada **diyorlar**, ses yok. Bizans'ın çocuklarını **diyorlar**, Haçlı seferi başladı **diyorlar**, Orta Doğu' da sınırları **değiştiriyorlar**, ses yok.

Siz başka coğrafyadan geldiniz, **işgalcisiniz** diyorlar, yine ses yok.

Bu gidişat iyi değil.

Özal siyaseti terörü **zirveye** çekti, Kürt sorununu **yarattı**, kimse **görmüyor**.

Koalisyonların terörle mücadelesi etnik ayrımcılığı **körükledi**, kimse **duymuyor**.

Erdoğan siyaseti Özal'ın temeline duvar **ördü**, kimse **söylemiyor**.

Bu haller **iyi değil**.

Bu gidişat, gidişat değil, hiç iyi değil, karanlığa **düşüyoruz**, bir şey yapmalı.

Ben ihaneti **gördüm** ve **yazdım**,

sağduyunuzla hainlere fırsat vermeyecek olan **sizsiniz**, başkası değil...

2009'DA BİZİ BEKLEYENLER, BİR TERÖR ANALİZİ!

TERÖRLE MÜCADELEDE YENİ AÇILIMLAR

2008 yılı **Türkiye** için, teröristle mücadele yönüyle etkili olduğu ileri sürülse de, terörle mücadele açısından pek olumlu sonuçlar ortaya **çıkarmamıştır**, aksine yanlış siyasi yaklaşımların mücadeleyi bir **karanlığa** doğru sürüklediği dahi söylenebilir...

Cahil vatandaşlarımıza **Türkçe** öğretmek yerine **Kürtçe'** nin öğretilmeye kalkışılması,

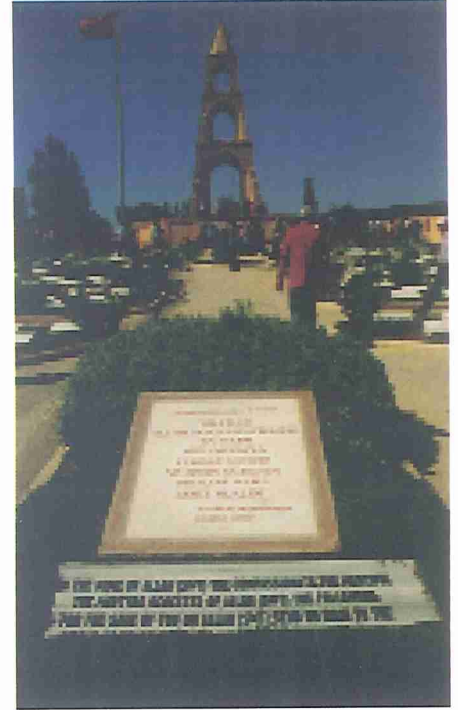
'91 Körfez Savaşı' nda hep yan çizen **Talabani - Barzani** ikilisinin, terörle mücadelede işbirliği adına, yeniden sahneye çıkarılması, terör örgütünün **siyasi kanadı** DTP' nin çaresiz halkımız üzerinde otorite olma çabalarına seyirci kalınması, devletin ülkesi ve milletiyle **bölünmez** bütünlüğüne karşı eylem yapanların cezalandırılması yerine siyasi **polemiklere** çekilmesi hep siyasetin **yanlışları** olarak 2008 yılına izlerini bırakmıştır.

Üstelik 2008'de siyasetin yeni açılımlar yapmak **yerine**, geçen yıla izini bırakan olayların peşinden **sürüklendiği** de ifade edilebilir.

Peki, "**perşembenin gelişi çarşambadan bellidir**" deyişinden yola çıkarak 2009 yılı için terör ve teröristle mücadele çerçevesinde **ne söylenebilir?**

2007' DE İZ BIRAKAN OLAYLAR

2007 yılının en önemli **olayı** Genelkurmay Başkanlığı'nın 12 Nisan günlü basın açıklamasında ortaya koyduğu terörle mücadeleye ilişkin **değerlendirmelerdir**.

Siyasetin vurdumduymazlığı 21 Ekim Dağlıca trajedisine neden olmuş ve Irak'tan gelerek bir piyade taburumuza saldıran teröristlerle çıkan çatışmada 12 askerimiz şehit düşmüş, 9 askerimiz ise kaçırılmıştır.

Birinci ve İkinci Körfez savaşlarında izlenen siyasetin Türkiye'nin ulusal çıkarları açısından **olumsuz** sonuçlara yol açtığını ifade eden Genelkurmay; **Irak'**ın parçalanmakta ve **kuzeyinde** bir Kürt devletinin kurulmakta olduğunu

açıkça dile getirmiş ve bu siyasetle Türkiye'nin coğrafyasına **hap-solduğunu**, ulusal siyasi hedeflerin elde edilebilmesi için artık askeri harekate başvurulması gerektiğini anlaşılır bir dille kamuoyuna **duyurmuştur**.

Terörle mücadelede geçen uzun yılların kazanımları ve deneyimlerini elinde bulunduran siyasi irade bu çağrıya sıcak

bakmamış ve elinde **ulusal iradeyi** temsilen TBMM'nin verdiği savaş tezkeresi olmasına karşın Irak'a hareket yapılmasına izin **vermemiştir**.

Yılın en önemli olayı olarak yakın tarihimize damgasını vuran bu gelişmeyi işbirlikçi **medya** görmez ve duymazdan gelmiş, Irak'a hareket yapılması gerekliliğini kamuoyuna yeterince **yansıtmadığından** hükümet de, konuyla bir ilgisi olmayan söylemlerle, askeri hareketi **geçıştirmiştir**. Siyasetin bu vurdumduymazlığı 21 Ekim **Dağlıca** trajedisine ne-

den olmuş ve Irak'tan gelerek bir piyade taburumuza saldıran teröristlerle çıkan çatışmada 12 askerimiz şehit düşmüş, 9 askerimiz ise **kaçırılmıştır**.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin **hükümlerlik** haklarına yapılan bu tecavüzün ağırlığı siyasi irade tarafından görmezden gelinmiş, ulusal bir tavır alınması gereken **yerde**, Başbakan Erdoğan konuyu **"ABD Başkanı Bush ile görüşerek çözmek"** gibi ulus iradesinin **dışına** çekmeyi tercih etmiştir.

5 Kasım 2007'de yapılan **Erdoğan - Bush** görüşmesinden "PKK müşterek **düşman** - Anlık istihbarat **paylaşımı**" şeklinde bir sonuç ortaya çıkmış ve bu sonuçla, PKK terör örgütünün **silahlı** misyonuna son verildiği, **siyasi** misyonun ise artık Barzani tarafından yürütüleceği anlaşılmıştır.

1 Aralık'ta ABD istihbaratı ile başlayan hava hareketi, bu tespitimizi doğrular bir şekilde, Irak kuzeyinde konuşlu teröristleri bir yandan hırpalarken öte yandan **Barzani'** ye doğru süpürmeye başlamıştır. Yapılmasının zorunlu olduğu Genelkurmay' ca ifade edilen kara hareketine siyasi iradenin **izin vermemesi** ve bundan cüret alan teröristlerin Dağlıca Piyade Taburu'na **saldırmasına** karşın siyasi iradenin ulusal bir soruna ABD masasında çözüm arayışlarına **girişmesi** 2008'e devredilecek siyasetin de rotasını **belirlemiştir**.

Siyasi kararsızlığı fırsat bilen DTP, yaptığı eylem ve söylemlerle ardında terör örgütü olduğunu açıkça **ortaya** koymuştur. Barzani liderliğini ön plana çıkaran hava hareketi ile PKK misyonunu üstlenmiş bir **Barzani - Talabani**

ikilisi yeniden sahneye çıkmıştır. **İmralı** çizgisini koruyan bir DTP **siyasi** manevralarına ağırlık vermiş, **ABD- Barzani** yörüngesinde rotasını çizmiş olan AKP ise **"teröre siyasi çözüm"** adına gerginlik üzerinden bir siyaset arayışına girmiştir.

Her türlü siyasi olumsuzluklara karşın teröristle mücadelesini **can pahasına** yürüten bir TSK, siyasetin yanlışlarını kamuoyuna anlatmakta zorluk çeken bir **muhalefet**, yokluk ve yoksulluk içinde terörden **acı** çekmeye devam eden bir Türk Milleti ile 2007 yılı bilançosunu 2008'e **devretmiştir**.

2008 YILINDA YAŞANANLAR

Geçen yılda başlatılmış olan Irak kuzeyindeki terör inlerine karşı hava hareketi yılın ilk aylarından itibaren sürdürülmüştür. Bu hareket ile örgüt önemli **darbeler** almış, **örselenmiş**, kısmen **dağıtılmış** ancak eylem gücünü korumaya çalışmıştır. Bu gücün **yok edilemeyeşinin** başlıca nedeni, siyasi iradenin özellikle **AB** ülkelerinde faaliyet gösteren örgütün siyasi kanadı ile Türkiye'de dokunulmaz zırhına bürünmüş örgütün siyasi kanadı DTP'yi etkisiz hale getirecek tedbirlere **başvurmamış** oluşudur. Yani, bir yandan TSK can pahasına teröristle mücadele ederken, öte yandan siyasi iradenin terörle mücadele **etmeyeşi** yüzünden PKK terör örgütü kolaylıkla **elemen** temin etmiş ve kesilmeyen **finans** kaynaklarıyla silah ve cephanesini temin ederek eylem gücünü korumuştur.

Şubat ayında ani bir manevrayla TSK Irak kuzeyindeki Zap terör kampına bir askeri hareket **düzenlemiş**, çıkan çatışmalarda 27 vatan evladı **şehit** düşmüş ancak 300'e yakın terörist de **etkisiz** hale getirilmiştir. Taktik olarak geçen yılın Ekim ayında başlatılmış olması düşünülen hareketin, **kış** aylarında yapılmış olması ilk anda kamuoyunda şaşkınlığa yol açmış ise de TSK böylesi zor bir hareketi **başarı** ile yürütmüştür. Bununla birlikte güneye doğru genişlemesi beklenen hareketin kısa sürede **sona erdirilmesi** ayrı bir şaşkınlık konusu olmuş, ilk anda şaşkınlıkla başlayıp sonradan **öfkeye** dönüşen kamuoyunun tepkisi ABD'ye yönelmiştir. Kara hareketinin sona ermesini müteakip hava hareketi yeniden başlamış, sessizliğini koruyan siyasetin gölgesinde devam eden hareketle örgüt **hırpalanmaya** devam edilmiştir.

Buna karşın eylem gücünü koruyan terör örgütü, Irak kuzeyinde gerçekleşen bombardımanının arasından **çıkarak**, 9 Mayıs'ta Aktütün karakoluna saldırıda bulunmuş ve çıkan çatışmada 6 askerimiz **şehit** düşmüştür. Bu durum ABD istihbaratının güvenilir olmadığı yolunda tartışmalara neden olurken, bizler gibi düşüneler de **"ulusal hareket ulusal istihbaratla yapılır"** söylemlerini dile getirerek terörle mücadelede ABD ile işbirliğinin **sorgulanması** gerektiğini söylemeye başlamıştır.

ABD'nin Barzani'yi bölgesel **stratejik lider** olarak ilan etmesi, yapılan hava ve kara hareketi ile **İmralı** çizgisindeki teröristlerin tasfiye edilmeye başlandığını kavrayan örgüt, var olduğu göstermek amacıyla çığınca denilebilecek saldırılara kalkışmış, 9 Mayıs' ta İstanbul **Güngören** semtinde gerçekleş-

tirdiği **bombalı** eylemle 17 vatandaşın ölümüne, yüzü aşkın vatandaşımızın ise yaralanmasına neden olmuştur.

Bu eylemi **Diyarbakır** polis aracına yapılan **bombalı** eylemi izlemiş, bu saldırıda da beş polisimiz **şehit** düşmüştür. Teröre karşı **siyasi çözüm** arayışını sürdüren siyasi irade, bu hain saldırılara karşılık "terörle mücadelemiz kararlılıkla sürecektir" söylemlerinin ötesinde bir tedbire başvurmamış yani olayları **izlemekle** yetinmiştir. Örgütün siyasi kanadı DTP ise **çaresiz** halkımızı meydanlara dökerek şiddet eylemlerine destek vermiş ve bir yanda PKK, öte yanda DTP Türkiye'nin **parçalanmasını** hedefleyen silahlı ve siyasi misyonlarını **sürdürmüşlerdir**. Kış mevsiminin gelmesi örgütün kırsaldaki eylemlerini **yavaşlatmış**, bahar ve yaz aylarında yürütülen askeri operasyonlar sonucu aldığı **darbeler** yüzünden pek varlık gösteremeyen örgüt, 3 Ekim'de, aynı yıl içinde **ikinci kez**, Aktütün karakoluna **saldırı** düzenlemiş ve çıkan çatışmada 17 askerimiz **şehit** düşmüştür.

2008 yılında gelinen nokta şudur;

- ABD, PKK terör örgütünün silahlı misyonunun **bittiğini**, siyasi misyonun ise Barzani tarafından yürütüleceğini ilan **etmiştir**.
- Bu durumu kabullenemeyen ve var olduğunu gösterme çabasında olan **örgüt**, çığınca denilebilecek saldırılarını Türkiye'de **yoğunlaştırmıştır**.

- Talabani ve Barzani ABD'den aldıkları **misyon** uygun olarak Türkiye'ye **yakınlaşma** çabasına girmiştir.

- Teröre siyasi çözüm arayışındaki AKP, Doğu' da gerginliğin artmasına **yol açarak** yaklaşan yerel seçimlerde **oy** alabilmek kaygısına düşmüştür.

- Muhalefet partileri neredeyse Doğu illerindeki faaliyetlerini **durma** noktasına getirmiş, etkin muhalefetten **uzaklaşmıştır**.

- **TSK** dağdaki son terörist de yok oluncaya kadar sürdürmeyi hedeflediği teröristle mücadelesine zor kış şartlarında da olsa devam etmekte ve Irak kuzeyindeki terör örgütünün hareket serbestisini yıkmak için hava hareketini **sürdürmektedir**.

- Güvenlikten yoksun halkımız bir yandan terörün **hedefi** olurken

öte yandan **yokluk** ve **yoksulluğun** pençesine düşmüş nefes almaya çalışmaktadır.

İşte Türkiye 2009'a bu bilanço ile girmiştir.

Peki yeni yılda Türkiye'yi neler beklemektedir?

2009'DA BEKLENENLER

Anlaşılan odur ki, siyasi iradenin teröre siyasi çözüm arayışları önümüzdeki yılda son hızla **sürdürülecektir**. Siyasi çözüm adı altında anayasal değişiklikler **gündeme** getirilecek ve Türkiye yeni yılı kimlik tartışmaları ile geçirecektir.

Bu tartışmalar çerçevesinde;

- Belediyelere **özerklik** verilmesi,

“ABD'nin Barzani'yi bölgesel stratejik lider olarak ilan etmesi, yapılan hava ve kara hareketi ile İmralı çizgisindeki teröristlerin tasfiye edilmeye başlandığını kavrayan örgüt, var olduğu göstermek amacıyla çığınca denilebilecek saldırılara kalkışmış, 9 Mayıs' ta İstanbul Güngören semtinde gerçekleşen bombalı eylemle 17 vatandaşın ölümüne, yüzü aşkın vatandaşımızın ise yaralanmasına neden olmuştur.”

İç meselelere gelince, içimizde bir "Şark Meselesi" vardır ve bu meselenin temelinde yüzyıllardır süregelen bir feodal yapı ile PKK terör örgütü adı ile feodal yapıya karşı güç olarak ortaya çıkmış ve küresel projelere taşeronluk yapan bir eşkiya gücü vardır. Dolayısıyla Türkiye bir yandan bu taşeron PKK örgütünü yok ederken, öte yandan güvenliği sağlayıp terörden doğan yaralarımızı saracak ve Atatürk' ün ilke ve devrimlerini yurt sathına yayacak bir iç politika belirmelidir.

- Kürtçe'nin ikinci dil olarak eğitim ve öğretimde yer alması,
- Geçici Köy Korucuları teşkilatının kaldırılması,
- Teslim olması düşünülen teröristlerin serbest bırakılarak DTP emrinde bir PKK gücü oluşturulması,
- Doğu illerimize Kürtçe bilen personelin atanması,
- Sözde aydınların ortaya çıkarak Ermeni meselesinde yaptıkları gibi soykırım, özür dileme, anıt dikme, meseleyi uluslararası platforma taşıma gibi devletin üniter yapısını parçalamak için zemin oluşturacak konuların gündem oluşturması beklenmelidir.

Siyasetin bu açılımıyla Barzani - Talabani ikilisinin yine sahneye çıkarak bu tartışmalara taraf olması ve bu siyaseti destekleyici beyanlarda bulunup birkaç terörist ve birkaç litre benzini Türkiye'ye vererek dostluk çağrılarında bulunması kaçınılmaz bir gelişme olarak ortaya çıkacaktır.

DTP'ye gelince, son hızla kitleleri harekete geçirerek bu siyaseti kendi lehine geliştirecek zorlamalara kalkışması, PKK terör örgütünün ise masaya oturabilmek için çilginca eylemlerini yer yer sürdürmesi hep bu siyasetin sonuçları olarak karşımıza çıkacağı düşünülmelidir.

TSK'nin taraf olmadığı bu gelişmeler yine askeri operasyonları kırsala taşıyacak ve dağdaki teröristi yok etmeye yönelik böylesi bir hareket, yerdeki teröristleri kapsamadığı için etkili bir sonuca ulaşamayacaktır. Bu siyasetin kabulüyle Türkiye, geçen yıl olduğu gibi, önceki yıllarda da olduğu gibi kıymetli yıllarını, kıymetli kaynaklarını terörle mücadele adına harcamaya devam etmiş olmanın ötesinde birlik ve beraberlik gücünü de tehlikeye atmış olacaktır.

Doğrusu bu mudur? Hayır, anlatalım...

2009'DA YENİ AÇILIM

Dış Politika

Teröre siyasi çözüm adına Türkiye' de etnik köken ve dini mezhep farklılıklarını derinleştirebilecek açılımlara soyunmak, devletin üniter ve laik yapısını yıkmaya çalışmakla eş anlamlıdır.

Böylesi yıkıcı ve bölücü bir siyasetin bir daha gündeme getirilmemek üzere gündemden düşürülmesi zorunludur. Çünkü Türkiye'de etnik köken ve dini mezhep farklılıklarının yarattığı bir sorun yoktur, bu bir İsrail siyasetidir ve Türkiye' de her kim bu tür bir siyaset izliyorsa eğer, İsrail' e hizmet etmiş olmaktadır.

Gerçek ise şudur; Türkiye küresel projelerin hedefi durumundadır ve bu küresel projeler Türkiye'deki farklılıkları hedefine ulaşmak için araç olarak

kullanmaya çalışmaktadır. Avrupa'nın Bizans yaklaşımı, İsrail' in yaşam stratejisi ve ABD' nin Haçlı seferlerini başlatarak Orta Doğu' ya hakim olma düşüncesi bu projelerin temelinde olup Türkiye, öncelikle bu küresel siyaseti etkisiz hale getirebilecek onurlu bir dış politika belirmelidir. Küresel ölçekli projeler etkisiz hale getirilmeden Türkiye'nin kendi iç meselelerini çözüme kavuşturabilmesi olası değildir.

Türkiye'nin AB' ye muhtaç olduğu asla düşünülmemeli ve AB ile ilişkiler yeniden gözden geçirilmelidir. Bu çerçevede Kıbrıs konusu da Hatay gibi bir çözüme ulaşacak bir siyasi manevra alanı içerisinde düşünülmelidir.

ABD'nin Irak'ı işgali Türkiye'nin tüm manevra alanlarını kapattığı şeklinde yorumlanmamalı, aksine Kerkük Türkmenleri' nin haklarını korumak, Irak'ın parçalanmasını önlemek, Barzani' nin merkezi yönetime sıkı sıkıya bağlı kalmasını sağlamak ve de PKK terör örgütünü yok etmek için Türkiye'nin Irak' a, her hal ve koşulda, müdahale edebileceği hususu asla göz ardı edilmemelidir.

Bölgede küresel güçlerin hedefi durumuna gelen İran, ABD' siz bir Irak ve Suriye ile ilişkiler geliştirilmelidir. Türk Milleti' nin varlığı ve bekasına tehdit olan küresel güçlerle işbirliği yapılarak içsel sorunların çözülebileceğini düşünmenin akıl ve mantık dışı bir yaklaşım olacağı da unutulmamalıdır.

İç Politika

İç meselelere gelince, içimizde bir "Şark Meselesi" vardır ve bu meselenin temelinde yüzyıllardır süregelen bir feodal yapı ile PKK terör örgütü adı ile feodal yapıya karşı güç olarak ortaya çıkmış ve küresel projelere taşeronluk yapan bir eşkiya gücü vardır.

Dolayısıyla Türkiye bir yandan bu taşeron PKK örgütünü yok ederken, öte yandan güvenliği sağlayıp terörden doğan yaralarımızı saracak ve Atatürk' ün ilke ve devrimlerini yurt sathına yayacak bir iç politika belirmelidir.

Asıl zor olan budur ve Türkiye bu zoru başarmalıdır, çünkü bu feodal yapı toplum ve siyasetin dokusuna işlemiş olup, orta çağ zihniyetinden demokratik sosyal hukuk nizamına geçmek kolay olmayacaktır. Bununla birlikte, Türkiye'nin tarihten gelen devlet geleneği ve sahip olduğu iç dinamiklerle bu zoru aşmak mümkün olabileceği düşünülmelidir.

Ulusal ve onurlu bir duruşla küresel projelere karşı dik duran bir Türkiye, Türk milletinin fedakarlığı, devletine bağlılığı ve inanılmaz sabrı ile yıllardır içinde yaşadığı sorunları aşmasını bilecek, özlem duyduğu iç huzur ve barışa kavuşabilecektir, yeter ki ülkeyi yönetenler dışa bakmaktan, sırtını dışa dayamaktan, dıştan nasihat almaktan kurtulup içe dönsün ve sahip olduğumuz gücü bir görsün...

büyük kapıların mimarı..

- Endüstriyel sarmal tip kapılar.
- Endüstriyel sekiyonel tip kapılar.
- İşyeri ve mağaza kepenkleri.
- Garaj kapıları.
- Yana kayar fotoselli cam kapılar.
- Yüksek hızlı pvc kapılar.
- Bahçe kapısı otomasyonları

www.ozbosan.com.tr

Fatih mahallesi camlık caddesi no: 24
35414 Sarnic / Gaziemir / İZMİR
TEL: +90 232 281 35 35 (pbx)
FAX: +90 232 281 35 85
e.mail: kepenk@ozbosan.com.tr

ÖZBOSAN®

otomatik kapı ve kepenk sistemleri

Kentimizin gelişimi doğrultusunda birçok girişim ve çalışmada etkin rol oynuyor, liderliği üstleniyor...

İzmir Ticaret Odası

EGİAD: İzmir'in acil olarak çözüm beklediğini düşündüğünüz başlıca sorunları nelerdir?

Necip KALKAN: İzmir, uygarlıklar beşiği bir kent ve Türkiye'nin batıya açılan modern yüzü. Ekonomik göstergeler dikkate alındığında, Ege Bölgesi ekonomisinin kalbi konumunda. Kentimiz yıllardır sanayi, ticaret merkezi ve liman kenti olma özelliğini koruyor. Ancak İzmir zengin kültürel birikimine ve ülke ekonomisine yaptığı katkıya rağmen gerçek potansiyelini bir türlü açığa çıkaramadı. Son yıllarda kentimizin kamu yatırımlarından hak ettiği payı alamadığını görüyoruz. Verdiği çok daha altında dönüyor. Kenti- liman, çarpık çevre kirliliği, enerji, fuar aleşen sorunlar ediyor. Bunun- yaşanan küresel kentimiz- işye-

penk kapattı, pek çok vatandaşımız işini kaybetti. Daha fazla yatırıma ve iş sahasına ihtiyacı var. Özel sektörün yatırımlarını gerçekleştirebilmesi için; uygun iklimin yaratılması ve kamusal altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi gerekiyor. EXPO 2015 hazırlıkları kapsamında kentimiz için hazırlanan projeler, kentimizin bir dünya kenti olması hedefi için, bir yol haritası niteliğinde olacaktır.

EGİAD: Bugüne kadar İzmir Ticaret Odası İzmir ile ilgili birçok girişim ve çalışmada önderliği üstlendi. İzmir Ticaret Odası Meclisi olarak İzmir'in sorunlarının ortaya konmasında, çözüm yollarının araştırılmasında ve sonuç alınmasında nasıl daha etkin bir yol izleyebilir?

Necip KALKAN: Üyelerimiz inşaattan tekstile, gıdadan otomotive İzmir ekonomisinin nabzını tutuyor. İzmir Ticaret Odası, kentimizin gelişimi doğrultusunda birçok girişim ve çalışmada etkin rol oynuyor, liderliği üstleniyor. Oda Meclisi olarak bugüne kadar birçok başarılı projeye imza attık. İzmir Ekonomi Üniversitesi, EXPO 2015 adaylığı, kruvaziyer turizm bunlardan birkaçı. Ancak İzmir'in projelerinin ortaya konması ve başarılı sonuçların alınmasında sadece Odamızın çabaları tek başına yeterli olamaz. Bu nedenle İzmir Büyükşehir Belediyemiz, ilçe belediyelerimiz, il genel meclisi ve belediye üyelerimiz ve hatta muhtarlarımız ile diyalog halindeyiz. Hiçbir kurum kentın sorunlarını tek başına çözecek güce sahip olmadığından, İzmir'in daha yaşanabilir bir kent olması için kurumlararası eşgüdümeye büyük önem veriyoruz.

EGİAD: İzmir Ticaret Odası gerek üye profili, gerekse finansal yapısı ile Türkiye'nin en büyük odalarından biri.

Necip Kalkan

İzmir Ticaret Odası Meclis Başkanı Necip KALKAN

Odamızın yönetiminde ise çok deneyimli başkanlarımızı görüyoruz. Bu tecrübe ve gücün diğer sivil toplum kuruluşları, odalar ve yerel yönetimler ile işbirliğinde daha büyük bir sinerji oluşturulmasında bundan sonraki süreçte ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

Necip KALKAN: Odamız yaklaşık 50.000 aktif üyeye sahip, Türkiye'nin en büyük Odalarından biri. Üyelerimizin sorunları, aynı zamanda Türkiye'nin sorunlarını da yansıtıyor. Sayın Ekrem Demirtaş Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı 1992 yılından beri, ben ise 1996 yılından beri Meclis Başkanlığı görevini yürütüyoruz. Bu tecrübe ve gücün diğer sivil toplum kuruluşları, odalar ve yerel yönetimler ile işbirliğinde daha büyük bir sinerji oluşturulmasına ve güçlerimizin birleştirilmesine çalışmalıyız. Kentteki oda, birlik, borsa ve diğer sivil toplum örgütlerinin görüşleri bizim için çok değerli. İzmir milletvekillerimiz ve İzmirli Bakanlarımızla bir olup kentimiz sorunları için çözümler üretmeliyiz. Mevcut projelerimizi Ankara'ya taşımamız. İzmir'in gelişmesi ve dünya çapında marka kent olabilmesi için kentin tüm önde gelenleri birlikte hareket etmeliyiz. Yaşanacak kent İzmir'i her alanda kaldırmak istiyorsak, Ankara'yı komşu kapısı yapmalıyız. Hep birlikte sık sık Ankara'ya gitmeli, sorunlarımızı anlatmalı, istediğimizi alana kadar da geri dönmeliyiz.

EGİAD: Şehrimizin ticaretinde ekonomik kriz ile ortaya çıkan kan kaybını önlemek için düşündüğünüz yeni yöntemler veya önlemler var mı?

Necip KALKAN: Dünya ülkelerini kasıp kavuran ekonomik kriz ülkemizi ve tabii İzmir'de de sanayi ve ticareti olumsuz etkiliyor. Başta Kemeraltı olmak üzere İzmir'in merkezinde yer alan iş hacmi yüksek bir ticaret merkezinde bile pek çok dükkan ve işyeri kapandı. Çiğli Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde başta tekstil olmak üzere pek çok sektörde onlarca üretim tesisi kapısına kilit vurdu, binlerce kişi işsiz kaldı.

Ancak yaşanan bu darboğaz global ölçekte olduğundan ne yazık ki yerel çözümler sorunlarının tamamını bertaraf etmeye yetmiyor. İzmir ekonomisi dış pazarlara en fazla entegre olan illerimiz arasında. Yurt dışında pazarların daralması doğal olarak üretimimizi ve ticaretimizi de olumsuz etkiliyor. Bu durumda şapkadan tavşan çıkarmak gibi bire bir ve çok hızlı tesir edecek çözümler üretmek çok zor. Bu nedenle ülke genelinde ekonomik istikrarı sağlamaya yönelik politikaların gerçekleşmesi ve genel ekonomi politikalarında revizyon yapılması gerekiyor.

EGİAD: Sayın Kalkan sizin yönetimdeki ustalığınız ve tecrübeniz tartışılmaz. İzmir Ticaret Odası Meclisi'nde genç üyelerin temsil oranı sizce yeterli mi? Bu üyelerin tecrübe kazanması ve yöneticilik vasıflarını arttırması için sizin

eriterek yaptığımız çalışmalardan verim almayı hedefliyoruz. Genç yaşta yönetici olan arkadaşlarımızın daha da çoğalmasını umut ediyoruz. Bu oranın artmasıyla, meclisimiz daha dinamik bir yapıya sahip olacaktır. Gençlerimizin tecrübe kazanması ve yöneticilik vasıflarını arttırması için, hızla değişen dünyanın koşullarına ayak uydurmaları ve tecrübeli kişilerin deneyimlerinden faydalanmaları gerekiyor. Bu kriz ortamında genç girişimcilerin yeni fikirler ve yeni projeler üretmeleri şart.

EGİAD: Uzun yıllardır sizi sivil toplum kuruluşlarında etkin bir kişi olarak görüyoruz. İzmir'deki sivil toplum hareketinin yıllar itibarıyla gelişmesini ve bugün geldiği noktayı değerlendirir misiniz?

Necip KALKAN: İzmir'de sivil toplum hareketi, ekonomimizde liberalizasyonun başladığı 1980'den itibaren giderek gelişti. Bu gelişmelere paralel olarak girişimci sayısı da artış gösterdi. Bu durum Sanayi Odası, Ticaret Odası, Ticaret Borsası gibi ana çatılar dışında mesleki derneklerin kurulmasına neden oldu.

Bugün ilimizde sivil toplum hareketi, bundan 30-40 sene öncesiyle kıyaslanmayacak ölçüde gelişim gösterdi. Oda, dernek gibi sivil ve mesleki örgütlerin maddi, teknolojik ve entelektüel birikimleri geçmişle kıyaslanamayacak ölçüde arttı. Bilgisayar çağına adapte oldular. Meslek kuruluşlarının ağırlığı bugüne göre daha azdı çünkü maddi imkânları kısıtlı, bilgi birikimleri sınırlıydı. Bugün ise kentimiz sadece ülke ekonomisinde değil, Akdeniz ülkelerinde, hatta fuarlar vasıtasıyla dünya ülkelerinin ekonomilerinde de söz sahibi olacak konuma geldi.

EGİAD: EGİAD üyesi genç arkadaşlarımıza tavsiyeleriniz nelerdir. İlave etmeyi düşündüğünüz bir konu var mı?

Necip KALKAN: Bugün nereye gitsem kriz ve işsizlikten başka bir şey konuşulmuyor. Yatırımların ertelendiği, işsizliğin patladığı, kepenklerin indirildiği haberleri her yerde manşet. Kriz var diye elimiz, kolumuz bağlı oturmayacağız herhalde. Kriz var diyerek her şeyi halının altına süpürmeyin. Yeni ekonomik düzende artık kalıplaşmış düşünceler son buluyor.

Bu nedenle EGİAD üyelerine önerim:

Fark yaratsınlar,

Yeni pazarları keşfetsinler,

Var olanla yetinmesinler, yeni stratejiler geliştirsinler.

Artık eskisinden çok daha yoğun çalışmamız gerekiyor.

Geleneksel çalışmalar artık son buldu.

İnovasyona ve teknolojiye yatırıma yatırım yapan ve yeni düşüncelere açık olanlar yeni dönemde kazanacak.

Bu dönemde ayakta kalabilmenin tek şartı, fark yaratabilmek.

İzmir, uygarlıklar beşiği bir kent ve Türkiye'nin batıya açılan modern yüzü...

özellikle üzerinde durarak uyguladığınız yöntemler veya yaklaşımlar var mı?

Necip KALKAN: Yeni dönemde meclisimizde daha çok genç üyemiz yer alıyor. Dinamizm ve tecrübeyi bir potada

Fark yaratan ve müşterinin ihtiyaçlarını önceden görenler kazanıyor.

Yeni bir pazarlama stratejisi, yeni satış kanalları ve farklı promosyonlarla tüketicinin kalbine inmek mümkün.

Ege Bölgesi Sanayi Odası 4.500 üyesi ile sahip olduğu gücün ve sorumluluğun farkındadır. Bu sorumluluk ve farkındalıkla gerek İzmirimizin, gerekse de sanayicilerimizin sorunlarını her platformda dile getirmekte, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve Bakanlık düzeyinde girişimlerini sürekli olarak yapmaktadır...

Ege Bölgesi Sanayi Odası

EGİAD: İzmir'in acil olarak çözüm beklediğini düşündüğünüz başlıca sorunları nelerdir.

Mehmet TİRYAKİ: Geçmişten bugüne bir liman ve ticaret şehri olan İzmir'de özelleştirilen Alsancak Limanı'nın ihtiyaca cevap verebilecek şekilde, bir an önce kapasite genişleme çalışmalarının sonuçlanması ve Çandarlı Limanı projesinin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Çevre yolunun son kalan kısmı da tamamlanmalı, İzmir'de ulaşım sorununu çözecek denizyolu-demiryolu ve metro sistemlerinin yaygın kullanımını sağlanmalıdır. Enerjiyi elde ettiğimiz kaynakların yaklaşık %70'inde dışa bağımlı olan ülkemizde, alternatif enerji kaynakları bakımından Bölgemiz ve İzmir çok şanslıdır. Kaynakları giderek azalan bir dünyada, mutlaka sahip olduğumuz jeotermal enerji kaynakları mutlaka değerlendirilmelidir.

EGİAD: Ege Bölgesi Sanayi Odası, İzmir'in sorunlarının ortaya konmasında, çözüm yollarının araştırılmasında ve sonuç alınmasında nasıl daha etkin bir yol izleyebilir?

Mehmet TİRYAKİ: Ege Bölgesi Sanayi Odası 4.500 üyesi ile sahip olduğu gücün ve sorumluluğun farkındadır. Bu sorumluluk ve farkındalıkla gerek İzmirimizin gerekse de sanayicilerimizin sorunlarını her platformda dile getirmekte, Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve Bakanlık düzeyinde girişimlerini sürekli olarak yapmaktadır.

Diğer kurumların da tek başına girişimlerde bulunduğu malumdur. Ancak ortak hareket etme kültürünün her zaman daha etkin olduğu bir gerçektir. Bu konuda hem İZTO'nun hem de EBSO'nun Yönetim Kurulu Başkanları düzeyinde istenilen birliktelik sağlanmış ve krizle ilgili sanayicilerimizin sıkıntılarını içeren bir yazı Sanayi Bakanlığı'na çift imza ile gönderilmiştir. Diğer kurumların ve Odaların da katılımı ile

daha çok konuda, daha çok girişim yapılarak etkinliğin seviyesi artırılabilir.

EGİAD: Ege Bölgesi Sanayi Odası'nda yeni bir yönetim görüyoruz. Bu yeni yönetimin diğer sivil toplum kuruluşları, odalar yerel yönetimler

ile işbirliğinde daha büyük bir sinerji oluşturulmasında bundan sonraki süreçte ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

Mehmet TİRYAKİ: Yukarıda da bahsettiğimiz gibi, birlikte hareket etme konusunda beklenen adım atılmıştır. Ancak bu adımların çoğaltılması ve kapsamının genişletilmesinde her kurum sorumluluğu eline almalıdır. İzmir'in belki de en büyük eksik kaldığı kısım ortak hareket etme kültürüdür. EXPO 2015 ile bunu aştığımızı düşünüyorum.

Bundan sonraki süreçte de İzmirimizi öne çıkartacak şekilde tüm kurumların düzenli olarak toplanmasında ve ortak akıl oluşturulmasında büyük fayda vardır. İzmir'i tüm dünyaya açacak güç kendi içinde zaten mevcuttur. Önemli olan birliktelikle onu ortaya çıkarmaktır.

EGİAD: Ege Bölgesi Sanayi Odası, şehrimizin en önemli sivil toplum kuruluşlarından biri. İzmir başta olmak üzere Bölgenin sanayinin lider kuruluşu. Bugünkü ekonomik kriz gölgesinde sanayinin geldiği nokta da malumunuz. Krizle savaş ve sanayinin desteklenmesi açısından Ege Bölgesi Sanayi Odası, olarak nasıl bir yol haritası öngörüyorsunuz?

Mehmet TİRYAKİ: ABD'den başlayan kriz aylardır tüm dünyayı etkisi altına almış durumdadır. Sanayi ve ticarete çok önemli bir payı olan İzmir'de de kriz belirgin olarak kendini göstermektedir.

Bunun farkında olan Odamız Hükümetin ısrarla ekonomiyi gündemine almadığı günlerde "Acil Eylem Planı Yürürlüğe Girmelidir" diyerek, 11 ana başlığı içeren bir raporu ilgili Bakanlarla paylaşmıştır.

Sanayicimizin her türlü mağduriyetini iletmesi durumunda yine ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş, bulunmaya da devam edilmektedir. Tüm bunların ötesinde bizler de sanayicilerimize dünyada var olan değişime ayak uydurması gerektiği, ar-ge, inovasyon ve markaya yönelmesinin rekabet gücünü arttıracacağı hususunda hem söylemlerimiz hem de eğitimlerimiz olmaktadır.

EGİAD: EGİAD üyesi genç arkadaşlarımıza tavsiyeleriniz nelerdir. İlave etmeyi düşündüğünüz bir konu var mı?

Mehmet TİRYAKİ: Genç sanayici arkadaşlarımızın öncelikle kendilerine şu soruları sormaları gerekir...

• İşgücü kalitemi nasıl arttırırım?

• Uluslararası rekabetçi – inovatif gücümü nasıl arttırırım?

• Çalışanlarımın beceri düzeyini nasıl arttırırım?

• AR – GE'ye nasıl daha fazla kaynak ayırabilirim?

• Pazarlarımı nasıl daha yakından takip edebilirim?

Gördüğünüz gibi bu listeyi uzatabiliriz. Yani kendimizi ve ürünümüzü geliştirmemiz, yenilememiz dünyayla rekabetin vazgeçilmezleridir.

O nedenle genç arkadaşlarımıza çok çalışmalarını tavsiye ediyorum.

Ege Bölgesi Sanayi Odası
Meclis Başkanı Mehmet TİRYAKİ

Türk Ekonomisi'nin harcında varız.

BATIÇİM

Türk çimento ve hazır beton sanayiinin öncü kuruluşlarından Batıçim; tüm Ege Bölgesi'ne yayılmış yüksek donanımlı fabrika ve tesisleriyle, dünya kalite standartlarına uygun ürünleri ve Batı Anadolu Grubu güvencesi taşıyan üstün hizmet anlayışı ile Türkiye için üretmeye devam ediyor...

Yüksek sorumluluk bilinci ile topluma ve çevreye saygı çerçevesinde üretimini sürdüren Batıçim, gerçekleştirdiği ihracat ile de sektörünün lider kuruluşları arasında yer almaktan onur duyuyor.

42 yıldır.

BATIÇİM

www.baticim.com.tr

BATIANADOLU

Küresel ekonomik krizin yansımalarından ülke ve il bazında etkilenmemiz olası değildir. İzmir Türkiye'nin en önemli ihracat limanlarından biridir...

İzmir Ticaret Borsası

EGİAD: İzmir'in acil olarak çözüm beklediğini düşündüğünüz başlıca sorunları nelerdir.

İşinsu KESTELLİ: Son yıllarda bölgemizde yaşanan kuraklığın bir sonucu olarak yeraltı suyu seviyelerinde önemli düşüşlerle karşılaşmıştır. Küçük menderes havzasında en önemli problem yeterli sulama suyu sağlamak üzere yüzeysel su kaynaklarının geliştirilmesidir. Havzanın sulama sorununun çözümü ve sürdürülebilir tarımsal üretimin olmazsa olmaz koşulu Beydağ barajı ve ona bağlı Ödemiş sulamasıdır. Baraj ve gölet projeleri yatırım tercihlerinde öncelikli olarak ele alınmalıdır. Bu bağlamda ilimizde (İzmir) inşaatı devam eden, planlaması tamamlanan projelerin sonuçlandırılması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, mevcut sulama sistemlerinde sulama kanalı yatırımlarının tamamlanması ve açık kanal sistemi ile kurulu altyapının kapalı sisteme dönüştürülmesi sağlanmalıdır. Sadece İzmir ilinde yapılacak böyle bir çalışma ile mevcut imkanlarla sulanabilen alan yaklaşık olarak iki kat artabilecektir. Halihazırda devam eden damlama sulama sistemi ve benzeri modern sulama teknolojileri için verilen teşviklere devam edilmeli, su tasarrufunu arttıran bu sistemlerin kurulması için teşvik yanında zorlayıcı tedbirler de alınmalıdır.

Aritma tesislerinde toplanan atık suyun temizlenerek tarımsal sulamada kullanımına olanak sağlayacak projeler geliştirilmelidir.

Ege Bölgesine cansuyu taşıyan nehirlerde ve dolayısı ile gerek bölge gerekse ülke ekonomisi için büyük önem taşıyan havzalardaki kirlenmenin önlenmesi için gerekli adımlar hızla atılmalıdır. Bu amaçla, kurumlar arası koordinasyonsuzluk, bilinçsiz sulama, evsel ve endüstriyel atıklar nedeniyle büyük kirlilik tehdidi altında olan havzalarımız için altyapı yatırımlarının yer aldığı planlar bir an önce uygulamaya konulmalıdır.

Tarım arazileri ekolojik yapı, verimli üretim ve kurulu sanayi kapasitesi gibi parametreler dikkate alınarak 18 Nisan 2006 tarihinde kabul edilen Tarım Kanununun 14.üncü maddesinde belirtildiği gibi tarım havzaları olarak tespit edilmelidir. Hav-

zaların tespit edilmesinde sulama imkanları da göz önünde bulundurulmalıdır.

Alsancak limanının özelleştirilmesi ihalesi sonuçlanmış ancak açılan karşı davalar sonucunda konu şu anda Danıştay'da karar aşamasındadır. Dolayısı ile hukuki süreç tamamlanır tamamlanmaz gerekli tevsi projelerinin gerçekleştirilmesi, yaklaşım kanalının taranması, ihtiyaç duyulan yatırımların yapılmasını bekliyoruz.

Çandarlı Limanı'nın Yap İşlet Devret modeli vb. modeller ile yatırım programlarına dahil edilmesi, bölgenin fiziki, sosyal ve ekonomik planlamasının yapılarak altyapı, demiryolu ve karayolu ulaşım olanaklarının sağlanması çalışmalarına biran önce başlanmalıdır.

Aliağa Nemrut Koyunda mevcut ve yeni yapılacak iskelelere demir ve karayolu ulaşımının tek bir hattan sağlanması için Demiryolları, Limanlar ve Hava meydanları inşaatı Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen demiryolu ring hattı projesi en kısa süre içinde bitirilmelidir.

EGİAD: İzmir Ticaret Borsası; İzmir'in sorunlarının ortaya konmasında, çözüm yollarının araştırılmasında ve sonuç alınmasında nasıl daha etkin bir yol izleyebilir?

İşinsu KESTELLİ: İzmir Ticaret Borsası olarak İzmir'in sorunları konusunda her kurumun faaliyet alanına giren konularda münferit çalışma ve fikirlerinin olmasını doğal ve doğru bulmakla birlikte, eyleme geçileceği veya hükümet nezdinde bir girişimde bulunulacağı takdirde birlikte hareket edilmesi gerekiyor. İzmir sorunları için İzmir'deki sivil toplum kuruluşlarının birlikte hareket edebilmesi amacıyla aralarındaki iletişimi artırmaları ve çalışmalarından birbirlerini haberdar etmeleri gerektiği inancındayım. İletişim teknolojilerinin birçok fırsat sunduğu günümüzde bu tip paylaşımların elektronik ortamda sürekli ve güncel bir şekilde yapılabileceğini düşünüyorum.

EGİAD: İzmir Ticaret Borsası konusunda yeni bir yönetim görüyoruz. Bu yeni yönetimin diğer sivil toplum kuruluşları, odalar ve yerel yönetimler ile işbirliğinde daha büyük bir sinerji oluşturulmasında bundan sonraki süreçte ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

İşinsu KESTELLİ: İzmir Ticaret Borsasında seçimlerin ardından oluşan yeni yönetim kurulu hem daha önceki dönemlerde yönetim kurulunda görev yapmış olan, hem de ilk defa yönetime giren, ancak tümü sektörlerinde başarılı ve uzman kişilerden oluşan, daha genç ve dinamik bir ekip. Dolayısı ile hepimiz daha fazla dışa dönük ve işbirliğine yakın bir görüşü paylaşıyoruz. Bu bakış açımızla da diğer sivil toplum kuruluşları odalar ve yerel yönetimler ile işbirliğimizi artırmayı planlıyoruz. Nitekim ilimizdeki diğer meslek kuruluşları ile ilgili kanun gereği yılda üç kez bir araya geldiğimiz Yönetim Kurulları Ortak Toplantılarına üyelerimizce de yoğun bir katılım sağlayarak başta faaliyet alanımız olan tarım konuları olmak üzere ilimiz ticaret ve ekonomisini ilgilendiren konuları gündeme taşıyor ve çözümü için birlikte hareket ediyoruz. Benzer şekilde ilimizdeki meslek kuruluşları Başkanlarının her ay EGEV organizasyonunda gerçekleştirilen Başkanlar Kurulu toplantılarında da ortak çalışma,

İzmir Ticaret Borsası Başkanı İşinsu KESTELLİ

Beklentilerinizin Ötesinde

Mayıs 2009'dan itibaren Çeşme'de
yeni stili keşfedin!

Toplam 312 oda (44 suite), 2 restoran "Element" ve "Blue", 3 bar "Citrus",
"Aqua" ve "Sands". 3500 m² Dulcis Thermal Spa & Hammam; 3 hamam,
24 kişisel bakım odası ve 5 kapalı havuz. Ücretsiz kablosuz Internet, 100% müşteri
memnuniyeti garantisi ile Çeşme'de Radisson Blu farkını yaşayın.

Radisson Blu Resort & Spa

Altinyunus Mah., 3435 Sok. No.25

35930 Cesme - Izmir

Fax +90 232 455 45 01

info.cesme@radissonblu.com

+90 232 455 45 00

radissonblu.com/resort-cesme

Radisson **BLU**
RESORT & SPA, CESME

görüş oluşturma imkanı buluyoruz. Ayrıca Bölgemizdeki ticaret borsaları arasında da bu tip bir çalışmayı İzmir Ticaret Borsası olarak başlattık. Ege Bölgesinde faaliyet gösteren Borsalar arasında gerçekleştirilen güç birliği toplantılarında ortak sorunlarımızı masaya yatırıyor ve çözümleri için birlikte hareket ediyoruz. Yönetim Kurulumuz yerel yönetimlerle olan ilişkilerimizi güçlendirmek amacıyla başkanlara da ziyaretler gerçekleştiriyor ve bu ziyaretler sırasında da verimli sonuçlara ulaşıyoruz. Diğer kuruluşların da özellikle tarımla ilgili çalışmalarında Borsamızı bir paydaş olarak görmeye önem verdiklerini memnuniyetle gözlemliyoruz. Kanımca bu faaliyetlerin her biri sinerjiyi artırmak adına büyük önem taşıyor. Ancak bunları bir adım öteye taşıyabilmek amacıyla yapılabilecekler de var. Örneğin yılda bir kez il veya bölge bazında iki gün süreli bir Sivil Toplum Kuruluşları buluşması etkinliği organize edilebilir. Bu etkinlikte kuruluşlar önemli projelerini, sonuçlarını, başarılı lobi çalışmalarını paylaşabilir ve yeni işbirliklerine zemin oluşturulabilirler diye düşünüyorum.

EGİAD: İzmir Ticaret Borsası şehrimizin en eski sivil toplum kuruluşlarından biri. Tarım ürünleri üzerinde yaratılan ticaretin ise ana merkezi. Bu kadar eski bir kuruluşun şehrimize olan yansımaları arttırmak ve daha etkin kılmak için ne tür çalışmalar düşünüyorsunuz?

İşinsu KESTELLİ: İlimizde tarımsal üretimde özellikle çekirdeksiz kuru üzümde ilaç kalıntısı sorununun giderilmesi amacıyla Ege İhracatçı Birlikleri Alaşehir Salihli ve Turgutlu Borsaları işbirliği ile bir çalışma başlattık. Bu çalışma kapsamında istihdam edilecek ziraat mühendisleri, bölgemizdeki üreticileri kalıntısız ürün yetiştirme konusunda bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları yapacak. Bu sayede gerek halkımıza gerekse ihracata dönük daha kaliteli ve sağlıklı üretim gerçekleştirilecek. İlimizde organik ürünlerin satışına yönelik semt pazarlarının kurulması amacıyla da çalışmalar yapmak için ilgili belediyelerin, üniversitenin, Ege İhracatçıları Birliğinin, ETO'nun, Tarım il müdürlüğünün de yer aldığı bir grup çalışmasını koordine ediyoruz. Organik üretim tekniğiyle üretilen tarım ürünü ve gıda maddelerinin tüketiminin artırılması, tüketicinin bu konuda bilinçlendirilmesi ve ürünlerin üreticiden tüketiciye en uygun fiyatla ulaştırılabilmesi, bu çalışmamızdaki ana hedeflerimizdir. Borsa olarak bir çalışma yapıyorsak bunu tüm ilgili kesimlerle paylaşmanın yaratacağı sinerjiye inanıyoruz ve buna uygun hareket ediyoruz.

EGİAD: Şehrimizin ticaretinde ekonomik kriz ile ortaya çıkan kan kaybını önlemek için düşündüğünüz yeni yöntemler veya önlemler var mı?

İşinsu KESTELLİ: Küresel ekonomik krizin yansımalarından ülke ve il bazında etkilenmemiz olası değildir. İzmir Türkiye'nin en önemli ihracat limanlarından biridir. Dolayısıyla ile ihracatla doğrudan ve dolaylı olarak ilişkisi olan tüm kesimler dış talepteki daralmadan kaynaklanan ihracat düşüşünden olumsuz etkilenmektedir. Ekonomik krizin daha az hasarla atlatılması için alınması gereken ekonomik ve mali tedbirlerin neler olması gerektiğine ilişkin görüşlerimizi hükümete çeşitli platformlarda aktardık. Açıklanan önlem paketleri içinde tarım ve tekstil sektörlerinin gündeme gelmesi için yoğun çaba harcıyoruz.

Tarım ülkemizin en önemli sosyal güvenlik kurumudur, konuya böyle yaklaşmak lazım. Tarım ve tarıma dayalı sanayi bu bölgenin en büyük ve potansiyeli en yüksek sektörüdür. Kriz ortamında dahi, ayakta kalmada daha az zorlanan, tüm sektörlerdeki önemli daralmalara rağmen, nispeten daha iyi durumda olmayı başaran bu alan; yalnızca bölgemiz için değil dünya genelinde önemi her geçen gün artmakta olan bir durumdur. Bu bakımdan biz de önümüzdeki dönemde ilimiz için daha etkin bir rol oynayacağımıza inanıyoruz. Kişisel olarak da, birçok bölgeye göre çok daha aydın ve açık görüşlü insanların yaşadığına inandığım ilimizde, ekonomik krizden kaynaklı kan kaybını önlemek için halkımızın yerli malı tüketimine özen göstermesinin çok faydalı olacağını

düşünüyorum ve bu yaklaşımı önemle salık veriyorum.

EGİAD: Sayın Kestelli İzmir Ticaret Borsası son yıllarda yaptığı atılım ile İzmir'de Vadeli İşlemler Opsiyon Borsası'nın kurulmasında öncülük etti. Dünyanın en hızlı gelişen sayılı borsalarından biri konumuna gelen bu yapılaşmanın sık sık gündeme gelen "Gerileyen İzmir" kavramına karşı nasıl bir sinerji yaratacağını ve nasıl bir etkilemenin ortaya çıkacağını düşünüyorsunuz?

İşinsu KESTELLİ: Öncelikle kişisel olarak "Gerileyen İzmir" ifadesini çok da katılmadığımı ifade etmek isterim. Gelişme olgusu, ülke genelinde toplumsal, siyasal, kültürel ve benzeri kurumlardaki yapısal değişimleri kapsayan çok boyutlu bir öze sahiptir. Bu anlayışla gelişme; ülkenin veya ilin ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel yapılarındaki ilerlemeyi kapsamakta ve bir bütün oluşturmaktadır. Sosyo-ekonomik gelişme olgusu da; kişi başına düşen milli gelirin artırılması şeklinde özetlenebilecek iktisadi büyüme kavramıyla beraber, yapısal ve insani gelişmeyi de içine alan ve ölçeklediğimiz bütün sosyal değişkenleri içermektedir. Bütüncül bir yaklaşımla konu değerlendirildiğinde, "İzmir ili geriliyor" demek kanımca eksik bir yaklaşımdır. Söz konusu parametrelerden bir veya birkaçında gerileme olmuşsa da ilin genel anlamda gerilediği sonucunu çıkaramayız. Nitekim DPT tarafından yapılan İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması'na göre İzmir halen Türkiye'nin en gelişmiş üçüncü ili konumunu korumaktadır. Ancak elbette İzmir'in ülkemiz ekonomisine yaptığı katkılar düşünüldüğünde daha iyi bir noktada olması, daha fazla kamu altyapı yatırımlarından faydalandırılması gerektiği düşüncesine katılıyorum. Son yıllarda sanayi yatırımları, "İstanbul, İzmir, Adana ve Ankara gibi geleneksel bölge merkezlerinden çevre illere yayılmakta ve bu merkezlerde hizmet sektörü yükseliş göstermektedir. Özel sektör yatırımlarının merkezi gelişmiş illerden hemen çevrede yer alan ard bölge illere doğru olan yönelmesinin arkasında yatan başlıca faktör, gelişmiş bölgelerde yer alan sanayi kuruluşlarının, son yıllarda Anadolu'da yatırım arayışları içine girmesidir. Ayrıca, gelecek yıllarda yabancı sermaye yatırımlarının dağılımının da mekansal gelişme eğilimleri üzerinde etkili olması beklenmelidir. İzmir ili bu anlamda yabancı sermaye yatırımları için cazip şehir olacak koşulları oluşturmaktadır."

4 Şubat 2005 tarihinde Sayın Başbakanımız tarafından işleme açılan Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası, geçirdiği dört senelik zaman dilim içinde sadece ülkemiz sermaye piyasalarına bir yenilik kazandırmamış, aynı zamanda dünya borsaları arasında adından başarıyla söz ettirmiştir. 2007 yılında dünya borsaları arasında 38. sırada yer alan Borsamız, 2008 yılında dünya piyasalarında yaşanan krize rağmen büyüme devam etmiş ve 28. sıraya yükselmiştir. VOB'un İzmir'de kurulması ve faaliyetlerine İzmir'de devam etmesi, şehrimizin marka değerini önemli ölçüde arttırmıştır. Ben VOB'un bu başarısının İzmir'e ilham olacağını düşünüyorum. Belki de bu sayede, şehrimizin üzerinde olduğu düşünülen kara bulutları dağıtabiliriz ve böylece şehrimiz için iyi bir sinerji yakalayıp, yükselişe geçmesinde öncülük edebiliriz.

EGİAD: EGİAD üyesi genç arkadaşlarımıza tavsiyeleriniz nelerdir. İlave etmeyi düşündüğünüz bir konu var mı?

İşinsu KESTELLİ: EGİAD, İzmir'imizin girişimci, dinamik ve başarılı iş insanlarını çatısı altında toplayan ve bu sinerjiyi başarıyla yöneten bir sivil toplum kuruluşudur. Dünyada sivil toplum kuruluşlarının önemi ve ağırlığı son derece büyüktür. Bu nedenle öncelikli tavsiyem, bu gücün farkında olarak kuruluşlarına sahip çıkmaları ve takım ruhuyla gerek kendi iş alanlarını, gerekse ülkemiz yararına olacak konularda ortak akılla yeni açılımlar, projeler geliştirmeleridir. Ülkemizin mevcut koşulları dikkate alındığında da, özellikle istihdam yaratıcı nitelikte ve sürdürülebilir kalkınma projelerini hayata geçirmelerini son derece önemsiyorum. EGİAD'ın değerli üyelerinin bugüne kadar sergiledikleri başarı grafiğini yükselterek devam ettirmelerini diliyorum.

Otomatik Kapi ve Panjurda Doğru Adres...

Evinizde

İşyerinizde

Yazlığınızda

Yeni Tasarımlarınızda...

YENİ KONSEPT KUMANDAMIZ İLE
TEK ELDEN ÇÖZÜM ORTAĞINIZ
"EGEBETA"

Sakarya Cad. No:146 (Ekonomi Üniversitesi yanı 200 mt.) Balçova / İZMİR
Tel: 0(232) 278 93 28 - 29 (pbx) Fax: 0(232) 278 93 81

www.egebeta.com.tr

Deniz Ticaret Odaları diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de (Mersin dışında) merkezi elden yönetiliyor. İzmir Şubesi ise 1987 yılından bu yana çalışmalarını sürdürüyor. Bünyesinde 31 meslek grubunu barındıran Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi, deniz nakliyatından armatörlüğe, yatçılıktan acenteliğe ve gemi sökücülüğüne kadar her çeşit hizmetle ilgileniyor...

Deniz Ticaret Odası

Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi

EGİAD: İzmir'in acil olarak çözüm beklediğini düşündüğünüz başlıca sorunları nelerdir?

Geza DOLOGH: Öncelikle şunu belirtmek istiyorum. Karamsar olmayı sevmiyorum ve soruyu denizcilik sektörü açısından değerlendirmek istiyorum,

1- Alsancak Limanı'nın özelleştirme ile ilgili yasal prosedürün tamamlanması,

2- a) Çandarlı Limanı'nın ön proje ve takiben ihale prosedürünün tamamlanması,

b) Çandarlı'da tersane yerinin kalkmasının ardından tersane için yeni yer tespit edilmesi,

3-Liman giriş ve çıkış trafiğini de etkileyen İzmir'in trafik sorununun giderilmesi,

4- Pasaport Terminali'nin en kısa zamanda yat yanaşma yeri olarak dönüştürülmesi çalışmalarının sürdürülmesi,

5- İzmir'in ticari ve sanayisinin gelişmesi için yatırımların artırılması,

6- İzmir Körfezi'ndeki denizcilik faaliyetlerinin artırılması.

EGİAD: DTO İzmir Şubesi; İzmir'in sorunlarının ortaya konmasında, çözüm yollarının araştırılmasında ve sonuç alınmasında nasıl daha etkin bir yol izleyebilir?

Geza DOLOGH: Deniz Ticaret Odaları diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de (Mersin dışında) merkezi elden yönetiliyor. İzmir Şubesi ise 1987 yılından bu yana çalışmalarını sürdürüyor. Bünyesinde 31 meslek grubunu barındıran Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi, deniz nakliyatından armatörlüğe, yatçılıktan acenteliğe ve gemi sökücülüğüne kadar her çeşit hizmetle ilgileniyor. Başta Liman İşletmeleri olmak üzere Gümrük, Sahil Sıhhiye, Liman Başkanlığı, Denizcilik Müsteşarlığı ve denizcilik eğitimi veren üniversite ve yüksekokullarla işbirliği içerisinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Çeşitli toplantı, seminer ve paneller düzenleyerek kamuoyunu bilgilendirmeye, denizciliği ve deniz ticaretini tanıtmaya çalışıyoruz.

DTO İzmir Şubesi olarak hedef

İzmir Deniz Ticaret Odası
Başkanı Geza DOLOGH

Kişiye Özgü Öğretim Modeli

Uygulama Basamakları

Ne kadar hazırım?

ERUS (Erken Uyarı Sınavı)

Öğrencilerin programa başlamadan önceki öğrenme eksiklikleri belirlenir ve bu eksiklikler giderilir.

Nasıl Öğreniyorum?

Kişisel Öğrenme Stili Raporu

KÖS sonucunda her öğrencinin kişisel raporu çıkar. Bu rapor eşliğinde rehber öğretmen öğrenciye danışmanlık yapar.

Öğrenme Stiline Uygun Ders Çalışma

Öğrenciler ders dışı çalışmalarını öğrenme stillerine göre hazırlanan programlarla yaparlar.

Sınıf Öğrenme Stili Raporu

Sınıf raporları öğretmenlerle paylaşılır.

Neyi Öğrendim, Neyi Öğrenemedim, Neden Öğrenemedim?

TANISAL TESTLER

Öğrencilere aktarılan her konunun sonunda öğrencilerin konunun hangi aşamasında öğrenme sorunu yaşadığı saptanır ve bu sorunların çözümü için program verilir.

Ne zaman ve Nerede Tekrar Yapabilirim?

UĞUR TV

www.ugur.tv

Uğur-TV 7/24 yayın yapan internet öğrenme platformudur. Öğrencilere binlerce konu anlatımlı video, konu ile ilgili sorular ve sınavlar sunar.

www.kisiyeozgu.com
www.ugurdershanesi.com.tr

denizden sağlıyan denizciler. Ama, bu sadece denizcilerin sorunları ile ilgileneceğiz anlamına gelmiyor. İzmir’le ilgili sorunların giderilmesi, çözümlenebilmesi için bugüne kadar diğer kuruluşlarla birlikte nasıl ortak hareket ettiyse bundan sonra da bu tavrımızı sürdüreceğiz.

EGİAD: DTO İzmir Şubesi’nde konusunda çok deneyimli bir yönetim görüyoruz. Bu tecrübe ve gücün diğer sivil toplum kuruluşları, odalar ve yerel yönetimler ile işbirliğinde daha büyük bir sinerji oluşturulmasında bundan sonraki süreçte ne gibi çalışmalar yapılmalıdır?

Geza DOLOGH: Bizler göreve geldiğimizde kalıcı ve etkili faaliyetlerde bulunmamız gerektiğini biliyorduk. Bunu başardığımız ve İzmir’de, “Deniz Ticaret Odası”nı denizcilik ve deniz ticareti konusunda bir referans noktası haline getirdiğimize inanıyorum. Üniversiteler, kamu kurumları, yerel yönetimler, Oda ve Borsalar, basın-yayın kuruluşları, sanayici ve işadamları dernekleri ve tüm meslek kuruluşları ile ilişkilerimiz artarak devam ediyor. Çünkü, bizler İzmir’in ve Ege’nin kurum ve kuruluşları ile bir arada olması gerektiğine ve birlikte hareket ederek somut adımlar atılabileceğine inanıyoruz.

EGİAD: Şehrimizin ticaretinde önemli bir rol oynayan İzmir Alsancak Limanı’nın ihale sürecinde iki yılı geride bıraktık. Ancak, bu konuda maalesef sonuca bir türlü ulaşamadı. İlimizdeki gerek yerel yönetimlerin, gerekse diğer sivil toplum kuruluşlarının birlikte oluşturacağı bir lobi çalışmasını gerekliliğini düşünüyor musunuz?

Geza DOLOGH: İzmir Alsancak Limanı’nın özelleştirilmesi ile ilgili işlemlerin tamamlanmasıyla, limanın Türkiye ekonomisine büyük katkısı olacak. Çünkü, limanı alan konsorsiyum daha fazla verim alabilmek, kapasiteyi artırabilmek için limana yatırım yapacak. Günün teknolojisine uygun araçları alacak, vinçleri yenileyecek. Dolayısı ile kapasite artacak. Kapasite artacağı için ihracat artacak. Yaşanan bu artış ise ülke ekonomisine yansıtılacak. Şu an Danıştay’ın vereceği karar bekleniyor. Karar verilemediği için ihaleyi alan firmanın eli kolu bağlı, ne olacağını bilmediği için Alsancak Liman İşletmesi’de bir çalışma yapmıyor, bir çivi dahi çakılmıyor.

DTO İzmir Şubesi olarak biz olumlu ya da olumsuz Danıştay’ın bir karar vermesi gerektiğini her zaman söylüyoruz. Mersin Limanı’nda da aynı sorun yaşandı ve 22 ay aradan sonra Danıştay tarafından karar verildi. İzmir, ise bu konuda rekor kırdı ve 24 ay oldu. İzmir’in aynı sıkıntıyı yaşamaması için yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları liman ile ilgili karar çıkması yönünde bugüne kadar destek verdiler. Tabii ki yapılacak ortak hareket ile sesimiz daha güçlü çıkacaktır.

EGİAD: Şehrimizde geliştirilebilecek denizciliğin tüm aşamalarını içine alan(kültür, spor ve sanat vb.) çalışmalar

yapmayı tercih ediyorsunuz. Bundan sonraki çalışmalarınızda nasıl bir yol haritası belirlediniz...

Geza DOLOGH: Öncelikle şunu açık yüreklilikle ifade etmek istiyorum. İçerisinde ‘deniz’ kelimesi bulunan bütün etkinlikler bizleri heyecanlandırıyor ve mutlu ediyor. Çünkü, denizcilik sektörü adına yapılan bu tür çalışmalarla ulaşabileceğiniz kitle sayısı artıyor ve denizi daha çok insana anlatabiliyorsunuz. Bu bağlamda DTO İzmir Şubesi olarak en büyük hedeflerimizden birisi “DENİZCİ MİLLET, DENİZCİ ÜLKE” kavramının toplum tarafından benimsenmesini sağlamak. Hedef olarak belirlediğimiz bu sloganı tüm çalışmalarımıza yansıtıyor ve çeşitli platformlarda dile getiriyoruz.

DTO İzmir Şubesi olarak yelken yarışlarına ve su sporlarına önem veriyoruz. Düzenlediğimiz yelken yarışmalarına gösterilen ilgi bizleri mutlu ediyor, çünkü katılım her geçen yıl artıyor. İzmir Körfezine baktığımızda çoğu zaman sadece yük ya da konteyner gemilerinin olduğunu görüyoruz. İşte biz bu gemilerin yanına yelkenlileri eklemek istedik. Yıllardır kötü kokusu ile adını duyuran İzmir Körfezi’nde artık yelken yarışlarının yapıldığını göstermek istedik. Bizim en önemli amaçlarımız arasında denizciliği ve deniz sporlarını sevdirmek yer alıyor. Bu sporlara olan ilginin her geçen gün artması ise bizleri mutlu ediyor. Rotamız; deniz ve deniz sevgisi.... Bu çizgide ilerleyeceğiz...

EGİAD: Sayın Dologh sizin yönetimdeki ustalığınız ve tecrübeniz tartışılmaz. DTO İzmir Şubesi’nde genç üyelerin temsil oranı sizce yeterli mi? Bu üyelerin tecrübe kazanması ve yöneticilik vasıflarını artırması için sizin özellikle üzerinde durarak uyguladığınız yöntemler veya yaklaşımlar var mı?

Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi olarak geçirdiğimiz seçim döneminin ardından çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz. Seçimlerde oy kullanma görevini yerine getiren bütün üyelerimize teşekkür ediyorum. Ayrıca, yeni dönemde görev alan tüm arkadaşlarımı kutluyor ve birlikte pek çok başarılı çalışmalara imza atacağımıza inanıyorum. Genç bir yönetim kurulumuz var. En genç üyemiz, 30 yaşında. Genç, dinamik, fikirlerini ortaya koyan yönetim kadromuz var. Karşılıklı sevgi ve anlayış içerisinde çalışmalarımızı yürütüyoruz. Kişilik olarak, bildiklerimi saklamam ve etrafımdaki kişilerle paylaşıyorum. Bilgi, paylaştıkça çoğalır.

EGİAD: EGİAD üyesi genç arkadaşlarımıza tavsiyeleriniz nelerdir. İlave etmeyi düşündüğünüz veya eksik kaldığına inandığınız bir konu var mı?

İzmir, çok güzel bir şehir. İzmir için yapılacak çalışmalarda ortak hareket etmelerini öneriyorum. Kazançlı ve güçlü çıkacaklardır. Ege Genç İşadamları Derneği’nin çalışmalarını her zaman takdir ediyorum, derneğin yayın organı EGİAD Yarın Dergisi’ni ise beğeni ile takip ediyorum. Emeği geçen herkesi kutluyorum.

DTO İzmir Şubesi olarak biz olumlu ya da olumsuz Danıştay’ın bir karar vermesi gerektiğini her zaman söylüyoruz. Mersin Limanı’nda da aynı sorun yaşandı ve 22 ay aradan sonra Danıştay tarafından karar verildi. İzmir, ise bu konuda rekor kırdı ve 24 ay oldu

Onlar erdi muradına...

**"Toplu konutta Milenyum 60 Serisi
hepimizin kurtarıcısı!"**

Osman Çolakoğlu / Müteahhit

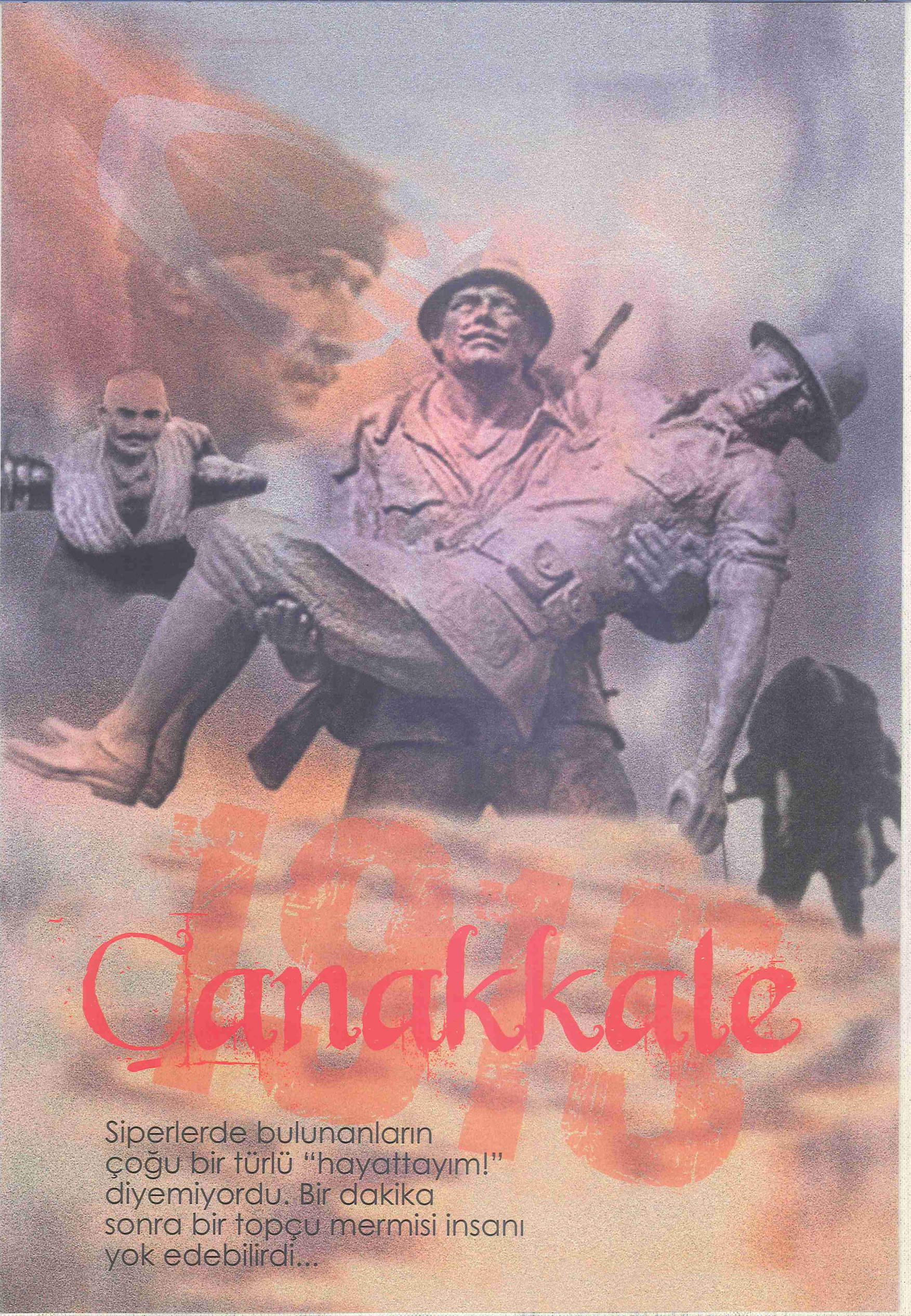
PENZEDE OLMAK YA DA OLMAMAK; İŞTE BÜTÜN MESELE BU!

İnsanlar ev sahibi olmak için neden toplu konuta girer? Çünkü hem ekonomiktir hem de ödemeler uzun vadeye yayılır. Ama şimdi eğri oturup doğru konuşalım: Bir müteahhit, tüketiciyi gözettiği kadar kendini de kollar; yani

kazanmayacağı hiçbir işe girmez, değil mi? Kazanmalıyız ki kazandırabilelim... İşte o nedenle, diğer kalemlerde yaptığımız "kalite - maliyet" dengesi PVC sistemlerde de geçerlidir. Geçer not alan problemsiz her mal, bizim tercihimizdir yani. İyi ki varsın Esen!..

Bu ilandaki sözlerin Osman Çolakoğlu'na ait olduğu İzmir - Karşıyaka 3. Noteri Aynur Erdem tarafından onaylanmıştır.

Canakkale

Siperlerde bulunanların çoğu bir türlü "hayattayım!" diyemiyordu. Bir dakika sonra bir topçu mermisi insanı yok edebilirdi...

Çanakkale'de Mehmet'in Hikâyesi

Askere gidiş, Türkler de bir şenlik gibi kutlanır. Anneler, babalar, kardeşler ve sevgililer cenk havaları vuran davulun eşliğinde birbiri ardınca dizilir ve çıkınları sırtında asker elbisesi giymiş civanmert delikanlıları baba ocağından peygamber ocağına yolcu ederler. Herkesin gözünde yaş ama kalbinde gurur vardır. Asker adayı artık tam bir erkek sayılacağı, devletinin ve milletin bekçiliğini yapacağı kışlasına yol alırken geride bıraktıklarına sevinçle el sallar. Ama ana yüreği, baba yüreği, yar yüreği bu vedaya zor dayanır. Evvelki harplerde Yemen'e, Kafkaslar'a, Galiçya'ya gönderdiği evlatlarını düşünür. Onları da böyle düşün yapar gibi göndermişler ama bir daha geriye dönen olmamıştır. Ancak durum bu kez farklıdır. Artık düşman neredeyse kendi kapısına dayanmış, hürriyeti, inancı, namusu tehlikeye düşmüştür. Analar nazlı menekşelerini askere uğurlarken son bir öğütte bulunurlar:

"Evladım, seni bugünler için yetiştirdim. Allah'a emanet ediyorum. İnşallah geriye dönersen yine kavuşacağız. Eğer yaralanır da gazi olursan, yine gel. Biz sana bakar, geçinir gideriz. Eğer dönemez de şehit olursan, bağrımıza taş basar, oğlumuzun şehitliğiyle iftihar ederiz. Amma sakın düşmana sırtını döneyim deme, eğer böyle yaparsan sana sütümü helal etmem. Ananın, eşinin namusunu çiğnetme. Dualarımız seninledir."

Kışlaya girdiklerinin ertesi günü talimler başlamıştır bile. Komutanlar silah kullanmayı, savaş usullerini bir bir itinayla anlatırlardı. Ara sıra memleket meselelerinden, siyasi bahislerden söz açtıkları da olurdu. Eğlence de ihmal edilmez, Köroğlu ile Ayvaz'ın, zalim Bolu beyinin adamlarıyla kapışması sahnelenir, asker ozanlar bağlamalarıyla hasret türküleri yakarlardı. Diğer yandan taburlarda görevli imamlar kutsal gecelerde ruhları ferahlatan ayetler okur, onları şehit olmaya hazırlarlardı.

Artık muharebe vakti iyice yaklaşmıştı. Bu sırada subayları bölük askerlerine bir konuşma yapmaya başlamıştı bile. Diyordu ki: "Ölüm Allahın emri. Bakın bugün birinci tabur harp etti. Akşama kadar harbin devamı müddetince ancak iki şehit verdi. Burada, köyden geçerken atılan bir bombadan bir katır öldü. Sakın ölümden korkmayın. Zaten kim daha fazla korkar, kim kurşundan kaçarsa veya saklanırsa ve ölmek isterse, ilk önce bu kişiler vurulur. Meşhurdur, eceli gelen ölür derler. Burada kimin eceli geldiye o ölecektir. Üstelik Müslümanlar için ölmek değil, şehit olmak gibi büyük bir nimet varken sizlerin ölümden korkmak değil, aslanlar

gibi düşmanın üzerine atılacağını ümit ederim. Haydi, çantalarınızı bırakınız buraya, köyde kalacak depo onbaşısı bekleyecek."... Mehmetçik bu açık konuşmadan durumu anlar gibi olur... O gece sabaha karşı düşmana taarruz edilecekti.

3 Kasım 1914'de başlayan Çanakkale Savaşı 9 Ocak 1916'ya kadar aralıklarla tam 14 ay devam etmiştir. 18 Mart 1915'teki deniz harekâtının ardından Nisan, Haziran ve Ağustos aylarında çok kanlı muharebeler cereyan etmiş, dönemin en güçlü silahlarına sahip İtilâf Devletleri ordusu, bu süre zarfında kıyı şeridinden öteye geçememiştir. Sonunda Aralık 1915'ten itibaren çekilmeye başlayan düşman ordusu, 9 Ocak 1916'da Çanakkale'yi tamamen terketmek zorunda kalmıştır.

Artık her şey iki metre enindeki siperler içinde halledilecek! Kim daha evvel süngüsünü diğerinin göğsüne batırırsa o yerinde kalacaktı. Bir dakika içinde ya onlar hayata veda etmiş veya Mehmet bir süngü darbesi sonucunda ebediyen dünyaya gözlerini kapayacaktı. Siperlerde bütün bir insanlığı ve medeniyeti ağlatacak bir kapışma başlamıştı.

O dakikada ne anaların ak saçları, ne sevgililerin tatlı gülüşleri, ne sevimli masum çocukların güler yüzleri, kimsenin gözüne gözüküyordu. Kâinatın alt üst olduğu bu anda herkesin düşündüğü şey düşmanını yok etmektir.

Siperlerin içinde çarpışan süngülerin şakırtısı bombaların infilakları, bunun arkasından boğuk boğuk sesler, feryatlar, iniltiler, Ah!... Of!... Ve bunların arasında İngilizce kesik kesik bir takım laflar yük-

Yrd. Doç. Dr. Hasan MERT

¹ Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölüm Öğretim Üyesi.

seliyordu. Binlerce insan boğaz boğaza gelmişti. Herkesin gözleri bir yangın gibi ateş saçarak kan çanağına döndü. Siperlerde bir kıyamettir gidiyordu. Orası bir mahşerdi. Kilometrelerce uzunluğundaki bu toprak kovuklarında akıllara durgunluk verecek kanlı bir boğazlaşma başlamıştı.

Binlerce insanın üstü başı mezbahadan çıkmış gibi kan içindeydi. Hasmını yok etmek için şuurunu kaybetmişçesine birbirleriyle vuruşan insanların boğuşması yarım saat devam etti. Bazı siperlerde mahvolan küçük bölüklerin yerine takviye birlikleri gönderiliyor; bazı yerlerde ise düşman tamamıyla yerlere serilmiş yüzüstü yatıyordu.

Türk siperlerine giren düşmandan çoğunun süngüden geçirilmesi üzerine, orada barınamayacağını anlayan geri kalanların siperleri terk ederek kendi hatlarına kaçtıkları görülüyordu.

Şimdi anlaşılması gereken bir şey vardı: Acaba bütün siperler, askerimizin elinde mi? Bunu henüz kimse bilmiyordu. Siperlerin içi daha vücutları soğumamış, yaralarından kanlar sızan ölümlerle

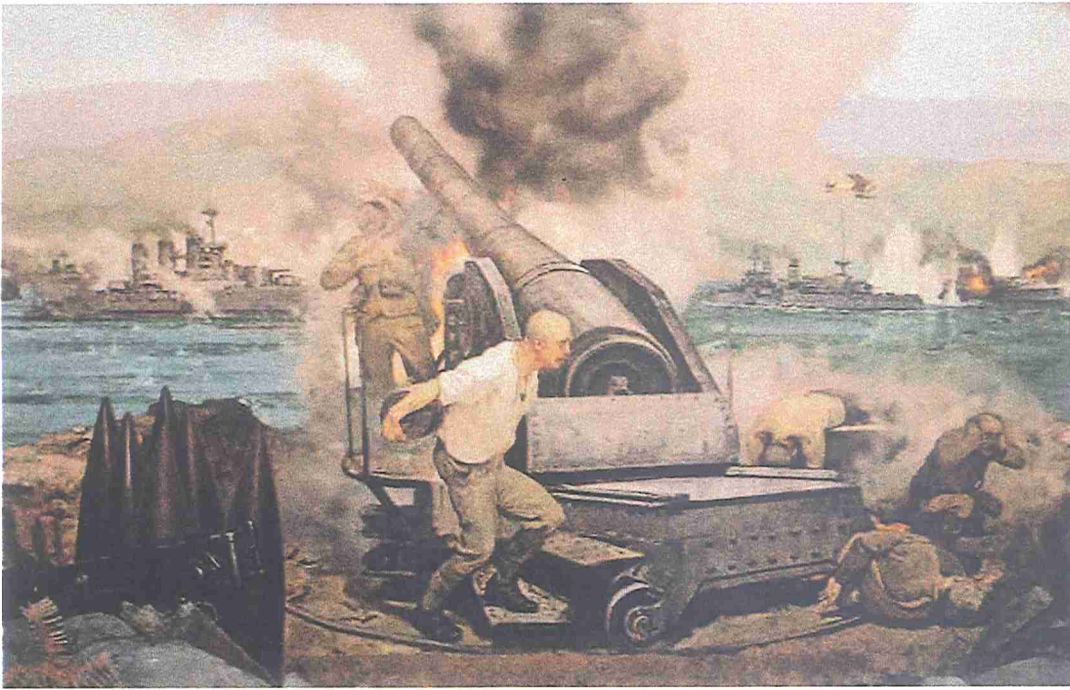
dörtmala geldiği aynı yoldan, bu kez ağır ağır gidişle mevzisine dönerken binlerce yaralının feci manzarası gözlerinin önünden bir daha geçiyordu.

Savaş devam ettiği sürece bu manzaralar aylar boyunca tekrarlandı durdu. Mehmet muharebe dönüşünde tayınından birkaç lokma yedikten sonra arkadaşlarıyla otururken sigarasının dumanını şiddetle esen rüzgara savuruyordu. Soğuk, elleri, yüzleri parçalıyor, yürekleri titretiyordu. Artık bu şartlara alışmaya başlamışlardı. Ölüm iki defa olsa, ona da alışmışlardı.

İşte kapının yanındaki nöbetçi. Omuzları soğuktan kalkmış. Bacakları büzülmüş, dudakları morarmış. Burnundan sular akıyor da yine sağlam bir şekilde silahını kavramış. Eski nefer nerede? Her bölükte iki yüz mevcut olduğu halde şimdi elli kişi bile yok. Kimi şehit, kimi kayıp, kimi de yaralı. Bazısı da hava değişiminde.

Çarpışma başladığı vakit zamanın nasıl geçtiği anlaşılmazdı. Cephe sakin olduğu zamanlarda da o daracık zeminlikte vakit geçirmek oturup beklemek tahammül edilemez bir azap ve işkençe idi. Vakti öldürmek için herkes kendine bir meşgale arar, bulur. Çoğunlukla boş vakitlerde patlamamış bomba ve güllerle toplanarak içindeki barutu kazıyıp boşaltmak tek eğlenceleri olurdu. İnsan öldürmeye yaranan, bu cicili bicili, süslü bombalar ve mermilerden ne güzel saksılar, mürekkep hokkaları, masa üzerinde konacak biblolar yapılıyor ve onlarla zeminlikler ne güzel süsleniyordu.

Sürekli top, tüfek gü-rültüleri içinde bulunmak, ölümler, kanlar içinde yaralılar, mermilerin parçaladığı insan kemikleri, harp faciası görmekten yıkılmış viraneye dönen duyguların, insan ruhunu okşayacak şeylerle biraz tamir edilmesi yerinde bir hareketti. Savaşın baştanbaşa yıktığı insani duyguları yerine getirmek bir öğle yemeği ile mümkün değildi. Fakat insanlar pek tuhaf mahlûklardır. Ufak bir şey de olsa ruhta yeni bir his

ağzına kadar dolmuştu. Bir o kadar da üst üste yatan yaralılar vardı. Bir gün evvel bir insan boyundan daha yüksek derinlikte bulunan siperler şimdi gezilemeyecek kadar cesetlerle yükselmışti. Orada burada, bombadan parçalanmış kafalar, dışarıya fırlanmış bağırsaklar, terse dönmüş bacaklar, parça parça olmuş kollar bir kat Türk, bir kat İngiliz ölü ve yaralıları bir enkaz halinde yığılmış duruyordu.

Türk siperlerine girip de ölen İngilizlerin saldırı günü sabah bakımlarını yaptıkları göze çarpıyordu. Hepsi saçları temiz temiz taranmış, yüzleri kolonya ile yıkanmış tıraşlı gençlerdi. Delikanlılar göğüslerinde Türkün kuvvetli pazusundan çıkan bir süngü hamlesiyle açılmış birer yara olduğu halde siperler içinde cansız yatıyorlardı.

Çoğunun ceplerinde birer sevgili resmi vardı. Mehmet, kaşları çatkın olduğu halde bu ölümlere "burada ne işiniz var?" diye sorar gibi duruyordu. Bunların Londra'yı bırakıp da Türkün toprağına niçin ayak basmak istediklerini sormak, yerinde bir sual değil miydi!

İnsan o dakikada kendini Afrika'da, Sahra Çölü'nün ortasında gibi yalnız hissediyordu. Her taraf sessiz, çit çıkıyordu. Şimdi Mehmet

Türk siperlerine girip de ölen İngilizlerin saldırı günü sabah bakımlarını yaptıkları göze çarpıyordu. Hepsi saçları temiz temiz taranmış, yüzleri kolonya ile yıkanmış tıraşlı gençlerdi. Delikanlılar göğüslerinde Türkün kuvvetli pazusundan çıkan bir süngü hamlesiyle açılmış birer yara olduğu halde siperler içinde cansız yatıyorlardı. Çoğunun ceplerinde birer sevgili resmi vardı. Mehmet, kaşları çatkın olduğu halde bu ölümlere "burada ne işiniz var?" diye sorar gibi duruyordu. Bunların Londra'yı bırakıp da Türkün toprağına niçin ayak basmak istediklerini sormak, yerinde bir sual değil miydi!

yaratıyordu. Çarpışmanın sonrasında topluca yenilecek öğle yemeği belki onları canlandırırdı.

Cephe gerisinde ikinci gündü. Öğle vakti birer, ikişer bütün alay subayları Kilitbahir ile Havuzlar arasında yüksek bir tepenin yamacında, baştanbaşa çamlık ve orman içinde, Kadirdede denilen bir tekkenin bahçesinde toplanmıştı. Askerler sürekli yemek hazırlıyor; önlerinde, Çanakkale boğazının

Türk siperlerine giren düşmandan çoğunun süngüden geçirilmesi üzerine, orada barınamayacağını anlayan geri kalanların siperleri terk ederek kendi hatlarına kaçtıkları görülüyordu.

Kumkale'ye kadar bütün manzarası, yüksek yamaçtan her yer sanki uçak-taymış gibi kuşbakışı görülüyor. Deniz tatlı, koyu mavi rengiyle sakin duruyor. Orada cenneti andıran bir manzara var. Çam ağaçlarının altından dallar arasından gelen mis gibi çam kokuları içinde, tabiatın bu güzelliğini seyrederken ruhlar açılıyordu. Uzun yemek masasının etrafına oturduğunda herkes derin bir düşünceye, sessizliğe daldı. Bir zamanlar alaydaki subayların toplanişını salonlar almazdı. Şimdi çarpışma dönüşünde küçük bir masayı ancak doldurabiliyorlardı. Yemek masasının etrafında bazı yerler boştu. Oralara savaşta ölen arkadaşların isimleri yazılmış ve isimler siyah hatlarla çerçeve içine alınmıştı. Bunların hatırasına hürmeten sessiz kalındı. O anda kiminin gözleri masa üzerinde boş bir tabağa dikilmiş;

kiminin İngiliz filoları boğazı zorladığı sırada toplarımızın Quine Elizabeth ve Bouvet zırhlılarının battığı yere, o savaş esnasında boğazı savunan Kumkale istihkamlarına bakıyor. Gözler, nereye dikilirse dikilsin tek bir şey düşünüyorlardı: Savaşta kaybettikleri silah arkadaşlarını! Onlar şimdi bin bir kanlı çarpışma faciaları ve Zığınderesi'nin yatağında vatan için ölmüş yatıyorlardı. Yemek masası etrafında kara torpillerinin bir yığın haline getirerek tahrip ettiği insan vücutları, topların tepelerle birlikte havaya savurduğu vatan çocuklarının göğüs gerdığı facialar, gözlerin önünden bir sinema şeridi gibi geçiyordu. Büyük taaruzda İngilizlerin sekiz saatlik bir bombardımanda tepelerinde patlayan elli bin topçu mermisinin kopardığı kıyamet hatırlarına geldiği vakit akıllar durur gibi oluyordu.

Bir an geldi ki sofrada söz söyleyen kalmadı. Dillerin ve hislerin takati kesildi. Orası hiç kimse yokmuş gibi sessiz kaldı. Ölen silah arkadaşlarının, annelerinin, dul kalan kadınlarının, çocuklarının hıçkırıklı feryatlarını duyar gibi oldular. Onların durmadan akan gözyaşları gözlerinin önüne geldi. Bu o kadar hazindi ki sofraya başkanlık eden bölük komutanı birdenbire sessizliği bozmaya mecbur oldu: Bir neşe yaratmak için alay bandosunun çalması emrini verdi. Güney grubundaki feci harbin, alayın çok güzel yetişmiş olan bandosunu bile bozmuş olduğu anlaşıldı. Ziyafet bitmişti, herkes işine gitmek üzere oradan ayrılıyordu.

Bir aralık saya adı verilen bir posta görevlisinin alaya geldiği duyuldu. Herkes merakla yanına koştu. İzmir köylerinden askerlere mektup küçük emanet, haber getiriyormuş ve Aydın'dan cepheye geliyormuş. O gün bizim Mehmetçiklerin hali görülecek bir şeydi. Kimisi Fatmasını, kimisi Ayşesini soruyor; saya her birine söz yetiştirmek, kalplerini almak için olanca hafızasıyla bütün köylerden, konu komşudan bahsediyor, hepsini sayıp döküyordu.

Arada bir acıklı haberler de geçiyordu. Saya bir Türk kızından nişanlısına bir haber veya bir çevre getirmiş; soruyor:

"-Durmuş oğlu Kara Ali nerededir?" Üç gün önceki bir bombardımanda parçalandığı haber verildiği vakit sayanın gönderilen çevreyi, köydeki Türk kızına nasıl iade edeceğini düşündüğünü görür gibi olunca gözler doluyordu.

Askerlerin çoğu gelen mektuplara cevap vermekten çekiniyordu. Çünkü sağız diye yazdıklarında, cevap yerine ulaşmadan ölmeleri mümkündü...

Büyük taarruzdan kurtulduklarını işiten ahbablardan, tanıdıklarından mektuplar gelmeye devam ediyordu. Bazıları "haki-katen yaralanmadınız mı?" diye soruyorlardı. Bunlara "sihhat-teyim ve yaram yoktur!" diye cevap vermek istiyorlardı. Fakat Mehmet eline bir türlü kalemi alıp yazamıyordu. Böyle mektuplara cevap veren ne kadar arkadaşı vardı ki daha yazdıkları mektuplar yerine varmadan ölüm haberleri ailelerine ulaşıyordu.

Bunun içindir ki siperlerde bulunanların çoğu bir türlü "hayattayım!" diyemiyordu. Bir dakika sonra bir topçu mermisi insanı yok edebilirdi.

Fakat insan bir türlü inanmak istemiyordu. Talimler sırasında o düzenli birliklerin geçit törenleri akla gelince hiç kuşkusuz neden, niçin mahvoldu sorusu insanın dilinde asabi asabi dolaşıyordu. Bir tek bomba ile birçok Mehmet hayatını veriyordu. Siperlerde Türk eri o kadar çok yerleştirilmişti ki, her düşman mermisi denilebilir ki bir Mehmet'i boğuyordu. Siperler ise delik deşik çuvallardan ibaretti.

Zavallı Mehmetler... Bu çuval parçaları arkasında kendilerini güvende zannediyorlardı. Hâlbuki sadece düşmanın gözünden kendilerini kolluyorlardı. Çoğunlukla askerler başlarından vuruluyorlardı. Bir defa ağzını açıyor, cansız yere düşüyordu.

Kısacası Türk askeri lüzumundan pek fazla harcanıyordu. Ölen kimdi? Mehmet...

Bu Mehmetlerden ise geride daha pek çok vardı. Mehmet'in davacısı da yok, sorucusu hiç yok... Zavallı Mehmet'in anasına devlet, lütfedip söylesen o da askerlik şubesine oğlunun künyesi gelmiş... İşte o kadar.

Şu halde bire karşı yüz Mehmet ölse de "bu neden oluyor?" diyecek kim var? Zaten yetkililer o anda cevap verir:

Şeref için Mehmetler siperlerde, savaşta ölüyorlar. Bu manevi sesin tesirine boyun eğmeyecek Türkiye'de kim vardır?

Mehmet diyordu ki: "Ah! Ben 'Bu askerlik mesleği kolay. Bunların aldıkları para pek çok' diyenlerin bu çamur üzerinde bir gece yattıklarını görsem. Acaba onlar yine böyle söylerler mi? Hiç zannetmem. Çünkü yaşım yirmi bir. Fakat saçım sakalım ağardı. Bıyıklarım ak düştü. Suratım buruştu ve vücudum çürüdü. Artık eskisi gibi felaketlere ve sıkıntılara tahammül edemiyor müteessir oluyorum. Çünkü Çanakkale'de askerlik demek evvela bombalara tahammül demektir."

KAYNAKLAR

ALTAY, Fahrettin, 10 Yıl Savaş 1912-1922 ve Sonrası, İstanbul 1970.

ARIKAN, İbrahim, Harp Hatıralarım, İstanbul 2007.

CONK, Cemil, Çanakkale Hatıraları II, İstanbul 2002.

GÖVSA, İbrahim Alâettin, Çanakkale İzleri, Ankara 1989.

H. Cemal, Ulu Cenk, İstanbul 1982.

Mehmed Fasih Bey, Kanlısirt Günlüğü, (yay.haz. Murat Çulcu), İstanbul 1997, s.161.

Mülâzım Mehmet Sinan, Harp Hatıralarım (Çanakkale-İrak-Kafkas Cephesi), Ankara 2006.

Münim Mustafa, Cepheden Cepheye, İstanbul 1998, s.93.

SUNATA, İ. Hakkı, Gelibolu'dan Kafkaslara, İstanbul 2003.

ÜNAYDIN, Ruşen Eşref, Çanakkale'de Savaşınlar Dediler ki, Ankara 1990.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

* 1915 yılında Tıp fakültesinin bir yıl süre ile kapalı kaldığını, öğrencilerin ordu hizmetine alındığını ve bu nedenle mezun verilmediğini...

* Nusrat Mayın Gemisi'nin savaştan sonra çeşitli işlerde kullanıldıktan sonra batırıldığını, daha sonra bulunduğu yerden çıkarılarak Ağustos 2002'de Tarsus'ta Müze haline getirildiğini ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından 2005 yılında başlatılan tekne iyileştirme çalışmalarının tamamlanmak üzere olduğunu...

* Gecelerin şairi olarak tanınan Ahmet Haşim'in (1884-1933) Çanakkale Savaşlarına ihtiyat zabiti (yedek subay) olarak katıldığını...

* Modern anlamda yetişen ilk Türk hemşiresi Safiye Hüseyin Elbi'nin (1881-1964) Çanakkale Savaşlarına gönüllü hastabakıcı olarak katıldığını, Kerime Salazar, Münire İsmail gibi Türk hanımlarının da Çanakkale'de hastabakıcılığı yapıp büyük fedakarlıklar gösterdiklerini...

* Çanakkale savaşlarında muharebe ve talimler dışında kalan zamanlarda askerlere halk hikâyeleri anlatıldığını; bunlardan bazılarının "Hz. Ali ve Muharebeleri", "Kerem ile Aslı", "Leyla ve Mecnun" olduğunu, bazen de Köroğlu gibi dramatize oyunlar oynandığını...

* Çanakkale Savaşı sırasında Osmanlı ordusunda askerlerin dini ibadetlerini yerine getirmelerine yardımcı olmak ve onlara manevi destek sağlamakla tabur imamlarının görevlendirildiğini... Ancak insan ögütten bu savaş sırasında subaylarını kaybeden birliklerde askerlerin sevk ve idaresini bu imamların üstlendiklerini...

* Çanakkale'de esir düşen düşman askerlerinin bilahare; İstanbul, Afyon, Balıkesir, Bursa, Adapazarı, Çankırı ve Konya'da bulunan esir kamplarına nakledildiğini...

* Çanakkale'de İtilaf Devletleri safında çarpışan Yahudilerin oluşturduğu "Yahudi Katır Bölüğü"nü 2000 yıldan sonra savaşa katılan ilk Yahudi askeri birliği olduğunu...

* Şevki Paşa ve ekibi tarafından 1916 yılında 1/5000 ölçekli haritanın, savaş alanının tüm ayrıntılarıyla belgelenmesi için hazırlanan tek harita örneği olduğunu, 43 paftadan oluşan bu belgenin 1997 yılında bir arşiv araştırması sırasında tesadüfen bulunduğunu...

* Çanakkale türküsünün savaştan daha önce söylenmeye başladığını, sonraki yıllarda da geliştirilerek bütün Türkiye'ye yayıldığını...

* Türk sinemasında Çanakkale Savaşları'nı konu alan tek filmin 1964 yılında çekilen "Çanakkale Aslanları" olduğunu ve yönetmenliğini Turgut Demirağ'ın yaptığı filmin başrollerini Tanju Gürsu ile Ajda Pekkan'ın paylaştıklarını...

* Peter Weir'in 1981'de çektiği Avustralya yapımı "Gallipoli" filminin ise baş aktörlerinden birinin Mel Gibson olduğunu...

1946'dan bugüne Lezzetin Doğası

www.ekizyag.com

Şehitler Caddesi 1508 Sokak No: 4 Alsancak 35230 İZMİR - TÜRKİYE
Telefon: +90 232 488 57 00 Faks: +90 232 463 09 18
E-Posta: ekiz@ekizyag.com

Bu ayki konuğumuz sıradışı bir yaşam ve başarı öyküsünün kahramanı..

Gültekin Yazgan

Kendine her yaşında ayrı hedefler koymuş ve her daim bu hedeflere ulaşmak için çabalamış ve farklı kimliklerle de bunu başarmış, en önemlisi de başarmaya da devam eden birisi. Bir dönem öğretmen, bir dönem avukat, altı nokta körler vakfı kurucusu, çevirmen ve şimdilerde Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığı Kurucu başkanı. Bu yıl 81. yaşını kutlayacak.

Elbette eş ve baba rollerini de unutmamak lazım. Farklı rolleri bir arada yürüten dünyada milyonlarca insan var diyebilirsiniz fakat o aynı zamanda görme özürlü. Ekşi sözlük onu azim kelimesinin karşılığı olarak adı anılabilecek bir dev adam olarak tanımlıyor.

Aslında onun hayatı 11 yaş öncesi ve sonrası diye 2'ye ayrılıyor neden mi? İsterseniz gelin kendi ağzından dinleyelim.

EGİAD: 11 yaşında kör oluncaya kadar Gültekin Yazgan ne hayal ederdi, nasıl bir çocukluk ve gençlik geçirdi ?

Gültekin YAZGAN: 1927 temmuzunda doğmuşum. Gerek okul öncesinde, gerekse ilkokulu beşinci sınıfının yarısına kadar gören bir çocuktum. O zamana kadar mutlu bir çocuk olarak yaşadım. Okulda çalışkanlar arasındaydım. Bir ara kaptan olmayı düşündüğümü anımsıyorum.

İlkokul beşinci sınıfında iken 1939 yılı Ocak ayı sonunda geçirdiğim bir kaza sonucu gözlerim birden bire çok bozuldu. Beni hemen İstanbuldaki Cerrah Paşa Hastahanesine götürdüler. Orada iki buçuk ay kaldım: İki göz operasyonu yapıldı ama yararı olmadı, bu hastahanedeki kör bir çocuk olarak çıktım. Yeni ve değişik bir yaşama ayak basıyordum. Yitirdiğim çok şey vardı: Okuldan, arkadaşlarımdan, kitaplardan yoksun kalmıştım.

Ne yapmalıydım?

Verdiğim ilk karar körlüğümü kabullenmekti. Bu, körlüğe boyun eğmek değil, gerçeği kabul etmektir. Bu gerçeği kabul

edince kör olarak neler yapabileceğimi düşünmeye ve kör olarak yolumu çizmeye başladım.

EGİAD: Görme özürlü bir delikanlı olmak sizi nasıl etkiledi ? Hayatınızda neler değişti ?

Gültekin YAZGAN: Kör olduğum zaman 11 yaşlarında bir çocuktum. Şimdi düşünüyorum da o yaşta yaptığım en önemli şey körlüğümü kabul edişim ve yaşamımı bu gerçeğe göre düzenlemeye girişmekti. Okuldan yoksun kalmıştım, ilk hedefim yarıda kalan eğitimimi sürdürmenin yolunu bulmaktı. Türkiye’de eğitim olanağı yoktu, İngiltereye giderek orada eğitimimi sürdürmeyi düşündüm. Bu nedenle İngilizce öğrenmeye başladım.

Hız kazanmak için özel ders alıyordum.

Bu arada eski arkadaşlıklarımı tazeledim, bunlara yenileri katıldı. Müzik ile ilgim çevremi genişletmekte çok yararlı oluyordu.

Aydın kulunda, larda merelere oluyor,

Ortaokul-müsa-yardımcı bir grup arkadaşım-la kurduğumuz küçük bir orkestra ile halka açık konserler veriyorduk. İngilizceyi iyi derecede öğrenmiştim. Bu sırada rahmetli Mithat Enç’in girişimiyle Talim Terbiye Kurulu körlerin dışarıdan okul bitirme sınavlarına girebileceğini karar verdi. Bunun üzerine İngiltereye gitmekten vazgeçtim, dışarıdan okul bitirme sınavlarına girmeye başladım. İlkokul mezunu bile değildim. Sırasıyla ilkokul, ortaokul ve liseyi dışarıdan okul bitirme sınavlarına girerek bitirdim.

1948-1949 öğretim yılında Ankara Hukuk Fakültesine kayıt yaptırıldı. 1952 yılında da hukuk fakültesini bitirince hem avukatlık stajına başladım, hem de Milli Eğitim Bakanını ikna ederek Türkiye’nin ilk Körler okulu olan Ankara Körler Okulunun ortaokul bölümüne öğretmen olarak atanmamı sağladım. Avukatlık stajı da bu arada bitmişti. Böylece iki meslek sahibi olmuşum bu iki mesleği de emeklilik çağıma kadar sürdürdüm.

EGİAD: Neden avukat olmak istediniz? Müvekkilleriniz tarafından görme özürlü olduğunuz için farklı diyolarlarla karşılaştınız mı ?

Gültekin YAZGAN: Devletin körleri işe alması söz konusu değildi. Zaten hemen hemen hiçbir görme özürlü çalışarak

geçimini sağlayamıyordu, Toplum körleri başkasına muhtaç kişiler olarak görüyordu. Bir kaç kör çalgıcı düğünlerde çalarak geçimlerini sağlıyordu. Görme özürülerin Gaziantep’te hasır örgücülüğü yaptıklarını duymuştum

Hukuk fakültesi serbest avukatlık olanağı veren bir fakülteydi.. Ben serbest avukatlık yapmak istiyordum. Bir yandan da körlerin durumuyla ilgilenmeye kararlıydım. Hukuk Fakültesindeki sınıf arkadaşlarım bana özel ilgi ve özen gösterdiler. En ön sırada bir yeri bana ayırdılar, oraya benden önce gelse de kimse oturmuyordu. Öğrenim süresince derslerimde çok başarılı oldum. Derslerden başka iki seminer çalışmasına katıldım.

Kayıt yaptırmak üzere Fakülte Genel Sekreterinin yanına gittiğim sırada orada bulunan bir profesör bana şöyle demişti; “Hukuk kitapları çok kalın. Bunlarla nasıl başa çıkacaksınız?” Ben de, “Görürsünüz!” diye yanıt verdim. Bu hocamızın dersi üçüncü sınıftaydı. Üçüncü sınıfın yıl sonu sınavlarında bu profesörden 9 alarak asıl yanıtımı verdim.

Avukatlık yaşamımda müvekkillerimle ilişkilerimde körlüğümün dolaylı bir sorun yaşamadım. Daima saygı gördüm.

EGİAD: Daha sonrasında öğretmenliğe geçiş nasıl oldu? Öğrencilerden derslerde ne gibi tepkiler aldınız?

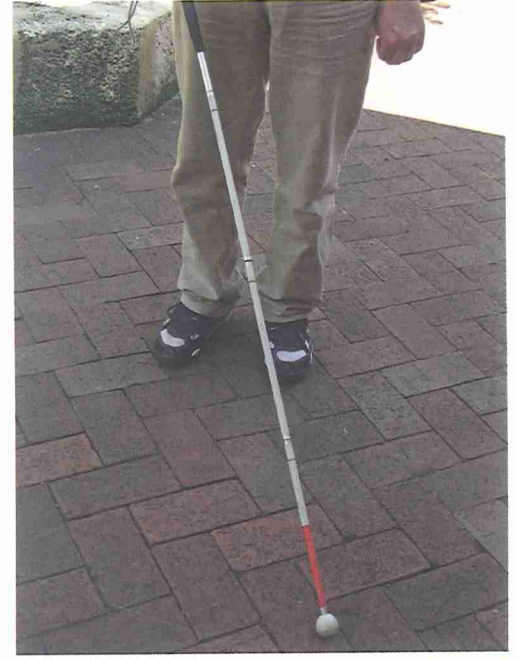
Gültekin YAZGAN: Avukatlık stajıma başladım, ama Körler için bir şeyler yapmak istiyordum. Zamanın Milli Eğitim Bakanı ile görüştüm. Benim öğretmen olarak körler okulunda yararlı olacağıma onu ikna ettim.

Hemen beni Ankara Körler Okulunun ortaokul bölümüne beş dersi birden okutmak üzere atadı. Okulda

başka gerek sınıfımdaki öğrencilerle, gerekse okuldaki öğrenci-yakın ilişkiler Onların

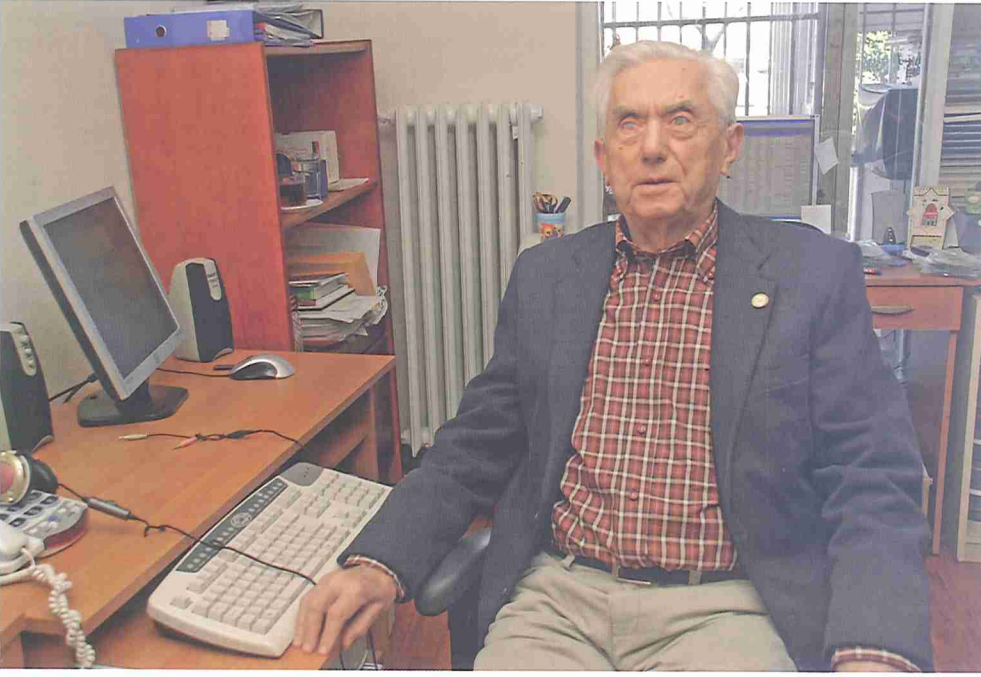
başka morallerini yükseltmeye yardımcı oldum; sorunlarıyla uğraştım. Bazılarının mektuplarını bile yazdım. Kısacası, dersler dışında onlara bir ağabey gibi davrandım, O okulda çalıştığım sekiz yılın beş yılını onlarla birlikte yatılı olarak geçirdim.

Ankara Körler Okulunda öğretmenlik yapmış olmaktan mutluluk duyuyorum. Körleri daha yakından, sorunlarıyla, yetenekleriyle tanımış oldum. Ankara Körler Okulunda sekiz yıl çalıştıktan sonra kör

öğretmenlerin gören öğrencilere öğretmenlik yapabileceğini kanıtlamak için İzmir Akşam Ticaret Lisesine atanmamı sağladım. Bu yeni görevimde başarılı oldum.

Gören öğrencilerle derste ve ders dışında yakın ilişkiler kurdum. Yirmi yıl bu okulda çalıştıktan sonra Buca Yüksek okuluna medeni hukuk öğretmeni olarak atandım O sırada 12 eylül darbesi oldu. Bütün akşam okullarını gündüze çevirdiler. Buca Akşam Yüksek Okulu da gündüzleri öğretim yapmaya başladı.. Avukatlık ile öğretmenlik bir arada yürüyemezdi .ve bir öğretim yılı çalıştıktan sonra öğretmen-

İlkokul beşinci sınıfında iken 1939 yılı Ocak ayı sonunda geçirdiğim bir kaza sonucu gözlerim birden bire çok bozuldu. Beni hemen İstanbuldaki Cerrah Paşa Hastahanesine götürdüler. Orada iki buçuk ay kaldım: İki göz operasyonu yapıldı ama yararı olmadı, bu hastahanedен kör bir çocuk olarak çıktım. Yeni ve değişik bir yaşama ayak basıyordum. Yitirdiğim çok şey vardı: Okuldan, arkadaşlarımdan, kitaplardan yoksun kalmıştım.

likten emekliliğimi istedim. Böylece öğretmenliğe veda etmiş oldum. Bundan sonra 1992 yılına kadar yalnız avukatlık yaptım. 1992 yılı yazında avukatlığı da bıraktım. Artık istediğim şeyleri yapabilecektim. Birkaç yıl çevirilerle uğraştım. Yararlı psikolojik kitaplar çevirdim. Sonra, çocukluğumdan beri hayalini besledi-

ğim görme özürlüler kitaplığını kurmak üzere harekete geçtim.

EGİAD: Bu arada eşiniz sevgili Tülay Yazgan'ın size sonsuz desteği olduğunu biliyoruz.

Gültekin YAZGAN: Eşimi ilk kez Ankarada halamı ziyarete geldiği sırada tanıdım, o denli sıcak kanlı ve ilgiliydi ki onu çok sevdim. Bir yıl sonra da evlendik. Lise mezunu olmuştu, fakat yüksek öğretime gitmek istiyordu. Önce Ankara'da hukuk fakültesine yazıldı. Bir yıl sonra Ben İzmir Akşam Ticaret Lisesine atanınca hukuku bırakmak zorunda kaldı. İzmir'de üniversite kurulmamıştı. Gidebileceği eğitim kurumu İktisadi ve Ticari İlimler Akademisiydi. O da bu akademiye yazıldı. Dört yılda başarı ile bu akademiye bitirdi. Birkaç yıl geçmeden ticaret lisesi meslek dersleri öğretmenliğine atandı. Öğretmenliği çok sevmişti, 26 yıl çalıştıktan sonra emekli oldu ve torunlarıyla meşgul oldu. Evliliğimiz şimdi elli birinci yılını doldurdu. İki oğlumuz var. İkisi de psikiyatrist ve mesleklerinde başarılı. Oğullarımız bize iki kız evlat ve dört torun kazandırdı.

EGİAD: Sonrasında 2 başarılı evlat yetiştirdiniz. Prof. Dr. Yankı Yazgan ve Doç. Dr. Çağrı Yazgan evde onlarla iletişiminiz nasıldı? Onların görme özürlü babaya yaklaşımları nasıldı?

Gültekin YAZGAN: Çocuklarım benim körlüğümü hiç yadırgamadılar. Her baba gibi, ben de çalışıyordum. evde onlarla iyi ilişkiler içindeydim. İkisini de kültürlü yetiştirmek için çaba harcadık. Klasik müzik konserlerine, tiyatrolara, resim sergilerine götürdük. Evimizde iyi kitaplar vardı. Akşamları eve geldiğimde hemen cebimdeki gazeteyi çeker alırdı, onları ilgilendiren sayfaları karıştırmaya girişirlerdi. Onlarla okudukları kitaplar, günlük olaylar üzerinde konuşup tartışırdık. Çocuklarıma cebimde çikolata getirdiğimi hiç hatırlamıyorum.

EGİAD: Kör Uçuş isimli kitabınızda hobilerinizden de bahsediyorsunuz. Gültekin Yazgan boşvakitlerinde neler yapar ?

Gültekin YAZGAN: Gerçekten müziğe hem çalıcı, hem de dinleyici olarak çok düşkünüm. Klasik müzik konserlerini kaçırmamaya çalışıyorum. Resim sanatına ilgim tabii ki yok diyebilirim. Ancak bazı resim sergilerini gezdiğim de oluyor. Tabii, yanımda resimleri iyice anlatacak birisi olmalı. Sporla ilgim yüzme ve yürüyüşle sınırlı diyebilirim. Ağzımın tadına da düşkün olduğumu söylemeliyim.

Boş vakitlerimde İngiltere Körler Kitaplığından gelen kabartma kitapları okuyor; kitaplığımızın ürettiği kitapları dinliyorum. Çeviri yapıyor, eşimle geziyorum.

EGİAD: Altı Nokta Körler Derneğinin kurucularından olduğunuzu biliyoruz. Şimdilerde de her gününüzü yönetim kurulu başkanlığını yürüttüğünüz Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığında geçiriyorsunuz. Burayı kurmak amacınız neydi? Neden kitaplık ? Faaliyetlerinizi anlatır mısınız ?

Gültekin YAZGAN: Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığı benim çocukluğumdan beri hayalini beslediğim bir kurum. Onu ancak bir grup dostlarımla birlikte 2 Ekim 2004 yılında gerçekleştirebildim. Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığının temel amacı, hem yurdumuzda hem de yurt dışına yaşayan ve Türkçe bilen görme özürlülere kitaplık hizmetleri sunmaktır. Kitaplığımıza kayıt yaptıran görme özürlülere kitaplık hizmetleri veriyoruz. Kitaplığımıza kayıtlı görme özürlülere TÜRGÖK Üyesi denir.

TÜRGÖK üyelerine istedikleri kitaplar gönderilir; ayrıca, ilköğretimde okuyan çocuklar için Balarısı ve Yavru Balarısı adında aylık kabartma dergi yayımlanmaktadır. Lise ve yüksek öğretimde okuyan görme özürlü öğrenciler ile öğrenci olmayan tüm TÜRGÖK üyelerine de aylık fakat sesli Arkadaş dergisi çıkarılmaktadır. Dört kabinli kayıt stüdyomuzda gönüllü üyelerimiz tarafından kitaplar seslendirilmektedir.

Gönderilen kitaplar ve dergiler yoluyla görme özürlü TÜRGÖK üyelerinin kültürel ve eğitimsel gelişmelerine katkıda bulunuyoruz. Ayrıca matematik destek kursu ve bilgisayar öğretim kursu açmış bulunuyoruz. Yaptığımız her türlü hizmet ücretsizdir.

Kitaplığımız, on binlerce görme özürlüye hizmet etmek istiyorsa da adreslerini bilemediğimiz için onlara ulaşamıyoruz. Yurdumuzda görme özürlülerin sayısını bilen yok. 300.000 diyenler, 200.000 diyenler varsa da bunlar dayanaksız tahminlerden başka bir şey değildir. TÜRGÖK üyelerini artırmak için yeni girişimler yapmak üzereyiz.

EGİAD: Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığında size destek olanlar kimler ? Farklı ne gibi desteklere ihtiyacınız var ?

Gültekin YAZGAN: Kitaplığımızın kuruluşu 16 dostumuzun bana inanıp destek vermelerine dayanmaktadır. Şu geçen süre içinde İzmir Büyükşehir Belediyesi, Konak Belediyesi ve bir çok Rotary ve Lions kulüpleri bize çeşitli bakımlardan destek olmuşlardır. Alkim A.Ş kağıt sponsoru, Ekspres Kargo taşıma sponsoru, Sistem serigrafi baskı sponsoru, Verbatim CD sponsoru, Artı Element reklam ajansı olarak destek vermektedirler.

Kitaplığımız gönüllü çalışmasına dayanmaktadır. Sevgili İzmirli gerek emekleri, gerekse bağışlarıyla hizmetlerin görülmesini sağlamaktadır.

Yapılan bağışların artmasına, bir kargo şirketinin sponsorluğuna ihtiyacımız vardır. Bu konuda destek bekliyoruz.

EGİAD: Basından da zaman zaman takip ettiğimiz geçen sene başlattığınız bir kampanyanız mevcut. Kısa ca bu kampanya hakkında bilgi alabilir miyiz ?

Gültekin YAZGAN: Yapmak istediğimiz başka birçok etkinlikleri bulunduğumuz apartman dairesinin yetersiz olması nedeniyle gerçekleştiremiyoruz. Daha geniş bir çalışma alanına ihtiyacımız var; Bu nedenle valilik izniyle bir kampanya başlattık. İki yıla yakın devam eden para toplama kampanyamızdan yeni bir yer alacak kadar para ve yardımı henüz sağlayamadık. Kampanyamız Temmuz ayında sona erecektir. Hayırseverlerin kampanyamıza desteklerini bekliyoruz.

EGİAD: Şimdilerde dezavatajlı bireyler olarak nitelendirilen engellilere tavsiyeleriniz neler? Özellikle görme özürlü vatandaşlar kendilerini nasıl geliştirebilirler. En önemlisi görme özürlü çocuğu olan ailelere tavsiyeleriniz neler ?

Gültekin YAZGAN: Görme özürlülerin pek küçük bir kısmı eğitim olanaklarından yararlanmakta, çalışma çağındakilerin pek azı iş bulmaktadır. Görme özürlüler ailelerinin yardımıyla geçinmekte ya da başkalarının eline muhtaç duruma kalmaktadır.

Kısaca söylemek gerekirse çok güç koşullar altında yaşamaktadırlar.

Görme özürlü vatandaşlarımızın bir işe yerleşmeleri veya sosyal sigorta yoluyla geçimlerini sağlamaları konusu çok önemlidir. Bu alanda Devlet ve sivil kuruluşlara çok iş düşmektedir.

Görme özürlülerin kültürel ihtiyaçları çok boyutludur. Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığı TÜRGÖK üyelerinin kültürel ve eğitimsel ihtiyaçlarını karşılamaya çaba harcamaktadır.

Bilgisayar kullanımı ve yabancı dil bilmek görme özürlüler bakımından büyük önem taşır. Aileler bu konularda çocuklarının eğitim almasına önem vermelidir.

Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığı

benim çocukluğumdan beri hayalini beslediğim bir kurum.

Onu ancak bir grup dostlarımla birlikte 2 Ekim 2004 yılında gerçekleştirebildim.

Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığının temel amacı, hem yurdumuzda hem de yurt dışında yaşayan ve Türkçe bilen görme özürlülere kitaplık hizmetleri sunmaktır. Kitaplığımıza kayıt yaptıran görme özürlülere kitaplık hizmetleri veriyoruz. Kitaplığımıza kayıtlı görme özürlülere TÜRGÖK Üyesi denir.

İkişide derslerinde başarılı idi ve spora çok önem vermişlerdi. Onların spora olan ilgileri hoşuma gidiyordu. Sporun eğitimde ne kadar önemli olduğunu bilen birisiydik. Eşim de dahil aile olarak basketbol ile ilgileniyorduk. Baskette başarılı oldular. Bu konuda bir animızı paylaşmak isterim. Sanyo Spor adı altında bir basket takımı kurmuştuk. İkinci lige kadar yükseldi.

Eğitimin yılmaz bekçileri

Üçünün de ortak noktaları dürüstlük, aile sadakati, emeğe saygı, basketbol....

Özel İzmir Türk Koleji, İzmir’de değil Türkiye’de eğitim alanında marka olmuş bir kurum... Geçtiğimiz aylarda kaybettiğimiz rahmetli Bahattin Tatış’ın en büyük hayali ve her zaman yaşamasını vasiyet ettiği Özel İzmir Türk Koleji, bugünlerde kurumsallaşma ve güçlenme dönemini yaşıyor. 2010 yılından sonra ise atılım dönemi başlıyor...

Oğuz, Kayhan ve Yiğit Tatış ise bu süreci en verimli şekilde geçirmek için çabalıyor. Baba ve oğulları, birinci kuşaktan aldıkları emaneti dürüstlük ve demokrat yapılarından taviz vermeden koruma mücadelesinde...

Birbirlerini dengeleyen iki kardeş Kayhan ve Yiğit Tatış...Bu karşılık her ikisinin de ağzından dolu dolu “Babam, benim babam...” diye duyduğumuz Oğuz Tatış...Ama üçünün de ortak noktaları dürüstlük, aile sadakati, emeğe saygı, basketbol...

T.C. payidar oldukça Türk Koleji’nin dimdik ayakta durması için çaba harcayan Tatış Ailesi ile baba-oğul ilişkileri, Türk eğitim sistemi, İzmir’in eğitim alanındaki gelişimi, geleceği ve yapılması gerekenler üzerine konuştuk.

EGİAD: Oğuz Bey, bize çocuklarınızı anlatır mısınız?

Oğuz TATIŞ: Kayhan ailenin ilk çocuğu olduğu için ilk eğitimsel tecrübemizi onunla yaşadık. Aile eğitimci olduğu için çok daha hassastık. Her iki oğlum da Türk Koleji’nde okudu. Öğretmenleri ile temas kurmamaya özen gösterdik. Uzaktan idare etmeye çalıştık. Bunun nedeni, öğretmenlerle temasımız yanlış anlaşılabilirdi. Pek fazla şikâyet de gelmedi.

İkisi de derslerinde başarılı idi ve spora çok önem vermişlerdi. Onların spora olan ilgileri hoşuma gidiyordu. Sporun eğitimde ne kadar önemli olduğunu bilen birisiydik. Eşimde dahil aile olarak basketbol ile ilgileniyorduk. Baskette başarılı oldular. Bu konuda bir anımızı paylaşmak isterim. Sanyo Spor adı altında bir basket takımı kurmuştuk. İkinci lige kadar yükseldi.

Türk Koleji ve Sanyo Spor’da yaş büyütüp-küçülterek oynanmasını tasvip etmezdim. Kimseye de müsaade etmedim. Kayhan iyi bir basketçi oldu. Türkiyede sayı rekoru kırdı. Bir maçta 142 sayı attı. Maçın skoru da 200’e yakındı.

Kayhan’ı Milli Takıma çağırdılar. Kayhan, 1972 doğumlu. Federasyon, 1974 doğumlu pasaport ile gelin diye not düşmüştü. Buna karşı olduğumu ama ne isterse yapabileceğimi söyledim. Kayhan, bunu kendisine

yetiremedi ve yapmadı. Aslında yapabilirdi de... Dürüstlük anlayışı ile yetiştiler. Eğitim hayatlarında onlara fazla karışmadık. Kendi başarılarını kendileri sağladılar. Daha sonra lise hayatlarına geldiklerinde, benim içimde kalan bir ukte vardı. Yıl 1966...Lise sonu ABD okumuştum. Orada burs kazanmıştım. Hayatımda futbol oynamamış bir adam olmama rağmen futbol bursu kazanmıştım. Lise takımının gol kralı olmuştum. Fakat gerek memleket özlemi ve ayrıca değişim programındaki geri dönme zorunluluğu nedeniyle Türkiye’ye dönmüştüm. İkisinin de üniversiteyi ABD okumalarını istedim. Kayhan, notları ve sportif başarısıyla Boston College’a kabul edildi. Yiğit de iki sene sonra Georgetown’ı kazandı. O da oraya gitti. Lise hayatlarında her ikisinin de bütün basket maçlarına gittim. Ben onların peşinde Türkiye’yi gezdim. Kayhan sonra üniversitede de basket oynamasını istedim. 15 kişilik takıma bir kişi alacaklardı. Kayhan 16. oldu. ABD gidip koç ile konuştum. Koç, “Futbol takımından birisini burslamak zorundayım. Yapacak bir şeyim yok” dedi. Bu beni çok üzümüştü.

Yiğit, Üniversite’nin Rugby takımında oynadı... Tehlikeli bir spor... Annesiyle birlikte korktuk. Ama halen hobileri basketbol...Yiğit Türkiye’ye döndü ve 4 sene bizim fabrikada birlikte çalıştık. Daha sonra tekrardan ABD gidip girişimcilik üzerine master

Oğuz TATIŞ:

Kayhan uykucudur. Aslında ben erkenciyim. Yiğit bu konuda bana çekmiş. Kayhan'ın bekarlık faktöründen dolayı gezerliliği var. Yiğit'in sevmediğim huyu ise aniden sinirlenir ve bu nedenle ani çıkışları vardır. Ama zamanla olgunlaştığını görüyorum.

yaptı. Daha sonra askerlik geldi. Kayhan, komando olarak Şırnak'ta yaptı. O gitti bizim evde dört televizyon birden seyredilir oldu. Ama sonrasında Jandarma Basketbol Takımı'na girdi. Basketçiliği ile Ankara'ya tayini çıktı. Yiğit, Burdur'da askerliğini yaptı. Onda daha rahattık.

EGİAD: Kayhan Bey karakter olarak nasıl birisidir?

Oğuz TATIŞ: Aileye çok bağlı. Aile konularında romantiktir. Kayhan ve Yiğit'in ortak özellikleri dürüst ve demokrat olmaları... Çok rahat her şeyi söylerler. Sevgi açısından her ikisinin de aile sevgi ve saygıları kuvvetlidir. Kendi çevrelerinde Yiğit daha baskındır ve sempattir. Kayhan daha ciddidir.

EGİAD: Kardeşler birbirlerini dengeliyorlar.

Oğuz TATIŞ: Kesinlikle. Kısa süreli kardeş anlaşmazlıkları tabii ki oluyor. Ama kendi içlerinde çözebiliyorlar. Ailenin geleceği için bu da beni rahatlatan bir unsur.

EGİAD: Hiç mi sevmediğiniz huy-ları yok?

Oğuz TATIŞ: Kayhan uykucudur. Aslında ben erkenciyim. Yiğit bu konuda bana çekmiş. Kayhan'ın bekarlık faktöründen dolayı gezerliliği var. Yiğit'in sevmediğim huyu ise aniden sinirlenir ve bu nedenle ani çıkışları vardır. Ama zamanla olgunlaştığını görüyorum.

EGİAD: Yiğit Bey, babanızı bize anlatır mısınız?

Yiğit TATIŞ: Babam romantik ve duygusaldır. Ailesine bağlı. Alttan alan bir yapısı vardır. Gençliğimiz öyle babamın anlattığı gibi çok da rahat geçmedi. Hareketli gençlerdik. Duygularını gizlemeye çalışır ama bunu saklayamaz. Beni askere uğurlarken, ağladığını hatırlarım. Kayhan babama daha çok benzer. Bu anlamda aslında birbirleriyle daha kuvvetli ilişkileri vardır. Vücut yapıları, mimikleri, tepkileri de birbirlerine çok benziyorlar. Babamızın oğlu olmaktan gurur duyuyorum.

İş hayatında olmaya başladıktan duygusallık bir tarafta kalıyor. Tabii ki bazen anlayamadığımız noktalar oluyor ama hepsini konuşarak aşarız.

EGİAD: Her hangi bir şeyi kabul ettirme konusunda sıkıntı yaşamadınız mı?

Yiğit TATIŞ: Babam duygusal olduğu için bize kolay kolay hayır demezdi. Aslında bu süreci daha

çok Kayhan yaşadı. İlk çocuk olduğu için evden çıkma saati, araba kullanma gibi kurallarda Kayhan o mücadeleyi verdiği için ben mücadele vermek zorunda kalmadım. Kayhan'ın açtığı yolda yürüdüm. 14-15 yaşında motosiklet kullanmak istedim ama izin vermedi. Ben dertlerimi pek açmam. İçimde yaşarım. Babam ve annem üzülecek diye de pek paylaşmak istemezdim. Aslında çok büyük dertlerde değildi... Hiçbir zaman "Bunu nasıl yaparsın" tepkisiyle karşılaşmadım. Ceza korkum yoktu. Babamın cezası üzülmesidir, bunu yüzünden okursunuz. Ben kardeş olmanın da avantajını yaşadım.

EGİAD: İş hayatındaki hangi kurallarını ilke edindiniz?

Yiğit TATIŞ: Babam eline ne fırsat geçerse geçsin hak sahiplerinin haklarını yememiştir. Herkesin hakkını sonuna kadar vermiştir. Hak yemez, fazlasıyla verir. Karşı tarafa iyi niyet gösterir.

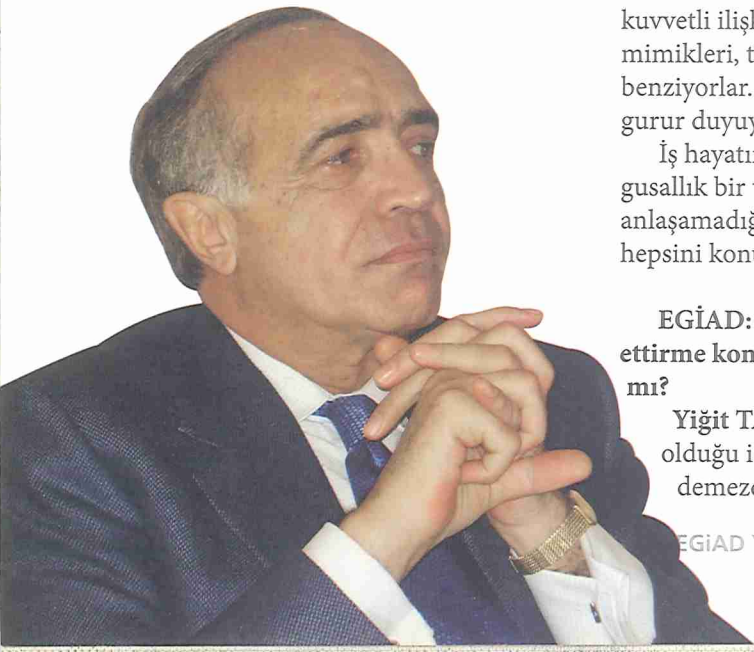
Oğuz TATIŞ: Bu aileden gelen bir yapıdır. Benim babamın bugüne kadar hiç kimseyle hukuki bir davası olmamıştır.

Yiğit TATIŞ: Girişimci birisi. İyi analiz eder. Bu öğrenilmiyor, insanın doğasında olan bir şey. Atılımını hemen yapar. Sanayi hayatındaki başarısı ortada... Bunun dezavantajı ise arkasındaki insanlar o kadar dinamik olmadığı için işin takibi zordur. Arkasındaki insanların yapması gerektiği işleri de toparlamak zorunda kalabiliyor. Çünkü babam detaycı birisi... Bu da ona yük oluyor. Ben daha analizci ve temkinliyimdir. Babam daha girişken ve tezcanlı. Biz krizlerle büyüyen bir nesiliz. 3-4 senede bir kriz yaşıyoruz. Dolayısıyla Kayhan'da ben de temkinli olmayı öğrendik.

EGİAD: İş hayatındaki ilişkilerinizde nasıl bir denge var?

Yiğit TATIŞ: Babamın tecrübeleri daha fazla olduğu için denge unsurunu oluşturuyor. Örneğin, Çiğli Kampüsü'nü yaparken biz daha temkinli idik. O ise girişkendi. Yapıldı ve son derecede başarılı olundu. Yüzde 50-50 ise karar süreci o zaman tecrübe ön plana geçiyor. Kendisi de emin değilse, birlikte tekrar ele alırız. Kayhan'da babama benzer.

Kayhan TATIŞ: Babam ile yaş farkımız 24. Biz abi-kardeş gibiyiz. Gençcecik bir babam vardı. Bu nedenle çok güzel arkadaşlıklarımız oldu. Ona hayranlık duydum. Bu hayranlıkla da çok yakın yetişiyorsun. Biraz daha yaş farkı olsa, isyankar olabilirsin. Aslında bir kopyası oluyorsun. Ailesine düşkün. Bunu analiz etme yaşına geldiğimde görebildim. Özel bir baba... Ailesini iş hayatından daha ön

Önünüz, arkanız, sağınız, solunuz...

Hangi marka otomobil olursa olsun,
ister Türkiye'de isterse Avrupa'da olsun...

Milyonlarca jantta bizim imzamız var.

Gururluyuz, mutluyuz.

30.894.161 adet CMS jant'ı

dünya yollarında...

CMS®

www.cms.com.tr

OEM müşterilerimiz

BABALAR VE OĞULLARI

planda tutmayı bildi. Yumuşak kalpli bir babam var. Babam bugüne kadar bize hiç elini kaldırmadı. Ki bunu hak ettiğimiz zamanlarda olmuştur. İş hayatında ve özel hayatında oğullarını yanında ister. Babam benim babam...

EGİAD: Hiç sevmediğiniz huyu yok mu?

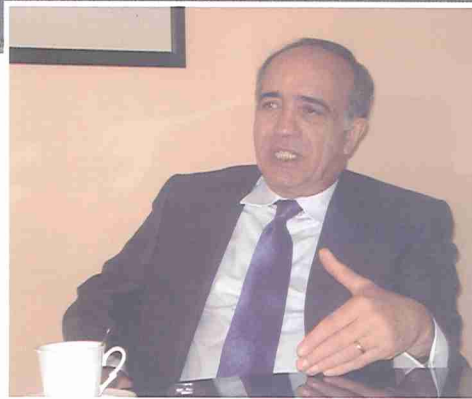
Kayhan TATIŞ: Çok da yok.

EGİAD: Yiğit Bey, sigara içtiğinde sevmiyordum demiştiniz.

Kayhan TATIŞ: Ben de sigara içiyordum. Babamla sigara içmekte büyük keyifti.

EGİAD: İş hayatında babanızın hangi ilkelerini benimsediniz?

Kayhan TATIŞ: Babam çok daha fazla risklere atılacak birisi değil. Ay sonunda maaşları ödeyememeyi düşünmemiştir. Öyle olsaydı bugün İzmir şirketi değil İstanbul şirketi olurduk. Çalışanlarına iyi davranan birisi... Babamın arkasından "Ben hakkımı almadım" diyen birisi olsun zannetmiyorum. Yatırımcı ve atılımcı birisidir. Annem anlatır, Sanyo'yu aldığı Japonya'da bir ay kalıp oradaki tecrübe sürecinden hırslı olduğunu görüyorum. Aynı yapı dedemde de vardı. Babam ortaokul talebesi iken, dedemin maddi imkanı iyi olmasına rağmen kitap satarmış. Babamın ortaokuldan beri çalışma hayatında

tecrübesi var. Türkiye'nin ilk televizyon üreten fabrikasını kurduklarında 23 yaşında. Böyle bir atılım süreci yaşıyorlar. Biz kriz çocukları diyoruz kendimiz için ama aslında onlar yokluk dönemlerinde yatırımcı olmuşlar. İş hayatında her dakika babama telefon ederim. Her şeyi danışırım. Onun fikirlerini alırım. İyi kavriyor, analiz ediyor ve insan sarrafı... Bana iş hayatımın başlangıcından itibaren "İnsanlarla konuşurken, gözlerinin içine bak" der.

EGİAD: Hiç farklı sektörlere yönelmeyi düşünüp, bunu babanıza açtığınız olmadı mı?

Kayhan TATIŞ: 7-8 kardeş olsaydık, "Evet gelirdik" diyorum. Ama bizim şu andaki yapımız mevcut olanı korumak odaklı. Turizm sektörlerinde de atılımlarımız var. Birde 15 senedir iş hayatındayım. Sürekli kriz ile geçen süreç. 22 yaşından beri bu böyle... Böyle bir ortamda yeni bir iş alanı düşünemedim. Babamın bizlerin her hangi bir atılım istediğine tepkisel yaklaşacağını sanmıyorum.

Oğuz TATIŞ: Aslında psikolojik olarak biraz tesir ettiğimi söylemeliyim. Çocukları ayakları yere basmadan, bir sanayi işine girmelerini istemedim. Bunun anlamı "Biz sanayiye girmeyeceğiz" değildi. Ama Türkiye ekonomisinin tam ayağının üzerine basması gerekiyordu. Biraz tesir etmiş olabilirim.

EGİAD: Peki Türkiye'nin ayakları yere bastığında, sizi hangi alanlarda görebiliriz?

Oğuz TATIŞ: Buna ben değil artık çocuklarım karar verecek. Artık emeklilik çağı geliyor.

Yiğit TATIŞ: Kayhan'ın söylediği çok önemli bir şey var. Karşımızda 60 yıllık bir kurum var. Bu kurumun ayakta kalması öyle şans eseri olmuyor. Türkiye'de zaten 60 yılın üzerinde olan kurum sayısı fazla yoktur. Bu denge meselesi. 2010 yılına kadar olan sürecimiz kurumsallaşma güçlenme dönemidir. Ondan sonra atılım sürecine geçeceğiz. 60 yılda ne yaptığımıza bakmak lazım. Eğitim alanında son derece başarılı bir kurum var. Eğitim sektöründe yapılması gereken çok şey var. Birincisi, her zaman kuvvetli olmamız gerekiyor. Bu kurumun büyükbabam tarafından kurulmuş olması ve Türkiye'deki eğitim sisteminin şu anda içinde bulunduğu durum nedeniyle baktığımızda bizim duygusal bir görev aynı zamanda. Atılım yapabilmek için öncelikle bu kurumun ilerlemesini hiçbir şekilde sekteye uğramayacağı bir hale getirilmesi gerekiyor. Daha etkin bir yönetim şeklini uygulamaya çalışıyoruz. Bu kapsamda hedefimiz önümüzdeki 4-5 sene içinde yaptığımız çalışmalarda babam biraz daha rahatlasın ve daha çok stratejik kararlar versin. Bizde Kayhan ile beraber bu yapıyı oturtmaya çalışıyoruz. Birkaç sene sonra zaten göreceksiniz, bu aile ciddi yatırımlar yapmaya başlayacak. Bunu yapmadan öncede altyapımız ciddi anlamda tamamlanmış olsun istiyoruz. Krizin etkisiyle de çok temkinli davranıyoruz. Çünkü 60 yıllık kurumun hiçbir şekilde zedelenmesini istemiyoruz. Çünkü Türk Koleji artık bizi aşmış durumda... Bizim kurumumuz değil, artık Türkiye'ye mal olmuş bir kurum. Eminim bir iki sene sonra çalışmalarımız meyvelerini vermeye başlayacak. O sektörlerin ne olacağını zamanla göreceğiz.

EGİAD: Sohbet sırasında turizm sektörü dediniz. Bu alanda olabilir mi?

Kayhan TATIŞ: Otelciliği geliştirmek

ve büyütme düşündüğüm bir şey. Ama dediğim gibi bugün Türkiye'sinde turizm sektörüne yatırım yapmak herkesin harcı değil. O nedenle henüz bu konuda teklif getirmiyorum. Biz temkinli bir süreç yaşıyoruz.

Aslında bir anlamda kendi içimizde güçleniyoruz.

Oğuz TATIŞ: Öncelikle kendi alanımızda odaklanmayı tercih ediyoruz. Orada en iyisi olmayı ilke edindik. En iyi olduktan sonra farklı alanlara yönelmek istiyoruz. İki üç yıl içinde çalışmalarımız meyvelerini vermeye başlayacak. Yatırım konusunda her gün yeni sürprizlerimiz olabilir.

Kayhan TATIŞ: İki kardeş olarak babam ile birlikte iş hayatımızı devam ettirme kararı aldık. Dolayısıyla ayrı iş hayatları düşünmüyoruz. Hep beraber yolacağız. Önümüzde güzel projeler var ve bunları yapmak için sabırsızlandığımız da oluyor. Kendimizi bir süre dizginliyoruz.

EGİAD: Özellikle aile işletmelerinde 3. kuşaktan sonra dağılma başlıyor. Bunu engellemek için ne gibi tedbirler alıyorsunuz? Son dönemde herkes aile anayasası adı altında bir yapılanmayı uyguluyor. Sizde de böyle bir yapılanma var mı?

Bahattin Tatiş'tan...

"Bilhassa benim ailemizin mensuplarının en büyük tutkusu bilindiği gibi eğitimidir. Nitekim bu sebeple 1950 yılında Türk Koleji'ni kurdum ve bugünlere getirdim. Binlerce gencin okumasına, eğitimine ve meslek edinmesine vesile oldum. Vazgeçemeyeceğim ve zafiyete uğramasına tahammül edemeyeceğim tek eserim Türk Koleji'dir. Büyük atamızın ilke ve inkılâplarına bilhassa laik ve çağdaş eğitim ve öğrenimine sıkı sıkıya bağlı olan bu kuruluşun T.C. payidar oldukça dimdik ayakta durması en büyük emelimdir. Çocuklarımdan, torunlarımdan ve mevcut ve müstakbel gelinlerimden ve gelecek kuşaklardan beklediğim budur."

Kayhan TATIŞ: Bir taraftan bir aile anayasası oluşturmaya çalışıyoruz. Bir taraftan da kurumsallaşma anlamında destek alıyoruz. Birinci nesilden gerekli uyarıları almış bir 3. nesil olma özelliği taşıyoruz.

Oğuz TATIŞ: Ben bir ilavede bulunmak istiyorum. Tatış Ailesi'nin Aile Anayasası, önümüzdeki 50 senelik yapısal durumu ve ana fikri belirlenmiş durumda. Rahmetli babam Bahattin Tatış, bize bir mektup ile ağıtta bulunmuştur. Bu ağıttın, bir bölümünü sizinle paylaşmak isterim.

“Bilhassa benim ailemizin mensuplarının en büyük tutkusu bilindiği gibi eğitimidir. Nitekim bu sebeple 1950 yılında Türk Koleji'ni kurdum ve bugünlere getirdim. Binlerce gencin okumasına, eğitimine ve meslek edinmesine vesile oldum. Vazgeçemeyeceğim ve zafiyete uğramasına tahammül edemeyeceğim tek eserim Türk Koleji'dir. Büyük atamızın ilke ve inkişâplarına bilhassa laik ve çağdaş eğitim ve öğrenimine sıkı sıkıya bağlı olan bu kuruluşun T.C. payidar oldukça dimdik ayakta durması en büyük emelimdir. Çocuklarımdan, torunlarımdan ve mevcut ve müstakbel gelinlerimden ve gelecek kuşaklardan beklediğim budur.”

Tatış Ailesi'nin ana fikri budur.

İdari yapısal özelliğini de rahmetli babam çok güzel bir şekilde çizmiş. Hisse açısından diyorum. Uzun yıllar yaşaması için güzel bir sistem çizmiş. Abim ile beraber burayı geliştireceğiz. Bu dönemde her iki tarafından isteği yani ağabeyimde bizimde istediğimiz bir aile anayasasının yapılması idi. Olay o yöne doğru gidiyor. Bu konuda da Yiğit'i görevlendirdik. Konuyla ilgili çalışmaları yapıyor. En kısa zamanda aile anayasası oluşturulacak. Tabi biliyorsunuz, bu

işlevseldir. Hukuksal değildir. Ama hepimizin gördüğü terbiye bu işlevsel yapıyı ikame etme yönündedir. Ben bu süreçte tek bir şey istedim. İzmir Özel Türk Koleji olarak genişleme sürecindeyiz. Önce bu yapının yönetim şemasının bir kez daha yapılmasının doğru olduğunu gördüm. Yiğit'ten bunu istedim. Yiğit bu konuya yoğunlaştı. Bu yapıldıktan sonra da ona göre bir aile anayasası yapılacak. İnanıyorum ki, İzmir Özel Türk Koleji babamın istediği gibi ilelebet payidar olacaktır.

EGİAD: Eğitim alanında kreşten liseye uzanan güçlü marka yaratmış durumdasınız. Üniversite kurmayı düşünmüyor musunuz?

Oğuz TATIŞ: Üniversite çalışmaları hızla devam ediyor. Fizibilite çalışmaları bitirildi. Müfredat çalışmalarına başlandı. Yönetim için dahi bazı sözler kesildi.

İki üç ay içinde üniversite başvurusunu yapmak istiyoruz. Kısa sürede izin almak kolay değil. İzini aldıktan sonra aile olarak oturup konuşup, kesin kararı verip uygulama sürecine gireceğiz. Aslında hatırlarsanız, Türkiye'nin ilk özel üniversitesini biz yapmıştık. Yakın Doğu Üniversitesi adı altında. Daha sonra o zamanlar tüm Üniversiteler kamulaştırıldı. Oradan kalma ailede bir yara var. Yoğurdu üfleyerek yeme yapısı vardır. Öncelikle izni almak istiyoruz. Bu konularda dikkatli olmak gerekiyor.

EGİAD: Baba ve oğulları boş zamanlarında birlikte neler yapıyor?

Oğuz TATIŞ: Demin sordunuz, “Şikayetçi misiniz?” diye... Farklı hobilerimiz var. Ben koleksiyonerim. Koleksiyon yapıyorum. Kayhan spor yapıyor ve balık avlıyor. Yiğit'in farklı hobileri var.

Yiğit TATIŞ: Ben spor yapıyorum. Benim son dönemdeki tek hobim kızım Derin oldu.

Oğuz TATIŞ: Benim koleksiyon merakıma kimsenin merakı olmadı. Bende nesil atladım. Şimdiden torunu hazırlıyorum. Daha altı aylık. Ona yatırım yapmaya başladım. Para koleksiyonumu torunuma bırakacağım. Torunum şu anda ailemizin nazar boncuğu durumunda. Bizim ailede erkekler ön planda idi. İlk kız çocuğumuz ve torunumuz. Dolayısıyla herkesin ilgisi üzerinde...

EGİAD: Türkiye'deki eğitim sisteminin ele alalım mı? İzmir'deki okulların başarı ortalamasının düştüğüne yönelik eleştirileri okuyoruz. Sizin bu konudaki tespitleriniz neler?

Oğuz TATIŞ: Birincisi yanlış bir ifade var. ‘İzmir’de başarı ortalamaları

düştü' diye haber çıktı ve yaygınlaştı. Bazı rakamlar böyle gösteriyor olabilir. Ama burada unutulmaması gereken bir şey var ki, Türkiye'deki eğitim sisteminin yanlışlığı. Türk Milli Eğitim Sistemi, imtihan sistemidir. Türkiye'deki eğitim sistemi dejenera edilmiş durumda. Çocuk ilkokul 4.sınıftan itibaren SBS için çalışmaya başlıyor. Müfredat ile SBS arasında çok farklılık var. Başkada bir konsantrasyonu yok. Çocukların yarısı gözlüklü, yarısı da lensli...

Hiçbir sosyal etkinliğe gidemiyorlar. Bu çocuklar hayatları boyunca işlerine yaramayacak bir sistem uğruna mücadele ediyor. Lisede belli okullara girmek için çaba harcıyor. Liseye giriyor, sonrada ÖSS için 10, 11,12 ona hazırlanmakla geçiyor. Onun sonrasında da üniversitede bu öğrendiklerinin hiçbirini kullanmıyor. 11.-12. sınıflardan artık basket oynayan ya da tiyatro grubu için çocuk bulamaz olduk. Mevcudumuz iki kampüste 2 bin 700 öğrencimiz var.

Tereddütler yaşıyoruz. Müfredatı mı öğreteceğiz, yoksa SBS'ye göre mi çalıştıracacağız. Böyle bir tezat olabilir mi? Dünyanın en büyük saçmalığı. Neticede ilköğretim ve lise eğitiminde çocuklarımızı harcıyoruz. Her şeyimizi onların aldığı derecelere göre sınıflandırıyoruz. Son 15 senedir ÖSS'de Türkiye birincisi olmuş çocuklar ne olmuş? Bunu bir araştırın lütfen. CEO, bilim adamı?... Bu çocuklar anti-sosyal oluyorlar. Ben göremiyorum. Fen lisesinden mezun olmuş kaç tane iş adamı, kaç tane CEO var? Bir yanlışlık var. Bizim eğitim sistemimizde insan harcıyoruz. İzmir'deki başarı farklı bir başlık? Sistemde bir yanlış daha var.

O da orta öğretim başarı puanı. MEB, bu konuda tedbir almaya çalışıyor ama çok geç.

İzmir'de çok sıkı bir milli eğitim yapısı vardır. Eski Müdür Kamil Bey, çok sıkı ve denetleyici bir yapıya sahiptir. Hiçbir okul kolay kolay puanlarını yükseltmez. Bir nesili harcamamak lazım...

Çocuklarımızın beynini gereksiz yere yoruyoruz. Lise 1.-2. sınıflarda psikologa giden çocuk sayısı her gün artıyor. Bunlar hep inceleme konusudur. Çocuk gergin ve bunalımda. Ailelerde haklı olarak baskı yapıyor. Çok yanlış bir sistemdir. Kazandıkları bir şey yok.

EGİAD: İzmir Eğitim Şehri olabilir mi?

Oğuz TATIŞ: "İzmir Akdeniz'in Yıldızı" sloganı benim sloganım idi. Yıldızı oluşturan başlıkların birisi eğitim, biri turizm, diğeri sağlık idi. Eğitim ve sağlık

bu şehir için vazgeçilmez. İzmir'deki yapısal özelliğine baktığımızda artık bacalı sanayi olarak gelişim göstermesi çok zor. İşçilikte bu bölgede pahalı. Ama İzmir ideal bir eğitim ve sağlık şehridir.

8 sene önce dönemin belediye başkanı olan rahmetli Ahmet Piriştina'ya gidip, "Bak burada bir sürü parselizasyonlar yapıyorsunuz. Bunların içinden blok halinde özel eğitim ve özel sağlık arsaları çıkarın. Hibe edin demiyoruz. Özel müteşebbis gelir alır ve İzmir gelişir" dedim. Rahmetli Ahmet ise "Ben eğitimde ve sağlıkta özeline ne kadar gelişeceğini Türkiye'de bilemiyorum" demişti. İzmir, ideal bir eğitim ve sağlık şehridir. Tarihte de bu böyle olmuştur. Matematik Eg'de doğmuştur. Sağlıkta Bergama, Agamemnon gibi önümüzde örnekler vardır. Ama bunu anlatmak lazım.

EGİAD: EGİAD'daki yapılanmayı nasıl buluyorsunuz. Bir büyük olarak onlara vermek istediğiniz mesajlar neler?

Oğuz TATIŞ: Son 4-5 senedir EGİAD'da son derece iyi bir yönetimin başladığını belirtmek isterim. Türkiye'deki konulara hakim bir yapı var. Bu gibi kuruluşların öncelikli başlığı devlet ve memleket meseleleridir. EGİAD'ın son dönemdeki gidişatını iyi görüyorum. Bundan dolayı mutluyum. Daha da faal ve söz sahibi olabilirler. Ama bu kadar kolay değil. Attıkları adımların sağlıklı olduğunu görüyorum. Bu nedenle mutluyum. ESİAD'da zaman zaman bunun aksi oldu. Bazen kan kaybetti. Geçtiğimiz dönemde çok etkin çalışma süreci yaşandı. İki dernekte şu anda ayaklarının üzerine güçlü basıyorlar. Bu iki derneğin güçlü olması İzmir'e çok şey kazandırır. Siyasi açıdan, ekonomik açıdan ve toplumsal açıdan da bu dediğim geçerli. EGİAD'ın böyle devam etmesini temenni ediyorum. (Bu arada oğlumun yönetimde olması nedeniyle bunları söylemiyorum.)

EGİAD: Genç olmanıza karşılık ESİAD üyesisiniz. EGİAD'daki çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kayhan TATIŞ: Bugün EGİAD'da görev yapan ya da üye olan 40 yaş üstü insanlar var. ESİAD'da da 40 yaşın altında üyeler var. Niye böyle bir ayrılık var. Bunu hep düşünmüşümdür. Birileri çıksa da "Bu iki derneği birleştirelim" dese. Bu kadar toplum derneklerinin fazla olması-

nı, ayrı ayrı olmasını, hele hele böylesi kritik bir dönemde yanlış görüyorum. Bir enerji bölünmesi olarak görüyorum. Aynı fikirleri paylaşılanların birleşmesi gerekiyor.

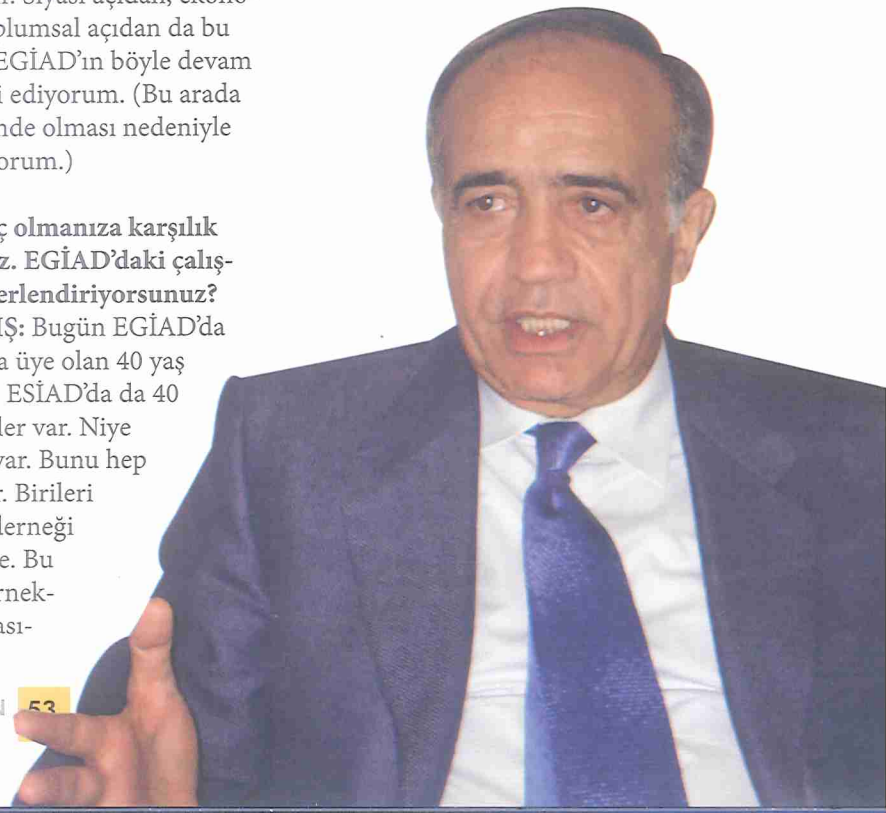
EGİAD üyesi de olabilirdim. Kardeşim EGİAD üyesi idi. Babam beni ESİAD üyesi olmam konusunda yönlendirdi. Çünkü iki derneğe de destek verilmesini istedik.

Oğuz TATIŞ: ESİAD'daki başkanlık dönemimde EGİAD ile bir konsensus sağlamış idik. EGİAD'da şu yaşa kadar üye olsun, ondan sonra ESİAD'a geçsin diye. Onlarda şu yaşın altında olan insanları üye olarak alamayız diye bir yaptırım uygulaması kararlaştırıldı. O dönemde ciddi uygulandı. İki kardeş dernek olarak güç birliği yaparak çalıştık. Sonra bu bozuldu.

Şimdi gene bir takım çalışmalar yapıldı. Bu son derece olumlu bir gelişme. Değişik konulara konsantre olabilirler. Birbirleriyle üye kapma yarışına girilmemeli.

Yiğit TATIŞ: EGİAD ve ESİAD'ın daha çok temas halinde olması konusunda Cemal Başkan'ın da öncülüğünde çalışmalar yapılıyor. Belli bir protokol yapıldı. Protokol uzun soluklu olacak. EGİAD aktif bir dernek. Yönetim kurulunun ciddi mesai harcadığını unutmamak gerekiyor. Ama ülkemizde çok problem var. Tek bir dernek çıkıp bir şey söylediğinde hedef haline geliyor. Türkiye'de de böyledir. Birkaç kişi veya kurum birlikte söylediğinde ise hedef almazlar. İzmir'in en büyük problemi de budur. İşbirliği yeterli derecede yapılmıyor.

Aslında ticari olarak başarılı işbirliği örnekleri var. STK'lar arasında da bunun yapılması gerekiyor.

Yeni Asır Gazetesi'nin ilk kadın Yayın Grubu Başkanı Şebnem Bursalı:

Bugün 15. yılını kutlamaya hazırlandığım SABAH Grubu'ndaki gazetecilik sürecinde, grubumuzun hemen her yayınında çalıştım. ATV'de Fatih Çekirge ile birlikte İktidar Oyunu isimli haftalık haber programının yapımında çalışırken, aynı zamanda Aktüel Dergisi'nde haftalık siyasi-analiz köşesi yazılarım yayımlandı.

“İzmir'i dünyanın en güzel ama yeterince bakımlı olmayan kızına benzetiyorum.”

EGİAD: Bize kendinizi anlatabilir misiniz?

Şebnem BURSALI: İzmirli bir anne ile Aydın'lı bir babanın ortanca çocuğu olarak doğduğum Aydın'da, ilk-orta ve lise eğitimimi tamamladım. 1989 yılında Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'ni kazanarak Ankara'ya gittim. Üniversite biter bitmez, TRT'ye başladım. Seynan Levent ile Akşama Doğru Programı ve hemen ardından Reha Muhtar yönetimindeki Ateş Hattı Haber Programı'nda çalışmaya başladım. Bir yılın ardından SABAH Gazetesi'nden gelen teklif üzerine, gazetecilik sürecim başladı. Kısa dönem muhabirliğin ardından Yeni Asır Gazetesi'nde siyasi kulis köşesi yazmaya başladım. Haftada bir gün ile başladığım kulis köşesi bir ay sonra haftada 3 güne çıktı. Bugün 15. yılını kutlamaya hazırladığım SABAH Grubu'ndaki gazetecilik sürecinde, grubumuzun hemen her yayınında çalıştım. ATV'de Fatih Çekirge ile birlikte İktidar Oyunu isimli haftalık haber programının yapımında çalışırken, aynı zamanda Aktüel Dergisi'nde haftalık siyasi-analiz köşesi yazılarım yayımlandı. Yeni Asır'daki köşe yazarlığının devamında Ankara Temsilciliği görevi geldi. 1996 yılından bu yana Yeni Asır Gazetesi Ankara Temsilciliği ve köşeyazarlığım, kesintisiz sürdü. Aynı zamanda, grubumuzun diğer yayın organlarında üstlendiğim görevler de devam etti. 1998-2001 yılları arasında Takvim Gazetesi'nin Ankara Temsilciliği ve köşeyazarlığını da, Yeni Asır ile birlikte yürüttüm. 2005-2008 arasında da SABAH Ankara ekinde "Şebnem Bursalı'nın Oltasına Takılanlar" isimli siyasi köşe yazılarımı sürdürdüm. 25 Ekim 2008 tarihinde Yeni Asır Genel Yayın Yönetmenliği görevini devralana kadar da bu

görevlerim devam etti. Bu tarihten sonra İzmir'e yerleştim ve Yeni Asır'ın başında olmaktan, 114 yıllık bu çınarın yayın yönetmenliğini yapmaktan onur duyuyorum.

EGİAD: Kimlerle çalıştınız?

Şebnem BURSALI: 15 yıllık gazetecilik yaşamım süresince Yavuz Donat üstadımdan, Fatih Çekirge, Bilal Çetin, Emin Özgönül'den çok şey öğrendim. Bugün geldiğim görev, gazetecilikle ilgili yeni şeyler öğrenmeme engel değil, tam tersine hergün aynı heyecan ve istekle bu süreç devam ediyor. Meslek yaşamıma TRT'de başladım ve ikinci kurumum SABAH gibi Türkiye'nin en büyük grubunda devam ediyordum. Aslında bizim meslekte kurum değiştirmek çok olağandır ama ben bu süreçte pek çok kereler gerek yazılı basın ve gerekse pek çok televizyondan teklif almama rağmen, Yeni Asır'dan ayrılmayı hiç ama hiç düşünmedim.

EGİAD: Gazetecilik sizin tercihiniz miydi? Bu mesleği tercih etme süreciniz ve bu kararı etkileyen unsurlar nelerdi?

Şebnem BURSALI: Gazetecilik benim için tesadüflerin beni sürüklediği bir liman değildi. Gazeteci olunmaz, gazeteci doğulur sözünün tipik bir örneğiyim belki de. Çocukluğumdan bu yana okumaya ve yazmaya olan ilgim ve çevremdeki hemen her şeye olan merakım gereği, önce ailem sonra da dostlar tarafından hep gazeteciliğe yakıştırılırdım zaten. Bir genç kız olmaya başlarken, yani kendimi keşfetme serüvenim başladığı andan itibaren de gazeteci olmayı kendim için

Yeni Asır'ın 114 yıllık tarihinde ilk kadın yayın grubu başkanı unvanını almış birisine aslında sorulacak çok soru var.

Şebnem Bursalı, uzun yıllar TRT ve sonrasında 15 yılı geçen Sabah Grubu'ndaki tecrübesiyle bugün Ege'nin Sesi olan Yeni Asır Gazetesi'nin çitasını daha da yükseltmek için çaba harcıyor.

Şebnem Bursalı, İzmir'in medya dışında diğer alanlardaki gelişimini sordugumuzda "Bu soruyu keşke bana sormasaydınız. İzmir'i dünyanın en güzel ama yeterince bakımlı olmayan kızına benzetiyorum. Estetik eksikliği var. Bu şehir Türkiye'ye öncü olması gerekirken maalesef kendi dinamiklerini dahi ayakta tutamıyor. Ben Avrupa'nın varoşu bir İzmir görüyorum" diyor. İzmir'in moda, kozmetik ve organik tarım da bir dünya şehri olabileceğini belirten Şebnem Bursalı; YARIN Dergisi'nin sorularını bakın nasıl yanıtlandırıyor:

İÇİMİZDEN BİRİ

artık kaçınılmaz görmüştüm. Bunun bugünden geriye bakınca anlaşılır bir çok sebebi var.

Ben kendine yeten bir kadın olmak istedim hep. Ayakları üzerinde duran, fazla erkekleştirilmiş bir dünyaya meydan okuma donanımına sahip bir kadın olmak... Hayatın içinde olmak...Hayatın

hikayesini yazmak...Hayatın ritmini yazmak... Bütün bu hayat tasarımı yapmama imkan veren tek meslek vardı, gazetecilik..

EGİAD: Peki köşe yazarlığının artıları ve eksileri...

Aslında köşe yazarlığı gazetecilikten de biraz farklıdır. Eline bir kalem bir de köşe geçirmiş bir gazeteci çok tehlikeli biridir. İnsanların kaderleri ile ilgili kararlar veriyorsunuz. Yerine göre sorgu meleşiyor oluyorsunuz yerine göre cehennem zebanisi. O nedenle sıradan insanlar

köşe yazarlarında tanrısal güçler vehmeder. Aslında bu bana göre çok sağlıklı bir durum değildir. Ama bu mesleğin de böyle bir tarafı var işte. Sorunuza benim gazetecilik anlayışım çerçevesinde vereceğim cevap şudur: köşe yazarlığı toplumsal sorumluluk gerektiren bir iştir. İnsana ve topluma saygılı olmak zorundasınızdır. Yazacağınız her kelimenin arkasına kişiliğinizi, ahlakınızı ve dürüstlüğünüzü koyacaksınız. Elbette köşe yazarı olmak size itibar kazandıran bir statü ama aynı zamanda yukarıda saydığım nedenlerden ötürü de çok zor bir sorumluluk.

Ankara'da haberi yılanın deliğinden bulup çıkarmak zorundasınız. Oysa İzmir'de hayatın doğal akışı içinde yakaladığınız bir şeydir mesela haber.

EGİAD: Uzun yıllar Ankara'da da görev yapan birisi olarak İzmir'e baktığınızda nasıl bir medya ve nasıl bir haberci-haber kaynağı ilişkisi görüyorsunuz?

Tabi, Ankara ve İzmir medya ilişkileri ve habercilik bakımlarından bire bir örtüşmeyen farklı özellikler gösteriyor.

Bir kere burada işler daha sakin daha rahat. Ankara'da medya dediğimiz yapı biraz da kurtlar sofrasıdır. Bir haberi kapmak için çok yıpratıcı bir rekabetin içine girmek zorundasınızdır.

Ankara'da haberi yılanın deliğinden bulup çıkarmak zorundasınız. Oysa İzmir'de hayatın doğal akışı içinde yakaladığınız bir şeydir mesela haber.

Ankara'da sektörün içindeki insanlarda sektörün malzemesi insanlar ve kurumlar da biraz sentetiktir. Oysa burada bu ilişkiler daha sahici ve daha organik. Ben şahsen böyle olduğu için burayı çok seviyorum.

EGİAD: Haber kaynağı ile olan ilişkilerde neye özen gösterilmeli?

Üç şeye özen göstermelisiniz. Buna mecbursunuz. Birincisi, güven. İkincisi, güven. Üçüncüsü, güven...

İşini iyi yapan akıllı gazeteci haber kaynağını zor duruma sokacak hiç bir şey yapmaz. Tabi sadece sizin haber kaynağı açısından güvenilir olması işin bir tarafı. Haber kaynağının da sizin için güvenilir olması şarttır. O zaman ne çıkıyor ortaya? Taraflar güvenilir olacak.

EGİAD: Türkiye'nin gazeteciliğinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Uzmanlaşma var mı?

Benim bu konudaki fikirlerim belki içinde bulunduğum sektörü eleştirmeye dönük fikirler. Doğrusu ben olaya iki boyutlu bakıyorum: birinci boyutu şu; Medya teknolojisi bakımından dünyanın en gelişmiş ülkelerinden biriyiz. CNN'de uygulanan ışınlama teknolojisi ertesi gün bizim

TV kanallarında uygulanabiliyor. Burası tamam. Peki gazeteciliğin asıl öznesi olan insan kaynakları bakımından? Kimse kusura bakmasın ama bu konuda Türk medyasının durumu çok parlak görünmüyor. Şüphesiz çok iyi uzmanlar var medyada. Ama mevcutların yerini dolduracak, besleyecek yeni insanlar yetişiyor mu? Hayır. Nedeni de basit. Medya teknolojiye yatırım yapıyor ama insana yapmıyor.

çok iyi uzmanlar var medyada. Ama mevcutların yerini dolduracak, besleyecek yeni insanlar yetişiyor mu? Hayır. Nedeni de basit. Medya teknolojiye yatırım yapıyor ama insana yapmıyor.

EGİAD:İzmir'in medya alanında iğneyi kendisine batırması gerekiyor. Peki siz İzmir'in diğer alanlardaki gelişimini nasıl buluyorsunuz?

Aaa.. bu soruyu keşke bana sormasaydınız. İzmir'i dünyanın en güzel ama yeterince bakımlı olmayan kızına benzetiyorum. Estetik eksikliği var. Bu şehir Türkiye'ye öncü olması gerekirken maalesef kendi

dinamiklerini dahi ayakta tutamıyor. Ben Avrupa'nın varoşu bir İzmir görüyorum.

EGİAD: Sizce İzmir "Ne" şehri olmalı?

Bir moda şehri izmir hayal ediyorum. Sanayinin periferiye kaydırıldığı, merkezinde modanın olduğu, kozmetik sektörünün tüm dünyaya servis edildiği; çevresinde organik tarımın yapıldığı bir gelişmiş, markalaşmış dünya şehri olsun isterdim İzmir'in.

EGİAD:Genç girişimcilere neler öneriyorsunuz?

Kaybetmekten korkmasınlar. Yenilmekten yılmassınlar. Yenilsinler yenilsinler bir daha yenilsinler. Günün sonunda göreceklerki başarmışlar. Aslan, yattığı yerden kalkar diye bir atasözümüz vardır. Kişisel gelişimlerine zaman ayırsınlar. Artık donanımsız insana yer yok bu dünyada. Sadece maddi olarak gelişmiş olmak yetmez. İç dünyalarını da tahkim etsinler, güçlendirsinler. Tanrı'yla aralarını iyi tutmalarında çok fayda görüyorum. Volter'in dediği gibi "bazen çok lazım oluyor".

EGİAD: Sizin farkınız nedir?

Ben özetle; "deli gibi çalışıyorum." Özel hayatıma dair bazı boşluklar bırakma pahasına çalışıyorum. İşimi iyi yapmaya özen gösteriyorum. Kriz ortamında başında olduğum kurumun bütün rakamlarını yükseltmenin hazzını yaşıyorum. Bir Cumhuriyet Kadını olarak bulunduğum sektörde bulunduğum seviye bakımından tekim. Bildiğim tek şey

ayakta kalmalıyım ve başarmalıyım. Buradaki başarı elbette kişisel değil, başta Yeni Asır olmak üzere Turkuvaz Medya Grubuna yapacağım her katkıdan, her başarıdan söz ediyorum.

EGİAD: Genç gazetecilere, işadamlarına mesajlarınız neler?

Gazetecilik meşakkatli bir iş. Sağlam bir irade gerekiyor. Sağlam bir sabır gerekiyor. Bazen bir haberin peşinden aylarca koşuyorsunuz. Aldığınız ücret hayat temponuzu karşılamaya yetmez. Bütün bunlara direneceksiniz. Ve çalışacaksınız. Bir gün mutlaka her gazeteci için yıldızın parladığı anlar olur. O an geldiği zaman da değerlendireceksiniz. Ama şunu özellikle belirtmek isterim. Gazeteci her zaman öğrenci olmalıdır. Her an bir şey öğrenmelidir.

İşadamlarına gelince, bana göre dünyanın en önemli insanıdır iş adamı. Dünyanın her yerinde akretide olan tek statü. Ama bir şeyi bilmeli iş adamı. İş yapmak artık eskisinden daha zor. Paranızın olması yetmiyor iş yapmak için. Bilgiyi üretmeniz ve yönetmeniz gerekiyor. Doğru insan kaynakları çalıştırmamız gerekiyor. Teknolojiyi hayatınızın ve işinizin merkezine koymanız gerekiyor. Bugünü yönetmesi yetmiyor iş adamının. Geleceği de şimdiden yönetmeli.

EGİAD: Boş zamanlarınızda neler yapıyorsunuz?

Son 4 aydır boş anım olduğunu söyleyemeyeceğim çünkü; benim için iş hayatı 7 gün 24 saat devam ediyor. Her yıl merakla beklediğim Oscar törenleri öncesinde tüm filmleri izler, kendi Oscar'ımı törenden önce belirlerdim, bu yıl maalesef olamadı. Sabah yürüyüşleri vazgeçilmezim iken, 4 aydır bunu da yapamıyorum. Müzik dinlemek ve kitap okumak da son aylarda en aza indirilmiş dinlenme zevklerim. Canımdan çok sevdiğim yeğenim Berke, beni en fazla dinlendiren yaşam zevkim iken, ondan çaldığım saatleri de işle dolduruyorum. Sakın şikayet gibi algılanmasın ama son 4 aydır yaşamımın dörtte üçü çalışmak halinde geçiyor. Ama, seçimler sonrasında yeniden düzenleme yapabileceğime inanıyorum.

EGİAD:Sürekli takip ettiğiniz köşe yazarları, gün içerisinde öncelikle okuduğunuz köşe yazarları hangileri?

Güne elbette Yeni Asır ve Sabah okuyarak başlıyorum. Erkin Usman ve Hüseyin Kocabıyık, Yeni Asır ailesinde yazıyor olmasından keyif ve gurur duyduğum yazarlarımda başında geliyor. Sabah'ta Erdal Şafak, Hıncal Uluç, Haşmet Babaoğlu ve elbette sadece Ankara değil, tüm Türkiye'nin taşını-toprağını, siyasetini okuduğum Yavuz Donat üstadım. Yılmaz Özdil de üslubunu bilgisiyyle zekasıyla birleştiren nadir yazarlardan. Ertuğrul Özkök'ün hafta sonu yazıları da dahil dikkatle okuduğum gazetecilerden. Ali Sirmen'I de saymadan geçemeyeceğim. Daha ismini yazamadığım pek çok gazeteci büyüğümü de eklemek lazım.

İzmir'in Seyyahı Pervin Mısırlıoğlu Erkilet;

**“Mozaik yapımızı
koruyup,
değerlerimizi
ayakta tutmalıyız”**

Farklı sektörlerde kendisini kanıtlamış bir iş kadını Pervin Mısırlıoğlu Erkilet... Tekstil, turizm, TV programcılığı, yayıncılık, ressamlık... Ama aslında kelimenin tam anlamıyla bir seyyah...

İşi gereği dünyanın farklı yerlerini geziyor, görüyor ve bu gördüklerini yazılarıyla paylaşmayı seviyor. EĞİAD'ın ilk kadın üyeleri arasında yer alan ve uzun yıllar Dış İlişkiler Komisyonu'nda da etkin olarak görev yapan Pervin Mısırlıoğlu Erkilet, son dönemde ise internet medyasının gelişmesi konusundaki çalışmalara yoğunlaştı. Erkilet, İzmir'in bugün geldiği noktayı "İzmir göç alıyor ama buranın bir sentez olduğunu görmemiz lazım. Mozaik yapımızı korumalıyız ve bu değerleri ayakta tutmalıyız. Üretilen efsaneleri bir kenara atıp, kibirden uzak bir çalışma yapılmalı" diyor.

Günlerini İstanbul-İzmir hattında dolu dolu yaşayan Yarın Dergisi'nin yayın kurulu üyesi Pervin Mısırlıoğlu Erkilet ile iş hayatındaki tecrübeleri, medyanın gelişimi, İzmir'in geldiği nokta ve STK'ların nasıl bir çalışma programı izlemesi gerektiği konusunda sohbet ettik.

EĞİAD: Bize kendinizi anlatabilir misiniz?

Pervin Mısırlıoğlu Erkilet: 8 Şubat 1959'da Edremit doğumluyum. Evliyim. İzmir Eşrefpaşa Lisesi Fen Bölümünden mezun oldum. Liseden sonra Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ne girip, girdiği gün okuldan atılan tek öğrenciyimdir herhalde. Ben de eğitimim için yurtdışına gittim. Turizm üzerine Berlin'de dil eğitimi aldım. İngilizce ve Almanca gelecekteki turizm kariyerimi önemli ölçüde belirleyen etkenler oldu.

TRT radyo ve televizyonlarında uzun yıllar çalıştım. TRT televizyonlarında (TRT 1 ve TRT 2) sunuculuk, çocuk dramasında oyunculuk yaptım. TRT Radyo 1'de "Seyyah", "Ülkeler, İnsanlar ve Müzikleri", "Gezi-yorum" ve "Pervane" adlı canlı yayın programlarının hem sunuculuğunu hem prodüktörlüğünü yaptım. 1992'de turizm sektöründen ayrıldım ve kendi işimi kurdum. Halen faaliyette olan PM Ltd. Şti.'ini kurarak ticaret hayatına adım attım.

Bu süreçlerde resim yapmayı ve sanatla ilgilenmeyi sürdürdüm. Paris Türk Naifleri sergisi dahil olmak üzere İstanbul ve İzmir'de 8 karma sergiye katıldım. Biri Fransız Kül-

Life dergisinde yayın yönetmenliği ve yazarlığın yanı sıra, yemek ve gurme sayfalarının muhabirliğini ve haberlerini de yaptım.

Haftalık, tabloid "7 Gün" gazetesi yayın danışmanlığı, köşe yazarlığı (Pervane) ile en kısa süren deneyimlerimdendi. Kapatma Kararını verirken çok acı çekmiştim. İşe aldığımız hevesli insanları işten çıkarmak üzmüştü beni. Zaman zaman İzmirliyle sıcak sohbet olanağı bulduğum "Kentler ve Ayrıntılar" hakkındaki konferans ve sunumlarım da ayrı renkleriydi hayatımın. Aynı ve farklı konularda konuşmacı olarak pek çok yere davet edildim. EĞİAD'ın ilk kurulduğu yıl ilk kadın üyelerden biri olarak derneğe girdim. Onur üyesi olana kadar da böyle bir STK'da çalışmayı önemsedim. Eski değerli başkanlarımızdan sevgili Uğur Barkan ve Bülent Akgerman'ın başkanlıkları süresinde 2 yıl boyunca Dış İlişkiler Komisyonu Başkanlığı yaptım. O zamanlar henüz Çin şimdiki popüleritesine sahip değilken o dönemde Beejing'de ticaret fuarında EĞİAD standı açmak da bize nasip olmuştu... Halen Yarın Dergisi'nde yayın kurulu üyesi olarak katkılarımı sürdürmekteyim. Şu anda çalışmakta olduğum www.izmirizmir.net haber portalı benim son yıllarda yarattığım en güzel ürün. Ağabeyim İlhami Mısırlıoğlu ile birlikte kurduğumuz haber portalında baş yazarlık ve editörlük görevini yürütüyorum.

Bu günümüz ve koşulları açısından zorunlu bir tercih oldu. Çünkü; toplumsal iletişimde, artık kitleleşen haberleşmenin hızı ve etki derinliği çok yüksek. Yapısal olarak ve yöntemler açısından, yüksek teknolojileri hayata uyumlu hale getirmenin en çarpıcı ör-

tür Derneği, diğeri Kültür Park Tenis Kulübü'nde olmak üzere iki kişisel resim sergisi açtım.

Turizm ve ithalat yazın hayatına başlamamda önemli rol oynadı. Türkiye'den insanların gitmediği dönemde ben Endonezya, Katmandu gibi farklı noktalara gidiyordum. Hindistan'ın güneybatı bölümünde Goa'ya gittiğimde insanlar "orası neresi" diyordu. İnsanlara bu bilgilerimi anlatmalıyım. Orada yaşadıklarımı anlatmalıyım. İthalat için gittiğim yerlerden ben anılarla ve izlenimlerle döndüm. Yurtiçi ve ağırlıklı yurtdışı gezi izlenimlerimi "Gezgin" başlığı altında aktardığım yazılarım çeşitli gazete ve dergilerde yayınlandı.

İlk olarak 1994 yılında Yeni Asır ve Sabah gazetelerinde yayınlanan yazılarımı, 2001 yılından itibaren aynı başlık altında İzmir Life dergisinde sürdürdüm.

Ocak 2003-Ekim 2005'de İzmir

“ Şu anda çalışmakta olduğum www.izmirizmir.net haber portalı benim son yıllarda yarattığım en güzel ürün. Ağabeyim İlhami Mısırlıoğlu ile birlikte kurduğumuz haber portalında baş yazarlık ve editörlük görevini yürütüyorum.

neği bence internet medyası. Siz buna sanal medya, e-gazetecilik, internet haberciliği, dijital mecra diyebilirsiniz. Nasıl adlandırılırsa adlandırılınsın "online haber" vermenin de, almanın da zevki ve de inkar edilemez yararları çok büyük. O yüzden, yazılı basın sanal versiyonları ile bu yarışmanın dışındadır kalamamıştır. Sonuçta "BASKI" yapmadan "BASKI" yapabilmek! Üstelik talihsiz hataları anında düzeltebilmek hiçbir matbaanın hüneri değil. Sonuçta bizim medyamız hem ekonomik, hem pratik, hem hızlı. Ayrıca interaktif bir yapısı var ki asıl cazibesini artıran da o. Dolaysız anlatımın çekiciliği ve elbette cinsiyet ayrımcılığından ve mobbingden uzak bir bilişim dehası. Üstelik artık kendi özel radyomuz var; her telden her kültürden her müzik türünden çalan "Radyo Pervane"miz var..

EGİAD: Kimlerle çalıştınız?

Pervin Mısırlıoğlu Erkilet: Farklı alanlarda pek çok kişi ile çalıştım. Örneğin turizmde Ahmet Özal, Yavuz Çizmeci, Bahattin Yücel'le çalışırken, televizyonda, Leyla Atmacalar, İsmail Acar, Sacit Aslan, radyoda Saadet Bekar, Ahmet Büyükçulhacı, Meral Arasil, İffet Diler gibi TRT'nin yetiştirdiği gerçekten özel insanlarla çalışma olanağı buldum.

Resim yaparken rahmetli Fahir Aksoy, rahmetli Ramo (Ramadan Tuzcuoğlu), ve ustam ressam Serdar Leblebici ile çalıştım.

Ticaret yaparken de Hintlilerle, Çinlilerle, Endonezyalılarla, İngilizlerle vs... Yeni Asır'dan Şevket Özçelik ile en özel çalışmalarımızı yaptık. Şevket Abi'den titiz ve duyarlı çalışmanın ne olduğunu öğrendim. Verilen emeğe öyle saygılı idi ki, tek bir harf ve tek bir kare için yanıp yakılırdı. Hassas terazisini kullanırdı. Platin makasını sadece doğru yerde eline alırdı. Şevket Abi ile baskıya hazırladığımız "Okyanus Cennetleri", "Sisler Kraliçesi Karadeniz" ya da diğer adıyla "Geç Kalan Ziyaret" o dönemin en gözde gezgini yapmıştı beni.

Daha sonraki yazı dizisini hazırlamak üzere, Yeni Asır adına gerçekleştirdiğim Nepal ve Hindistan gezisi ise beni medyanın farklı yüzüyle tanıştırdı. O zamanlar Yeni Asır'ın başında değerli gazeteci dostumuz Hamdi Türkmen vardı. 3. uzun dönemli gezi yazılarım için bir ay hiç evden çıkmadan hazırladığım ve adını Dream Catcher (Rüyayı Yakalayanlar) koyduğum 20-25 günlük tam sayfa yazı dizimin, Aydın Bilgin'in

isteği üzerine siyah beyaz basılacağını söylemesi beni rüyadan uyandırdı. Onca emek ve para vererek hazırladığım yazı dizisini, yayından çekerek ilk tepkimi gerçekleştirdim belki de. Hamdi Türkmen ve o zamanlar spor müdürü olan yine eski Yeni Asır Genel Yayın yönetmenlerinden Osman Gencer esas olarak renklerin yolculuğunu anlatan o yazı dizisinin yayımlanabilmesi için kendilerince büyük çaba gösterdiler. Osman kendi sayfasının bir bölümünü bana kullanılabileceğini söyledi, yarısı siyah-beyaz yarısı renkli olacaktı sonuçta. Onu da kabul etmedim. Kapıyı çarptım çıktım. Haksızlığın huysuzluğu... Bu arada sevgili sınıf arkadaşım Sabah Gazetesi eski Genel Yayın Yönetmeni Ergun Babahan zamanında, benim iznim olmadan Sabah'ta yazılarımın bil-a bedel yayımlanmasına karşı çıkışım yine medyanın geçerli ilişkiler tarzlarına çok belirgin isyanlarımdı. Gazetelerin "havuz sistemi" de bana uymamıştı.

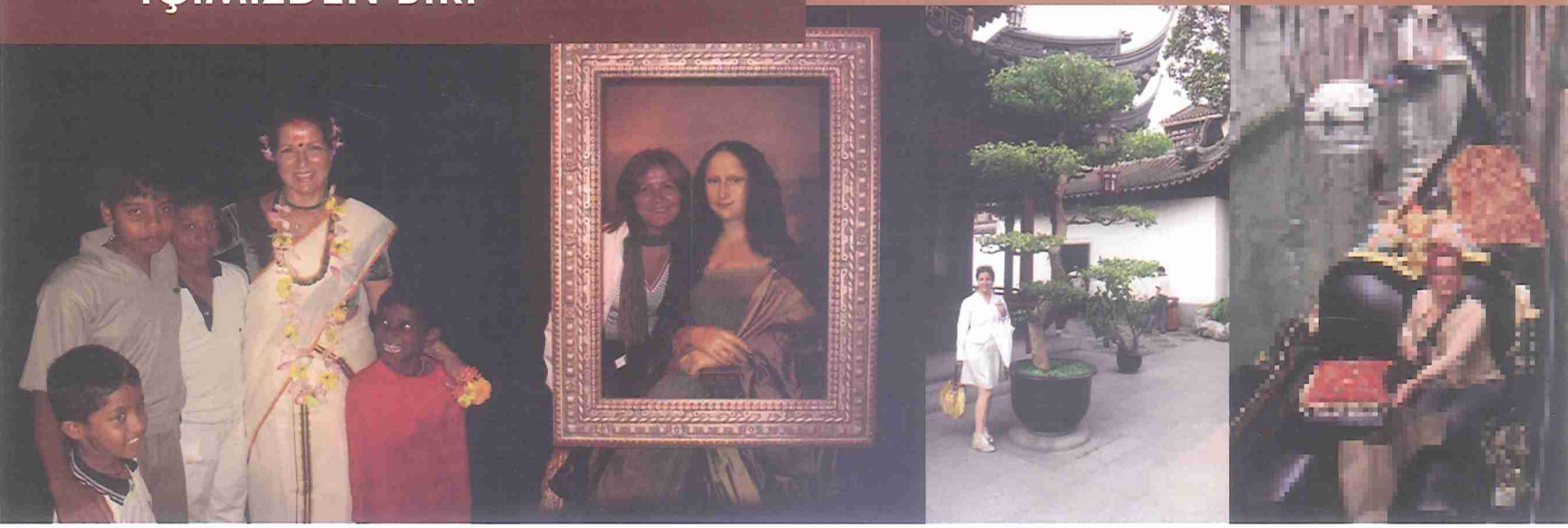
İ. Hakkı Kesirli ile İzmir Life gibi bir kent dergisinde çalışmak bana pek çok konuda ders verdi ve son derece öğretici oldu.

EGİAD:İzmir Life hikayesini bizimle paylaşır mısınız?

Pervin Mısırlıoğlu Erkilet: İzmir Life'da önce gezi yazarlığı yaptım. Sonrasında yayın yönetmenliği teklifi geldi. Bir de baktım ki reklam al ama habere karışma demenin binbir eziyetini çekiyorum. Editörlük yerine başka işler yapmak bana çok acı verdi. Zaten İzmir'de parasız çalıştırma, mümkün ise üzerine para alma mantığı var. Söz verilen maaşlarımı alamadım. Sigorta primlerimin asgari ücretten ve sadece 1 yıldan az bir süre için yatırılmış olduğunu çok sonradan fark ettim. 4 yıllık emek garip şekilde ödüllendirildiğinde anladım ki artık yolları ayırmak lazım. Öte taraftan yerel radyo ve televizyonlar da cazip bir şey sunamadıkları için İzmir medyası ile çok dost olduğumu söyleyemiyorum. Bu nedenle uzak kalmayı tercih ediyorum. Çizgilerimi profesyonel olarak tanımlayıp, çizebiliyorum. Parasız gel çalış diyorlar. Benim parlama, meşhur olma derdim yok. Ama emeğe saygının da olması gerektiğine inanıyorum. Aslında farklı renkli çok iş yaptım ama ünlü alma amacında değildim. Ekip çalışması benim için öncelikli idi. İş kadını, gezi yazarı, fotoğrafçılık... Bunlar aslında benim İstanbul'daki dergi gruplarından iş teklifi almamı da beraberinde getirdi.

izmirizmir.net'i ağabeyim İlhami Mısırlıoğlu sayesinde ve onunla birlikte kurduk. İstanbul'da yıllarca iş, basın ve kurumsal kültür konusunda deneyime sahip sevgili kız kardeşim Hürriyet hanımın ise bu iş için İzmir'e taşınarak haber müdürlüğümüzü yapması ise bizler için büyük şans oldu.

"İzmir'de kalacağım" dedim. Ama şimdi baktığımda artık iztanbullu olduğumu görüyorum.

EGİAD: İnternet medyası keyifli mi?

Pervin Mısırlıoğlu Erkilet: izmirizmir.net'i' ağabeyim İlhami Mısırlıoğlu sayesinde ve onunla birlikte kurduk. İstanbul'da yıllarca iş, basın ve kurumsal kültür konusunda deneyime sahip sevgili kız kardeşim Hürriyet hanımın ise bu iş için İzmir'e taşınarak haber müdürlüğümüzü yapması ise bizler için büyük şans oldu. Sonuçta dijital büyü dünyada hızla yayılırken bizi de aldı götürdü kendi sınırsız ağına. Anında paylaşım ve geri dönüşümün olduğu bir iletişim modeli gerçekten kıskırtıcı... Üstelik cinsiyet ayrımı yok. Üstelik, üstelik, üstelik... Bunları arttırmak mümkün. 30 farklı yazarımız farklı konularda yazıyorlar. 800 nitelikli üye ile yol alıyoruz. 3. yılını doldurdu. Yeni bir tasarımla daha çağdaş bir formasyon kazandık. İzmir'in kendi yerel medyası yok internet anlamında. Diğeri de bildiğiniz ve gördüğünüz üzere. İlan odaklı. Kriz ortamında ilk Egeli sayfalar kapatılıyor. Çalış ama para isteme mantığı var. Bir yandan da iztanbullular.com'u oluşturduk. 2010 Avrupa Kültür başkenti olan İstanbul, İzmirliilerin büyük emek verdiği ve kalplerinin attığı önemli bir yer olduğu için İzmir ile İstanbul arasında köprü olmayı planladık. Belki İzmir-İstanbul kavgası yerine İztanbullular.com sayesinde gerçek, verimli, artı değerlerin paylaşıldığı bir ortamı büyütebiliriz diye düşündüm. İzmir'i geliştirici, büyütücü gerçek bir dünya kenti haline getireceği bir planlama, tartışma, forum alanı gibi yani... O da çok yakında görücüye çıkacak.

İnternet gazeteciliğini yaşatmamız ve desteklememiz lazım. Yeni vizyonumuz ile internet gazeteciliği konusunda yol almak önemli şimdi. Kitap yazıyorum, 2010 için sürpriz hazırlıklarım var.

EGİAD:İzmir'e baktığınızda neler görüyorsunuz?

Pervin Mısırlıoğlu Erkilet: İzmir hak ettiği değere sahip olmayan son derece yoksul ve yoksun bir şehir. İzmir üretmeyi düşünmeden yol alıyor. İzmir'de alternatifiniz yok beğenme gibi bir lüksünüz yok. Herkes İzmir'de eğlenceyi yemek olarak algılıyor. İzmir'de eğlenmek demek, rakı-balık, gezmek denilince de Çeşme, Foça ve Gümüldür'e gidip gelmek anlamına geliyor. Aynı insanlar ile aynı sohbetler...

İnsanlar "Beyin göçü oluyor" diyor. Evet. Uçan beyinler, parayı izler. Güçlendirmedeğin yerel değerler sonunda kendisini ezer. İnsan ve kent bumerang gibidir. Geriye döner. Ektiğini biçersin her zamanki gibi. Ulaşılabilir değerler İzmir'e geldiği anda cazibesini, sihrini kaybediyor adeta. İzmir'de bazı projeleri yaşatmak için de çaba harcanması gerekiyor.

Artık biliyorum ki, İstanbul belediyeçilik anlamında çok yol almış. Parklar, bahçeler çok olağanüstü görüntüler yaratmış. Havaalanından girdiğin anda temiz bir şehirle karşılaşıyorsun, Avrupa başkentleri arasında olmak için çaba harcanıyor. Çözüm getirmiş birçok konuda. Ve bugün birde İzmir'e bakın. Aziz Başkan'ın iyiliği, dürüstlüğü yetmiyor daha fazlası lazım. Etrafında çalıştırdığı adamların vizyon, misyon sahibi olması gerekiyor. Her şeyden önemlisi de kentlilik bilincine ulaşmış insanların şehirden bir şehir yaratması önemli. Eski zamanların İzmir'inden daha geride bir İzmir sunuyorsa o sistemler, bazı ısrarlı yanlışları bırakmak lazım. Biz köylü değil ki... İzmir'e bakınca kültürel olarak da mimari olarak da bir köy... Sonuçta vazgeçiyorsun... Ben köyde yaşayacaksam Urla'da yaşıyorum, şehri yaşayacaksam İstanbul'a gidiyorum. Amacım burayı küçümsemek değil, benim ki bir yakarış...

İzmir Life'da görev yaparken benim kazandığım önemli artılar da oldu. İzmir'i sokak sokak yaşama şansını yakaladım. İzmir'i o zaman daha iyi anlamaya başladım. İzmir'e düşkünlüğüm çoğu İzmirli gibi patolojik... İzmir'e bu kadar laf etmemin nedeni belki de bu. Bu şehre kıyamıyorum.

EGİAD: Genç girişimcilere önerileriniz neler?

Pervin Mısırlıoğlu Erkilet: Birbirleriyle çalışmayı öğrenmeyen ve desteklemeyi bilmeyen, lobiyi bilmeyen bir topluluk asla başarılı olamaz. Reklam Ajansları reklam müşterisi bulamamaktan, yerel medya reklam alamamaktan dertli. Sevgi ile üretmek, barış içinde düşünmek lazım. Beni bu konularda abartılı bulabilirsiniz. Ben çoğu zaman düşmanıma bile "yalaka" yım. Çünkü kadını, uzlaşmanın kıymetinin farkındayım... Yalaka inek, kasabın bıçağını yalarmış. Gerçekten öyleyim. Yeter ki kavga olmasın diye uğraşıyorum. Gençlere de bu uzun engelli koşullarında silahsız bir dünyada, her türlü sorunun diploması ve siyasetle çözüme ulaşacağı yeni Türkiye modeli için çalışmalarını, etik ve barışçıl dünyada yer almalarını ve gelecek kuşaklara temiz, duyarlı bir toplum hayatı sunmayı vaat etmelerini hedeflemelerini öneriyorum. STK'larda çalışmak eskisinden de önemli artık. Bu anlamda yeni ve genç girişimciler için EGİAD önemli bir oluşum. Son dönemde çok daha etkin yol alıyor. Gerilimin olmadığı bir süreç var.

EGİAD'da birbiriyle kaynaşmış bir dönem var. Kutuplaşma yok. EGİAD gündem oluşturmali. İzmir'i belirli konularda onaylamak güzel ama gerektiğinde de eleştirmek lazım. Vizyon belirlemek, "Haydi" demek gerekiyor. İzmir göç alıyor ama buranın bir sentez olduğunu görmemiz lazım. Mozaik yapımızı korumalıyız ve bu değerleri ayakta tutmalıyız. Üretilen efsaneleri bir kenara atıp, kibirden uzak bir çalışma yapılmalı.

CEVAPLARI BİZDE

- Veritabanımdan aldığım bilgileri EXCEL ile nasıl raporlarım?
- POWERPOINT sunumuma nasıl grafik eklerim?

Şirket ağımlı nasıl daha güvenli duruma getirebilirim?

Projelerimdeki kaynak maliyetlerimi PROJECT ile nasıl dengeleyebilirim?

DOKÜMANLARIMI evrak yığınınından kurtularak nasıl YÖNETİRİM?

- Ürünlerimi E-TİCARET yöntemiyle nasıl yurtdışına açarım?
- Nasıl daha etkin web sitesi TASARLARIM?

- Microsoft Sistem - Network Eğitimleri
- Microsoft Yazılım Eğitimleri
- Microsoft Information Worker Eğitimleri

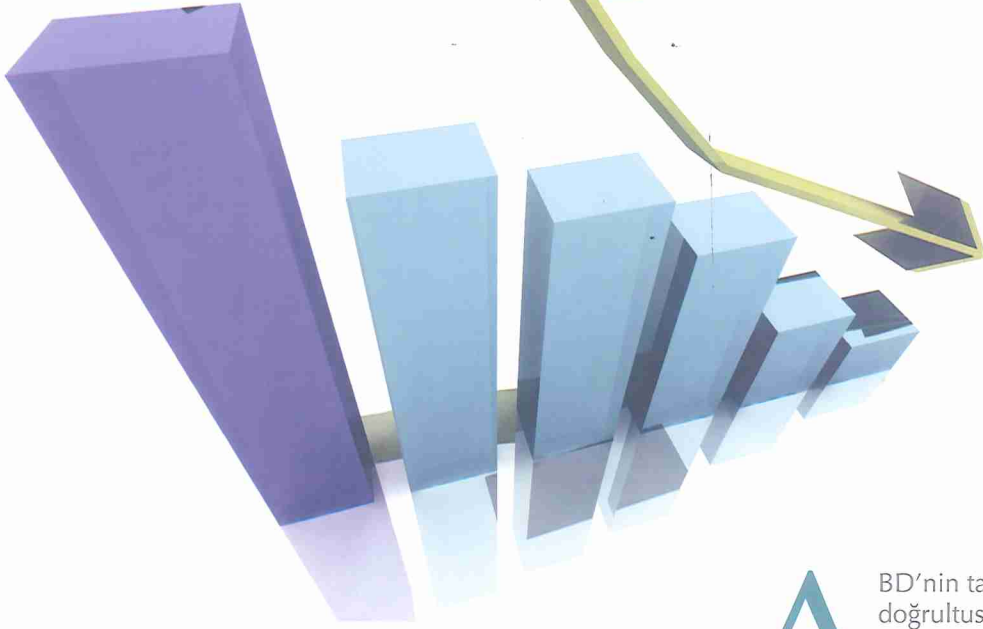
- Oracle Veritabanı Eğitimleri
- Web - Grafik Tasarım Eğitimleri

1450 Sok. No:12 Alsancak / İZMİR Tel: (232) 464 09 24 - 465 26 32 Faks: (232) 465 26 29
www.iakademi.com - info@iakademi.com

Türkiye'nin durumunda göze çarpan özellikler; ülkenin yavaş yavaş bir yabancı egemenliği altına girmesi ve Mısır örneğindeki gibi bir kurtuluş çabası göstermeden giderek az gelişmişliğe doğru yol alması ve başlangıçta en çok ticari alanda kendini gösteren dış baskılara karşı direnmemesidir...

Türkiye'nin dışa bağımlı sevdası

Atatürk zamanındaki ekonomi politikasının en büyük başarısı, kuşkusuz Türk Lirası'nın iç ve dış değerlerini korumak anlamında olmuştur. Bu 19 yıllık dönemde ülkenin büyük ihtiyaçları karşısında enflansyonsuz hızlı kalkınmayı gerçekleştirmek olağanüstü bir başarıdır.

ABD'nin talepleri doğrultusunda ülkemizde uygulamaya geçilen serbest piyasa ekonomisi, kur politikası, Gümrük Birliği, yabancı firmalara yapılan özelleştirme ve dış borçlanmalar sayesinde bağımsız bir ekonomi ve devlet olamadık. Ancak bütün bu olumsuz koşullara rağmen bir takım aydınların ifadelerine göre ise her koşul altında AB'ye girilmelidir...

Fransız iktisatçı ve hukuk profesörü Jean Maillet'nin uzun yıllar önce henüz işletme fakültesindeyken okuduğum, "18. Yüzyıldan Bugüne İktisadi Olayların Evrimi" adlı kitabında "Türkiye örneğinde az gelişmişlik olgusunun açıklanması daha kolay" diyerek, Türkiye ekonomisindeki yabancı egemenliğinin durumunu tarihi bilgilerle şöyle açıklıyor:

"Dar anlamda bir sömürgeleşme olmadığı gibi, bu ülkede, yabancı egemenliğinin belirgin bir biçimde yerleşmeye başlaması da ancak 19. yüzyılın ortalarına

doğru, özellikle Avrupalıların, ekonomi üzerinde mahalli denetimini kurması, yabancı bankalar açılması, hemen arkasından gelen sınıai faaliyetler, madencilik ve demiryolu işletmeleriyle olmuştur. Oysa daha 19. yüzyılın başlarından itibaren Avrupa'yla yapılan ticaret, ülkenin iktisadi yapısında bir takım sarsıntılara yol açmıştı: İngiltere'ye ticari mübadeleler, pamuk ihracatının artmasına karşılık, bu ülkeden pamuklu dokuma ithalini hızlandırmış, mahalli tekstil üretiminde gerilemeye yol açmıştı. Bu, az gelişmişliğe giden sürecin ilk aşaması, yani mahalli ekonominin kısmi bir çöküşe uğramasıdır.

Türkiye'nin bu ticari ilişkilerle bundan sonra karşı koyacak şekilde harekete geçemediği görü-

luyor. Osmanlı yönetici sınıfı, temelde en çok kırsal faaliyetlerle ilgili olup, özellikle siyasetle ve topraklarının işlenmesiyle uğraşmış, bu yeni ticari, sınai ve mali alanlarda uyum sağlamaya çalışmıştır. Böylece, ülkede yabancı faaliyetlerin yerleşmesi daha yaygınlık kazanmadığı ve büyük batılı güçlerin de birbirlerini nötrleşmesi sonucunda açık bir Avrupa egemenliği ülkeyi henüz sarmadığı bir sırada, potansiyel bir az gelişmişlik diye nitelendirilebilecek bir durum doğmuş ve sonuçta 1850 yıllarında oluşan az gelişmişliğin diğer iki ögesi olan yabancı egemenlik, özellikle mali egemenliğin ve dışarıdan gelen faaliyetlerin yerleşmesinin sağlanmasına yol açmıştır.

Türkiye'nin durumunda göze çarpan özellikler; ülkenin yavaş yavaş bir yabancı egemenliği altına girmesi ve Mısır örneğindeki gibi bir kurtuluş çabası göstermeden giderek az gelişmişliğe doğru yol alması ve başlangıçta en çok ticari alanda kendini gösteren dış baskılara karşı direnmemesidir."

Bugün, ülkemizin ve insanımızın kapasitesini göz ardı ederek; "Ancak AB'ye girerek ülkeye demokrasi, hukuk, medeniyet, sanayi, teknoloji gelir" diyenler var! Oysa Cumhuriyet bile ilan edilmeden, 17 Şubat-4 Mart 1923 tarihleri arasında savaş yorgunu ülkemizdeki tüm grupların katılımı ve ihtiyaçları başlığında düzenlenen İzmir İktisat Kongresinde bir hatırlayalım bakalım, ne tür kararlar alınmıştı?

Ticaret Kesimine Dönük Olarak

1. Hükümetin de ortak olacağı bir ticaret bankasının kurulması.
2. Kambiyo ve borsa işlerinin düzene sokulması.
3. Gümrük işlemlerinin yeniden düzenlenmesi.
4. Tekellerin kaldırılması.
5. Madenler ve ormanlarla ilgili yasaların çıkarılması.
6. Haberleşme ve ulaşırmada ticari işlemlerde kolaylık sağlanması.
7. Yabancı sermayeye ait koşulların belirlenmesi.
8. Ticaret odalarının yeniden düzenlenmesi.
9. Cuma günlerinin herkes için resmi tatil olması.
10. İktisat eğitimine önem verilmesi.
11. Yabancı sermayeye kayıtsız kalınmamalı.
12. Yabancı sermayeye ayrıcalık tanınmamalı.

Sanayi Kesimine Dönük Olarak

1. Gümrükler yardımıyla sanayinin dış rekabetten korunması,
2. Makine ve araç ithalatında vergi bağışıklığının sağlanması,

3. Sanayi teşvik yasasının yeniden düzenlenmesi,
4. Bir sanayi bankasının kurulması,
5. Sanayi odalarının düzenlenmesi,
6. Sanayi eğitimine önem verilmesi.

Tarım Kesimine Dönük Olarak

1. Aşarın ve tütün tekellerinin kaldırılması,
2. Tarım kredilerinin artırılması,
3. Ulaşım sorunlarının giderilmesi,
4. Tarım alet ve makinelerinin temini,
5. Eğitime önem verilmesi.

İşçi Kesimine Dönük Olarak

1. Günlük çalışma süresinin 8 saat ile sınırlandırılması,
2. Yeni açılacak tüm işlerin Türklere verilmesi,
3. 1 Mayıs gününün 'işçi bayramı' olarak kabul edilmesi,
4. İş güvenliğinin sağlanması,
5. Sigorta müessesesinin geliştirilmesi,

İktisat Kongresinde Alınan Kararlardan Bazıları

1. İşçi haklarını korumak amacıyla kişilere sendika kurma hakkı.
2. Anonim şirketlerinin kurumu kolaylaştırılacaktır.
3. Milli bankalar olacaktır.
4. Sanayi teşvik edilecektir.
5. Yerli malı kullanılması sağlanacaktır.
6. Demir yollarının inşası hükümetçe bir programa bağlanacaktır.
7. Teknik eğitim geliştirilecektir.
8. Ham maddesi yurt içinde olan endüstri kolları kurulacaktır.
9. Küçük imalathanelerden süratle fabrikalara geçilecektir.
10. Özel sektör tarafından yapılamayan teşebbüsler devlet tarafından gerçekleştirilecektir.
11. Özel teşebbüse kredi sağlayacak bir devlet bankası kurulacaktır.
12. Vergi ve toprak reformu yapılacaktır.

"Atatürk zamanındaki ekonomi politikasının en büyük başarısı, kuşkusuz Türk Lirası'nın

iç ve dış değerlerini korumak anlamında olmuştur. Bu 19 yıllık dönemde ülkenin büyük ihtiyaçları karşısında enflasyonsuz hızlı kalkınmayı gerçekleştirmek olağanüstü bir başarıdır. Para politikasında gerçekleştirenler özetle şöyle olmuştur:

Kurtuluş Savaşında bile enflasyona gidilmemiştir.

Türk Lirasının İngiliz Sterlini karşısındaki değeri sürekli yükselmiştir. 1930'da Sterlin 1.032 Kuruş iken 1938'de 618 Kuruşa düşmüştür.

5 Aralık 1927'de 1 Türk Lirası verildiğinde karşılığında 2 Dolar alınmaktadır.

Bu dönemde bankalardaki mevduat 58 kat artmış; milli bankaların toplam mev-

Kısaca; Atatürk döneminin yatırım politikası, enflasyonsuz, döviz dar boğazsız, halkın düzeyini en kısa sürede artırmaya yönelik, hızlı bir kalkınma olmuştur."

duattaki payı yüzde 32'den yüzde 19'a düşmüştür.

Kısaca; Atatürk döneminin yatırım politikası, enflasyonsuz, döviz dar boğazsız, halkın düzeyini en kısa sürede artırmaya yönelik, hızlı bir kalkınma olmuştur." **İlknur Güntürkün Kalıpcı/Espirileriyle içimizden biri Atatürk**

Günümüz ekonomi rakamları ise şöyle:

■ Maliye Bakanlığı açıklamasına göre Ocak ayında bütçe açığı; yüzde 465.8 artarak 2.967 milyar lira oldu. Geçen yılın aynı ayındaki açık 524 milyon lira düzeyinde bulunuyordu. Böylece 2009 yılı bütçe açığı hedefinin yüzde 28.5'i de sadece Ocak ayında gerçekleşmiş oldu.

■ 2008 Ocak-Aralık döneminde ise cari açık 2007 yılına göre yüzde 8,4 artarak 38 milyar 219 milyon dolardan, 41 milyar 416 milyon dolara yükseldi.

■ Türkiye İhracatçıları Meclisi, Ocak ayı ihracatının geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27.91 gerileyerek, 7 milyar 51 milyon dolar olarak gerçekleştiğini açıkladı.

■ Ege İhracatçı Birlikleri'nden yapılan sanayi ürünleri ihracatı Aralık ayında yüzde 33'lük gerileme ile 201 milyon 821 bin dolara indi.

■ Türkiye İstatistik Kurumu'na göre sanayi üretimi Aralık ayında % 17.6 azaldı.

■ İmalat sanayinde kapasite kullanım oranı Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre 16.5 puan düşerek % 63.8'e geriledi.

■ Mevduat bankalarının toplam kredi hacmi son 4 ayda % 4.5 daraldı.

■ Bankalardaki toplam mevduat, Ocak

ayı sonu itibarıyla geçen bir haftada 4 milyar 701,1 milyon lira azalarak bir rekor olan 409 milyar 697,3 milyon liraya indi.

■ Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2008 yılında tüketici fiyatları endeksinin (TÜFE) yüzde 10.06, üretici fiyatları endeksinin (ÜFE) ise yüzde 8.11 arttığını, Ocak 2009 için ise (TÜFE) yüzde 0.29, (ÜFE) yüzde 0.23 arttığını açıkladı.

■ TÜİK'in 2003 baz yıllık verilerine göre, Ocak ayı itibarıyla yıllık enflasyon ise TÜFE'de yüzde 9,50, ÜFE'de yüzde 7,90 oldu.

■ TCMB kur verilerine göre 31.12.2007 tarihinde 1 Dolar alış endeksi 1.1593, tam bir yıl sonrası 31.12.2008'de 1.5218, yazımı hazırladığım 16.Şubat.2009 tarihinde ise 1.6570'e yükselmiş.

■ Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Türkiye'nin işsizlik oranında resmi veriler esas alındığında bile, dünya piyasalarında adı geçen 52 ülke içinde Kasım 2008 itibarıyla yüzde 12,3 oran ile 3'üncü sırada bulunduğunu, hızla önlem alınmaması durumunda dünyada birinciliğine aday olduğunu kaydetti. TÜİK rakamına göre resmi kayıtlı Kasım 2008 verilerine göre toplam işsiz sayısı 2 milyon 995 bine ulaştı; bu rakam 2004'ün birinci çeyreğinden bu yana en yüksek düzey...

Peki, Atatürk'ün ölümüyle birlikte kimlerin etkisiyle neler değişti de böyle oldu? İşte tam da bu soruya denk gelecek bir hikaye var:

"Bir Alman, bir İtalyan, bir Fransız ve bir İngiliz aralarında köpeğe hardal yedirmek konusunda iddiaya tutuşurlar. Alman önceliği alır; hardalı topak yapar ve köpeğin ensesinden tutarak zorla ağzına tıklar. Hayvan, ağzı yandığı için hardalı yemez ve çıkarır...

İtalyan hemen atılır, 'öyle olmaz' der ve hardalı makarna şeklinde ufak parçalar halinde bölerek, köpeğe yedirmeye çalışırsa da hayvanın ağzı gene yandığından o da başaramaz...

Fransız, konuya kendi açısından yaklaşarak, hardalı önce sulandırıp sos olarak köpeğe yedirmek için uğraşırsa da bu uygulama ile de bir sonuç alamaz...

Sıra İngiliz'e geldiğinde, İngiliz, önce köpeği okşayarak yanına çeker, sırtını sıvazlar, sonra, hardalı topak yaparak hayvanın poposuna yapıştırır. Köpek ardi yandıkça başlar hardalı yani arkasını yalamaya, kısaca; canı yandıkça yalar, yandıkça yalar ve sonuçta yalaya yalaya hardalı bitirir..."

Hikayeden alınması gereken ders:

Akıllı ülkeler, hedef ülkeleri, istedikleri çizgide tutabilmek için onlara hardalı öyle bir yedirirler ki o ülkeler, neyi yediklerinin (?) farkına vardıklarında iş işten çoktan geçmiş olur...

Bütün bu konuları, son gelişmelerle birlikte İzmir'in değerli milletvekillerinden MHP'li Sayın Kenan Tanrıku ve CHP'li Sayın Prof.Dr. Oğuz Oyan ile EĞİAD Yarınlık okurları için konuştuk.

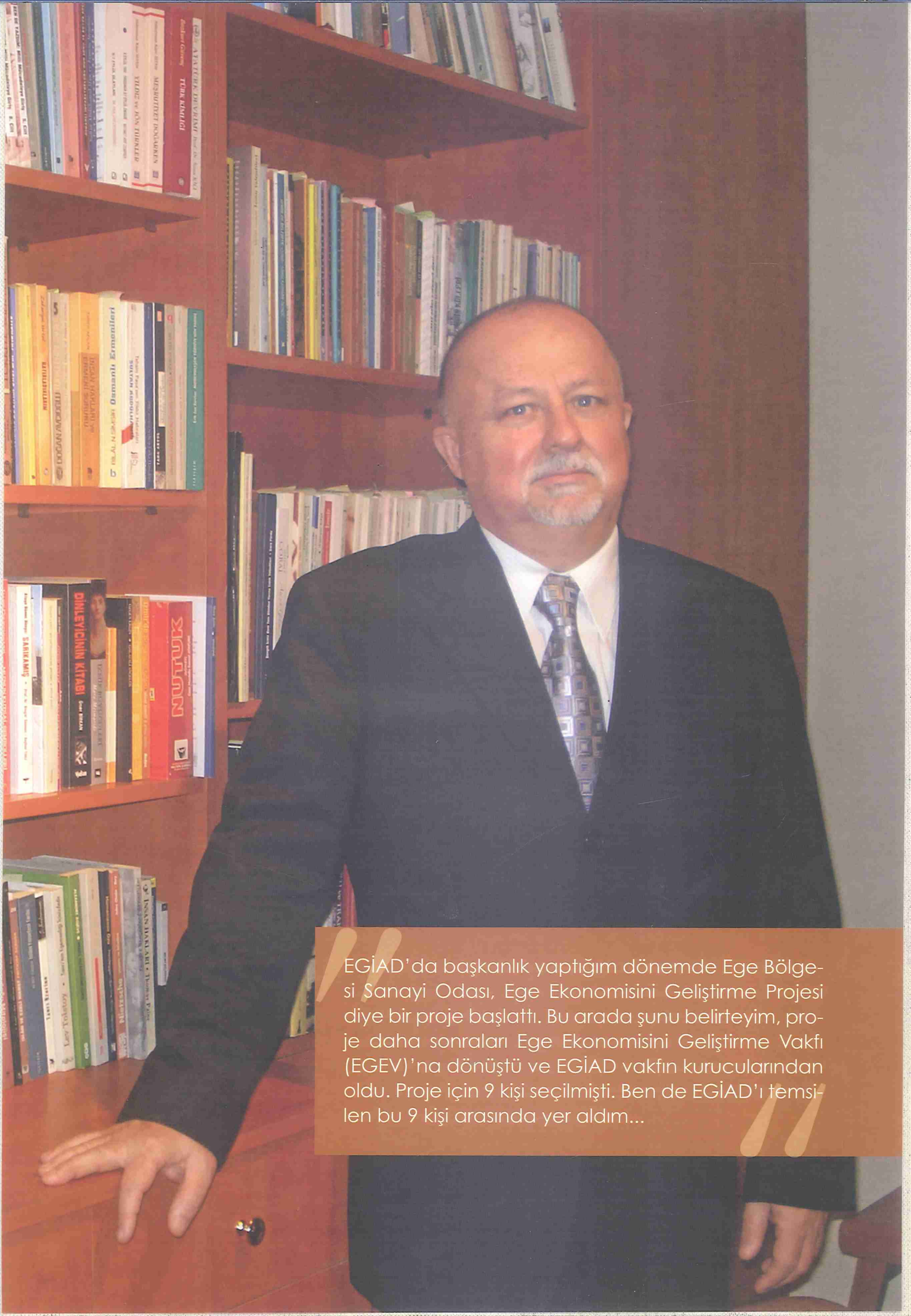

KÂYAPRESTIGE®
Catering

*Merkezi İspanya'da bulunan ve 120 ülkeden 14 bini aşkın
firmanın üye olduğu Ticaret Liderleri Klübü'nün
Uluslararası Turistik Otel ve Yemek Ödülü'ne
Kaya Prestige olarak layık görüldük.
Bu ödülü ülkemize kazandırmaktan ve İzmirliyle
paylaşmaktan gurur duyuyoruz*

Tel: 0 232 483 03 23 - Faks: 0 232 446 21 19
Şair Eşref Bulvarı 1371 Sokak No:7 Çankaya / İZMİR
info@kayaprestige.com.tr • catering@kayaprestige.com.tr

EGİAD'da başkanlık yaptığım dönemde Ege Bölgesi Sanayi Odası, Ege Ekonomisini Geliştirme Projesi diye bir proje başlattı. Bu arada şunu belirteyim, proje daha sonraları Ege Ekonomisini Geliştirme Vakfı (EGEV)'na dönüştü ve EGİAD vakfın kurucularından oldu. Proje için 9 kişi seçilmişti. Ben de EGİAD'ı temsilen bu 9 kişi arasında yer aldım...

EGİAD: Bülent Şenocak kimdir?

ŞENOCAK: 29 Kasım 1954 tarihinde, İzmir'de, 5 çocuklu bir ailenin üçüncü çocuğu olarak dünyaya geldim. İlkokulu Hâkimiyeti Milliye İlköğretim Okulu'nda okudum. İlkokulda en iyi arkadaşlarım

EGİAD fahri üyelerimizden Fatih Kaptanoğlu, ünlü tiyatro yönetmeni Işıl Kasapoğlu ve o dönemin İzmir Valisi Namık Kemal Şentürk'ün oğlu Sinan Şentürk idi. Çocukluğum Göztepe Sadıkbey durağında, deniz kenarındaki üç bir katlı bir evde geçti. Babam bizimle oturduğu için evimiz akrabalarımız tarafından "Büyük Ev" diye anılırdı. O zamanlar körfez öyle temizdi ki, yazları evimizin önünden

denize girdiğimi ve balık avladığımı hatırlarım. Orta öğrenimime Saint Joseph Fransız Koleji'nde devam ettim. Benim okuduğum dönemde Frere'ler yani misyoner papazlar vardı. O zaman sadece erkekler okuyordu. Misyoner papazlar sabahları Hıristiyan

talebelerle okulun bahçesindeki küçük bir şapele gider dua ederlerdi. Onlar sabahları şapele gittiklerinde Müslüman ve Yahudi öğrenciler sınıfta kalır ve moral dersi görürdük. Yani ahlak dersi alırdık. Saint Joseph'in verdiği ahlaki değerleri mezunlarımızın çoğunda görmek mümkündür. Bu okul bizim daha ileriki hayatlarımızı çok etkiledi. Saint Joseph'i hiç kayıpsız 4 senede bitirdim. Daha sonra Atatürk Lisesi dönemi başladı.

EGİAD: O yılları bizimle paylaşır mısınız?

ŞENOCAK: Saint Joseph gibi disiplinli bir okuldan sonra Atatürk Lisesi bana çok gevşek geldi. Ben de kendimi bu gevşekliğe kaptırıp sene kaybettim. Bu arada hiç unutamadığım bir anım var. Amerikan 6. Filosu o tarihlerde İzmir'e gelmişti. Her ne kadar solcu yazarların kitaplarını okursam da, benim politikayla pek ilişkim yoktu. Fakat daha o dönemde politika ile ilgilenen arkadaşlarımız vardı. Bunların arasında rahmetli Ahmet Piriştina, rahmetli Kunter Kunt da vardı. İçlerinde Ahmet, Kunter'in bulunduğu bir grup, 6. Filo'ya "Defol git" mitingine gitmişlerdi. Bizde bundan habersiz birkaç arkadaş, dersi kırıp sinemaya gitmiştik. Sinemadan çıkıp, sessiz sedasız okula geldik. Bu arada yoklama yapılmış, yoklamada bulunmayınca bizi de mitinge katılanlarla aynı cezaya çarptırmaya kalktılar. Allahtan yanımızda biletlerimiz vardı da, bunları gösterip paçayı kurtardık. Atatürk Lisesi'nde Kroş lakaplı bir matematik hocamız vardı. Onun dersinde yapamadım. Lise 2. Sınıfta belge almamak için Türkay Koleji'ne geçtim. Son sınıfta Fatih Koleji'ne geçtim. Fatih Koleji'nde yabancı dil İngilizce ve Almanca idi. Sınıfta kaldığım iki sene babam beni Alman Kültür Derneği'ne

Bu röportajda biraz daha torpilli davranışımı düşünenler olmuş olabilir. Ama "Onur Kulübü" bölümünde Ege Genç İşadamları Derneği (EGİAD)'nin kurulmasını sağlayan birisini ağırlıyoruz.

Yıl 1989... Alpan Ververi'ye, Anadolu İşadamları Derneği'nin İzmir Şubesi'nin açılması konusunda yardımcı olması teklifi gelir. Bu teklifi dost meclisinde duyan ve "Ankara'daki Anadolu İşadamları Derneği'nin İzmir Şubesi niye olsun. Neden İzmir ya da Ege Genç İşadamları Derneği olmasın?" diyen Bülent Şenocak, aslında bu söylemi ile EGİAD'ın ilk temellerini atmıştır...

Aynı inançla çaba veren ve derneğin ilk tüzüğünü yazan, İzmir'in genç 47 girişimcisini bir araya getiren Bülent Şenocak, bugün 400'ün üzerinde üyesi olan derneğin çalışmalarını gördüğünde mutluluk duyduğunu söylüyor.

İzmir'deki iş dünyasında birçok ilklere imza atan ailelerinden birinin ferdi olan Bülent Şenocak, 55 yıllık hayat serüvenini bir romanı okurken ki ayrıntıların yarattığı keyifle EGİAD'ın kuruluş öyküsünü, EGİAD'ın iş hayatına kazandırdıkları ve son dönemde yaptığı çalışmaları YARIN ile paylaştı...

EGİAD'IN KURUCU BAŞKANI;**Bülent ŞENOCAK**

**Şube değil,
merkez olmak istedik...**

göndermişti. 4 kur Almanca öğrenmiştim. İki yaz döneminde de Almanya'ya gitmiş ve Feldafing'te Dr. Greite Enstitüsü'nde bir aylık bir Almanca kursuna katılmışım. İşte bu nedenle son sınıfı Almanca olarak bitirebildim.

EGİAD: Bülent Bey, sizce nasıl birisi?

ŞENOCAK: Ben Yay burcuyum. Bu burcun bütün özelliklerini taşıyorum. Genelde başkalarının yapamazsın dediği şeyleri yapmayı seviyorum.

Farklılığı seviyorum. Genellikle uysal ve hoşgörülü bir yapıya sahibimdir. Bana yapılan iyilikleri asla unutmam, kötülükleri ise çabuk unuturum. Tabii bende büyük yaralar açan birkaçı hariç..

EGİAD: Peki, üniversite eğitimi- ni nerede aldınız?

ŞENOCAK: Ben İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi-Finans Bölümü'nden mezun oldum.

Üniversite hayatım çok zor geçti. Zira o dönem 12 Eylül öncesi idi. Öğrenci hareketleri nedeniyle okula gidilemez bir süreç yaşandı. Sürekli mitingler

yapılıyordu. Neredeyse her gün bir öğrenci yaralanıyor veya öldürülüyordu. Bu nedenle okula pek gidemiyordum. Ama okula gitmemek öğrenimimin ileriki yıllarında büyük sıkıntılar yarattı. İzmir'de Şenocak Pazarlama diye bir şirketimiz vardı. Şirket tüm Türkiye'ye farklı markalı dayanıklı tüketim mamulleri pazarlıyordu. İstanbul'da da müşterilerimiz vardı. Okula gidemediğim günlerde, ben elime iş çantamı alıp, müşterileri ziyaret ediyordum. Yeni müşteriler arıyordum. Ticaretin inceliklerini orada öğrendim. Fakat

esasen çocukluğumuzdan itibaren her yaz tatilinde babamın Kemeraltı'ndaki dükkânına gidip çalışırdık. Arkadaşlarımız tatil yaparken, biz bütün kardeşler sabah sekizden itibaren dükkânda olurduk.

Başlangıçta kızılıyorduk ama ne kadar doğru yaptığını ileriki yıllarda gördük. Yaz tatillerimde çalışırken öğrendiklerim İstanbul'da çok işime yaradı. Üniversitede çalışırken çok tecrübe edindim. Gittiğim müşterilerin bazen beni saatlerce kapıda beklettiği olurdu. Bu bende öyle tesir etmiş ki, beni ziyarete gelen kim olursa olsun asla bekletmem.

EGİAD: İstanbul'daki ticaret tecrübenizde unutamadığınız anılarınız oldu mu?

ŞENOCAK: Babam İstanbul'a geldiğinde "Oğlum beni, müşterilerine götür, tanıştır" dedi. Bende Kadıköy tarafında bir müşteriye götürdüm. Babamı tanıştırdım "Sebahattin Şenocak" diye takdim ettim. Babama da müşterinin ismini söyledim. Babam kızdı, "Oğlum, babam desene" dedi. Eski insanlarda bu yapı vardı. Ben daha kurumsal bakıyordum. Buna rağmen ben ortayı bulup "Babam Sabahattin Şenocak" diye yeniden takdim ettim. O günden sonra babamı biriyle tanıştırdım bu şekilde hitap ettim. Okula gitmemem, ticaretle uğraşmam bir yıl kaybetmemen neden oldu. Üniversitede son sınıfta benim önünden geçtiğim üniversitenin kapısında bomba patladı ve 6 öğrenci öldü. O olaydan sonra üniversite bir süre kapandı. İzmir'e döndüm. 5 ay İzmir'de kaldım. Bu dönemde de eşim Selda'yı tanıdım. Bizi Cafe Plaza'da ağabeyimin baldızı Esra tanıştırdı.

EGİAD: Üniversite olayları hayatınızda aslında önemli bir kazanç olarak geri dönmüş.

ŞENOCAK: Evet. Selda ile 4-5 ay arkadaş grubu içinde görüştük. Fakat hiçbir şekilde kendisine açılmadım. Nihayet bir gün damdan düşer gibi "Ben seninle evlenmek istiyorum" dedim. O da kabul etti. Bir süre çıktık ve çok kısa süre içerisinde nişanlandık. Bir yıl sonra da evlendik. O dönemde ilişkiler daha farklı yaşıyordum. Ama şimdi öyle değil. 3-5 sene çıkıyorlar ve bir gün gelip ailelerine "..... bana evlenme teklifi etti" diyorlar. Bizim zamanımızda birisinle uzun zaman çıkınca evlenilirdi. Şimdi böyle değil.

Benim niyetim aslında İstanbul'da kalmaktı. Bir şirketin muhasebe bölümünde bir iş buldum. Ama babam İzmir'e dönmemi istendi. O zaman Şenocak Şirketler Grup şirketlerinden Klimasan'da muhasebe yardımcısı olarak işe başladım. Sonra muhasebe müdürü, daha sonra mali işler genel müdür yardımcısı oldum.

Aşkın "Evet"le buluşması

*A*şk... Sabahları uyanmak için bir neden... Aşk... Güne mutlulukla başlamak... Aşk...
Özlem duyulan anlarda bile mutlulukla gülümseyebilme... Ve aşk...

O en güzel "Evet"le taçlanan yüce duygu... Aşkınızın "Evet"le taçlandığı yer Sisus ise,
bu duyguyu bizimle yaşadığınız için;

İki gecelik "balayı suitiniz", ikinci gecenizde özel yatımızla Aya Yorgi Koyu'nun
muhteşem mehtabında masal gibi bir "akşam yemeği" ve tüm düğün
yorgunluğunuzu alacak "çift masajı"
bizim balayı hediyemiz!

Çeşme Dalyanköy Marinası'na kurulu otelimiz, 800 m²'lik havuzlu bahçesi, 450 kişilik oturma
düzeni, profesyonel ekibi, iddialı mutfağı ve farklı "balayı" odalarıyla
düğün ve nişan davetlerinizin oteli.

SISUS

H O T E L
Ç E Ş M E

Sisus Hotel, Trade Leaders' Club tarafından 2007 yılı
"Dünyanın En İyi Otelleri ve İşletmeleri" arasına seçilerek
"Evrensel Kalite Ödülü"
almıştır.

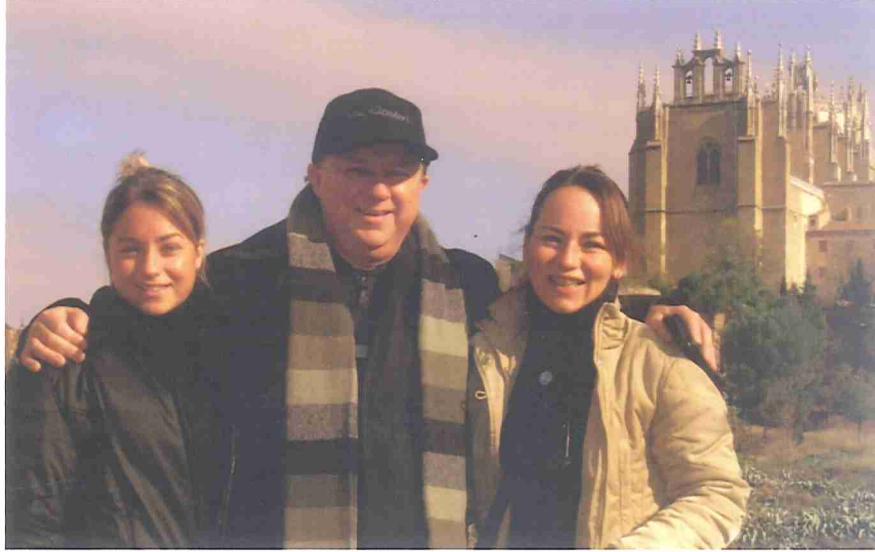
SISUS
HOTEL
bir TERBAY
GRUP
iştirakidir

Dalyanköy Yat Limanı Çeşme • İzmir • TÜRKİYE Tel : 0232 724 03 30 (Pbx) • Faks : 0232 724 96 56

info@sisushotel.com www.sisushotel.com

MEMBER OF
GREAT HOTELS
OF THE WORLD

İMBAT

Babam tutucu değildi. Tam tersine çok ileri görüşlü bir insandı. İzmir'e birçok yeniliği babam getirmişti. Transistorlu radyolar, buzdolapları, müzik teypleri, şimdilerde çok moda olan pikaplar, vs. Fakat babam bilgisayar alınırsa kaç eleman tasarruf edileceğini merak ediyordu. Bana "bilgisayar kaç kişinin yerini alacak" diye soruyordu. Kimseyi işten çıkarmayacağımızı ancak bilgiye daha çabuk ve düzenli ulaşacağımızı anlattım. Ve kabul etti. Daha sonra Ege Üniversitesinde görevli bir arkadaştan da destek alarak bu maliyet programını daha da geliştirdik...

EGİAD: Üniversite ne oldu?

ŞENOCAK: Mayıs ayı sonunda sınavlar için İstanbul'a döndüm. Tabii bu yüzden 5 yılda mezun olabildim. Bana en ağır gelen olay, benim sınıf arkadaşlarımda birinin 4 yılda mezun olup, ertesi yıl asistan olması ve benim sınav kâğıdımı okuyup, beni sınıfta bırakması oldu. Arkadaşım finansal matematik hocamız Mehmet Şükrü Tekbaş'ın asistanı idi. Beni sınıfta bırakması da çok normaldi.

EGİAD: Neden?

ŞENOCAK: Soğuk bir Şubat akşamı kalabalık bir grup Şişli'de bir tavernaya gitmiştik. Bir kız arkadaşımın abisi ve onun bir arkadaşı gelmişti. Karşıma oturdu. Konuşmaya başladık. Hangi okulda okuyorsun diye sordu? "İşletme Fakültesi Finans Bölümü" dedim. "Sen beni tanııyor musun?" diye sordu. Ben "Hayır" dedim. Bunun üzerine "Ben de senin finansal matematik hocan Mehmet Şükrü Tekbaş'ım" dedi. O an başımdan kaynar sular devrildi. Okul Kasım ayında açılmıştı ve ben hocayı bile tanııyordum. Neyse sonunda okulu bitirdim. İzmir'e döndüm ve 7 Ekim 1979'da Selda ile evlendik. Tüp gazlı lambaların altında düzenlenen bir romantik nikâh töreni yaşadık. Çünkü o tarihlerde elektrikler sürekli kesiliyordu ve bizim düğünümüz sırasında da maalessen kesildi. Bu nedenle düğünümüz biraz daha ilginç geçti.

EGİAD: İş hayatındaki tecrübeyi bizimle paylaşmısınız?

ŞENOCAK: Benim niyetim aslında İstanbul'da kalmaktı. Bir şirketin muhasebe bölümünde bir iş buldum. Ama babam İzmir'e dönmemi istendi. O zaman Şenocak Şirketler Grup şirketlerinden Klimasan'da muhasebe yardımcısı olarak işe başladım. Sonra muhasebe müdürü, daha sonra mali işler genel müdür yardımcısı oldum. 1979 yılında şirkette bilgisayar yoktu. Muhasebe işlemlerini dışarıda Sertaş ve Ebim gibi servis büro denilen yerlerde elektronik ortamda tutuluyordu. Ben bir süre bu şirketlerin düzenlediği bilgisayar programlama kurslarına katıldım. O sıralarda küçük bilgisayarlar yeni yeni çıkmaya başlamıştı. Fakat kapasiteleri çok düşüktü. Babama 64 K'lık Dijital marka bilgisayarı zorla aldım. O zaman hazır programlar yok. Ya siz yazacaksınız, ya da bir firmaya yazdıracaksınız. Biz Sertaş firmasına muhasebe ve stok programı yaptırmıştık. Programı kapatmayı unutmuşlar, stok programından yararlanarak basit bir maliyet programı yazdım. Bu programı kullanmaya başladıktan sonra büyük bir kolaylık yakaladık. Bilanço çıkarmak daha kolaylaştı.

EGİAD: Babanız tutucu muydu?

ŞENOCAK: Babam tutucu değildi. Tam tersine çok ileri görüşlü bir insandı. İzmir'e birçok yeniliği babam getirmişti. Transistorlu radyolar, buzdolapları, müzik teypleri, şimdilerde çok moda olan pikaplar, vs. Fakat babam bilgisayar alınırsa kaç eleman tasarruf edileceğini merak ediyordu. Bana "bilgisayar kaç kişinin yerini alacak" diye soruyordu. Kimseyi işten çıkarmayacağımızı ancak bilgiye daha çabuk ve düzenli ulaşacağımızı anlattım. Ve kabul etti. Daha sonra Ege Üniversitesinde görevli bir arkadaştan da destek alarak bu maliyet programını daha da geliştirdik. Aradan yıllar geçti. O yıllarda ilk kez bütçe yapmaya başladık. Bütün bu bilgisayar alt yapısının faydasını 1990 yılında Danimarkalı Derby ile yaptığımız ortaklık görüşmelerinde gördük. Son derece düzgün bir dosya sunduk. Sunduğumuz dosya adamları çok etkiledi ve onlarla ortak olduk. Bu arada Danimarkalılarla yaptığımız görüşmelerde EGİAD'ın katkısını unutamam.

EGİAD: EGİAD'ın nasıl bir desteği oldu?

ŞENOCAK: EGİAD'da başkanlık yaptığım dönemde Ege Bölgesi Sanayi Odası, Ege Ekonomisini Geliştirme Projesi diye bir proje başlattı. Bu arada şunu belirtiyim, proje daha sonraları Ege Ekonomisini Geliştirme Vakfı (EGEV)'na dönüştü ve EGİAD vakfın kurucusu oldu. Proje için 9 kişi seçilmişti. Ben de EGİAD'ı temsilen bu 9 kişi arasında yer aldım. Ali Nail Kubalı da bu projenin içindeydi. Kendisi o zaman Danimarka Fahri Konsolosuydu. Biliyorsunuz halen bu görevini sürdürüyor. Kendisine konuyu anlattım. Bize Avusturyalı bir firmanın ortaklık teklif ettiğini onunla paylaştım. Klimasan'a danışmanlık yapmasını istedim ve kabul etti. Bize çok uygun şartlarda danışmanlık hizmeti verdi. Avusturyalılarla yapılan görüşmeler katıldı. Etik davranmadıklarını görüp, bu şirketin bize uygun olmadığını söyledi. Bunun üzerine Danimarka'dan 3 yeni şirket buldu. Ali Nail Bey, amcamın oğlu Süleyman ile birlikte Kopenhag'a gidip Derby firmasıyla ve Venture Capital Ku-

ruluşu IFU ile görüşmeler yaptık. Ve sonunda şirketin yüzde 25'ine ortak olmayı kabul ettiler. 1992 yılında yabancı ortaklı bir şirket olduk. İlk defa yabancı ortakla tanıştık. Bu süreçte benim pozisyonum da değişmişti. Ticari İşler Genel Müdür Yardımcısı oldum. Yaklaşık 2 yıl kadar bu ortaklık süreci içerisinde yer aldım. 1994 yılında da aile şirketlerinden istifa ettim. 1994 yılından bugüne kendi şirketlerimde faaliyetlerimi sürdürdüm ama kardeşlerimle ve yeğenlerimle ortaklığım devam etti.

EGİAD: Peki, sonrasındaki süreçte hangi alanlara yöneldiniz?

ŞENOCAK: İlk olarak su ve kanalizasyon ekipmanları temsilciliği işi yaptım. İzmir'deki Büyük Kanal Projesi'ndeki istasyonların pompalarını Japonya'dan ve kanal kapaklarını da İngiltere'den verdik. Temsilcisi olduğum İngiliz firması Kuzey Kıbrıs'a 10 bin metreküplük cam kaplı çelik su tankı yaptı. Kazakistan Almaata'ya duktıl boru sattık. İstanbul Tuzla ve Baltalimanı Arıtma Tesisleri için muhtelif ekipmanlar sattık, Eshot'a otobüs sattık. Fakat devlet ve belediyelerle yapılan işler beni

İki tane kitap projem vardı. Bunlardan birincisi Antropomorfizm (İnsan Biçimcilik) konusunda bir felsefe kitabı... Bunun yüzde 80'i tamam. Bir de annemin büyük amcası olan Hasan Tahsin Uzer'i anlatan bir biyografi yazmak istiyorum. Hasan Tahsin Uzer bir dönem İzmir valiliği ve İzmir milletvekilliği yapmış çok önemli bir kişi. İlk işim bu iki kitabı tamamlamak olacak.

çok yıprattı. Sonunda devlet ve belediyeler ile iş yapmamaya karar verdim. O yüzden temsilcilik işini başka bir sektöre kaydurdum. Plastik makineleri konusunda İtalya'dan temsilcilikler aldım.

EGİAD: Yayıncılık serüveni ne zaman başladı?

ŞENOCAK: 2001 yılında kriz nedeniyle benim makine satışlarım çok düştü. Bugünkü gibi bir ortam vardı.

Eve stres götürmemek için evde oturduğumda oturup bir şeyler karalamaya başladım. 2003 yılında "Levant'ın Yıldızı İzmir" adlı kitabım ortaya çıktı. Bu kitabı 2,5 yılda yazdım. Bazen sabahlara kadar oturup yazdığım oldu. O dönemde yaşadığım stresi ben o kitabı yazarak atlattım. Başka bir deyişle krizi kitap yazarak aştım. Bu bir roman değildi, araştırma kitabı idi. Bu tür kitaplar genelde 1000 adet basılır. Fakat benim kitap çok tutuldu. 3 bin baskı yaptı. Kitabım İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Tarihe Saygı Koruma Ödülü'nü aldı. Ne tesadüftür ki, 2003 yılında kitabımı ilk olarak yayınlamak istediğimde İzmir Büyükşehir Belediye'sine gitmiştim. Biliyorsunuzuz o zaman belediye kent kitapları yayınlardı. Beni bir yıla yakın oyaladılar. Kitabı bir türlü yayınlamadılar. Sonunda baktım olmayacak, kitabı kendim yayınlamaya karar verdim. Bu benim ilk yayıncılık denemem oldu. Kitabımı yazdığım sırada bana kütüphanesini açan, her türlü desteği veren Prof. Dr. Necmi Ülker, 2007 yılının sonlarına doğru bir gün bana telefon açıp, "Bir kitabımız var yayınlar mısınız" dedi. Bende tamam dedim. Böylece bana yardımcı olan hocama olan borcumu 4 yıl sonra "İzmir'de Türk Mührü" kitabını yayınlayarak ödemiş oldum. İki yıl önce kitabımı okuyan Barış adlı bir arkadaş beni İstanbul'dan aradı. Daha sonra kendisiyle muhtelif vesilelerle görüştük. İzmir'deki bazı önemli tarihi yapıların korunması için birlikte mücadele ettik. Geçen yılın başlarında beni arayarak İzmir'deki bir arkadaşının İzmir'in saklı tarihi ile ilgili bir dergi yayınlamak

2001 yılında kriz nedeniyle benim makine satışlarım çok düştü. Bugünkü gibi bir ortam vardı. Eve stres götürmemek için evde oturduğumda oturup bir şeyler karalamaya başladım. 2003 yılında "Levant'ın Yıldızı İzmir" adlı kitabım ortaya çıktı. Bu kitabı 2,5 yılda yazdım. Bazen sabahlara kadar oturup yazdığım oldu. O dönemde yaşadığım stresi ben o kitabı yazarak atlattım.

istediğini ve bunun için sponsor aradığını söyledi. Bu kişi şimdi ortağım ve aynı zamanda şirketin Genel Yayın Yönetmeni olan Tufan Erbarıştıran idi. Kendisi edebiyat dünyasında bilinen ve tanınan bir kişidir. Geldi görüştük ve ikinci görüşmemizde birlikte dergiyi çıkarmaya ve kitap yayınlamaya karar verdik. Geçen sene Nisan ayında İzmir Kitap Fuarı'na 6 kitap ile katıldık. Kasım ayındaki İstanbul Kitap Fuarı'na katıldığımızda ise 15 kitabımız vardı. Şu anda 18 kitabımız var. Nisan'daki fuara kadar 25'e çıkarmak istiyoruz. Yılsonuna kadar da bu sayı 40 olacak. Mart ayında yayınlamakta olduğumuz "İZMİR Tarih ve Toplum Dergisi"nin 4. Sayısı çıkacak. Derginin ilk sayısı İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin Tarihe Saygı Koruma Ödülü aldı.

EGİAD: Bildiğim kadarıyla kızınızla birlikte bu işi yürütüyorsunuz...

ŞENOCAK: Kızım

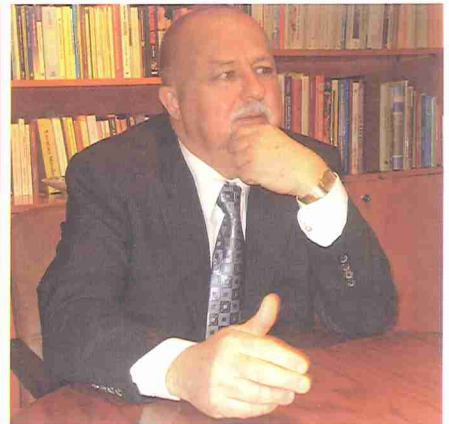
Sezgi, İstanbul Bahçeşehir Üniversitesi Radyo Televizyon Sinema Bölümü'nden mezun. Okulu bitirdikten sonra İzmir'e geldi ve Mert Caba ile evlendi. Eşimde yaptığım hatayı yapmak istemedim. Eşimin çalışmasını istememişim. Kızımı ise teşvik ettim. Benimle birlikte çalışmaya başladı.

Fakat o temsilcilik işine ısınmadı. Tufan Bey'den yayıncılık teklifi gelince, bu işe girmeyi kızımı düşünerek kabul ettim.

EGİAD: Birlikte çalışmak zor mu?

ŞENOCAK: Kızım uysaldır. Yayıncılık işini severek yapıyor. Yayıncılık şirketinin hisselerinin büyük kısmını ona devrettim. Ben kızımın yanında çalışıyorum sayılır. Ayakları yere basınca bir kenara çekileceğim. Belki tamamen çekilmem. Daha pasif olarak devam ederim.

Kenara çekilirim ben yıkılırım. Zira bu işleri yapmaktan büyük keyif alıyorum. Yaptığımız işler ödüllendiriliyor. Bunlar önemli ayrıntılar ve insanın gururunu okşuyor. Artık konuşmacı olarak çeşitli toplantılara çağrılıyorum. Kabuğuma çekilmek istemiyorum. İki tane

FORM

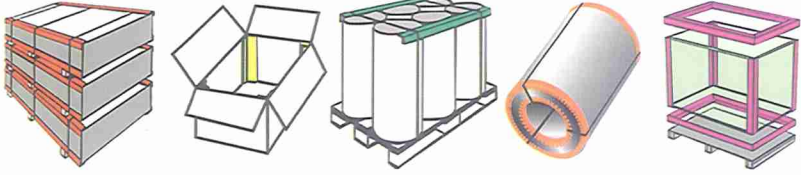
Mukavva Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti.

%100 Çevreye Dönüştürümlü Ambalaj

KARTON KÖŞE KORUYUCULARI:

Neme dayanıklı

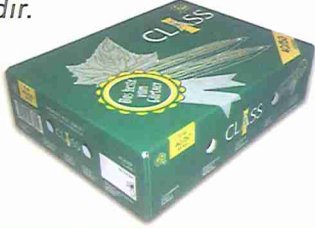
SİRALI SARIM KARTON MASURALAR:

İç çap: 32 – 1200mm
Et kalınlığı : 20mm

YAŞ SEBZE MEYVE KUTULARI:

Oluklu mukavvaya göre neme daha dayanıklıdır.

FORM HAZIR BETON KALIBI:

- * Maliyeti çok düşüktür,
- * Montaj kolaylığı,
- * Brüt beton, düzgün yüzey.

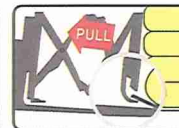
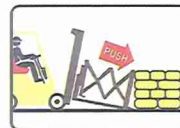
SERT KARTON MUKAVVA LEVHALARI:

- * Firesiz üretim, istenilen ebatta teslim.
- * Maksimum en : 1300mm
- * Boy : İstenilen boyda
- * Kalınlık 1 - 5 mm arası
- * Dış yüzey
Beyaz,
Kraft kahverengi,
Gri,
Özel baskılı.
- * Ekonomik fiyat,
- * Esnek, kolay kırılmaz,
- * Neme dayanıklıdır,
- * Mobilya, kağıt v.b. sektörlerde endüstriyel kullanım.

PALET MUKAVVASI (SLIP SHEET)

Paletli ambalaj ile sevkiyatlarda, ahşap palet yerine kullanılan, çekme ve patlama mukavemeti yüksek, sert mukavvadan mamul palet tabanı ambalaj malzemesidir. Kullanımında ayrıca ahşap palet ihtiyacı yoktur.

AKRİLİK EMÜLSİYONLAR:

- * Kağıt tutkalları,
- * Halı arkası bağlayıcılar,
- * Tekstil apretanları,
- * Ahşap tutkalları,
- * Boya emülsiyonları,
- * Mozaik tutkalları.

İLETİŞİM BİLGİLERİ:

Yavuz Sultan Selim Cad. No:60 Ayrancılar – Torbalı / İZMİR
Tel: 0.232.854 83 83 Fax: 0.232.854 84 54

kitap projem vardı. Bunlardan birincisi Antropomorfizm (İnsan Biçimcilik) konusunda bir felsefe kitabı... Bunun yüzde 80'i tamam. Bir de annemin büyük amcası olan Hasan Tahsin Uzer'i anlatan bir biyografi yazmak istiyorum. Hasan Tahsin Uzer bir dönem İzmir valiliği ve İzmir milletvekilliği yapmış çok önemli bir kişi. İlk işim bu iki kitabı tamamlamak olacak.

EGİAD: EGİAD serüveni nasıl başladı?

ŞENOCAK: Yıl 1989... O yıllarda Jefi Kamhi'nin de içinde olduğu genç işadamları derneği diye bir yapılanma var diye duyuyoruz.

Genç işadamları bir araya geliyorlarmış. Bir gün bir dost meclisinde Alpan Veryeri ile yan yana oturuyoruz. Yanımda da Nahit Keresteci var. Alpan ile Nahit konuşuyordu. Alpan; "Ankara'da bir yapılanma var, onlar bana İzmir'deki şube açmayı teklif etti" diyordu. Konuya dâhil olup, işin ne olduğunu öğrendim. Meğerse Alpan'a "Anadolu Genç İşadamları Derneği'nin İzmir Şubesini kurar mısın diye sormuşlar." Ben bir ara lafa karışıp; "Ankara'daki Anadolu İşadamları Derneği'nin İzmir Şubesi niye olsun. Neden İzmir, ya da Ege Genç İşadamları Derneği olmasın?" dedim. "Nasıl becereceğiz" dedi. "Merak etme, sen bana bilgileri faksla yeter" dedim. Bana bilgi-

leri ve tüzüğü faksladı. Ben de oturdum, bu tüzüğe bakarak EGİAD'ın ilk tüzüğünü yazdım. Tüzüğün sonuna kurucuların ve geçici yönetim kurulu üyelerinin adlarının yazılmasına geldi sıra... Rahmetli Fatih Beşer, Alpan Veryeri ve ben kolları sıvadık. Herkese haber saldık. Sonunda 47 kişiyi bir araya getirdik. İlk toplantıyı Tenis Kulüpte yaptık. O zaman Sayın Kemal Çolakoğlu, Tenis Kulübü'nün yönetim kurulu başkanı idi. Bize bu ilk toplantı için destek verdi. Salonu ücretsiz olarak tahsis

etti. Toplantıda alınması gereken kararlardan birisi geçici yönetim kurulunun seçilmesi idi. Dokuz kişi seçilecekti. Arkadaşlar, ilk dokuz kişi kim ise onlar yönetim kurulu üyesi olsun denildi. Seçim yapılmadan, ilk dokuz kişi yönetim kurulu üyesini oluşturdu. İmzalar tamamlandıktan sonra dosyayı dernekler masasına götürdüğüm zaman ilgili memur "Al bu dosyayı, kuruluş için bu kadar üyeye gerek yok. Azalt getir" dedi. Ben mevzuatı bildiğim için ısrar edince müracaatı kabul etmek zorunda kaldı. Altı ay içinde yeni bir seçim süreci yaşadık. Bu kez seçilmiş başkan oldum.

EGİAD:Peki, bu dernek ne iş yapmak için kuruldu?

ŞENOCAK: Genç işadamlarının bir araya gelerek kaynaşması, birbirini desteklemesi için. Kaynaşma ve destek iyi de başka ne olacaktı? O dönemde gazeteciler geliyor ve "Amaçlarınız ve projeleriniz ne?" diye soruyor. Cevap veremiyoruz. 2 ay hiçbir şey söyleyemedik. Ondan sonra bir takım olaylar gelişmeye başladı. İlk yerimiz bugün Mustafa Bey Caddesi'ndeki Tekin Acar'ın bulunduğu binanın 6. katı idi. Bir sekreter ve ben vardım. Basın bültenlerini bile kendimin yazdığı oluyordu. Bu 3-4 ay sürdü. Sonra dernek yapılanmasında taşlar oturmaya başladı. Bu derneğin ismini Türkiye'ye duyuran olayı ise şöyle anlatayım: Mesut Yılmaz, o zamanlar ANAP içinde sivrilmeye başlamıştı. Ekrem Pakdemirli, Kaya Erdem ve Süha Tanık gibi isimler de ön planda idi. Süha Tanık'ın, İzmir'deki sanayicilere Mesut Yılmaz'ı tanıştırmak ve genel başkanlığı yönünde bir kulis yapmak için bir toplantı düzenleyeceğini duyduk.

Bu toplantıyı EGİAD olarak biz organize etmek istedik. Ben Süha Abi'ye "Biz bu toplantıya ev sahipliği yapmak istiyoruz" dedim. O da kabul etti. Güzel bir gece düzenledik. Çeşme Turban Oteli'nde havuz kenarında 350 kişilik bir yaz balosu yaptık. Bu baloya Mesut ve Kaya Beyler katıldılar. Basında büyük yankı uyandırdı. Bu sayede ulusal basına taşınmış olduk. O yıllarda Kordon Toplantıları yapılıyordu. Bir hayli ilgi görüyordu. Biz de, Ege Toplantıları adı altında toplantılar yapmaya karar verdik. Benim başkanlığım döneminde 13 tane Ege Toplantısı yapıldı. Ege Toplantıları'nın bana göre Türkiye'nin demokrasiye yeniden geçişi sürecinde çok önemli bir yeri vardır. Çünkü Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit'in yasakları daha yeni kalkmıştı. Uzun bir aradan sonra neredeyse ilk kez bizim toplantılarımızda kürsüye çıktılar. Kıbrıs sorunun çok ön planda olduğu yıllarda da dönemin Kuzey Kıbrıs'ın Lideri olan

Ankara'da lobi şart.
Yıllardır konuşulur,
Ankara'da İzmir lobisi
yok diye... Ankara'da
bir irtibat bürosu olmalı.
Şık ama mütevazı
bir ofis ve orada lobi
faaliyetlerini götürecek
bir personeliniz olmalı.
Tabi bunu sadece
EGİAD adına değil İzmir
adına yapmalı. Şikâyetçi
değilim bugünkü
durumundan. Ama çok
daha iyi olabilir.

Rauf Denktaş'ı İzmir'e getirdik. Bu ziyaret sırasında yaşadığım bir olayı nakletmek istiyorum: Sayın Denktaş için Esin Turizm'den bir limuzin kiralamıştık. Protokol gereği Mülkiye Amiri'nin o araçta Sayın Denktaş ile birlikte olması gerekiyordu. Fakat o gün İzmir Valisi gelememiş, Vali Vekili arkadaki makam arabasına binmişti. Ben de Sayın Denktaş'ın yanına oturmuştum. Bütün gün boyunca önde polis eskortu birçok ziyaret yaptık. Akşam Efes Oteli'nin havuz başında yaptığımız toplantıdan sonra Sayın Denktaş'ı havaalanına götürdük. VIP salonundan uğurladık. VIP salonundan çıkışta Limuzin kapıda duruyordu. Ama limuzinin içinde bu kez başka birisi duruyordu. Baktım Çeşme Festivali için gelen Bridget Nielsen arka koltukta oturuyor. İçimden isyan edip "O arabada ne işin var" demek geldi. Ama sonra kendi arabamın direksiyonun başına geçtiğimde durup düşündüm, "Sen bir günde bu tantanaya alıştın, bu insanlar kaç yıl o görevde oturuyorlar, tabi koltuğu bırakmazlar"

EGİAD:
Peki, bugün EGİAD'ın geldiği noktayı nasıl buluyorsunuz?

ŞENOCAK:
Başlangıç ile bugün arasında çok büyük fark var. Ama bu farkın sebebi EGİAD'ın kendisi değil. Türkiye ve dünyadaki gelişmeler de bunda etkili oldu. Demokrasiye daha yeni geçildiği dönemlerde Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Deniz Baykal, Rauf Denktaş, Yüksel Çakmur, Aydın Menderes, Işın Çelebi, Bedrettin Dalan, Murat Karayalçın gibi politikacılar ile Yaman Törüner gibi üst düzey bürokratlar söylemlerini bizim gibi kuruluşlar üzerinden söylemeyi tercih ediyorlardı. Ama bugünkü ortamda artık Sivil Toplum Örgütleri pasifize edilmiş durumda. STK'lar artık politikayı yönlendiremiyorlar. Daha doğrusu dâhil olması istenmiyor. Hâlbuki o günlerde bazen gündemi EGİAD yaratıyordu. Ama şimdi EGİAD gündemin arkasından gidiyor. Birileri bir şeyler söylüyor veya yapıyor, EGİAD arkasından

yorum yapıyor. Bence bunun ötesine geçilmesi lazım. Bir de çok fazla dernek var. O zamanlar Türkiye'deki üç genç işadamları derneğinden bir tanesi idik. Bugün yüzlercesinden bir tanesi...Fakat bazı olumlu adımlar atılmıyor değil. Bunlardan birisi hazırlanan Sanayi Stratejileri Raporu... Bu rapor birçok kişiye ulaştırıldı. Hükümetin bu raporu zaman zaman bir rehber olarak kullanıldığını duyuyoruz. Fakat elle tutulur bir netice yok. Veya varsa da biz bilmiyoruz. Hâlbuki bu tür raporlar daha etkin hale getirilebilir. Sayfalarca raporlar hazırlamak yerine daha okunabilir ve insanların kolayca anlayabileceği kısa kısa raporlar hazırlanabilir, öneriler getirilebilir.

Sürekli olarak milletvekilleri ve bakanlara bir takım öneriler götürmesi lazım. Üyelerin genel sorunlarıyla ilgili kanun teklifleri hazırlanabilir. Bunun için Ankara'da lobi şart. Yıllardır konuşulur, Ankara'da İzmir lobisi yok diye... Ankara'da bir irtibat bürosu olmalı. Şık ama mütevazı bir ofis ve orada lobi faaliyetlerini götürecek bir personeliniz olmalı. Tabi bunu sadece EGİAD adına değil İzmir adına yapmalı. Şikâyetçi değilim bugünkü durumundan. Ama çok daha iyi olabilir.

EGİAD: Boş zamanlarınızda neler yapıyorsunuz?

ŞENOCAK: Okuyorum, araştırıyorum, yazıyorum. Muhtelif cemiyetlerde faaliyet gösteriyorum. Yazın balık tutuyorum. Bahçem ile ilgileniyorum. Eşimle sinemaya gidiyorum.

EGİAD: Bir yayıncı olarak en son hangi kitabı okudunuz?

ŞENOCAK: Ahmet Ümit'in Bab-ı Esrar'ını okuyorum. Ayrıca en son İhsan Bayram'ın "7 Taşlı Yüzük" kitabını bitirdim. Şenocak Yayınları'ndan tavsiye ediyorum. Bu arada yayınlayacağımız birçok kitabın dosyalarını dijital ortamda okuyorum. Dijital ortamda okumak pek zevkli değil ama işim gereği yapıyorum.

Geçen yılın başlarında beni arayarak İzmir'deki bir arkadaşının İzmir'in saklı tarihi ile ilgili bir dergi yayınlamak istediğini ve bunun için sponsor aradığını söyledi. Bu kişi şimdi ortağım ve aynı zamanda şirketin Genel Yayın Yönetmeni olan Tufan Erbarıştıran idi. Kendisi edebiyat dünyasında bilinen ve tanınan bir kişidir. Geldi görüştük ve ikinci görüşmemizde birlikte dergiyi çıkarmaya ve kitap yayınlamaya karar verdik.

İzmir İktisat Kongresi henüz Cumhuriyet ilan edilmeden 17 Şubat ile 4 Mart 1923 tarihleri arasında toplandığına göre demek ki genç Türkiye Cumhuriyetini oluşturma çabası içinde olan yöneticiler, öncelikle cumhuriyetin ekonomik temellerini oluşturmaya gayret etmişler...

Milli Yapılanma olmazsa, olmaz...

“Atatürk dönemi ve sonrası iktisadi tarih açısından da ayrılır”

EGİAD: Sayın Kenan Tanrikulu; İzmir İktisat Kongresinde alınan kararlar ve Atatürk'ün Devletçilik ilkesi kapsamında uygulanan reformlarla ulaşılan Türkiye ile Atatürk'ün ölümü sonrasında özellikle dış borçlanma ve özelleştirme politikaları sayesinde Sanayi, Tarım ve Finans sektörleri başta olmak üzere gelinen son durumu EGİAD Yarın okurlarına açıklayabilir misiniz?

Kenan TANRIKULU: İzmir İktisat Kongresi henüz Cumhuriyet ilan edilmeden 17 Şubat ile 4 Mart 1923 tarihleri arasında toplandığına göre demek ki genç Türkiye Cumhuriyetini oluşturma çabası içinde olan yöneticiler, öncelikle cumhuriyetin ekonomik temellerini oluşturmaya gayret etmişler. Zaten iktisat kongresinin de amacı budur; savaş sonrası Türkiye'sinin sosyo ekonomik yapısını ayağa kaldırmak ve kendi kendine yeterli bir ekonomi oluşturmak. İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlara bakıp, tek tek hepsini incelediğimizde o günün şartlarında çok doğru ve yerinde kararlar olduğunu görürüz. Kongre sonrasında Türkiye'de birçok (KİT) “İktisadi Devlet Teşekkülü” diye tabir edilen, kamunun ekonomik yapı içindeki ağırlığını hissettiren yatırımlar yapılmış, sanayileşmenin adımları atılmış ve savaş yorgunu Türkiye kendisine milletler cemiyeti içerisinde bir yer edinebilmek için hızla adımlar atmaya başlamış. Atatürk'ün ölümü sonrasındaki sürece baktığımızda ki bence iktisat tarihi açısından da aynı şekilde karşılaşıyoruz; Atatürk dönemi ekonomi politikası ve sonrasındaki ekonomi politikası böyle kesin bir hatla ayrılmış gibidir.

“Türkiye’de, ciddi oranda kamu düşmanlığı var”

EGİAD: Atatürk'ün ağır hastalandığı dönemde ilk emisyon başlamış zaten...

Kenan TANRIKULU: Evet, bütün bunları net ve açıklıkla görüyoruz ki Atatürk; milli politikaları, ülkenin kendine has uygulamalarını ön plana çıkartmış. Daha sonrasında gelenler ise hızla dünyada da o sırada moda olan diyelim artık; yeni eğilimlere, yeni ekonomi teorilerine kendilerini adapte etmeye çalışmışlar ama bunu yaparken de Türkiye şartlarından uzaklaştıkları için hızla Türkiye'nin ekono-

mik yapısında da bir bozulmayla karşılaşmışız. Bu dünya şartlarındaki bozulmaya oranla olarak bazen artmış; mesela enflasyon, düşük kurlar, Türk lirasının değer kaybetmesi, borçlanma ve büyümede inişli çıkışlı yıllara doğru gidilmiş; bazen de dünyada eğer bahar havası devam ediyorsa biz de ondan nasibimizi almışız, yelkenlerimizi o rüzgarla şişirerek bir yerlere gitmeye gayret etmişiz. Bu durum 1980'lere kadar sürdü; 80'de Türkiye'de çok hızlı liberalleşme rüzgarları kendini hissettirince bu sefer, "devlet küçülmeli" diye bir tabirle karşılaştık. Aslında bu çok yanlış ve yerine oturtulması gereken bir kavram. Kamunun, ekonomik yapı içerisindeki yeri hep sorgulandı. Aslında bu Keynes'ten beri sorgulanıyor. Şunu görüyoruz; Türkiye'de maalesef ciddi oranda kamu düşmanlığı var. Yani kamunun yetersiz, gereksiz olduğu, ekonomiyi beceremediği noktasında kimi zaman da yerinde tespitlerden yola çıkarak tamamiyle kamu bir kenara bırakılmak isteniyor. Aslında dünyada da bu son krizden sonra gelinen nokta şu: kamu tekrar düzenleyici bir rol oynasın, piyasayı denetlesin ve piyasanın işleyişinde etkin olsun... İlginçtir ki Amerika'da bile artık şu anda o hızlı serbest piyasacılar dönerek, yeniden Keynes'i keşfetmeye başladılar!

"Küresel Krizi Türkiye, bir yıl öncesinden hissetmeye başladı"

Çok hızlı özelleştirmeler sonucunda, o emek emek kurulan bütün kuruluşlarımız başta Sümerbank, Demir-Çelik işletmeleri ve diğer benzer kuruluşları, bizim İzmir'imizi konuşacak olursak Aliğa'daki petrol kimya türevleri hızlı bir özelleştirme sonucunda elden çıktı. Sonuçta da yapısal dönüşümünü yapamayan Türkiye ekonomisi; bu sefer kaynak yaratmaya, cari açık ve benzer bütçe açıklarını ödemeye finans yaratamadığından sık sık krizlerin içerisine girdi.

Biz, dünyadaki krizden bağımsız olarak ve ondan daha öncesinden bu krize girdik. Dünya diyelim ki kriz belirtilerini 2007'nin yazında hissettiyse, biz ondan bir sene öncesinde yani 2006'dan itibaren bu krizin geleceğini aşağı yukarı biliyorduk, görebiliyorduk. Ama bunu ekonomiyi yönetenler veya iktidardakilerin aymazlığı mı neticesinde göremedikleri için dünyadaki krizi daha da fazla hisseder olduk. Ve sonuçta gündeme iki söylem düştü: İlki; "Kriz bizi etkilemez" idi.

EGİAD: "2001 krizinde gereken önlemler alındı" dediler...

Biz, dünyadaki krizden bağımsız olarak ve ondan daha öncesinden bu krize girdik. Dünya diyelim ki kriz belirtilerini 2007'nin yazında hissettiyse, biz ondan bir sene öncesinde yani 2006'dan itibaren bu krizin geleceğini aşağı yukarı biliyorduk, görebiliyorduk. Ama bunu ekonomiyi yönetenler veya iktidardakilerin aymazlığı mı neticesinde göremedikleri için dünyadaki krizi daha da fazla hisseder olduk. Ve sonuçta gündeme iki söylem düştü: İlki; "Kriz bizi etkilemez" idi.

Kenan TANRIKULU: Evet, oysa 2001 krizinden daha farklı bir kriz içindeyiz şu anda; ülkemizde 2001 krizi bir finans krizi olarak başladığında dünyada kriz yoktu. Türkiye'de maalesef farklı bir yapıdan birbirini zincirleme reaksiyonuna götürdü. Bu kriz ise öyle değil; finans krizi reel sektör krizine dönüştü. Reel sektör artık krizi iliklerinin en derinine kadar hissediyor. Sonuçta biz krizden etkilendik.

'Krizden fırsat yaratalım' demek; kandırmadır"

İkinci söylem ise ilk söylemin tam aksine; "Krizden fırsat yaratalım. Madem bu kriz dünyanın krizi; biz de bundan kurtulamayacağız, o zaman bunu nasıl fırsata dönüştürürüz?" oldu. Burada da bir yanılsama, bir kandırmaca var. Bu krizi fırsata dönüştürmemiz demek; bir kötü ortamda veya istenmeyebir ortamda bir başkasının kötülüğü, sizin iyiliğiniz oluyorsa ve bunun da adına fırsat deniyorsa; bu aslında eşitsiz bir fırsattır. Düzgün olmayan, ahlaki anlayışa aykırı bir şeydir. Yani şirketler batıyor; o şirketi alın, krizi fırsata çevirin. Para yok; satın, küçülün fırsata dönüşün veyahut yurtdışından yabancı sermayeli bir ortak bulun; onla birleşin, şirket evliliği yapın, krizi fırsata çevirin. Bunların hiçbiri fırsat falan değildir...

"Avrupa istedi, biz de yaptık" ile iş yürümez

EGİAD: Ülke ekonomisinde karar mekanizması olabilecek sektörlerin yabancılara devredilmeleri milli menfaatler açısından tehlikeli midir?

Kenan TANRIKULU: Türkiye, ekonomisini dönüştürme sürecini yaşıyor. Finans ve Sigortacılık sektöründen örnek verirsek; sektörde artık yüzde 40-50 arasında bir yabancılaşma var. Son 6-7 yıldır açıkçası bu oran giderek arttı. Bunun ne mahsuru var? "Küreselleşme madem herkesi etkiliyor; bu da dünyadaki bir eğilim, onun için mi oluyor?" dersek; hayır durum böyle değil. Böyle olmadığını anlamak için mesela Batı yaka komşularımızdan Yunanistan'a bakalım; Yunanistan'da bu oran yüzde 20'nin üzerine çıkmadı. Yunan bankaları Türkiye'ye gelip çok rahat bir şekilde ülkemizden bir banka alabiliyor ve Türkiye ekonomisi içerisinde etkin bir konuma gelebiliyor. Bizim bankamız ise işte o meşhur "mütekabiliyet ilkesi" diyelim; karşılıklılık diye tercüme edelim, bu "karşılıklılık ilkesi" gidip orada bir banka alamıyor. Mevzuat engelli-

yor veya orada engellemelerle karşılaşılıyor. Hadi o Yunanistan farklı diyelim, Fransa'ya bakalım; Fransa'da da durum aynen böyle, belirli bir yapının üzerindeki finans kuruluşlarının yabancıların eline geçmesini Fransa istemez. Niye istemez? Milli açıdan tehlikeli bir durumdur. Diğer Avrupa ülkelerinin pek çoğunda da durum böyledir. Dolayısıyla o zaman "Avrupa böyle istedi, dünya böyle istedi, biz bunu böyle yapmalıyız" söylemi geçersizdir...

Türkiye'nin teslim bayrağı çekmesinin yapı taşları adım adım oluşturuluyor

EGİAD: Finans sektörü yabancıların eline geçerse, ne olur?

Kenan TANRIKULU: Diyelim ki İzmir'de, İzmirli çiftçiler bir yabancı sermayeli bankadan aldıkları kredinin karşılığını zamanında ödeyemedikleri takdirde başta kendi mal-mülk- tarla ve diğer mülkleri olmak üzere birçok şey artık yabancıların eline geçebilecek hale geldi. Öncelikle bunun mevzuatının altyapısı değiştirildi; eskiden buna izin verilmiyordu, artık izin verilir hale getirdiler. Dolayısıyla başta söylediğim dönüştürme olayının bütün basamak taşları hazırlanmış oldu; adım adım, etap etap yapıldı. Şimdi satacağınız herhangi bir ürün de kalmayınca; milli ekonominin köşe taşlarını, emek emek kurulan o bütün kuruluşları satıp gelirini günlük açıkları kapatmaya kullandıktan sonra sizin geriye yapacağınız ne kalıyor? Teslim bayrağını çekmeniz ve belki de bunu istiyorlar!

IMF görüşmelerinin temeli ekonomik değil, siyasidir

EGİAD: Şu an IMF ile olan görüşmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kenan TANRIKULU: IMF'in rutin stand-by görüşmelerinde hangi ülkeye giderse gitsin, içerisinde sadece ekonomik teknik konular görüşülüyor gibi bir aldatmacayla karşılaşıyoruz. Oysa tamamen siyasi görüşmelerdir bunlar. IMF bu siyasi görüşmelerin arkasına ekonomik kriterleri monte eder. Ve sanki bu teknik ekonomik müzakereymiş gibi ön plana çıkarılır ama bu böyle değildir. IMF kötü bir kuruluş mu? Değil. Uluslararası bir kuruluş, Türkiye de bunun üyesi ve ben de "IMF'yi reddedelim" veya "Tamamen karşımıza alalım" diye bir şey söylemiyorum.

Her ülkenin kendine has, "milli" diye tabir ettiğimiz şartları ile modelini kurmadığını sürece bu ekonomi olabilir, sosyal yapı veya siyaset yapısı olabilir; başarılı olma şansı olamaz.

EGİAD: KİT'lerin satışı yapılmamış olsaydı şu an oralarda istihdam, kaynak yaratılarak krizden daha az etkilenerek çıkmak söz konusu olurdu, diyebilir miyiz?

Kenan TANRIKULU: Tabii ki diyebiliriz. Zaten onun için özellikle bir örnek İzmir'i vermek istemişim. Şimdi Aliağa'da entegre bir sanayileşme yapısı ile Petkim, Tüpraş ve Petrol Ofis var. Eskiden, yani çok değil bundan 7-8 öncesine kadar bu üç kuruluş kamu ağırlıktaydı, kamunun elindeydi. Kimya sektörünün bu 3 dev petrolü getiriyordu, arıttıyordu, türevlerini çıkararak pazarlıyordu. Şimdi bunu yapan insanlar o kadar akıllıca bir model yapmışlar ki yarımada, ekonomik yapının o kadar güzel bir örneği ki o, kendi kendine yeterli Türkiye ekonomisini sürükleyecek 3 alt sektör; kimya, petrol ve petrolün alt sektörlerini bir araya getirerek kurmuşlar.

Önce Petrol Ofis ayağını çöktürtiler pazarlama kısmını, sonra kimyasal türev kısmını ardından da rafineri kısmını çöktürtiler. Bunu ne adına yaptık? "Özelleştirme; çok önemli bir politika, açılım gerekti, ekonomi serbest piyasa ekonomisine dönüştü, bu model doğru model" tabiri kullanıla kullanıla bugünlere geldik... Ekonomide yenilemeyi hep kendi ülkeniz şartlarını düşünerek ve "milli bakış açısı" içerisinde yaparsanız yararlı olabilir. Bir başkasını veya bir başka ekonomik entegrasyonu düşünerek yapmamız lazım.

"AB'ye milli değerlerimizle girmemiz gerekir"

Burada AB konusuyla da ilgili bir şey söylemek istiyorum: Türkiye AB konusunda da aynı dayatmalarla karşı karşıya; ne olursa olsun girelim. Bu 'nolursa girelim' yaklaşımı Türkiye'yi getirdi, duvara çiviledi. Sizin kişiliksiz ve kendinizi inkar eden politikanız aslında girmek istediğiniz kulübün diyelim artık, o kulübün üyeleri tarafından da yadırganıyor.

Yani siz şöyle düşünün: Çok ısrar ediyorsunuz bir kapıyı, oradaki insanlar da diyorlar ki; "Sen buraya girmek istiyorsan önce elbiselerini değiştir; buraya uymuyor. Buranın bir şartı var; smokin giymeniz gerekir". Siz smokini giyiyorsunuz ama bu sefer de, "Bu smokin sizde çok eğreti duruyor. Bir de melon şapka giyin" diyorlar. "Peki, onu da giyelim" diyorsunuz. Sonuçta size her şeyi yapıyor, değiştiriyor, yetmiyor; "Bu kulübe üye olabilmemiz için çok fazla değiştiniz" diyor. Şimdi biz öyle bir noktaya geldik ki değiştirebileceğimiz veya değiştirmek zorunda kalacağımız başka bir yapı veya organik bir mekanizmamız, organımız kalmadı. Her şeyimizi değiştiriyoruz. O zaman biz, biz olmadan gireceğimiz bir yapıyı niye bu kadar zorluyoruz? Eğer ben, ben değilsem; değiştirdiysem o zaman buraya girmemin ne anlamı var? Ne pahasına giriyoruz? Oraya gittikten sonra şunu söyleyecek adam sana; "Zaten sen o kadar bana benzedin ki yani buraya girmenin de bir anlamı kalmadı"... Biz şunu yapabildik: onurlu, kişilikli, adil bir şekilde; "Ben senden farklıyım kardeşim. Ve bu farklılıklarımın da farkındayım. Beni kabul edeceksen böyle kabul et"...

EGİAD: Belki Atatürk de böyle derdi...

Kenan TANRIKULU: Evet, işte bunu söyleyerek gitmemiz gerekirdi. Atatürk'ün büyüklüğü de burada yatıyor... Normalde ben neyim? Ben Türk'üm, Müslüman'ım; farklı biriyim evet bu farklılığım sana da çeşit ve renk katabilecek değerlerdir. Eğer bunun üzerine etnik değer, yeni bir modelleme yapıyorsan zaten beni almanın mümkünatı yok. Ben ne yapsam olamayacak yani. Herkesi mankurtaş-tırıyorlar bundan sonra malum hikayedeki gibi. O zaman AB konusu da kocaman bir yalan olarak karşımıza çıkıyor. Şimdi bu işin sosyal politik veya felsefi bir yanı bir de ekonomik yanı var...

AB müzakerelerinde Türkiye hep ihmale kaldı

EGİAD: Reel sektör, işsizlikteki artış, bütçe açığı ve GSMH rakamları ile dış siyaset kapsamında gelen son durumları da göz önüne alarak Tarım, Sanayi, Finans, Enerji sektörleri başta olmak üzere 2009'u AB yılı olarak hedefleyen iktidarın AB'nin Maastrich ve Kopenhag kriterlerine ulaşma şansı olabilir mi? 4 yıl aradan sonra gerçekleşen Brüksel zirvesi sonrası Dışişleri Bakanı Babacan; 35 başlıktan 10'unun açıldığını, ilave 6 başlığın daha bu yıl açılması gerektiğini belirterek, 2008 yılı sonunda açıklanan "Ulusal Program" nezdinde iktidar olarak siyasi sorunları da aşacaklarına inandıkları söyledi. Siz AB-Türkiye müzakerelerindeki son gelişmeleri nasıl yorumladınız?

Kenan TANRIKULU: Evet. AB, siyasi kriterlerde Kopenhag ekonomik kriterlerde de Maastrich kriterlerini koyduktan sonra Türkiye'de 2000-2001 yılı sonrasında buna uyum göstermek için bir takım "ev ödevleri" diye tabir edilen uygulamalar yapıldı. Şöyle bir çifte standart oluştu ki; Türkiye sürekli ev ödevi yapan ama her seferinde de ihmale kalan bir öğrenci konumuna düştü. Ev ödevlerimiz bir türlü bitmedi. Karşı taraf ta bunun sonucunda bize geçer not vermeyi kabul etmedi. Bunda belki Türkiye'nin ikircikli davranışı veyahut zaman zaman standartlarını Avrupa standartlarına uyduramayışı rol oynayabilir.

Avrupa'daki diğer dünya medeniyetleri liginde olmak, bu tip bir kulübün üyesi olmak istiyorsak biz bunu öncelikle kendi insanımız için yapmak zorundayız. Kabul edelim ki bazı eksikliklerimiz var. Ama bizim ülkemizin şartlarına özgü, kendine has bir takım sıkıntılarımız da var. Mesela sınır komşuları itibarıyla bakıldığında zaman zaman Avrupa'nın herhangi bir İsveç, Norveç, Danimarka, Hollanda, Belçika ülkesi gibi çevresinde tehdit algılaması farklı olan bir ülke ile Türkiye gibi bir ülkeyi mukayese etmeniz mümkün değil. Dahası, çeyrek asırdır terörle mücadele etmek zorunda kalan, terörün artık çehre-yapı değiştirmiş şekliyle uğraşan, hem kırsalda hem kentserde bununla boğuşmak zorunda olan, buna maddi güç harcayan ve onu bırakın kendi insanın binlerce canına gelmiş olan ülkede bazı şeyleri işte insan hakları, bilmem ne falan diyerekten...

EGİAD: Askeri yetki alanlarının sınırlandırılması talebi mesele...

Kenan TANRIKULU: Yani; bazı kurumları geriletmek, bazı kurumları yıpratmak için veya işte bazı kurumların mesela orada ne işi var Milli Güvenlik kurulunda filan gibi laflarla da yapamazsınız. Yani bu o zaman o kadar fantazi kalır ki hiçbir zaman uygulanamaz. Biz diyoruz ki; Avrupa, Türkiye'nin bu kendine özgü şartlarını görmeli, tanımalı...

Bu kadar kriterden sonra açılan fasıllara da baktığımızda, mesafe alamadığımızı da görelim. Bizim müzakerenin taktiğini değiştirmemiz gerektiğini, müzakere taktiğini bir başka yöne doğru kaydırmamız gerekir diye düşünüyorum. Kendisini AB açılım sürecinin mimarı gibi kabul ettiğini iddia eden bir iktidar var işbaşında...

EGİAD: "7 yılda sessiz devrim yaptık" diyorlar...

Kenan TANRIKULU: Evet, öyle; bir yandan da daha yeni AB ile ilişkilerden sorumlu bakanlık oluşturuyorlar. İç politikaya kurban ettiriliyor bazı şeyler, iç politika malzemesi haline getiriliyor.

Devlet de büyük iş alemi de istikrarlı ekonomi uygulamaları yönetmeli

Türkiye'nin iş alemini de kısaca uyarmak istiyorum: Büyük iş alemi zaman zaman AB'ci politikalar izliyor, bazen de mesela bugünkü krizde olduğu gibi "aman devlet tek-rar müdahale etsin, bizi korusun" diyor. Bu da bir yaman çelişki... İş aleminin kendine uygun ekonomik modelleme-

sini oturup, kurması lazım. Duruma, konjektürel bir takım dalgalanmalara göre "dün; aşırı serbest piyasacıydım, bugün; korumacı bir duruma geldim" gibi veya "dün; devlet hiçbir şeyime karışmasındı, bugün; olur mu canım, kurtarsın bizi" gibi böyle çelişkilerle bu iş yürümez...

Dünyada da bir takım zihinsel dalgalanmalar görüyoruz; Obama'nın yönetimi geldi, 8 milyar dolarlık paket açıklıyorlar. Ama orada şöyle bir şey var yani temelde en liberal politikaların uygulandığı Amerika'da dahi, gidin görürsünüz ki kendi yerli malının kullanılması konusunda çok hassaslar. Birçok yerde özellikle devlet dairelerinde hiçbir zaman ithal veya yabancı malzeme göremezsiniz. O zaman dönüyor insan, soruyor; elalemin enayisi biz miyiz, biz niye ithale aşırı hevesli ve açığız, başkalarından daha kralcıyız?

EGİAD: Gümrük Birliği ve Kur Politikası da bunda etken olmuyor mu? Dışarıdan gelen daha ucuza geldiği için...

Kenan TANRIKULU: Tabii, tabii ki ama o uygulanan ekonomi politikasının bir ayağı; yani siz enflasyonu kurla baskılamaya çalışırsanız o zaman ihracatçıyı cezalandırmış, ithalatı da cazip hale getirmiş olursunuz. Türkiye şu anda ithal mallar cenneti durumunda. Zaten ihracatımız da ara mallar ithalatıyla ivme kazanmıştı. Bugün ihracatın pat diye kesilmesinin sebebi bu; kriz yüzünden ithalat yapamadınız, o yapamadığınız ithalatın içinde işleyip ihraç edeceğimiz ara mallar da vardı, onu da yapamadığınız için bu sefer ihracatınız da düşmüş oldu. Sıkıntı bu...

Gümrük Birliği, ekonomik uzmanlarımızca imzalanmadı

Türkiye, Gümrük Birliği'ne girerken maalesef ekonomik uzmanların pazarlık yaptığı veya ekonomik uzmanların tartışma masasında olduğu bir ortamda girmeyip; diplomatların bulunduğu bir ortamda girdi. Diplomatlar da o günün şartlarındaki hükümeti ya da ekonomi yönetimini bir kenara bırakarak bu işi bir puan alma çabasında yaptılar. Bugünün nasıl işte bazı kişileri kahraman, fatih ilan ediliyor işte o günün yöneticileri de o dönemdeki yöneticileri kahraman ilan edebilmek için masada ne varsa kabul ettiler.

EGİAD: Tansu Çiller başbakanlığında Murat Karayalçın imzalamıştı, yine kutlamalar yapılmıştı.

Kenan TANRIKULU: Evet, Gümrük Birliği şartlarını kabul ettiğimiz için yine bölgemizden örnek verelim; mesela gıda sektöründe turşu, salça, et veya diğer sanayi, deniz ürünlerinde o kadar büyük sıkıntılarla karşılaştık ki iş yapabilmek için belli yükümlülüklerin altına imza attık. O yükümlülüklerin sonucunda da ithal yapmamız gereken; mesela et kotasını aşmak zorunda kaldık. Bizim hükümetimiz döneminde ben hatırlıyorum; direndiğimiz için adamlar karşı ambargo yaptılar. Gümrük birliğini imzalayıp taahhüt etmişsiniz. Bu da şunu gösteriyor; ekonomik şartlar o gümrük birliğine giriş sağlamamış, tamamiyle siyasi sebeplerle girilmiş!

Tabii son derece abartıldığı gibi bu işten Türkiye 80-90 milyar dolar zarar etmiş falan; bunun bilimsel açıklaması böyle değil. Bilimsel ve teknik olarak baktığımızda o kadar büyük bir zarar yok. Sadece; üçüncü ülkelerle yapılan ticarete sıkıntımız var. Gümrük Birliği anlaşması ile sizin dış ticaret yapınız etkileniyor. AB dışındaki diğer ülkelerle özellikle Uzakdoğu veya herhangi bir Afrika ülkesiyle yaptığımız ticarete, Gümrük Birliği'ne üye olduğumuz için bu şartları uygulamak zorunda kalıyoruz ki bu sebeple de ekonomik anlamda zararımız var.

Satarken piyasacı, korurken milli olunmaz

EGİAD: İktidarın "özelleştirme" politikasını nasıl görüyorsunuz?

Kenan TANRIKULU: Türkiye'nin 1923 ile 2002 yılları

arasındaki üretim süreci ve sonraki özelleştirme rakamlarına bakın, bir de 2002 ile 2008 yılları arasına bakın; öncelikle rakamların büyüklüğünü göreceksiniz ama bugünkü iktidar sanki bunu övünülecekmiş bir şeymiş gibi söylüyor. Satacak değeriniz kalmadığında ve sattıklarınızı ekonomik bir faydaya, verime dönüştürmediğiniz süreçte o zaman bunun katkısını da sıfırlamış oluyorsunuz.

Özelleştirmede Türkiye’de yapılmak istenen şu: ne kadar verimli işletme varsa, ne kadar özelleştikten sonra tekel olma riski olan işletme varsa, bunu alıyorlar, belirli yerlere veriyorlar, ondan sonra da o işletmeler sizin piyasa ekonomisinde savunduğunuz yerde tam tersine piyasayı bozucu bir kurum haline geliyor. İzmir örneğindeki petrol veya kimya ile ilgili olarak sattığınız kurum; şu anda tekel durumuna getiriyorsunuz. Özel sektöre devrettikten sonra da korunması için gümrük duvarları inşa ediyorsunuz! O zaman akla şu geliyor: Acaba birilerine herhangi bir çıkar mı sağlanmaya çalışılıyor? Madem piyasa ekonomisi var, sattığınız kurum birimini 5 liraya imal ediyorsa, adam da dışarıdan 2 liraya ithal edebiliyorsa o zaman engelleme, bırak adamı getirsin; adı piyasa ekonomisi ise!.. Yok, eğer bu milli bir kurumsa niye özelleştirdin? Bu aradaki farkı doğru dürüst izah etmeleri lazım. Satarken piyasacı, korurken milli oluyor arkadaşlar. Çelişki var...

Türkiye her kalkındığında dış kuvvetlerce bir şekilde frenleniyor

EGİAD: Toprak reformu gerçek anlamda yapılıp, Köy Enstitülerinin halen aktif olduğu ve GAP’ın da tam potansiyel işlevselliği sağlansaydı bugün halen Kıbrıs, Rum, Ermeni, Kürt meselelerini konuşuyor olur muyduk?

Kenan TANRIKULU: Toprak reformu daha çok 1975-77 yılları arasındaki o beğenilmeyen MC (Milliyetçi Cephe) hükümetleri zamanında hızlanmıştı ve de çok doğru bir şekilde yapılıp, gidiyordu. Fakat dikkat ederseniz o şartları hazırlayan hükümetler daha sonra nedense seçim kaybettiler. Aynı 57. hükümette bir takım reformları yapıp bizim de hükümet dışında kalışımız gibi...

EGİAD: Toprak Ağaları?

Kenan TANRIKULU: Demek ki kırsal faktörler Türk siyasi hayatını çok etkiliyor. Sizin kurduğunuz denklemde de sadece parametre olarak içerideki olayları değerlendirmeniz

ve düşünmeniz çok doğru değil. Dışarıdan bir şeyler her zaman olacaktır. Ülkesini seven her Türk insanı gibi bunu söylüyorum; belki aşırı şüpheli bir yaklaşım da olabilir ama olaylar bir bakıma bunu doğruluyor. Türkiye ne zaman ki bir kalkınma, büyüme ivmesini yakalamıştır, ne zaman ki bölgesinde lider olma potasına gelmiştir; Türkiye’nin her zaman potasını aşağıya çekmek için bir bela yaratmışlardır. Mesela Kıbrıs’ı, Ermeni meselesini, ayrılıkçı terörü yaratmışlardır ve yapacaklardır... İşin özü bu; bölgesinde güçlü, ekonomisi sarsılmayan, belirli bir dengeye ulaşmış lider ülke Türkiye’yi hiç kimse istemiyor. Biz buna karşı kendimize belirli bir güç hazırlamalıyız ve bir kenarda da yedeklerimiz olmalı... Mesela krizle karşılaşacağımızı bilmeliyiz. O olmadı, başka problemle karşılaşacağımızı bilmeliyiz.

Nabucco, Türkiye’nin boynuna tasma geçirir

EGİAD: Brüksel zirvesinde Nabucco projesinin de gündeme gelmesini ne şekilde yorumladınız?

Kenan TANRIKULU: Nabucco projesiyle de ilgili enerji bakanına soru önergesi verdim ama doğru dürüst bir cevap alamadım. Nabucco, Türkiye’nin dışa bağımlılığını artıracak. Türkiye’nin boynundan tasma geçirmek için yapılmış projelerden biri. Üzerinde çok dikkatle durulması gerekir. Başkalarının enerji koridoru veya başkalarının geçiş ayağındaki köprü olmaktan artık kalkmamız, sıyrılmamız lazım. Bakın Türkiye için hep yıllarca “köprü ülke” tabiri kullanıldı. Köprü nedir? Üzerinden gelinip, geçilen bir şeydir. Kalıcı değildir. “Koridor” tabiri için de aynı durum geçerli; neymiş? Enerji koridoruymuş! Ben enerji koridoru olacağıma, enerji santrali bir ülke olayım. Niye öyle bir şeye talip olmuyorum?

AB, Nabucco ile Rusları devre dışı bırakabilmenin yollarını arıyor. Meşhur “Hazar paylaşımı” diye tartışmalı bir konu var. Hazar’da; İran’ın, Rusya, Azerbaycan, Kazakistan ve Türkmenistan’ın kıyısı var. Baktığınız zaman Hazar’a kıyısı olan ülkeler cetvelle bölünmüşler gibi duruyor. Bu iş nasıl paylaşılacak? Ekonomik çıkarımları nasıl hazırlanacak yani sadece Hazar’ın zenginlikleriyle ilgili bir mesele değil. Balığı aldık, götürdük; hayır öyle değil. Bunun altında başka ekonomik kaynakların kullanımı meselesi var. Zaten bir süre sonra kavgalar bunun üzerinde oturacağı için yani artık strateji neyin üzerine oluyor; sizin elinizdeki ürün ne kadar kıtlaşırsa stratejik savunma anlamında da o kadar fazlalaşıyor. Bu petrolse petrol, su ise su, gıda ise gıda; duruma göre değişecek... Bölge menfaatleri doğrultusunda kurulan uluslararası işbirlikleri değerlendirilmeli

EGİAD: AB meselesi şahsi kanaatimce şu an bize uzak ve inandırıcılığı olmayan bir konu fakat buna karşılık Rusya liderliğinde Ermenistan dahil Türki Cumhuriyetlerini de içine alan, bölgemizi etkileyebilecek güçbirlikleri oluşturuluyor. Son gelişmeler ışığında Türkiye’nin dış siyasetinde istikrar görebiliyor musunuz?

Kenan TANRIKULU: Türkiye, Osmanlı devletinden bu yana kuzeyindeki devletin adı ne olursa ki eskiden çar idi, sonra Sovyetler Birliği, şimdi Rusya federasyonu oldu; bir şekilde iyi geçinmenin yollarını aramış. Aslında stratejik anlamda da doğru bir kavram; yani elalem onunla kavga ediyor diye gidip benim de bir başkasıyla kavga etmemin anlamı yok. Günümüzde Doğu-Batı kavramları değişti. O zaman yapmamız gereken bence gerek AKKA dediğimiz bu Avrupa Konvansiyonel Kuvvetler Ayrılığı, yeni Kafkas Paktı ve Avrupa Güvenlik İşbirliği içinde değerlendirirsek meseleyi; Türkiye bütün pazarlıkların içerisinde kozunu ileride bunlarla nasıl masada otururum ve masada kalırım üzerinde yoğunlaştırmalıdır. Şimdi biz NATO’dan anlaşıldığı kadarıyla çok ta destek göremiyoruz.

EGİAD: Kullanılıyor...

Prof. Dr. Oğuz Oyan; "Türkiye Ekonomisi, dış borçlanma ve yabancı sermaye girişleriyle finanse edilemez..."

AKP ile Türkiye - AB ilişkilerinde ilerleme hayal

Cumhuriyet ile Türkiye'de iç dinamikler belirleyici oldu

EGİAD: Sayın Oğuz Oyan; İzmir İktisat Kongresinde alınan kararlar ve Atatürk'ün Devletçilik ilkesi kapsamında uygulanan reformlar sonucu ulaşılan Türkiye ile Atatürk'ün ölümü sonrasında özellikle dış borçlanmaya gidilerek başta Sanayi, Tarım ve Finans sektörleri kapsamında olmak üzere günümüzde gelinen son durumu okurlarımıza açıklayabilir misiniz?

Oğuz OYAN:1923 İzmir İktisat Kongresi, Lozan görüşmelerine verilen aradan yararlanarak ve Lozan'a Türkiye'nin Batı sistemi içindeki yerine dair dolaylı mesaj gönderme işlevini de sürdürerek, 1920'lerdeki olası yönelişin tartışıldığı ulusal bir platformdur.

1923-45 döneminde kapitalist sistemin 19. yüzyılın son çeyreğinden itibaren süren Birinci Küreselleşme dalgası kopmuştur. Bu dönemde dünyaya çok kutupluluk hakimdir. Dünyada içe dönük sanayileşme modelleri egemen iken Türkiye'de kuruluş ve yeniden inşa dönemi egemendir. Siyasal ideolojinin temeli, cumhuriyet ve cumhuriyet yurttaşını, ulus-devleti şekillendirmeye dönüktür. Dolayısıyla, Osmanlı döneminden çok farklı bir siyasal meşruiyet arayışı vardır.

Hatta bu temel, Osmanlı rejiminin yadsınması üzerinde inşa edilir.Türkiye'de uzun zamandır ilk kez iç dinamikler belirleyicidir.

Türkiye'de ekonomik politikalarda farklı alt evreler vardır. 1920'lerde, ekonomide liberalizm sürmektedir. Ancak kopuşlar da olmuştur: Bütçenin en önemli gelir kaynağı olan aşarın kaldırılması, bir köylüler ülkesinde köylülükle yeni bir toplumsal uzlaşma adıımıdır; milli demokratik devrim sürecinin toplumsal tabanının hazırlanmasıdır. Anti-feodal devrim sürecinde benzer bir radikal kopuş, siyasal rejimin laik cumhuriyet ekseninde yeniden tanımlanması ve hukuk rejiminin yeniden inşasıdır.

1929 Büyük Bunalımı sonrasında dünya devletleri içe kapanma dönemine girerler. Türkiye için de 1930'lar, siyasal rejimden sonra ekonomide de 1908 sürecinden köklü bir kopuş dönemidir. Büyük çaplı sanai üretim tesislerinin kurulması, tarım-sanayi-ticaret organik birlikteliği kurularak birinci sanayi devrimi sürecine girilmesi ancak "devletçilik" denilen politikalar demetiyle mümkün olabilecektir.

Türkiye, iki kutuptan ABD ile yakınlaşmayı seçti

1946'dan itibaren dünyada İkinci Küreselleşme dalgası başlamıştır. Türkiye, iki kutuptan birine yakınlaşmıştır. ABD yakınlaşması, siyasal, kültürel ve ekonomik sonuçlar doğuracak, Türkiye'de yeni bir siyasal meşruiyet arayışının biçimlenmesinde etkili rol olacaktır. 1946-53 dış açılma macerası, Türkiye açısından bu dönemin mayalandığı ve sınıandığı bir alt dönemi simgeleyecektir. Bununla birlikte, ekonomik politikaların bu dışa açık ilk evresi sürdürülemez, dönemin geri kalan bölümü ithal ikameci anlayışların egemenliğinde geçecektir. 1950'den itibaren ülkenin döviz ve altın rezervlerinin tüketilmesine ek olarak büyük bir dış borçlanma sürecinin başlatılması, topu topu sekiz yılda hükümeti moratoryum yani mali iflas noktasına sürükleyecektir ki hatırlayalım; Osmanlı'da benzer bir sonuç için 20 yıllık borçlanma dönemi gerekli olmuştu. 1960'lardan itibaren planlı kalkınma sürecinin başlaması, kaybedilmiş olan yön duygusunun yeniden bulunması anlamına gelecektir. Kırsal göçün, yeni kentleşme ve sanayileşme dalgasının yarattığı bir yeni ideoloji ve insan tipi oluşurken, bu geçiş toplumunda sınıflaşma da derinleşecek, 1961 Anayasasının hazırladığı ortamda sol sendikalar ve partiler sahnede yerlerini alacaktır. 1971 askeri darbesi, demokratikleşme sürecini tersine döndürmeye yeterli olmayacaktır.

1950 sonrası dönemde Türkiye'de dış dinamikler, görece belirleyici oldu

1946-1979 döneminin bütününde, özellikle 1950 sonrasında, ulus devlet ve milli demokratik devrim sürecinde kırılmalar vardır. Dış dinamikler, görece belirleyici duruma gelmiştir. Bağımsızlık kayıpları başlamıştır. 1970'lerin sonlarına doğru yeni bir siyasal meşruiyet arayışı, dünya sistemiyle yeni

bir eklemleme denemesi gündeme gelmeye başlamıştır.

Özelleştirme 1980'lerin ideolojisidir

EGİAD: Atatürk döneminde "Özelleştirme" üzerine uygulanan yapılanma ile Atatürk'ün ölümü sonrasında başlayan ve yine özellikle günümüz iktidarının "Özelleştirme" politikasının karşılaştırmasını yaparak, gelinen durumu yorumlayabilir misiniz?

Oğuz OYAN: Atatürk döneminde 1920'lerdeki millileştirmeler, 1930'lardaki birinci beş yıllık sanayi planı, kamu iktisadi teşebbüslerinin temellerinin atılması, tarım-ticaret-sanayi arasında organik bir üçgen kurulması için Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri modelinin 1936'dan itibaren devreye sokulması ve benzeri ekonomik girişimler, ilksel sermaye birikiminin ve birinci sanayi devrimi aşamasını tamamlama çabalarının ürünüdür.

1950'lerde KİT'leri özelleştirme programıyla iktidara gelen Demokrat Parti, söyleminin tam tersine, yeni KİT'ler kurmak ve büyük sanayi kuruluşlarını bu sayede ekonomiyeye kazandırmak zorunda kalmıştır.

Özelleştirme, 1980'lerde başlayan yeni dönemin ideolojisidir. Bu dönemde "Üçüncü Küreselleşme" süreci başlamış, Türkiye açısından da yeniden yapılanma, uyarlanma ve eklemleme süreci harekete geçmiştir. Dönemin özelliği tek kutupluluğa (pax americana'ya) geçiş dönemi olmasıdır. Bu özellik, 1989-91 sürecinde Sovyetler Birliği'nin çökmesiyle kesinleşecektir.

Türkiye açısından bakıldığında, "tek kutupluluk", karar süreçlerine dış dinamiğin artan belirleyiciliği biçiminde yansımaktadır. 24 Ocak kararlarıyla yeni bir sermaye birikim modeli gündeme gelirken, sanayileşme vurgusunun ilk kez ağırlık kaybettiğine ve ticaret öncelikli bir ekonomik yapılanmaya tanık olunacaktır.

Ticaret eksenli serbestleşme ve dışa açılmayı, 1989'dan itibaren sermaye hareketlerinin liberalleştirilmesi izleyecektir. 1990'lar ekonomik büyümenin yavaşladığı, dış şoklara açık hale geldiği ve ekonomik istikrarın iyice bozulduğu bir dönem olacaktır.

23 yıllık "Özelleştirme" hasılatının dörtte üçü, AKP iktidarıyla son 6 yılda yapıldı

Özelleştirmenin Türkiye macerası esas olarak 1986'da başlayacaktır. 1986 yılından 2008 yılı sonuna kadar geçen 23 yıllık dönemde gerçekleştirilen özelleştirme işlemleri toplamı 32 milyar dolardır. Buna karşılık özelleştirme hasılatının dörtte üçünün son 6 yılda yapıldığını, hatta iki yılın (2006 ve 2007) toplamının 12,3 milyar dolar düzeyinde gerçekleştirildiğini hesaba katarsak; bugünkü iktidarın, bütçe açıklarının ve dış açıkların azaltılmasında ki en azından son üç yılda diyebiliriz, özelleştirmeye ne denli bağımlı duruma geldiği görülür. Bu açıdan bakılırsa, sadece KİT'lerin değil, satılabilir görülen her şeyin satılmak istenmesi daha kolay kavranabilir! 23 yıllık özelleştirme toplamı brüt 32 milyar dolar getirirken, sadece 2009 bütçesinden ödenecek iç ve dış borç faizleri toplamının yaklaşık 40 milyar dolar TL karşılığı 57,5 milyar olduğu dikkate alınır; "özelleştirme" yamasıyla kamunun

yıllık borç faizi yükünün son yıllarda bile ancak yüzde 10-15'nin karşılanabildiği ve bunun da derde deva olmadığı anlaşılır...

Türkiye'deki kırılğan ekonominin mimarları IMF ve DB'dir

EGİAD: İktidarın IMF görüşme açıklamalarını nasıl yorumluyorsunuz? IMF kredisi olmadan da bir takım zorluklar aşılabilecekse neden IMF kredisi talep ediliyor? Bu tür dış borç ve fonların gerek geri faiz ödemeleri gerekse yurtiçi kullanılma şekliyle değerlendirsek gerçekte ne kadar Türkiye bütçesinde kullanılıyor?

Oğuz OYAN: Dünyada Türkiye'den daha uzun ve daha kapsamlı bir IMF/DB reçetesini uygulayan ülke yok. 1998-2008 arası sürdürülen IMF/DB bağımlılığı, ilk önce kriz üretip ödemeler dengesi sorunu olmayan bir ülkeye bu sorunu aşıladı (Şubat 2001). Ardından, yüksek faiz-düşük kur kısır döngüsü içinde dış kaynağa yani yüksek cari açıklara bel bağlama kolaylığıyla Türkiye'yi istihdamsız bir büyüme patikasına mahkûm etti. Dış açıklara bağlı kaynak girişleriyle iç talebi pompalayan bir ekonomi ve bunun üzerine inşa edilen bir büyüme tarzının, dış borç servislerini garanti eden yüksek faiz dış fazlaları sürdürme saplantısının mutlu sonla bitmesi mümkün değildi. Türkiye, 10 küsur yıllık IMF/DB macerasından kırılğan bir ekonomiyle çıktı. Bu, açık bir başarısızlıktı. Daha kötüsü Türkiye, er geç tökezleyeceği apaçık olan, sürdürülemez bir dış finansman yapısıyla günü kurtarmaya çalışıyordu. Ama ABD'den başlayan sistemik kriz; IMF/DB ikilisini gene doğrudan suçlanmaktan kurtardı!..

Etkili sermaye çevrelerinin taleplerine rağmen küçülme kaçınılmaz

Şimdiki soru, Türkiye'nin aynı çıkmaz sokağa tekrar sapa basiretsizliğini gösterip göstermeyeceğidir. Etkili sermaye çevreleri bunu hararetle teşvik ediyor. Geçmiş dönemdeki aşırı kârların rüyalarını tekrar görmek istiyor. En azından bugünün daha hasarsız atlatılabileceğini düşünüyor. Ama artık farklı bir dünyadayız... Türkiye kendi kaynaklarının üzerinde bir tüketim aşırılığını; dış borçlanma ve yabancı sermaye girişleriyle finanse edebilecek durumda değil!.. Küçülme kaçınılmaz... Cari açık da küçülmek zorunda. Bugünkü ana sorunlar şöyle:

- * Geçmiş cari açıkların birikimli sonucu olan dış borçların büyük cesameti ve çevrilmesi
- * Küçülen sanayi ve ekonomi
- * Büyüyen işsizlik ve istihdam sorunları.

Bunların çözümünü, istihdam yaratmayan ve şimdiye kadar sanayide dışa bağımlılığı körükleyen IMF büyüme modelinde bulabilir miyiz? Bize göre hayır. Önceliklerin önceliği, IMF/DB vizyonunun dışına çıkılmasından geçiyor... IMF'nin tam bir çifte standartla gelişmiş ülkelerdeki ki buna İzlanda (!) dahil'dir; genişletici ve korumacı iktisat politikalarının

Türkiye'de ekonomik politikalarda farklı alt evreler vardır. 1920'lerde, ekonomide liberalizm sürmektedir. Ancak kopuşlar da olmuştur: Bütçenin en önemli gelir kaynağı olan aşarın kaldırılması, bir köylüler ülkesinde köylülükle yeni bir toplumsal uzlaşma adımıdır; milli demokratik devrim sürecinin toplumsal tabanının hazırlanmasıdır. Anti-feodal devrim sürecinde benzer bir radikal kopuş, siyasal rejimin laik cumhuriyet ekseninde yeniden tanımlanması ve hukuk rejiminin yeniden inşasıdır.

Peki, IMF ile program yapmadan ama önceki IMF programının tortularını koruyarak bir seçenek oluşturulabilir mi? Gene hayır. İşte tam da bu nedenlerle, IMF programına bütüncül bir seçenek oluşturacak bir ekonomik ve sosyal program hazırlığının tamamlanması gerekir. İktidarın böyle bir hazırlığı yoktur. Ana muhalefetin bunu başarabilmesi gerekiyor.

tam aksini Türkiye'ye ve kapısını çalan diğer gelişmekte olan ülkelere önermesinin kabul edilemez olduğunu söylemek bir başlangıç olabilir; ama yeterli olamaz. Çünkü IMF'nin bugünkü temel kaygısı, yüksek borçlu çevre ülkelerinden yabancı fonların selametle gelişmiş dünyaya dönüşüne nezaret etmektir.

Peki, IMF ile program yapmadan ama önceki IMF programının tortularını koruyarak bir seçenek oluşturulabilir mi? Gene hayır. İşte tam da bu nedenlerle, IMF programına bütüncül bir seçenek oluşturacak bir ekonomik ve sosyal program hazırlığının tamamlanması gerekir. İktidarın böyle bir hazırlığı yoktur. Ana muhalefetin bunu başarabilmesi gerekiyor.

Türkiye'nin Dış Ticaret açığında, AB'nin GB rejimi etkisi hesaplanıyor mu?

EGİAD: Gümrük Birliği ve Kur Politikası uygulamaları ile üretim, tarım ve sanayi ihracatında geline durumu açıklanabilir misiniz?

Oğuz OYAN: Yüksek cari açık, yüksek faiz-düşük kur ikilemini doğurduğu sürece ve bunun üzerine düşük döviz kurunun ithalatı özendirici etkileri de binince, 2000'li yıllarda kaçınılmaz olarak ülke sanayisinin tahrip olmasına götüren büyük bir sorun yumağı oluşturmuştur. Türkiye, gelişmekte olan ülkeler liginin bu bakımdan en sorunlu ülkesi durumuna gelmiştir. Bu sürece müdahale edilmediği için birikimli olarak kötüleşmiş ve Türkiye krize çok elverişsiz koşullarda yakalanmıştır. Türkiye'nin kendi kriz süreci üzerine dünya finans krizinin eklenmesiyle, mükemmel kriz koşulları oluşmuştur. Türkiye, en kırılgan ekonomi olmanın bedelini pahalı ödeyecek gözükmektedir...

Cari açığın yüksek dış ticaret açıkları üzerinden verilmesi ve hem bunun hem de yüksek faizlerin yeni yatırımları caydırıcı etkileri, içeride negatif istihdam etkileri yaratması bakımından büyük bir sorun olmuştur. Türkiye'nin 2002 sonrasındaki ekonomik gelişmesi, dışarıda (ithalat yaptığımız ülkelere) istihdam yaratıcı özellikler taşımıştır. Bu bakımdan, Türkiye'nin 200 milyar doları aşan ithalat hacmi, ticari partnerlerinin iştahını kabartan bir Türkiye figürü yaratmıştır. Buna karşılık, son altı yılın güvenilir resmi işgücü verileri bile Türkiye'de işsizlik oranındaki artışı gizleyememektedir. Yüksek ithalat bağımlılığı oranı nedeniyle, ihracat arttıkça dış ticaret açığının daha da büyümesi 2000'li yılların başka bir handikapını oluşturmuştur.

Son yıllarda tarım dahi net ithalatçı bir sektöre dönüşme yoluna girerek cari açığı olumsuz yönde etkilemiştir. Tarımdaki tasfiye süreci 2000 yılından itibaren yürürlüğe sokulan ARIP programının doğrudan uzantısında olmuştur.

Dış Ticaret rejiminde hakimiyet sağlanmalı

Şimdiki kriz koşullarının bir an için geçtiğini varsayalım. Bu durumda Türkiye'nin dış ticaret açığını, ihracatı fazla tahrip etmeden geriletmesinin yolu var mıdır? Bunun yapılabilmesi için dış ticaret rejimine hâkim olunabilmesi gerekmektedir. Bunun telkin ettiği ilk şey, Avrupa Birliği ile Gümrük Birliği ilişkisinin ya sona erdirilmesi, ya serbest ticaret anlaşmalarıyla ikame edilmesi, ya da üçüncü ülkelere teşmil edilmesinin önlenmesidir... Bu sonuncusu yani GB'nin, AB ülkeleriyle sınırlandırılması yolu, ilk beş yılında AB kartını oynamış olan mevcut iktidarın dahi savunabileceği bir seçenektir. AB'nin bundan böyle serbest ticaret ilişkisi geliştirdiği üçüncü ülkelerle yapacağı anlaşmalara Türkiye ile belirli bir süre zarfında mutabık kalmaları şartını koyması bir kere yeni genişlemeleri önler. Ayrıca, böyle bir hükmün, eski ticari anlaşmalar yenilenirken veya yenilenerek, Türkiye'nin rakibi olan Hindistan, Çin, Pakistan gibi ülkelere de AB tarafından uygulanması sağlanabilir.

Türkiye'nin dış ticari açıklarının AB'den ziyade Rusya, Çin, ABD vs. üzerinden oluştuğunu söyleyenler olacaktır. Rusya ve hidrokarbür ithalatçısı olduğumuz diğer ülkeler dışarıda bırakılırsa, diğerleriyle olan dış ticaret açığımızın ne kadarının AB'nin, GB rejimi nedeniyle oluştuğunu acaba hesaplayan oldu mu? En azından, Türkiye'de 350 iplik fabrikasının yarısının bugün çalışamaz durumda olmasının, bu ürüne ithalatta AB tarifesi dışında koruma önlemi alamayışımızın rolünü herhalde sanayici hesaplıyordu!..

Dış ticaret açığını sınırlamanın esaslı bir çözümünün de alternatif ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmek olduğunu, ancak bunun için bugünkü yoğunluktaki bir enerji bağımlılığından kurtulmayı amaçlayan farklı bir zihniyete de ihtiyaç duyulacağını da altını çizmek gerekir.

Kuşkusuz asıl kalıcı çözüm, mevcut ekonomik çerçevenin dışına çıkabilen, dış dünyayla farklı ekonomik ilişkiler kurabilen, bilim temelli eğitimi yaygınlaştırabilen, uzun vadeli sektör tercihleri yapabilen, teknoloji geliştirebilen, kısacası gelişmiş bir ülke olma iddiasını ve bunun araçlarını kazanan bir zihniyet yapısı inşa etmekten geçmektedir...

AB ülkeleri ekonomik krize karşı ortak karar alamadı

EGİAD: AKP hükümetinin 2001 yılı krizi kapsamında alınan kararlar doğrultusunda içinde bulunduğumuz küresel krizin Türkiye'yi teğet geçecek söylemini son açıklanan reel sektör rakamları, işsizlikteki büyüme, bütçe açığı ve GSMH rakamları ile değerlendirerek hükümetin bu krizi iyi bir şekilde yönettiğini söylenebilir mi? Bununla bağlantılı olarak Tarım, Sanayi, Finans, Enerji sektörleri başta olmak üzere AB pazarı rekabet şartlarının oluşması, dış politika kapsamında

gelen son durum değerlendirmelerini de göz önüne alarak 2009'u AB yılı olarak hedefleyen iktidarın gerek Maastrich gerekse Kopenhag kriterlerine ulaşma şansı olabilir mi? 4 yıl aradan sonra gerçekleşen Brüksel zirvesi sonrası Dışişleri Bakanı Babacan, 35 başlıktan 10'unun açıldığını, ilave 6 başlığın daha bu yıl açılması gerektiğini ve 2008 sonu itibarıyla açıklanan "Ulusal Program" nezdinde iktidar olarak siyasi sorunları aşacaklarına inandıklarını belirtti. AKP'nin, 2009'un AB için büyük adım olacağı şeklindeki yorumlarını gerçekçi buluyor musunuz?

Oğuz OYAN: Bugün AB ülkelerini saran ekonomik kriz kadar önemli olan bir olgu da; AB ülkelerinin ekonomik krize karşı ortak kararlar alamamaları ve AB için ortak bir gelecek senaryosu üzerinde birleşememeleri gelmektedir. Ekonomik koruma eğilimlerinin iyice uç vermiş olması nedeniyle esasen bugün için Maastricht kriterleri fiilen rafa kaldırılma aşamasındadır..

Başbakan Erdoğan'ın ekonomik krizle ilişkisi patolojik bir seyir izledi

Türkiye'de Başbakanın ekonomik krizle ilişkisi patolojik bir seyir izlemiştir. 15 Eylül 2008'de ABD ve dünya borsalarındaki "Kara Pazartesi" süreci başladığında Türkiye'de kriz sözcüğü üzerinde siyasi iktidarın ambargosu vardı. Ekim ayı ortasına kadar bu ambargo sürdü. Gazeteciler azarlandı; akreditasyon listelerinden dışlandı. Bu dönemde "kriz" sözcüğünün ancak "fırsat" ile birlikte kullanılmasına izin veriliyordu. Yani dünyada kriz, bizde fırsat! Daha sonra "teğet geçme"ler başladı. Bunu, Kasımın ilerleyen günlerinde, "kriz dalgaları bize vursa da biz bunu hafif atlatırız, çünkü bankalarımız sağlam" izledi. Krizin bizi de vuracağı Kasım ortalarında artık Başbakanca da telaffuz ediliyordu ama nereden feyiz aldığı bilinmez; 30 Kasım'da Başbakan halka sesleniyor ve "Kriz tepe noktasına ulaşmış oradan inişe geçmeye başlamıştır" diyebiliyordu! Özetle Başbakan Erdoğan'ın krizle flörtü tam bir "geç buldum, çabuk kaybettim" hikâyesine dönüştü. Bugün artık krizin en çok vurduğu ülkelerden biri olduğumuz ve olacağımız çok açık. Ama şimdi de "bu kriz; bizim krizimiz değil, bu ithal bir kriz; bizim bunda hiçbir sorumluluğumuz yok" türküsü söyleniyor!

AKP, başlıklarla sıralarsak AB konusunda;

- * AB sürecinden elde etmek istediğini büyük ölçüde elde ettiğini,
- * Bu sürecin artık tıkanıldığını,
- * Buradan ancak ki şimdiye kadar yapılan tersine,

milliyetçi hamaset üzerinden iç politikaya malzeme sağlanabileceğini (dolayısıyla Davos'tan sonra AB'ye karşı da kof meydan okumalara hazırlıklı olunmalı),

* AB sürecinde ve Irak Savaşı bağlamında tavizci-teslimiyetçi dış politika pratikleri üzerinden aldığı eleştirileri şimdi -kendi varoluş koşullarına aykırı bağımsızlıkçı bir çizgiye asla savrulmadan- içeriksiz ve anlık çıkışlarla dengelemeye çalışmanın kendisine yeni bir politika zemini sağlayacağını düşünmektedir. Böylesine bir zihniyetin 2009 yılını AB atılım yılı olarak seçmesi mümkün gözükmemektedir...

Aslında AB süreci büyük ölçüde 17 Aralık 2004'te tam üyeliğe götürmeyecek açık uçlu seçenekleri içeren belgenin Türk tarafınca imza altına alınmasıyla bizim açımızdan çıkmaz sokağa girmiştir. 2005'te Kıbrıs koşulunun daha açık bir biçimde kabul edilmesi sonrasında, kendi yolumuza kendimiz mayın döşemeyi becermiş olduk. AB'nin kendi iç sorunlarına ve gelecek kaygılarına yoğunlaştığı, AKP iktidarının ise yüzünü Batı'dan ziyade Ortadoğu'ya döndüğü bugünkü ortamda, Türkiye-AB ilişkilerinde ilerleme beklemek hayaldir.

2000'li yılların hükümetleri enerji güvenliği stratejisi geliştiremedi

EGİAD: Yine Başbakan Erdoğan'ın katıldığı bu son AB zirvesinde AB Komisyon Başkanının Nabucco Projesini gündeme taşımaması nasıl yorumlarsınız?

Oğuz OYAN: Nabucco Projesi, AB'nin enerji yollarını ve kaynaklarını çeşitlendirme ve giderek kendi enerji güvenliği ni sağlama alma projesi olarak gündemdedir. Enerji güvenliği bakımından çok daha sorunlu bir ülke olarak Türkiye'nin Nabucco'ya ilgisi ise, transit ülke olmanın getireceği mali imkanlar ile enerji kaynaklarını çeşitlendirmek olarak öne çıkmaktadır. Ne yazık ki 2000'li yılların hükümetleri enerji güvenliği açısından bütüncül bir stratejiyi ortaya koyamamışlardır.

Son söz olarak şöyle diyebilirim ki; eğer Cumhuriyetin 1923-45 dönemindeki kuruluş aşamasının devrimci dönüşüm programı olmasaydı, Türkiye'nin AB üyeliği tartışma konusu bile olmazdı. Şimdi son çeyrek yüzyılın bağımlı ekonomik politikalarından sonra tekrar kendi ulusal çıkarlarımızı ve iç dinamiklerimizi öne çıkaran yeni ve dönüştürücü politikalara geçmenin zamanıdır. Bunun yolu, ekonomik bağımlılığa, enerji bağımlılığına ve giderek filizlenen gıda bağımlılığına çözüm üretmekten geçmektedir...

Türkiye'nin dış ticari açıklarının AB'den ziyade Rusya, Çin, ABD vs. üzerinden oluştuğunu söyleyenler olacaktır. Rusya ve hidrokarbür ithalatçısı olduğumuz diğer ülkeler dışarıda bırakılırsa, diğerleriyle olan dış ticaret açığımızın ne kadarının AB'nin, GB rejimi nedeniyle oluştuğunu acaba hesaplayan oldu mu? En azından, Türkiye'de 350 iplik fabrikasının yarısının bugün çalışamaz durumda olmasının, bu ürüne ithalatta AB tarifesi dışında koruma önlemi alamayışımızın rolünü herhalde sanayici hesaplıyordur!..

Oğan, "Trabzon'a üs kurulması demek, Rusya ile ilişkilerin soğuması anlamına gelir"...

Kritik gün: 24 nisan

Türksam Başkanı stratejist Sinan Oğan ile Nabucco projesini, Rusya liderliğinde bölgemizde geliştirilen işbirliklerini, Amerika'nın bölgemizde uyguladığı gündemdeki son stratejik hareketlerini ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün, Rusya ziyareti ile gelişmesi beklenen ekonomik ilişkiler ile gümrük sorununu konuştuk ve farklı bakış açısı içeren yanıtlar aldık.

Rusya, Mavi Akım 2'de diretecek

EGİAD: Türkiye-Rusya ve Türkiye-AB açısından Nabucco projesini değerlendirir misiniz?

Sinan OĞAN: Türkiye ile Rusya; enerji alanında işbirliği yapan ama aynı zamanda da aralarında boru hatlarından dolayı rekabet olan iki ülkedir. Rus yetkilileri, sözleşmelerle 30 yıllığına aşağı yukarı Orta Asya bölgesindeki gaz kaynaklarını kapattıklarını söylüyorlar. Hatta Putin bir keresinde, "**Boruyu yapmak önemli değil; istediğiniz kadar boru yapma hürriyetine sahipsiniz. İçini dolduramadıktan sonra neye yarar o boru?**" demişti. Ruslar 5 yıl önce Türkiye'ye; "**Mavi Akım 2'yi hayata geçirelim; hattın bir kısmını İsrail'e aşağıya indirelim, bir kısmını da Avrupa getirelim. Böylelikle de içini dolduramayacağınız Nabucco hattını yapmanıza da gerek kalmaz**" demişti. Bölgeye yönelik olarak Mavi Akım 2 hattı ile beraber Rusların bir de Güney Akım projesi var; bir de Türkiye'nin de desteklediği Batı'nın projesi Nabucco var. Ekonomik krizin en çok etkilediği ülkelerden birisi Rusya'dır. Petrol fiyatlarında da büyük artış yaşandığına göre ki her ne kadar, "**biz bunu yapacağız**" demeye devam etseler de Güney Akım projesi ile Karadeniz'i bir baştan bir başa geçecek bu çok ciddi maliyeti Rusya tek başına karşılayabilecek güçte değil... Dolayısıyla Rusya, Mavi Akım 2'nin uygulanmasında diretecek. Türkiye'nin de prensip olarak, Mavi akım 2'ye sıcak baktığını görmekteyiz. Sonuçta Mavi Akım 2 tek başına gerçekleştirilirse, Nabucco'nun da unutulması gerekir.

AB, Nabucco'ya sözde destek

EGİAD: Nabucco için Rus kaynaklarınca öne sürülen Hazar statüsü paylaşımı, Türkmen gazının kapasite istatistiklerinin bulunmayışı gibi sebepleri, AB'nin Nabucco için Türkiye'ye yaklaşımı ile birlikte yorumlar mısınız?

Sinan OĞAN: Evet, Nabucco projesi için "**Yeterli gaz kaynağı yok, Hazar'ın statüsü henüz belli değil**" gibi sorunlar söyleniyor... AB ülkelerinin de bu konuda bir ciddiyet sergilemediğini biliyoruz. Nabucco'ya perde önünde, sahnede "evet, yapalım" falan deniyor ama iş destek vermeye geldiğinde hiçbiri destek vermiyor; destek vermedikleri gibi Güney akım projesi gibi bütün projelerde de bu AB ülkelerinin hepsi neredeyse en ön sırada yer alıyor. Bulgaristan'dan İtalya'ya kadar inşaatında ve bütün aşamalarında AB ülkelerinin yer aldığını görmekteyiz. AB'nin enerji dış politikasında hakikaten ciddi bir sorun var.

Rusya, sadece Nabucco'ya engel teşkil etmek için Hazar'ı öne sürebilir

Hazar denizinin statüsü sorunu ise bana göre çok ciddi bir sorun değil. Çünkü daha önce 3 önemli ülke; Azerbaycan, Rusya ve Kazakistan; Hazar'ın statüsü konusunda

Enerjide rekabet; ne Türklere ne de Ruslara yaramıyor; her iki ülkenin de zarar görmesine sebep oluyor. Biz, "Rusya'nın da Nabucco'ya dahil edilmesi gerekir" diyorduk. Türksam olarak diğer bir önerimiz de; Mavi Akım 2 gerçekleşsin, Nabucco da Trans Hazar'ın devamı şeklinde gerçekleşsin. Türkiye'ye gelindiğinde her iki ülkenin de boru hattı çıkış, giriş ülkesi Türkiye'ye olacağına göre Ankara'da bu iki ayrı hat tek bir boru hattında birleşip Avrupa'ya geçsin. Böylelikle AB'nin enerji güvenliği iki farklı kaynaktan temin edilmiş olacak.

karşılıklı olarak anlaşma imzalamışlar. Türkmenistan ile Azerbaycan arasında bazı sorunlar vardı ki sorunlar da çözüldü; dolayısıyla Türkmenistan ile Azerbaycan arasında da bu anlaşma imzalanma durumuna gelmiş demektir. Geriye bir tek İran kalır ki İran da bir şekilde aşılabılır. Tabii Rusya bunu Nabucco'yu önlemek için bir argüman olarak kullanmaz ise...

Türksam, Nabucco ve Mavi Akım 2'nin Ankara'da birleşeceğini öngörüyor

Enerjide rekabet; ne Türklere ne de Ruslara yaramıyor; her iki ülkenin de zarar görmesine sebep oluyor. Biz, "Rusya'nın da Nabucco'ya dahil edilmesi gerekir" diyorduk. Türksam olarak diğer bir önerimiz de; Mavi Akım 2 gerçekleşsin, Nabucco da Trans Hazar'ın devamı şeklinde gerçekleşsin. Türkiye'ye gelindiğinde her iki ülkenin de boru hattı çıkış, giriş ülkesi Türkiye olacağına göre Ankara'da bu iki ayrı hat tek bir boru hattında birleşip Avrupa'ya geçsin. Böylelikle AB'nin enerji güvenliği iki farklı kaynaktan temin edilmiş olacak. Mavi Akım 2'ye evet dediğinizde sonuçta sadece boru hattı değişecek ama kaynak yine tek kalacak. Rusya'ya alternatif arıyorsanız; boru hattının sadece alternatif güzergahtan gitmesi yetmiyor; kaynağının da çeşitlenmesi lazım. Nabucco'nun da sorunları olduğuna göre; herkesin kazanması için bize göre yapılması gereken; bu iki projeyi birleştirmektir.

Bölgede NATO karşıtı bir güç kurulmuş değildir

EGİAD: Rusya, bir süredir bölgemizi de etkileyebilecek işbirlikler geliştiriyor. Kırgızistan, ABD üssünü kapatma kararı alırken, Amerika da Afganistan'a 17 bin asker yollama kararı aldı. Dolayısıyla ABD, bölge stratejileri doğrultusunda yeni üs kurma çabalarına girecek. Bu sıcak gelişmeleri ülkemizin, Rusya ve Amerika dış siyaseti açısından yorumlar mısınız?

Sinan OĞAN: "NATO karşısında Varşova paktı canlandırılıyor mu?" gibilerinden çıkan haberlerin gerçeklik payı olduğunu düşünmüyorum. Rusya'nın bölgede yapmaya çalıştığı; Amerika'ya karşı pozisyon belirlemek, elini güçlendirmek. Rusya biliyor ki Nisan ayında Obama Moskova'yı ziyaret ettiğinde birçok konu, pazarlık konusu olacak. Yoksa oluşturulacak 10 bin kişilik hele ki içinde Türki Cumhuriyetlerinin de olduğu bir güç, NATO karşıtı bir güç olamaz yani NATO'yu yakından bilenler bilir ki NATO ile bu kıyas kabul edecek bir güç değildir.

Batı'nın Özbekistan ile ilişkilerinde Türkiye arabulucu olabilir

Kırgızistan'ın Manas üssünün kapatılmasıyla Amerika yeni üs arayışlarının içerisine girmiş bulunuyor. Bu üs arayışlarının içerisinde Tacikistan ve Özbekistan ile görüşmek

durumunda. Özbekistan'da Hanabad üssü 2005 tarihinde Amerikalıların elinden alındı. Fakat Özbekistan ile Batı arasında yeniden bir sıcak ilişkiler zinciri başlayabilir. Türkiye buna aracı olabilir ve yaz aylarında muhtemelen Türkiye ile Özbekistan arasında da bazı gelişmeler yaşanabilir.

EGİAD: Nasıl bir gelişme?

Sinan OĞAN: Cumhurbaşkanlarının karşılıklı ziyareti gibi...

Rusya, ABD'ye karşı pazarlık kozları geliştiriyor

Rusların Amerika'dan istediği iki önemli konu var; birincisi NATO'nun Doğu'ya doğru genişlememesi yani Gürcistan ve Ukrayna'nın bu çerçevede NATO'ya alınmaması ki ABD'de yeni yönetim bu konuda anlayış gösterdi; bu iki ülkenin NATO'ya girmesine destek vermedi. Önemli diğer konu; Çek cumhuriyeti ve Polonya'ya yerleştirilecek radar üssü ve füze savunma sistemleri konusunda ABD'nin geri adım atmadığını, Bush döneminde başlatılan projenin bugün de devam ettirildiğini görmekteyiz. Rusya buna karşı bir takım tedbirler alıyor. Bu tedbirlerinden birisi de Manas üssüdür. Bir diğeri Kaleningrad bölgesine üs yerleştirilmesidir ki burası Avrupa'nın göbeğinde bir Rus toprağıdır. Bir diğeri de Beyaz Rusya üzerinde hava savunma sisteminin kurulmasıdır. Bütün bunlar dediğim gibi; bir karşı durmanın değil, masaya oturduğunda elini güçlendirmenin bir neticesidir. Bunun ön hazırlığıdır yoksa bölgede bir Rus Varşova paktı kurulduğu ya da bir askeri blok oluşturulduğu gibi söylemlerinin hiçbirinin geçerli argümanı olmadığını düşünüyorum.

Bu çerçevede ABD, Afganistan operasyonları için Tacikistan ve Özbekistan seçeneklerinden umduğunu bulamazsa, Yunanistan'la Türkiye'de Trabzon seçeneğine bakacaktır. Ama bu iş de çok kolay değildir. Zira Türkiye'nin bölgede tarafsız politikası söz konusu ve bu Türkiye'ye de önemli avantajlar sağlıyor. Diğer taraftan da Trabzon'a üs kurulması demek, Rusya ile ilişkilerin soğuması anlamına gelir! Amerika'nın Ortadoğu politikası kapsamında Irak'ta çekilme ve Afganistan'a girme konusunda Türkiye'den bir takım taleplerde bulunması gündeme gelecektir. Her şeyden önemlisi Türkiye-Amerika ilişkilerini ve Türkiye'nin bölgedeki bir takım politikalarını değerlendireceksek eğer, elbette Nisan ayının 24'ünü beklememiz lazım. Amerika'da hiçbir dönemde olmadığı kadar Ermenilere yakın bir iktidar yönetiminde ve bunların da 24 Nisan 1915 olaylarını, 24 Nisan'da soykırım olarak değerlendirme ihtimalleri bir hayli güçlü! Böyle bir ihtimal söz konusu olursa Türkiye ile ABD arasındaki ilişkilerin silinip, yeniden kaseti baştan sarmamız gerekebilir. Bazı senaryoları ancak 24 Nisan'dan sonra konuşabiliriz; 24 Nisan'ın ötesini bu aşamada pek göremiyoruz...

Shangay İşbirliği Örgütü'ne Türkiye'nin davet edilmesi özel bir ayrıcalık değildir. Türkiye'nin gündeminde de Shan-

Rusya buna itiraz ediyor; ürünlerin gerçek değerlerinden vergilendirilmesini istiyor. Türk tırlarının, Rus gümrük kapılarında bekletilmesinin sebebi; gümrüklerde verilen beyan ile içerideki malların aynı olup olmadığı karşılaştırılıyor.

gay İşbirliği Örgütü'ne üye olmak yoktur zaten istense bile asil üye değil, "gözlemci üye" sıfatı ile üye olabilirdi ancak Çin buna karşı çıkıyor.

Türkiye'nin yeri; sadık müttefik olmamak kaydıyla Batı'dır

EGİAD: Cumhurbaşkanı Gül'ün Rusya ziyareti ile birlikte ekonomik atılımlar beklenmesi ile ticarete Dolar yerine Ruble/TL paritesi kullanılması yorumlarını değerlendir misiniz?

Sinan OĞAN: "Rusya, Türkiye'nin Batı seçeneğine alternatif olabilir mi?" gibi bir yanlış anlama var piyasada. Oysa Türkiye bölgede alternatif aramıyor. Türkiye'nin seçeneği bellidir ki bu bir devlet seçeneğidir; hükümetin seçeneği değildir. AB içerisinde, dış politikasında çok da bağımsız olmayan bir Türkiye, Rusya için daha makbuldür. Bölgede tek başına hareket eden, Türki cumhuriyetleri ile daha sıkı ilişki içerisinde olan bir Türkiye'yi elbette ki Rusya da tercih etmeyecektir. Neticede gelinen bütün aksi argümanlara rağmen Türkiye'nin yerinin Batı olduğunu ve Rusya'nın da Türkiye'nin yerinin Batı olmasından memnuniyet duyacağını düşünüyorum. **Ancak yerinin Batı olması ile Batı'nın sadık müttefiki olması arasında da fark olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin yeri Batıdır ama Türkiye bölgesinde bağımsız politikalar izlemelidir... Türkiye AB'ne girmelidir ama sırtını Türk cumhuriyetlerine yaslamalıdır. Ancak burada sırtını Türk cumhuriyetlerine yaslarken, Türk cumhuriyetlerine dönme gibi bir ihtimal söz konusudur; bunu da yapmamalıdır... Türkiye'nin Rusya ile ilişkileri hiçbir zaman bu noktada stratejik ortaklık düzeyine gelmemiştir. Stratejik ortak; mesela İsrail ile Amerika ya da İngiltere ile Amerika olabilir; bunların dışındakilerin stratejik ortaklık olmadığını düşünüyorum. Mesela Türkiye ile Azerbaycan da stratejik ortak olabilir ama Türkiye ile Rusya stratejik ortak olamaz. En azından yakın 10 yıl içerisinde bu pek mümkün gözüküyor. Çünkü işbirliğinizin derinleşmesi, bazı sorunların olduğunu da gözden kaçırmaz. Mesela PKK terör örgütü halen terör örgütleri listesinde değil, Kıbrıs sorununda Rusya kararsız bir tutum sergileyemiyor veya Türkiye'ye yakın politikalar hala izleyemiyor. Rusya ile ilişkilerimiz gayet iyi gidiyor ve gitmelidir. Ekonomik ilişkiler bu işlerin esas ana motor gücüdür. Bunu başka şekillerde yorumlamak aslında Türk-Rus ilişkilerine de zarar verir.**

Dolar yerine, Ruble ve TL ile ticaret yapılması fikri; kriz ortamlarında doğru olabilir. Ancak yine de istikrarsız dönemlerde bundan çok da başarılı sonuçlar beklenmemesi gerekir; sürece bakılmasında fayda var...

Gümrük sorununun temeli bavul ticaretine dayanır; çözümü de zor...

EGİAD: Rusya'nın Gürcistan'a askeri müdahalesi sırasında tırlarımızın Rus gümrüklerinde uzun süre bekletildiği, kısa bir süre sonrasında da sorunun çözümlendiği şeklindeki haberlerle gündemimizden kalktı ama Rus kaynaklarında bu sorunun halen devam ettiği yer alıyordu. Sizin bu meseledeki görüşünüz nedir?

Sinan OĞAN: Türkiye-Rusya arasındaki gümrük sorunu; ciddi bir sistem sorunudur. Sovyetler Birliği dağıldığı zaman, Türkiye-Rusya arasında bir bavul ticareti vardı. Bu bavul ticaretinin mantığı şuydu: bavulun içerisinde ne olduğunun önemi yoktu, bavul başına bedel ödeniyordu; mallar bu şekilde Rusya'ya taşınıyordu. Zaman içerisinde bu bavul, konteynır oldu ve konteynırın içinde de ne olduğunun önemi olmamakla beraber belli bir ücret ödendi yani konteynıra patates de doldurup gönderdiğinizde aynı ücreti veriyordunuz, çok kıymetli elektronik bir malzeme veya son derece lüks bir giyim malzemesi götürdüğünüzde de... Ve halen geçerli olan sistem, budur. **Rusya buna itiraz ediyor; ürünlerin gerçek değerlerinden vergilendirilmesini istiyor. Türk tırlarının, Rus gümrük kapılarında bekletilmesinin sebebi; gümrüklerde verilen beyan ile içerideki malların aynı olup olmadığı karşılaştırılıyor.** Rusya bu konuda hakikaten çok ısrarlı bir duruş sergiliyor. Bu da Türkiye'nin ve Türk işadamlarının işine gelmiyor. Böyle bir durumda çok ciddi vergi yüküyle karşılaşacaklar ki bu vergiyi ödediğinizde zaten Rusya'da rekabet şansınız oldukça azalacak. Bunun mücadelesi veriliyor, görüşmeleri yapılıyor. Umarım ki bir orta yol bulunur ama ifade etmek lazım ki bu da çok kolay değil...

G.Kıbrıs'ta sorun yaşayan Rus sermayesi Türkiye'ye çekilmelidir

EGİAD: İki ülkenin ticaretinin gelişmesi için işadamlarımıza ne önerirsiniz?

Sinan OĞAN: Türkiye ile Rusya arasındaki ticarete hep Türkiye'den Rusya'ya mal ticareti, Rusya'dan da Türkiye'ye petrol, doğal gaz ve türevleri ticareti akla geldi. Oysa gerek Rusya'da gerekse Türki cumhuriyetlerinde ciddi sermaye birikimleri vardır. Her ne kadar kriz bu sermaye birikimlerini epey bir zorlasa da var olan önemli birikimin Türkiye'ye çekilmesi gerekir. Güney Kıbrıs Rum Kesimi, yıllarca Rusya'nın adeta bir markası durumuna geldi. Rusya'da en çok yatırım yapan ülkeler sıralamasında Güney Kıbrıs Rum kesimi birinci sıradadır ama bu Güney Kıbrıs Rum kesimin parası değildir; Rusların parasıdır; oraya gidip, orada yenileniyor. Güney Kıbrıs, AB'ne üye olduktan sonra Rusya burada sorunlar yaşamaya başladı. Dolayısıyla Rus sermayesinin bir kısmının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ve Türkiye'ye çekilmesi gerekir. İşadamlarımızın Rusya ile ortaklıklar yapıp, Türkiye'de yatırım yapmalarına özendirilmeleri lazım. Türkiye'de özellikle enerji alanında ciddi bir altyapı yatırımına ihtiyaç duyulmaktadır.

kağıt,

özü doğadan...

enkaya®
Kağıt

Enkaya Kağıt Sanayi A.Ş.
Mithatpaşa Cad. No:312 K:1 D:3 Karataş / İZMİR
Tel: 0090 (232) 425 28 19 - 441 85 49 - 482 23 92
Fax: 0090 (232) 441 85 49

www.enkayakagit.com - www.enkayakagit.com.tr

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi
Projesi kapsamında yer alan Kültür ve
İletişim Platformu'nda
120 kişilik açık hava sineması,
100 kişilik açık hava tiyatrosu, açık sergi
alanları ve yeşil alanlar yer alıyor.

Türkiye'nin
yeni sanat mabedi;

AASSM

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi

Yıllardır adına yakışır bir sanat merkezine sahip olamayan İzmir, nihayet hayaline kavuştu. Büyükşehir Belediyesi'nin kenti kültür ve sanat alanında geleceğe taşıyacak Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi(AASSM) hizmete girdi. Sanatseverlerin heyecanla beklediği merkez, mimarisi, akustiği ve konforuyla ülkenin en önemli sanat merkezi olacak gösteriliyor.

İzmir'e çok yakıştı

Türkiye'de bir ilk olan Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi, Güzelyalı'da eski trolleybüs atölyesi alanında, 29 bin 500 metrekarelik toplam alan üzerinde inşa edildi. Merkezin projesi Mimar Tevfik Tozkoparan tarafından hazırlandı. Ana binanın zemin katında bin 250 kişilik büyük salon, 250 kişilik küçük salon, 45 kişilik 4 adet toplantı salonu bulunuyor. 2. katta sergi salonlarının yanı sıra büyük salonun balkon bölümü, 3. katta teknik kontrol ve kumanda mahalleri, bodrum katında ise sığınak,

depo ve tesisat mahalleri yer alıyor. Ayrıca 300 araçlık bir otopark alanı da ayrıldı.

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi Projesi kapsamında yer alan Kültür ve İletişim Platformu'nda 120 kişilik açık hava sineması, 100 kişilik açık hava tiyatrosu, açık sergi alanları ve yeşil alanlar yer alıyor.

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde engelliler de unutulmadı. Engelli vatandaşların Sanat Merkezi'nin her noktasına kolayca ulaşabilmesi için gerekli olan mimari düzenlemelere projede yer verildi. Projenin en önemli çalışmalarından olan akustik düzenlemesi, dünyada önemli projelere imza atan İngiliz ARUP firması tarafından hazırlandı. Avustralya'daki dünyaca ünlü Sydney Opera Binası ve İngiltere'deki Kraliyet Opera Binası'na da imza atan ARUP firması, Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin de en önemli bölümlerinden birini hazırlamış oldu.

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi (AASSM), sadece konser salonları ile değil, özel olarak

AHMED ADNAN SAYGUN KİMDİR?

7 Eylül 1907'de İzmir'de doğan Adnan Saygun, ritm ve melodi bakımından Türk müziğinin etkilerini taşıyan yapıtlarında izlenimci ve romantik estetiğe bağlı kalmıştır. İlk "Devlet sanatçısı" ve kendi alanında ilk profesörlük unvanlarına sahip olan Adnan Saygun, Mustafa Kemal Atatürk'ün isteği üzerine ilk Türk operası 'Özsoy'u yazmıştır. 6 Ocak 1991'de yitirdiğimiz sanatçının eserleri arasında "Taşbebek, Kerem, Köroğlu ve Gılgamış" gibi çok sayıda opera; "Yunus Emre Oratoryosu, Bir Orman Masalı" adlı bale müziği bulunmaktadır.

Sanat dünyası çok mutlu

Fazıl Say (Piyanist-besteci):

"Dünya çapında bir mekan"
"Edindiğim izlenime göre bu merkezin Türkiye'de 1 numara olacağı kesin. Tüm müzik ve sahne sanatlarının sergilenebileceği salon İzmirilileri her gece kucaklayacaktır".

Gülsin Onay (Piyanist):

"Türkiye'de eşi görülmemiş, muhteşem bir sanat merkezi"
"O kadar etkilendim ki, inanılmaz bir mutluluk yaşıyorum. Bir kere dev bir sanatsal yapıt oluşturulmuş. Burası Türkiye'de eşi görülmemiş, muhteşem bir sanat merkezi. Artık New York, Berlin, Paris gibi dünya kentlerinde çaldığım zaman, onların mekânlarına kıskanarak bakmayacağım"

Süher Pekinel (Piyanist):

"Görünce müthiş heyecanlandım"
"Projeyi internetten incelemiş ve çok etkilenmiştim. Görünce müthiş heyecanlandım. Bu projeyi yaşama geçiren İzmir Büyükşehir Belediyesi'ne sonsuz teşekkür ediyorum. Sanat alanında bir öncülüğü gerçekleştiren İzmir'de bir çiçek açmış"

Rengim Gökmen (Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Daimi Şefi):

"İstanbul ve Ankara'nın da bu merkezi örnek almasını diliyorum"
"Bu merkez Türkiye'de bir ilk. Ünlü besteci adına inşa edilmesi de ayrı bir önem taşıyor. Bunların hiçbiri tesadüf değil. İzmir buna gerçekten layıktı. İstanbul ve Ankara'nın da bu merkezi örnek almasını diliyorum"

projelendirilen dünya standartlarındaki ses, ışık ve havalandırma sistemi ile de dikkat çekiyor. Büyük salondaki asansörlü orkestra çukuru salona çok amaçlı bir kullanım sunarken, koltukların ayaklarından gelecek şekilde tasarlanan zeminden havalandırma sistemi, salondaki müzik kalitesini etkileyebilecek en küçük bir gürültünün bile önüne geçiyor. Konser salonundaki asansörlü sahne önü platformu, farklı kullanım olanakları sağlıyor. Platform en üst konumunda sahne ile eşit hale gelerek sahenin daha çok sayıda sanatçının yer aldığı performanslara olanak sağlarken, izleyici koltukları seviyesine getirildiği zaman da, bu bölüm için özel dizayn edilmiş mekanizmasıyla ek koltuk kapasitesi sağlayabiliyor. Ayrıca platform, en alt düzeye indirildiğinde, orkestra çukuru işlevi görüp sahne üzerinde bale, modern dans ya da opera gibi performansların gerçekleştirilmesine olanak sağlıyor.

Türkiye'nin teknik altyapısı en güçlü sanat merkezi olan Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin (AASSM) projelerine sanat dünyasının önde gelen isimlerinden oluşan 25 kişilik bir Danışma Kurulu imza atıyor. Halen İstanbul Modern Sanat Müzesi'nden 30 eserlik bir seçkiye ev sahipliği yapan AASSM, önümüzdeki günlerde yepyeni projelerle İzmir'in kültür sanat yaşamına ayrı bir renk ve güç katmaya hazırlanıyor.

Başkan Kocaoğlu: "Sırada bir opera ve bir tiyatro binası var"

Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu ana hedeflerinin İzmir'i kültür-sanat kenti yapmak olduğunu ve bunun da yolunun sanat mekanlarının sayısını arttırmaktan geçtiğini söyledi. İzmir'e yakın zamanda bir opera binası ile bir tiyatro binası daha kazandırmak için planlama yaptıklarını vurgulayan Kocaoğlu, "Kültür-sanat kenti olmadan dünya kenti olmak mümkün değil" dedi.

Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'ne muhteşem açılış...

İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal'ın katıldığı görkemli bir tören ve bu geceye özgü özel bir konser ile açıldı. Açılış konserini yöneten Şef Rengim Gökmen, "Bir rüyada gibiyiz, uyanmaktan korkuyoruz" dedi. Türkiye'nin teknik altyapısı en güçlü sanat merkezi olma özelliğini taşıyan Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi (AASSM), muhteşem bir törenle hizmete açıldı. İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan merkezin açılışına CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Sevigen, pek çok milletvekili, belediye başkanları, dünyaca ünlü müzisyen kardeşler Güher – Süher Pekinel, Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök, Akşam Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni İsmail Küçükkaya, Gazeteci – Yazarlar Doğan Hızlan, Nebil Özgentürk, Deniz Som, Oktay Ekinci ünlü sanatçılar Ali Kocatepe ve Rutkay Aziz, Pakize Suda, meclis üyeleri ve seçkin davetli grubu katıldı. Merkez'in kurdele kesim töreninin ardından, Heykeltıraş Ekin Erman tarafından yapılan Adnan Saygun heykelinin açılışı gerçekleştirildi. 1153 kişilik büyük salonda gerçekleşen açılış konseri öncesinde konuşan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, "Sanat mabedi sayılabilecek böylesine önemli bir yapının, aydın ve çağdaş insanların kenti olan İzmir'e çok yakıştığı inancındayız" dedi. Rahmetli Başkan Ahmet Piristina'nın hayalini gerçekleştirdikleri için mutlu olduklarını söyleyen Başkan Kocaoğlu, belediyeciliğin rutin hizmetlerle yetinmeyerek kültür – sanata da yatırım yapması gerektiğinin önemine değindi. Başkan Aziz Kocaoğlu, "Yaşam, aldığımız nefesin sayısı değil, nefesimizi kesen anlarla ölçülür. Bu mekanın nefesimizi kesecek pek çok etkinliğe evsahipliği yapacağına inanıyorum" dedi.

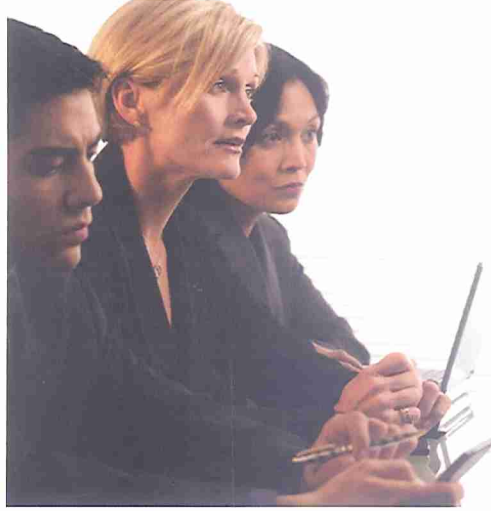
kesecek pek çok etkinliğe evsahipliği yapacağına inanıyorum" dedi. "Böylesi Ankara'da da, İstanbul'da da yok" CHP Genel Başkanı Deniz Baykal da, belediyenin eski otobüs garajı olan bir yerin sanat merkezi olarak İzmir'e kazandırılmasından duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Baykal, "Türkiye'nin en güzel, en nitelikli konser salonunun; Ankara'da ve İstanbul'da olmayan bir konser salonunun İzmir'de gerçekleştirilmesinden büyük mutluluk duyuyorum. İzmir, daima ilklerin kenti olmuştur. Türkiye'nin önü, modern ve değişimci gücü olmuştur" dedi. Deniz Baykal, belediye mülkündeki bu kadar değerli bir arazinin sanat merkezi yapılmasının önemine değinerek şöyle konuştu: "Bazı belediyeler, kentin içindeki değerli arazileri elde edince satın, alışveriş merkezleri yaparak, gökdelenler dikerek rant oluşturmurlar. Başka kentte Ortadoğu sermayesi gelir, arazinin planları değiştirilir. Böyle bir şeye İzmir'de tanık olmadık. Fevkalade değerli bir arazi olunca, İzmir'in ilk aklına gelen, 'Acaba İzmir'in kimliğini değiştirecek, itici güç oluşturacak bir tesis için kullanabilir miyim' diye düşünmek oldu. Buna tanık olduğum için büyük kıvanç duyuyorum. İzmir başkanını ve destek veren herkesi yürekte kutluyorum. Buna kaynak ayrılması, belediye imkanlarının ve potansiyelinin tahsis edilmesi, belli bir kültür düzeyini, değerler sistemini gösterir. Bu öncülük İzmir'e çok yakışıyor. Genel başkan olduğum partinin belediye başkanının böyle çalışmalar yaptığını görmekten büyük mutluluk duyuyorum, göğsüm kabarıyor."

Başkan Aziz Kocaoğlu, "Yaşam, aldığımız nefesin sayısı değil, nefesimizi kesen anlarla ölçülür. Bu mekanın nefesimizi kesecek pek çok etkinliğe evsahipliği yapacağına inanıyorum" dedi.

Ticari İşletmenin Devri ve Sonuçları

Bir ticari işletmeyi devralmanın en önemli sonucu, ticari işletmenin tüm borçlarının devralana geçmesidir.

Günümüzde yaşanan mali küresel mali kriz, ticari işletmenin devri konusunu daha güncel hale getirmiştir. Çünkü krizi zamanlarında ticari işletme devirlerine daha sık rastlanır. Mali krizin, hukuk boyutunda kendini yansımalarından biri, tacirlerin ticari faaliyetlerinde küçülmeye gitmeleridir. Bu amaçla bazı ticari faaliyetlerin yavaşlaması ve hatta tamamen durdurulması söz konusu olur. Tacirler böyle bir durumda daha yüksek kar getiren işletmelerini elde tutup, karlılığı daha az olan işletmelerini satarlar. Bu işlemlerin hukuki görünümü, ticari işletmenin devridir. Bu müessese Borçlar Kanununun 179. maddesinde düzenlenmiştir (Borçlar Kanunu Tasarısı 201 ve Türk Ticaret Kanunu Tasarısı 11)¹.

¹ Borçlar Kanunu 79. maddesi - (Değişik madde: 29/06/1956 - 6763/41 md.) " Bir mameleki veya bir işletmeyi aktif ve pasifleriyle birlikte devralan kimse, bunu alacaklılara ihbar veya gazetelerde ilan ettiği tarihten itibaren onlara karşı mamelekin veya işletmenin borçlarından mesul olur; şu kadar ki, iki yıl müddetle evvelki borçlu dahi yenisiyle birlikte müteselsilen mesul kalır; bu müddet muaccel borçlar için ihbar veya ilan tarihinden ve daha sonra muaccel olacak borçlar için de muacceliyet tarihinden itibaren işlemeye başlar.

Borçların bu suretle naklinin hükümleri, tek bir borcun nakli akdinden doğan hükümlerin aynıdır."

² Borçlar Kanunu Tasarısı 201. maddesi "Bir malvarlığını veya bir işletmeyi aktif ve pasifleri ile birlikte devralan, bunu alacaklılara bildirdiği veya ticari işletmeler için Ticaret Sicili Gazetesinde, diğerleri için Türkiye genelinde dağıtımı yapılan gazetelerden birinde yayımlanacak ilânla duyurduğu tarihten başlayarak, onlara karşı malvarlığındaki veya işletmedeki borçlardan sorumlu olur.

Bununla birlikte, iki yıl süreyle önceki borçlu da devralanla birlikte müteselsil borçlu olarak sorumlu kalır. Bu süre, muaccel borçlar için, bildirme veya duyuru tarihinden; daha sonra muaccel olacak borçlar için ise, muacceliyet tarihinden işlemeye başlar.

Borçların bu yoldan üstlenilmesinin sonuçları, dış üstlenme sözleşmesinden doğan sonuçlarla özdeştir.

Bildirme veya ilânla duyurma yükümlülüğü devralan tarafından yerine getirilmedikçe, ikinci fıkrada öngörülen iki yıllık süre işlemeye başlamaz."

Borçlar Kanunu Tasarısı 201. maddesinin gerekçesi "MADDE 201- 818 sayılı Borçlar Kanununun 179 uncu maddesini karşılamaktadır.

Tasarının dört fıkradan oluşan 201 inci maddesinde, malvarlığının veya işletmenin devralınması düzenlenmektedir.

818 sayılı Borçlar Kanununun 179 uncu maddesinin kenar başlığında kullanılan "V. Bir mâmelekin veya işletmenin devralınması" şeklindeki ibare, Tasarıda "F. Malvarlığının veya işletmenin devralınması" şeklinde değiştirilmiştir.

818 sayılı Borçlar Kanununun iki fıkradan oluşan 179 uncu maddesi, Tasarının 201 inci maddesinde dört fıkraya bölünerek düzenlenmiştir.

818 sayılı Borçlar Kanununun 179 uncu maddesinin birinci fıkrasında kullanılan "bunu alacaklılara ihbar veya gazetelerde ilân ettiği tarihten itibaren" şeklindeki ibare, Tasarıda "bunu alacaklılara bildirdiği veya ticari işletmeler için Ticaret Sicili Gazetesinde, diğerleri için Türkiye genelinde dağıtımı yapılan gazetelerden birinde yayımlanacak ilânla duyurduğu tarihten başlayarak" şeklinde değiştirilmiştir. Böylece, devralanın bu devri tirajı düşük veya yerel bir basım organında ilân etmek suretiyle, alacaklıların zarara uğramasının önlenmesi amaçlanmıştır.

818 sayılı Borçlar Kanununun 179 uncu maddesinin son fıkrasında kullanılan "tek bir borcun nakli akdinden" şeklindeki ibare, Tasarının 201 inci maddesinin üçüncü fıkrasında "dış üstlenme sözleşmesinden" şekline dönüştürülmüştür. Tasarının 201 inci maddesine son fıkraya eklenen yeni bir hükümlerle, devralanın, bildirme veya ilânla duyurma yükümlülüğünü yerine getirmedikçe, maddenin ikinci fıkrasında öngörülen iki yıllık sürenin işlemeye başlamayacağı kabul edilmiştir.

A- TİCARİ İŞLETME DEVRİNİN ŞEKLİ ŞARTLARI

Ticari işletmenin devri, herhangi bir şekle bağlı değildir. Sözlü olarak dahi ticari işletmenin devrinin yapılabilir (BK 11/1). Ancak ticari işletmelerin araçları, depoları, markası, üretilen ürünlerin lisansı gibi birçok unsur yer alabilir.¹ Tüm bu unsurlar, kendi özelliklerine göre devir edilmelidir. Örneğin taşınmazlar tapudan resmi şekilde devirle, markası varsa yazılı şekilde...

B- KAPSAMI

Ticari işletmenin devrinden söz edilmesi için, işletmeye dahil tüm aktif ve pasiflerin birlikte devredilmesi gerekir. Bunun anlamı şudur: Sadece borçlarınızı devretmek veya sadece alacaklarınızı devretmek mümkün değildir.

Ancak ticari işletmeye ait bazı unsurlar, devir dışı bırakılabilir. Burada önemli olan, devredilen unsurlarla, devralan kişinin ticari faaliyeti devam ettirebilmesidir.

Bu noktada iki sorun çıkmaktadır.

1. Mevcut kira sözleşmesinin akıbeti

Ticari faaliyet, kiralanan bir işyerinde gerçekleşiyorsa, ticari işletmenin devri, kira sözleşmesinin devri sonucunu doğuracak mı? Doktrinde bu konudaki baskın görüş ticari işletme devrinin kiracılık sıfatının devri sonucunu doğuracağı yönündedir

2. Rekabet Kurulu İzni

Piyasada hâkim durum yaratmaya veya mevcut hakim durumu güçlendirmeye yönelik teşebbüs ve devralmalar yasaklanmıştır. Bazı tür birleşme ve devralmalar için

ise (RG 12.8.1997/23087, RG 11.11.1997/ 23176, RG 23.3.1998/23298, RG 18.11.1998/23572) ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam Pazar paylarının piyasanın % 25'ini aşması veya bu oran aşılmaya bile toplam ciroların 25 milyon YTL'yi geçmesi durumunda) Rekabet kurulunun izni gerekmektedir .

C- DEVRİN SONUÇLARI

1. DEVRALANIN SORUMLULUĞU

Bir ticari işletmeyi devralmanın en önemli sonucu, ticari işletmenin tüm borçlarının devralana geçmesidir. Devralanın ticari işletmenin borçları hakkında yeterli bilgiye sahip olmaması veya devralan ile devreden arasında devralanın bazı borçlardan sorumlu olacağına ilişkin sözleşmeler borçlular açısından bağlayıcı değildir.

Devralanın borçlardan sorumluluğunun başlaması için: ticari işletmeyi devraldığını ilan ve ihbar etmesi gerekir. İlan ve ihbar şekle bağlı değildir.

2. DEVREDENİN SORUMLULUĞU

Devreden, ticari işletmenin borçlarından, kural olarak; devir tarihinden itibaren 2 YIL süre ile sorumludur.

2 yıllık sürenin başlangıcı, muaccel borçlar için ilan ve ihbar tarihidir. Müaccel olmamış, vadesi gelmemiş borçlar için ise, muacceliyet vade tarihidir.

3. DEVREDENİN TACİR SIFATININ SONA ERMESİ

Tacirin başkaca bir ticari işletmesi yoksa, ticari işletmenin devri ile tacir sıfatını kaybeder ve tacir olmanın getirdiği hak ve yükümlülüklerle tabi olmaz.

¹ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı 11. maddesi "(1) Ticarî işletme, esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir.

(2) Ticarî işletme ile esnaf işletmesi arasındaki sınır, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak kararnamede gösterilir.

(3) Ticarî işletme, içerdiği malvarlığı unsurlarının devri için zorunlu tasarruf işlemlerinin ayrı ayrı yapılmasına gerek olmaksızın bir bütün hâlinde devredilebilir ve diğer hukukî işlemlere konu olabilir. Aksi öngörülmemişse, devir sözleşmesinin duran malvarlığını, işletme değerini, kiracılık hakkını, ticaret unvanı ile diğer fikrî mülkiyet haklarını ve sürekli olarak işletmeye özgülünen malvarlığı unsurlarını içerdiği kabul olunur. Bu devir sözleşmesiyle ticarî işletmeyi bir bütün hâlinde konu alan diğer sözleşmeler yazılı olarak yapılır, ticaret siciline tescil ve ilân edilir."

Türk Ticaret Kanunu Tasarısı 11. maddesinin 3. fıkrasının gerekçesi "Üçüncü fıkra: Üçüncü fıkra, 6762 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında olduğu gibi, ticarî işletmenin, kendisine sürekli olarak tahsis edilmiş bulunan unsurları ile bir bütün oluşturan malvarlığı cephesini düzenlemektedir. Bu bütün, yerli ve yabancı öğretilerde Fransızca bir terimden esinlenerek ticaret fonu (Fond de commerce) diye adlandırılır. Fon ile kastedilen, işletmeye sürekli olarak özgülünen bulunan malvarlığı unsurlarından oluşan bütündür. Bu bütün devir, rehin, intifa, kira gibi işlemlere konu olabilir.

Nitekim, Borçlar Kanununun 179 uncu maddesi ticarî işletmenin devrini sadece borçlardan sorumlu olma yönünden düzenlemiş, bütünü yaratan unsurlarla uğraşmamıştır. Buna karşılık, 1447 sayılı Kanun bütünü rehnedilmesini ayrıntılı kurallara bağlamıştır. Tasarının 11 inci maddesinin üçüncü fıkrası, bir taraftan "bütün"ü vurgulamakta ve devir sözleşmesini yazılı şekle tâbi kılmakta, diğer taraftan da bütüne doğal olarak hangi malvarlığı unsurlarının dahil olduğunu göstermektedir. Böylece, 6762 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "sözleşme"nin ticarî işletmenin devrine ilişkin sözleşme olduğu Tasarının 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasında açıklığa kavuşturulmuş olmaktadır.

6762 sayılı Kanun gibi, Tasarının da devir sözleşmesine dahil saydığı malvarlığı unsurları, bir ticarî işletmeyi "bütün" bakımından, yani malvarlıksal yönden tanımlar. Bunların başında duran malvarlığı gelir. 6762 sayılı Kanun, duran malvarlığını, tartışmalara ve tereddütlere yol açan "tesisat" sözcüğü ile ifade etmişti. İkinci önemli unsur, işletmeye bağlı müşteri çevresini de kapsayan ve işletmenin, teker teker malvarlığı unsurlarının değerleri toplamını aşan değeri şeklinde anlaşılabilir işletme değeridir. Buna hukukumuzda peştemalîye ve bazen de good-will denilmektedir. Tasarı işletme değerinin yanında, parantez içinde ticaret ve ticaret hukuku tarihimize gelen ve kavramı çok iyi ifade eden peştemalîye sözcüğünü de kullanmıştır. Bütünün bir diğer vazgeçilmez önemde unsuru ticaret unvanıdır. Ticaret unvanı işlevi sebebiyle, fikrî mülkiyet haklarından ayrı olarak Tasarıda zikredilmiştir. Nihayet, "kiracılık hakkı" da işletme için malvarlıksal bir değer olarak önem taşıdığından bütün içinde yerini almıştır. Ancak "kiracılık hakkı"nın günümüzde önemini yitirdiğini, bir işletmenin bulunduğu adres ile tanınmasının dünyamızda sadece tarihsel bir anlam taşıdığına da unutmamak gerekir. Kiracılık hakkı bir işletmenin, meselâ, dondurmacının, ayakkabıcının, perûkçunun, şapkacının, şekerinin, ticaretini yaptığı mahal (adres) ile tanınması, ancak o mahalde de kiracı olması halinde, ticarî işletmenin devrinde kiracılık hakkının (kira sözleşmesinin) de devrini ve mal sahibinin buna bazı şartlarla onay vermesi zorunluluğunu ifade eder.

Bütünü tanımlayan bu malvarlığı unsurları, bütünün doğal parçalarıdır. Devir ile devralana geçerler. Devir sözleşmesinde bunlardan bazıları ismen veya hiçbirisi zikredilmemiş bile olsa bu bütünü tanımlayan unsurlar devir sözleşmesine dahil kabul olunur. Ancak, taraflar bu unsurlardan bazılarını devrin dışında tutabilirler. Aynı ilke 1447 sayılı Kanuna da hakim olduğu için ticarî işletmenin bir hukukî işleme bütün halinde konu olduğu hallerde de kıyas yoluyla uygulanır.

Üçüncü fıkrada yer alan "aksi öngörülmedikçe" ibaresi Tasarının 49 uncu maddesi ile çelişmemektedir. Anılan madde ticaret unvanının işletmeden ayrı olarak başkasına devredilemeyeceğini öngörmektedir. Ancak bu hüküm işletmesini devreden kişiyi ticaret unvanını devre zorlayacak şekilde yorumlanmaz. İşletme sahibi arzu ederse unvanını devir dışında tutabilir, hatta devir sözleşmesi olanak tanıyorsa veya rekabet yasağı hükmü yoksa kuracağı yeni bir işletmede de kullanabilir."

4. DEVREDENİN REKABET YASAĞINA TABİ OLMASI

Ticari işletmesini devreden tacirin, devrettiği kişi ile rekabet yaratacak davranışlardan kaçınması gerekir. Aksi takdirde MK 2'ye aykırı bu davranış rekabet yasağı doğurur.

5. DEVREDENİN AYIP VE ZAPTA KARŞI TEKEFFÜL YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Devreden ticari işletmenin devrinde, satım sözleşmesinden kaynaklanan ayıplara (BK 194) ve zapta (BK 189) karşı sorumlu tutulabilecektir (TTK 25/III).

D- BİR TİCARİ İŞLETMENİN DEVRİ DURUMUNDA KARŞILAŞILABİLECEK BAZI SORUNLAR

Ticari işletme devirleri her zaman ticari işletmeye iyi bir alıcının çıkması veya ticari işletmenin devrin karlı bir fırsat olması gibi nedenlerle gerçekleşmemektedir. Ticari işletmenin devirleri çoğu zaman, genel veya özel ekonomik krizler, borçlar nedeniyle iş kapasitesindeki düşüşler veya bazen de borçlulardan mal kaçırmak amacıyla yapılmaktadır. Aslında uygulamada yapılan ticari işletme devirlerinin önemli bölümünün nedeni borçlardır.

Tacirler ticari işletmelerini çoğu zaman muvazaalı olarak başka kişilere veya şirketlere satarak, kiralarak, bağışlayarak mevcut veya olası hacizlerin önüne geçmeyi, üretim ve ticari faaliyetlerine devredilen şirket üzerinden devam etmeyi amaçlamaktadırlar. Bu noktada da, iyi niyetli insanlar ve basiretli tacirler için getirilen hukuk kurallarının dolanılması söz konusu olmaktadır.

Ticari işletmenin devreden ile devralanı işletmenin borçlarından belli bir süre için beraberce sorumlu tutması ve devralanın devraldığı işletmenin borçlarının tamamından sorumlu tutulması, borçluların yapılan işlemi ticari işletmenin devrinden uzaklaştırma, alacaklılar açısından ise ticari işletme devri kapsamına sokma gayretini ortaya çıkarmıştır.

Burada devralan açısından önemli bir problem; devraldığı ticari işletmede devreden beyanından fazla borçlarla karşılaşmasıdır. Böyle bir durumda ticari işletmeyi devralan kişi, bilmediği borçları da ödemek zorunda kalacaktır. Bu nedenle ticari işletme devrinin yazılı şekilde yapılması ve her ne kadar devreden kanundan kaynaklanan tekeffül yükümlülükleri olsa da ayrıca işletmenin tüm borcunun beyan ettikleri ve tespit edilenlerden oluştuğuna dair bir sözleşme yapılması yararlıdır.

Diğer bir sakınca, devralınan ticari işletmedeki işçilerin maaş, kıdem ve ihbar tazminatlarına ilişkindir. İşK. 6. maddesi gereğince, aynı işyerinde çalışan işçinin bu işyerinin devri nedeniyle halinde iş sözleşmeleri otomatik olarak yeni işveren ile devam edecektir. İşyerinin devri halinde her iki işveren toplamında yapılan hizmet toplamı dikkate alınır. İş

K. 14/2 maddesi gereğince 1975 yılından sonra yapılan ticari işletme devirlerinde, devralan işverenden tüm hizmet sürelerinin toplamına göre kıdem tazminatı almaya hak kazanacak, yeni devralan işveren devreden işverene işçinin çalıştığı süreden kaynaklanan kıdem tazminatını rücu edebilecektir. Eski (devreden) işverenin sorumluluğu, işçinin yanında çalıştığı süre ve işçinin devir esnasındaki ücret düzeyiyle sınırlıdır.

Görüldüğü üzere, bir ticari işletmeyi devralırken, işletmenin tüm borçlarından sorumlu olunacağı hususu gözden kaçırılmamalı ve gerekli tüm yasal tedbirler alınmalıdır.

Alacaklılar açısından problemler; alacaklıların karşılaşılabilecekleri en önemli sorun kendisine güvenerek ticari ilişkiye girdikleri kişi veya şirketin, tanımadıkları üçüncü bir kişiye devredilmesi ile yeni bir borçluyu karşılaşmalarıdır.

Devreden ihbar ve ilan yükümlülüğünün sona ermesinden 2 yıl sonra, borçtan sorumluluğunun sona ermesi ile devredene kefil olan kişilerin kefaletlerinin kural olarak son bulması da alacaklılar açısından önemli bir sorundur.

Ancak alacaklılar açısından en önemli sorun ticari işletme devredilmesidir. Ticari işletmeyi devreden tacirin alacaklıları, alacaklarını tahsil amacıyla ticari işletmeye gittiklerinde, ticari işletmenin 3. bir kişiye satıldığını gerçeği ile karşılaşırlar. Bu durumda satış veya başkaca bir hukuki işlemle 3. kişinin elinde bulundurulmuş ticari işletmenin aslında BK 179 anlamında bir ticari işletme devrine konu olduğunu ve ticari işletmeyi devreden ile devralanın borçtan sorumlu olduğunu ispat süreci başlar.

Özellikle devreden kişinin borçlarının tahsili amacıyla ticari işletmeye gidildiğinde, ticari işletmenin 3. kişiye satış, kira veya başkaca bir hukuki işlemle devredilmiş olması alacağın tahsili aşamasında büyük sorun çıkarır. Böyle bir durumda tacirlerin borçlarının tahsilini engellemek amacıyla ticari işletmelerini satış veya başkaca işlemlerle 3. kişilere devrettikleri görülür. Bu noktada İcra iflas Kanununun 277 ve 284 maddeleri arasında düzenlenen tasarrufun iptali kurumu uygulama alanı bulacaktır. Özellikle İİK 280 maddesinin uygulanması söz konusu olacaktır. Özellikle İİK 281 gereğince getirilen ispat kolaylığı sayesinde bu zarar verme kasıtlı işlemler iptal edilebilecektir (İİK 281). Bu davaların devir tarihinden itibaren 5 yıl içinde açılması gerekmektedir (İİK 284). Bu konuda Yargıtay tarafından verilmiş birçok karar bulunmaktadır.

Ayrıca bu kötüniyetli, davranışların İİK 311 ve TCK 161 maddesinde düzenlenen taksirli ve hileli iflas suçları gereğince cezai boyutunun bulunduğu unutulmamalıdır.

Görüldüğü gibi ticari işletmenin devri, şekli şartlara bağlanmış, önemli hukuki ve cezai sorumluluklar doğurabilen bir hukuki işlemdir. Bu nedenle ticari işletme devri prosedürünün son derece dikkatli ve bilinçli yapılması gerekmektedir.

DEGRAPE

PERDE

Ailemize özel!

Dünyanın en iyi markalarını, EGIAD ailesinin beğenisine çok özel indirimlerle sunan Degrape, yeni Showroom'u Nergis ile hizmetinizde...

CASAMANCE
FINE FABRICS

ARTE®

REYNALDO®
For Elegant Living

Bernard®
Interior Textiles

CAMENGO
HOME TEXTILES

Oba
perdesan

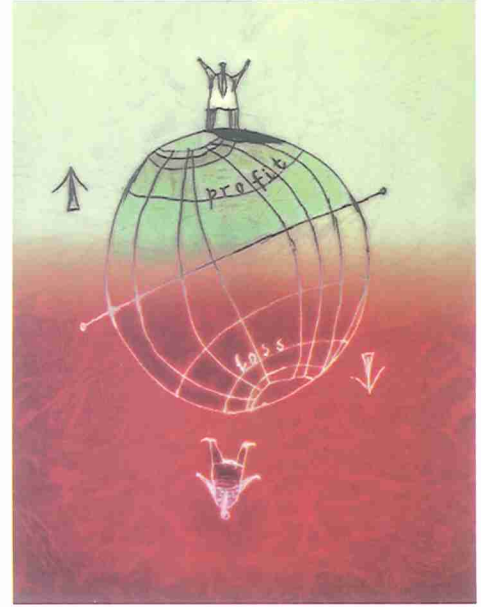
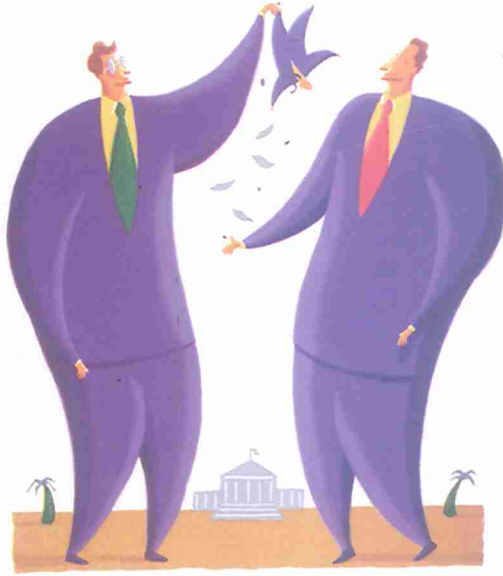
DESIGNERS GUILD

ev
dekor
INTERNATIONAL HOME TEXTILE

PERDELİK • MEKANİK SİSTEMLER • DÖŞEMELİK • DUVAR KÂĞIDI • SATIŞ SONRASI HİZMET
Degrape Astan Dekorasyon Tekstil, Mobilya, İthalat, İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Alsancak Showroom: Tel.&Faks. 0 232 464 34 79 - 80 • Nergis Showroom&Üretim: Tel. 0 232 323 37 69
Bostanlı Showroom: Tel.&Faks. 0 232 364 36 29 - 323 04 12

www.degrape.com • info@degrape.com

İflasın Ertelemesi Kurumu

İflasın ertelenmesi talebi, 4949 sayılı kanunu ile 17.7.2003 tarihinde yapılan değişiklikle İİK 179 maddesinde Türk Hukuk Tarihinde yerini aldı. Özellikle bozulan ve zorlaşan ekonomik şartlarda, ansızın gerçekleşen küresel mali krizler şirketlerimizin bir çoğunu malesefki iflas etme tehlikesiyle karşı karşıya bırakmaktadır. Şirketlerin iflas etmesi durumunda hem milli sermaye kaybı hem de alacaklıların haklarını kaybetmeleri, işçilerin işsiz kalmaları, devletin vergi kaybı gibi burada sayamacağımız bir çok mahsurun önlenmesi - amaçlanmıştır.

İflas ertelenmesi kurumu, sermaye şirketleri (anonim, limited, komandit) ve kooperatiflerde uygulanmaktadır.

A. İFLASIN ERTELENMESİNİN KOŞULLARI

İflas ertelenmesinin belli koşulları bulunmaktadır.

İlk koşulu talep koşuludur. Bu talep şirketin borca batık olduğunu ve bu sebeple iflasının talebini içerir. Kimler talepte bulunabilir. Anonim şirkette yönetim kurulu, limited şirketlerde müdürler, kooperatiflerde ise Y.K'nın bu konuda yetkili olduğu kabul edilmektedir. Ancak uygulamada iflasın ertelenmesi talebi avukatlar aracılığıyla mahkemeye yapılmaktadır. Avukatların şirket adına bu talepte bulunabilmesi için veka-

letnamelerinde iflasın ertelenmesini talep etme yönünde özel yetki bulunması şarttır. Erteleme talebinde bulunma zamanı, şirketin borca batıklık bildirimleriyle ve iflas talebiyle birlikte yapılır.

Borca batıklık: şirketin mevcudu ve alacaklarının borçlarını karşılanmaya yetmemesi halidir. Borca batıklık durumundan şüphelenilmesi halinde, bir ara bilanço ile veya son yıl hazırlanmış bilanço yada sonradan yapılacak tasfiye bilançosuyla bu husus netleştirilebilir. Bu bilanço şirketin gerçek malvarlığını ve gerçek borçlarını tespit eden bir malvarlığı bilançosu olmalıdır. Bu bilançoda normal bilançolardan farklı olarak, şirketin sermayesi ve ihtiyat akçeleri pasif hanesinde gösterilmez. Bilançonun aktifinde şirketin gerçek durumu, yani piyasa cari fiyatları esas alınır. Borca batıklık bildiriminin gerçekçi olması ve doğru bilgiler içermesi son derece önemlidir.

Mali durumun iyileşme ümidinin bulunması: İflas ertelenmesinin en önemli koşullarından biri erteleme ile şirketin mali durumunun iyileşebileceğine dair umut olmasıdır. Böylece büyük istihdam alanlarının korunması, iflasın hem iflas eden borçlu hem de alacaklılar açısından yarattığı ağır sonuçların bertaraf edilmesi ve şirketin ekonomiye yeniden kazandırılması amaçlanır.

İyileştirme: gerek borçlunun gerekse alacaklıların iflasa gitmeden iflastan daha olumlu bir sonuçla karşılaşmalıdır.

İyileştirme projesinin mahkemeye sunulması: iyileştirme projesi iflas ertelenmesinin en önemli belgelerinden biridir. İyileştirme projesi ciddi ve

İflas ertelenmesinin belli koşulları bulunmaktadır. İlk koşulu talep koşuludur. Bu talep şirketin borca batık olduğunu ve bu sebeple iflasının talebini içerir. Kimler talepte bulunabilir. Anonim şirkette yönetim kurulu, limited şirketlerde müdürler, kooperatiflerde ise Y.K'nın bu konuda yetkili olduğu kabul edilmektedir.

inandırıcı olmalı bilirkişiler tarafından denetlenmeye açık olmalıdır. Masrafların peşin ödemesi; ilk 181 md. 160 Md yaptığı atf gereğince masrafların peşin olarak ödemesi gerekmektedir.

Erteleme talebinde bulunacak şirketin fevkalade mühlet almamış olması gerekir.

B. İFLASIN ERTELENMESİNDE USUL;

Yetki ve görev: iflasın ertelenmesi talebinin şirket merkezindeki ticaret mahkemesi incelemekle görevli ve yetkilidir.

Başvuru ve genel giderler: iflas ertelemesi talebi için genellikle 10.000,-TL civarında iflas avansı, bilirkişiler için 1.000.- Er TL, ilan keşif vs masraflar için 1.000-2.000 . TL olarak ortalama 15.000.- TL mahkeme masrafı gitmektedir.

Dava hasımsız olarak açılmakta ve dosya üzerinden bilirkişi incelemesi yapılarak karar verilmektedir. Mahkeme iflasın ertelenmesine karar verirse, alacaklıların menfaatlerinin korunması bakımından ve 3. Kişilerin bilgilendirilmesi için kararın ilanı yargıtay kararlarına göre şarttır. İlan edilmeyen kararlar uygulamada yargıtay tarafından bozulmaktadır.

C. İFLAS ERTELEMESİ TALEBİ ÜZERİNE MAHKEMECE VERİLECEK KARARLAR

Kabul kararı: mahkeme tarafından iflas ertelemesi yönünde karar verilmesi durumunda ertelemenin süresi ilk yıla mahsus olarak 1 yıl ve sonraki taleplerde dahil olmak üzere toplam süre 5 yıldır. Erteleme kararı veren mahkemenin bir kayyım ataması önemli ve gereklidir. Kayyım şirketin işleyişini denetler, kayyımın raporun ileride verilecek erteleme kararlarına esas teşkil eder.

Mahkemenin kabul kararı üzerine gerek ilanla ve gerekse icra dosyaları aracılığıyla haberdar olan tüm alacaklılar, davaya müdahil olabilirler. Bu alacaklılar, bilirkişi raporlarına itiraz edebilirler ve kararları 10 günlük temyiz süresi içinde temyiz edebilirler.

Red kararı: mahkeme tarafından iflas ertelemesinin reddine karar verilirse (bilanço borca batık değilse, iyileştirme projesi gereği gibi düzenlenmiş ve iyileştirme ümidi içermiyorsa, bilirkişilerce yapılan denetimlerde iflas ertelemesinin koşullarının oluşmadığı sonucuna varıldıysa) dava reddedilerek şirketin iflasına karar verir. Red kararına karşı 10 gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

D. ERTELEME KARARININ ETKİLERİ:

Erteleme kararının **genel etkisi** şirket hakkındaki, şirketin mali olarak düzlüğe çıkması ve borçlarını ödeyebilmesi için fırsat tanınması ve neticede iflas etmeden kendini kurtarması için süre tanınarak, iflasının belli bir süre ertelenmesidir.

ERTELEME KARARININ ÖZEL ETKİLERİ;

İcra takiplerinin durması ve takip yasağı; iflasın ertelemesi kararının verilmesiyle başlamış icra takipleri durur ve yeni icra takipleri yapılamaz. Yine bu süre içinde ihtiyati haciz kararı verilemez.

Erteleme kararı verilmesinden önce icra takiplerinde muhafaza altına alınmış mallar borçluya mahkeme kararıyla iade edilir.

İflasın ertelenmesi müddetince, zamanaşımı ve hak düşürücü süreler işlemez.

Erteleme kararı üzerine kural olarak icra takibi yapılamaz,

E- ERTELEME KARARININ SONA ERMESİ: İFLAS ERTELEMESİ BİR SÜRECTİR İFLAS ERTELEMESİ TİCARET MAHKEMESİNİN KARARIYLA BAŞLAR. AŞAĞIDAKİ OLASILIKLARA GÖRE SONA ERER.

Şirket hakkında konkordato kararı verilmesi durumunda erteleme süreci sona erer.

Şirketin mali durumunun iyileşmesi, şirketin borca batık durumdan kurtularak, şirket aktifinin pasifinden fazla olması ve kara geçmesi durumunda mahkeme tarafından erteleme ortadan kaldırılabilir.

İyileşme ümidinin ortadan kalkması, erteleme süresi yada ek süreler içinde kayyım veya bilirkişilerin verdiği raporlarda iyileşmenin mümkün olmadığı sonucuna varılırsa iflasın ertelemesi ortadan kalkar.

Bu oyun farklı oynandı. Bu oyunun kazananı yok. Herkes aynı anda kaybetti. Herkesin varlığı eridi... Oyunun kuralı birileri kaybederken birilerinin kazanması değil midir? İşte herkesin merak ettiği ve hala cevaplanamayan soru bu... Peki bu oyundan kim galip çıktı? **Cevap: HIÇKİMSE...**

Bu kriz diğerlerinden farklı

Türkiye, 2009 ortalarında gelmesi beklenen ikinci dalgayı (*Hedge fon dalgası*) atlatabilse bile kronik sorunların çözümü zaman alacak... IMF ile anlaşma, cari açığın seyri, reel sektörün açık pozisyonunda olumlu gelişmelerin olması halinde Türkiye'nin kredi notunun düşme ihtimali az görünüyor...

Bir varmış bir yokmuş...Dünya ekonomisini olduğundan iki kat şişman gösteren ve sarhoş eden üzerine giydiği sentetikten yapılan elbisesi varmış... 1970'li yıllarda birkaç beden daha ince ama daha sağlıklı olan global ekonomi sentetik finans dünyasının ışılmalı ve gösterişli çarkının büyümesine kapılmış..Her geçen gün bu parlıtlı dünyanın esiri olmuş. ABD de başlayan bu rüya dünyanın diğer ülkelerine de hızla yayılmış... Bankalardan hükümetlere kadar herkes tatlı paranın esiri olmuş... Temeli bir reel ekonomiye dayanmayan suni bir dünya yaratılmış..Saat tam 12' yi gösterdiğinde ise ekonomi balkabağına dönüşüvermiş... Her şey suyüzüne çıktığında bunun aslında 10 yıldan bu yana yaşanan ve kimseye faydası olmayan bir rüya olduğu ortaya çıkmış...

Bu masal aslında global ekonomik krizin neden ortaya çıktığını özetliyor. Fakat biz özetlemeyelim. Bunu biraz daha açalım.. Independent'de yayımlanan makale krize yol açan etkenleri 20 ayrı başlık altında ele alıyor.

- 1. ÇİN:** Çin yuanı düşük tuttu, döviz rezervi artınca Batı'ya borç verdi. Bu nedenle faiz oranları düştü, emlak balonu büyüdü.
- 2. LİKİDİTE BALONU:** Batılı ekonomilere ucuz para aktı. 2000'lerin başında ticaret fazlaları arttı.
- 3. KÂR ARAYIŞLARI:** Düşük faiz ve bol para yatırımcıları riskli yani sentetik CDO dediğimiz varlıklara yöneltti. Talep, fiyatları baskı altına aldı. Sub-prime kredileri dönmedi, piyasa yıkıcı sonuç riskini keşfetti.

4. SUB-PRIME KREDİLER: Dünyada para arzı arttı, düşük gelirliler ödeyemeyecekleri borçların altına girdi. Krizin ana nedeni olarak gösterilen bu durum aslında buzdüğünün su üzerindeki parçasıydı.

5. BORÇLU SATIN ALMALAR: Ucuz para dünya genelinde borçlu satın almaları yaygınlaştırdı. Bankalar sahip oldukları mevduattan daha fazla borçlandı.

6. KURMAK VE DAĞITMAK: Yüksek getirili yatırım çılgınlığı bankaları mortgage alanında menkul kıymet varlıkları üretmeye ve bunları yatırımcıları satmaya yöneltti. Ancak bankalara güven çökünce kimse borcun nerede olduğunu bulamadı. Bu durum piyasalara müdahalelerin başlamasına neden oldu.

7. ALAN GREENSPAN: Greenspan piyasalar çöktükçe faiz indirimini kullanarak balonu iyice şişirdi. Şimdi piyasaların güvenini sağlayabilmek için çok daha büyük faiz indirimleri gerekiyor.

8. DEMOKRATLAR: Demokrat Başkan Bill Clinton, ticari ve yatırım bankacılığının ayrılmasını sağlayan Glass-Steagall yasasının iptaline onay verdi. Demokratlar Fannie Mae ve Freddie Mac'te reformu da engelledi.

9. CUMHURİYETÇİLER: Nobel ödüllü iktisatçı Joseph Stiglitz'in 3 trilyon dolarlık savaş olarak tanımladığı Bush'un Irak macerası ABD ekonomisini çökertti. Borçlar hızla arttı.

10. DÜZENLEYİCİLER: ABD, İngiltere ve İzlanda gibi ülkelerde finans sektöründeki aşırılıkları dizginlemekte başarısız sonuçlar alındı. Finans merkezleri arasındaki rekabet de buna eklendi ve düzenleyicilerin etkisi sınırlı kaldı.

11. KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARI: Düzenleyiciler karmaşık yatırımcılara verilen kredilerin kalitesi konusundaki kararları Standard & Poors ve Moody's gibi kuruluşlara bıraktılar. Ancak riskli kredilere yüksek notlar verildi. Bunları rating şirketleri bile anlayamadı!!

12. MALİ HİZMETLER DAİRESİ (FSA): İngiltere'nin finans sektöründeki ana düzenleyici kuruluşu şu anda bankalar arasındaki bütün ilişkilere müdahil oluyor. Ancak bunu yapmadığı için Northern Rock'ın batmasını engelleyememişti.

13. AÇGÖZLÜ BANKACILAR: Birçok bankacı kısa vadeli piyasa spekülasyonlarıyla milyonlarca dolar kazandı. İşlemcilerin yönetim kurullarındaki patronları onları kumar oynamalarına izin verdi.

14. TÜKETİCİLER: İşlemcileri, banka patronlarını ve denetleyicileri suçlamak kolay ancak kimse tüketicileri çok yüksek faizlerle ev almaya, Karayipler'de lüks tatil yapmaya ya da lüks ürünler almaya zorlamadı.

15. MARGARET THATCHER: Piyasa ekonomisinin ateşli savunucularından Thatcher, İngiltere'de mortgage piyasası üzerindeki sınırlamaları hafifletip, insanların ev sahibi olma tutkusunu körükledi.

16. SUBJEKTİF RİSK: Güçlü konumlarda bulunanların verdikleri yanlış kararlar sistematik risk tehlikesini daha da büyüttü.

17. GORDON BROWN: İngiltere tarihindeki en büyük emlak patlaması onun döneminde gerçekleşti. Ancak artan bütçe açığının da etkisiyle yanlış kararlar aldı. Tony Blair de bunları seyretti.

18. HESAPLAMA SİSTEMİ: Düzenli kâr-zarar hesabına dayalı muhasebe sisteminin şirketlere açıklık getirmesi amaçlanıyordu. Ancak bankaların çoğu varlığı için piyasa olmaması bankaları yoğun bir şekilde zarar yazmaya itti. Bu da onlara duyulan güveni azalttı.

19. BASEL II: Basel II banka sermayesi kuralları bankaların yeterli miktarda likiditeye sahip olmaları konusunda gerekli etkiyi yaratmadı. Northern Rock ve

Bradford & Bingley sermayeye ilişkin koşulları karşılamışlardı ancak bu tasarruf sahiplerinin paniğini önlemeye yetmedi.

20. EMLAK KOMİSYONCULARI: Onlar sadece işlerini yapıyordu. Ev sattılar ve kimse onları sevmeyi.

GLOBAL KRİZ TÜRKİYE'Yİ NASIL ETKİLER?

Dünyanın en büyük devletlerinin şimdiye kadar 3 trilyon dolara yakın finansal desteğine karşın global kriz dev yatırım bankalarını, ticari bankaları şimdi de GM gibi devletleri yutmaya başladı. Görünen o ki bunlar sadece buzdüğünün yüzeyi. Asıl kriz 2009'un ortalarında başlayacak. Bu krizin adı hedge fund krizi olarak tarihe geçecek. Dünyanın en sivri dilli ekonomisti Mr. Roubini'nin dediği gibi "show must go on"....ama nasıl? İnsanoğlu bugüne kadar uzaya nasıl çıkılacağını kanseri nası yeneceğini keşfetmeyi bildi.. ama bu kızıdan nasıl çıkılacağını gerçekten kimse bilmiyor. Dünyada tüm fiyatlar dip yaptı. Buna rağmen tüketim cınlanamıyor. Kimse tüketmeyince stoklar üstte konulduğunda Everest ile yarışır hale geldi. Hepsinden önemlisi kapitalizm ökmeye marsizt ekonomi puan toplamaya başladı. Fakat eski bildiğimi marsizm elbette değil.. yuşuşak hali..kimseye bir faysası olmayacak düzen kuruluyor. Borsalar ortadan mı kalkacak? Vadeli işlemler yok mu olacak? Yatırım bankacılığı tarihe gömülürken halka arzları kim yapacak? Sermaye tabana nasıl yayılacak? Bunların olmasın için kapitalist düznee ihtiyaç var. Ama suçlu..bir süre odasından dışarı çıkmayacak..bir süre sonra ortalık durduktan sonra yine eski düzen devam edecek..belki 30 yıl sonra yine bir patlama olacak...

Şimdi de Citigroup ve Bank of America'ya el konulacağı söylentileri, zaten keyifsiz olan piyasalara bir darbe daha vurmaya başladı. İşsizlik maaşı alanların sayısının rekor seviyeye yükselmesi ise resesyonun daha da derinleşeceği-endişelerini destekledi. Dünyadaki merkez bankaları faiz düşürme yarışına girdi ancak bu da yetmiyor. Fabrikalar bir bir kapanıyor. Sosyal patlamadan endişe ediliyor.

TÜRKİYE BAŞARABİLECEK Mİ?

Peki Türkiye bu krizden ne kadar etkilenecek? En çok hangi sektörler zarar görecektir? Büyümede, yatırımlarda, ihracatta, cari açıda neler olacak? Kriz bizi teğet geçmedi.. tam ortasından vurdu..Ancak etkileri henüz yüzeye çıkmadı.. Bunda da krizlere alışık olan bir ekonomimiz etkili oluyor.

Merkez Bankası Reel Kesim Güven Endeksi, eylülde bir önceki aya göre 9.3 puan azalarak 85.2 değerine indi. İktisadi Yönelim Anketi sonuçlarına göre, sanayi dalındaki genel gidişat konusunda "kötümserlik devam ediyor. Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacmi eğilimi ve toplam sipariş miktarı, ihracat siparişleri ve iç piyasa siparişlerindeki eğilim

azalış yönünde devam etti. Doğrudan yabancı sermaye girişinde dramatik olmamakla birlikte düşüş var. Daha da önemlisi, mevcut bazı yatırımcılarda gitme isteğinin belirmesi. Otomotivde bir önemli yatırımın Romanya'ya gidebileceği konuşuluyor. Gayrimenkulde 1 milyar dolarlık yatırım beklemeye alındı. Bazı projeler ertelendi, yavaşlatıldı. Bankaların karları geçen yıla göre ortalama % 25 seviyelerinde azaldı. Sorunlu kredilerin oranı giderek artıyor.

BÜYÜME YAVAŞLIYOR

Global kriz, Türkiye ekonomisini özellikle ihracat ve dış kaynak temini üzerinden etkileyecek gibi görünüyor.

Her iki etki de sonuçta büyümeyi baskılayacak. İhracat, Türkiye ekonomisinin büyümesi ve cari açık finansmanı açısından çok önemli. Cari

Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği (GYODER) Başkanı Bekir Cumurcu'ya göre gayrimenkul sektöründe yeni bir canlanma en erken 2010'da olabilir. Gayrimenkulde yabancıya konut satışında da bir yavaşlama bekleniyor. Cumurcu, "Sadece yabancı yatırımlarda azalma değil, yerli yatırımlarda da düşüş bekliyoruz.

Gayrimenkul, krizlere en erken giren ve krizlerden en geç çıkan sektördür. Derhal reaksiyon verir ve durgunluklar bittiğinde de güven oluşması zaman alır"

açığı en fazla besleyen dış ticaret açığının tırmanması, krize çok yüksek ve artan bir cari açıkla yakalanan Türkiye ekonomisinin zorluklarını artırabilir. İhracatın 2009 yılı sonunda rekor seviyede düşmesi bekleniyor. Gerek bankalar gerekse hükümet dış kaynak bulmakta zorlanacak görünüyor. Hem cari açığı çevirmek zorlaşacak hem de ekonomik faaliyetleri canlandıracak kredi kapıları kapandığından büyüme frenlenecek. Global talepteki yavaşlama ve dünya ekonomisinde devam eden yavaşlama petrol fiyatlarını frenliyor. İç talep zayıflığı da dikkate alındığında enflasyonist baskının azalacağı öngörülebilir.

MADALYONUN ÖBÜR YÜZÜ

2001 krizinin temel nedeni Türk bankacılık sektöründeki sorunlardı. Şimdi bankacılık sektörü iyi durumda. Mortgage piyasası çok dar. Batık kredi oranları düşük. Bankaların sermaye yeterlilik oranları yasal sınırların üstünde. Denetim daha sıkı. Türkiye'de banka alan yabancı bankalarda sorunlar var, ancak Türkiye'deki birimlerinde problem gözüküyor. Bütçe dengeleri de iyi. 2001 öncesinin kara deliğe dönüşmüş büyük açıkları yok. Bütçe dengesinde, faiz dışı fazlada, faiz giderlerinde hedefin üstünde bir performans var. Kamu kesimi dış borçlarının düşüklüğü de önemli bir avantaj.

SEKTÖRLER NASIL ETKİLENİR?

İNŞAAT

Emlak, gayrimenkul, inşaat son yılların en hızlı büyü-

yen sektörlerinden biriydi. Demir, çimento, cam gibi bağlı sektörleri harekete geçirdi. İnşaat son beş yıldır tam anlamıyla ekonomik büyümenin lokomotifi oldu. Gayrimenkul 2005'te altın çağını yaşadı, yüzde 19.7'yle büyüme rekoru kırdı. Satılan konut sayısı 1 milyon 362 bin, yapı ruhsatı alan konut sayısı 511 bin oldu. Yapı ruhsatı alan daire sayısı önceki yıla göre yüzde 55 arttı. İnşaat, yavaşlama sinyali veriyor. 2007 ilk çeyrekte yüzde 16.5, 2'nci çeyrekte yüzde 15.7; 3'üncü çeyrekte yüzde 5.4 büyüdü. Yıllık büyüme yüzde 5.0'te kaldı. Emlak satışı, 2006'ya göre ancak yüzde 0.46 arttı.

İkinci el konut piyasasında sadece gerçek satıcıların kalmasına karşın çok fazla satılık konut var. Yeni yapılan konutlarda da fiyatlar yüksek seviyede takılıp kaldı. Müteahhitler ödemelerini yapmak için paraya sıkışsalar bile ilan ettikleri liste fiyatlarının altına inemiyor. Bu nedenle yeni konut arzında da çok büyük stok oluştu. İkinci el konutlarda gerçek satıcılar fiyatları düşürdü. Müteahhitler, yeni yapılan sitelerde talebi tetiklemek için fiyat kıramıyor. Üstelik malzeme fiyatlarına önemli miktarda zam gelmiş olmasına karşın, zam da yapmıyor.

Tam anlamıyla alıcı piyasası oluştu. Ancak ev fiyatları ve konut kredisi faizleri hala yüksek seviyede olduğu için alıcılar alıma geçmekte nazlanıyor. Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği (GYODER) Başkanı Bekir Cumurcu'ya göre gayrimenkul sektöründe yeni bir canlanma en erken 2010'da olabilir. Gayrimenkulde yabancıya konut satışında da bir yavaşlama bekleniyor.

Cumurcu, "Sadece yabancı yatırımlarda azalma değil, yerli yatırımlarda da düşüş bekliyoruz. Gayrimenkul, krizlere en erken giren ve krizlerden en geç çıkan sektördür. Derhal reaksiyon verir ve durgunluklar bittiğinde de güven oluşması zaman alır" diyor. Türkiye'de Mortgage kredi kullanıcı sayısı

AB pazarı şimdiden etkilendi. Türkiye'nin AB pazarına ihracat artışı 7 aydır, geneldeki artışın altında. TÜİK verilerine göre, ocak-temmuz döneminde ihracatta ortalama artış % 39. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ağustos ayı ihracat artış oranını yüzde 27.6 olarak açıkladı. Dolayısıyla, ağustosta, yılın yedi ayındaki ortalama oranın altında bir artış olduğu görülüyor.

70 milyonluk nüfus içinde 500 bin civarında. Pazarının büyüklüğü 30 milyar dolar. Kredi dönüşünde sorun olabilir ama bunlar hiçbir bankayı zora sokacak ölçekte değil. Bankaların gayrimenkul sektörüne ayırdıkları kaynaklar sınırlı düzeyde.

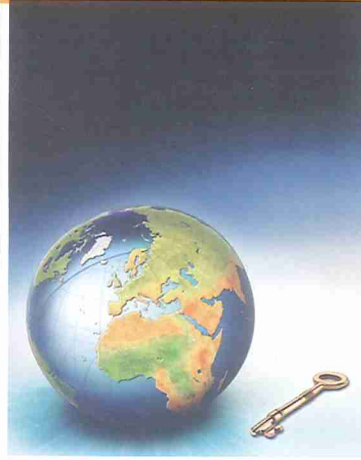
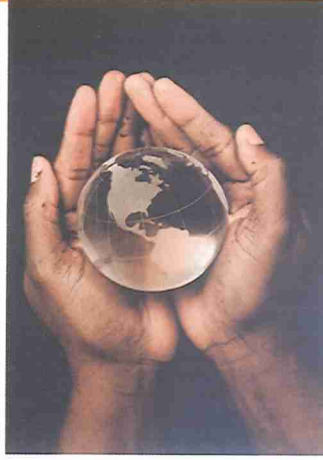
Tek risk mevcutlar kredi teminatı durumundaki konutların fiyatlarındaki aşınma. (Türkiye'deki konut kredilerinin önemli bir kısmında toplam satın alma değerinin yüzde 70-75'i kredilendirildi. Ancak konutun tamamı teminat alındı. Böylece yüzde 25 - 30 oranında bir ihtiyat marjı oluştu. Ancak konut fiyat-

azın çok söylediği..

QKRLRM'IM

Minimal Yapı Turizm Proje Ticaret Ltd. Şti.
Atatürk Caddesi No: 158/6 Pasaport 35210 İzmir
Tel: +90 (232) 441 44 81 info@minimallyapi.com

larındaki düşüş, bu marjı tüketir, daha da aşağı inerse, krediler açısından bir teminat aşınması olacak. Şimdilik bu noktaya gelindiğini söylemek zor.)

DIŞ TİCARET ALARM VERİYOR

Türkiye'nin AB'ye yönelik ihracatında, bölge ekonomisinin yavaşlamasından kaynaklanan sorunlar belirmeye başladı. Ağustosta Almanya, İngiltere, İtalya, İspanya gibi başlıca AB ülkelerine yapılan ihracatta geçen yıla göre önemli düşüşler yaşandı. Toplam AB'ye ihracat da yüzde 0.9'luk artışla yerinde saydı.

Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Kürşad Tüzmen, komşulara ihracatı artırarak AB'ye ihracattaki kayıpları telafi etmeye çalıştıklarını belirtiyor. Tüzmen,

AB'de büyüme hızı 2008'de 1 olacak. 2009'da 0.9 olarak bekleniyor En büyük dış ticaret partnerimiz Almanya'da küçülme bekleniyor.

"Yıllardır ihracatımızda AB'nin payı, yüzde 56-57 seviyesindeydi. Bu yıl ilk yarıda yüzde 50'lere düştü. Komşu ve çevre ülkelerin payı 2002'de yüzde 25 iken, bu yıl ilk yarıda yüzde 41.3'e yükseldi" diyor. Bu önemli bir gelişme ancak AB'ye ihracatta bu konjonktürde yaşanan kayıpları komşulara ihracatı artırarak yerine koymak kolay olmayabilir. Küresel krizin Türkiye'nin ihracatına etkisi ile ilgili hemen herkesin ittifak ettiği tespitler şöyle: Batı ekonomilerinde büyüme yavaşlayacak. AB'de büyüme hızı 2008'de 1 olacak. 2009'da 0.9 olarak bekleniyor En büyük dış ticaret partnerimiz Almanya'da küçülme bekleniyor. (Avrupa ekonomileri genelinde yavaşlama öngörülürken Almanya ve İspanya için küçülme tahmini var.) ABD ile dış ticaret hacmi pek büyük değil. Ancak toplam ihracatı yüzde 50'den fazlasının gerçekleştiği AB ülkelerinde büyümenin yavaşlaması bu bölgede ithalat talebini düşürecek. AB pazarı şimdiden etkilendi. Türkiye'nin AB pazarına ihracat artışı 7 aydır, geneldeki artışın altında. TÜİK verilerine göre, ocak-temmuz döneminde ihracatta ortalama artış yüzde 39. Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) ağustos ayı ihracat artış oranını yüzde 27.6 olarak açıkladı. Dolayısıyla, ağustosta, yılın yedi ayındaki ortalama oranın altında bir artış olduğu görülüyor. Bu gerilemede en büyük etken, taşıt araçları ihracatındaki yavaşlama oldu. Türkiye'nin başlıca ihracat pazarındaki sıkıntının ihracata yansımaları sipariş vadeleri dolayısıyla birkaç ay gecikmeli göreceğiz. Siparişler genellikle vadeli olduğu için eğer bir azalma olarsa bunu önümüzdeki yılın başından itibaren daha net izlemek mümkün olacak.

EKONOMİK GÖSTERGELERDE NELER OLACAK?

Gerek ekonomistler gerekse yatırım bankacıları 2009'da ekonominin yüzde 1,5 küçülmesini belediklerini, şu ana kadar büyüme tahminlerini yüzde 1-2 olarak açıklayan kurumların da maalesef büyüme beklentilerini yavaş yavaş aşağıya çekmek zorunda kalacaklarını belirtiyor. Merkez Bankası'nın faiz indirimlerine devam edeceğini 2009 yılı sonunda politika faizlerinin yüzde 13,5'e inmesini belediklerini ifade ediyorlar.

REEL SEKTÖRÜN AÇIK POZİSYONU ARTIYOR

Türkiye ekonomisinin zayıf karnı olarak döviz borcu yüksek şirketleri gösteren yatırım bankacıları 2009 yılında bankaların ve şirketlerin borçlarını çevirme oranının yüzde 80 düzeyinde olacağına dikkat çekiyorlar. 2009 yılı baz senaryolarında cari açığın 20 milyar dolara düşmesini öngören bankacılar 2009 yılında IMF'den 8 milyar dolar gelmesini bekliyorlar.

2009'DA TÜRKİYE'Yİ RESESYON MU BEKLİYOR?

Dünyadaki ekonomik krizi önceden görmesiyle popüler olan Roubini, 2009'da ekonomik durgunluğun gözleneceğini ve küresel çapta ağır bir resesyona bekliyor. ABD'de mali kurumlara daha hızlı ve daha aktif şekilde sermaye aktarılması gerektiğini ifade eden Nouriel Roubini, halen sıkıntılı ve batmış konumdaki konut sahibi ailelerin borç yükünü azaltmaya yönelik bir plana ihtiyaç olduğunu kaydediyor.

Her şeye rağmen yeni bir Büyük Buhran'ın görülmeceğini öngören Roubini, yaşananların kapitalizmin piyasa ekonomilerinin sonu anlamına gelmediğini ancak tüm bunların piyasalarda önemli kusurlar olduğunu, piyasaların kendilerini ve birbirlerini iyi denetleyemedikleri izlenimi uyandırdığını belirtiyor.

TÜRKİYE MALİ KRİZİN EŞİĞİNDE Mİ?

Bir diğer tehlikenin gelişmekte olan piyasalarda gözlenen ekonomik koşullar olduğunu söyleyen Roubini "Potansiyel bir mali krizin eşikinde olan 12 ülke var. Avrupa'da Litvanya, Estonya, Letonya, Macaristan, Bulgaristan, Romanya, Türkiye, Ukrayna. Asya'da Pakistan, Endonezya, Güney Kore. Latin Amerika'da Arjantin ve Venezüella. Bu ülkelerden bazıları sıkıntı yaşayabilir ve bunun gelişmekte olan diğer piyasalara yönelik bulaşıcı etkisi olabilir" diyor. Roubini, kaybın emlak kredilerinden ticari kredilere, kredi kartlarına, otomotiv kredilerine yayılma tehlikesinin söz konusu olduğunu ifade ediyor.

*“dili olan
konuşuyor!”*

• İngilizce • İspanyolca • Rusca • Almanca • Japonca • Çince • İtalyanca •

**European
Institute**

ULUSLARARASI DİL EĞİTİM MERKEZİ

Cumhuriyet Bulvarı No: 86 K:4
Karaşahan İş Merkezi Pasaport - İzmir
Tel: 0.232. 445 53 53 - 445 53 48
www.europeaninstitutes.com
info@europeaninstitutes.com

Yaklaşık olarak M.Ö.4000 yılları dolaylarında Türkler tarafından bir çekim hayvanı olarak arabalara koşulan at, askeri amaçlarla savaş sınıfı oluşmasına sonuç olarak ta Asya'nın ve öteki kıtaların tarihi ve siyasal yaşamının oluşum ve değişiminde etkinlik kazanmıştır.

TÜRKLERİN ATA SPORU

Atçılık-Binicilik

Günümüzde de olduğu gibi, ulusal ve Türk Tarihinin her döneminde "At Murattır" sözcüklerine bağlı kalınarak, her Türk ata karşı sevgi, güven, ilgi duymuş ve onu kendisinden bir parça kabul etmiş, ona kutsallık tanımış, saygınlık kazandırmış, sanatında, edebiyatında, müziğinde eşsiz bir yer vermiştir.

Türkler için at, mukaddes ve vazgeçilmez bir unsurdur. At sırtında doğar, at sırtında büyür, at sırtında savaşır, at sırtında ölürlerdi. At sütü kımız Türklerin yegâne içkisi idi.

Nazmi Sevgen, "Türklerde at ve atçılık" adlı kitabında 1937 yılında Ankara da toplanan tarih kurultayında Avusturya'lı tarih bilimcisi Hoopers atın ilk evcilleştirme hareketinin İç Asya da Türkler tarafından yapıldığını, Macar tarihçisi Allfoldin de bu konudaki ilklerin Altay Türklerine ait olduğunu öne sürmüştür. Alman tarih bilimcisi Portriatz ise "Eski çağlarda at" adlı eserinde atın M.Ö.6000 dolaylarında Türkler tarafından evcilleştirildiğini iddia etmiş ve iddiası için bazı bulguları kesin kanıt göstermiştir.

Yaklaşık olarak M.Ö.4000 yılları dolaylarında Türkler tarafından bir çekim hayvanı olarak arabalara koşulan at, askeri amaçlarla

savaş sınıfı oluşmasına sonuç olarak ta Asya'nın ve öteki kıtaların tarihi ve siyasal yaşamının oluşum ve değişiminde etkinlik kazanmıştır. Türkler onunla uzaklıkları enmişler, derisinden giysi ve ayakkabı yapmışlar, lezzetli buldukları tayının etini yemişler, kısırakların sütünden mayalanma ile sağlanan "Kımız" adı verilen ve keyiflendirici içkiyi yapmışlardır. Ayrıca yele ve kuyruklarını da değerlendirmişlerdir. Kemiğinden kaymak için araç, kıllarından ağ ve gözleri güneş ışığından koruyan bir tür gözlük örmüşlerdir.

Eski Türklerde at kültürü ile ilgili çeşitli bulgular bir belge olarak, bu gün çeşitli ülkelerin müzelerine değer katmaktadır. Yenisey yörelerinde eski Türkler tarafından, kayalar üzerine yapılmış at resimleri ve çok eski dönemlere ait Türk mezarından çıkan eşyaların üzerinde süsleme sanatı olarak at figürleri kullanıldığı görülmektedir. Eski Türk destanlarında ve efsanelerinde at baş tacıdır, ayrı bir yeri vardır. Oğuz destanı atla başlar. Dede Korkut'ta, Bamsı Beyrek öyküsünde atla kardeşleşmiştir. Eski Türklerin ilkel atları yakalayabilmek için türlü yöntemler kullandıkları, kitabelerde yazılıdır. Karluk han buzullar içinden ünlü bir atı alıp çıkardığı için ad almıştır. Eski Türklerdeki "Türk atsız,kuş kanatsız" sözü çok şey anlatır.

Tüm tarihi kaynaklar, atın vatanı olarak orta Asya bölgesini göstermektedir. Kırgız stepleri ile Gobi havlisinin atın vatanı olduğu konusunda görüş ve kanıt birliği vardır. Eski Türklerin "Yılkı" adını verdikleri at sürülerinin, ırk ve evcilleştirilmeleri ile ilgili bilgiler çok geniştir. Atsız Türkler sosyal yaşamda hor görülürdü, fakirlik nedeni ile ata sahip olamayanlar çalmak zorunda idi. Eski Türkler sadece at çalmayı olağan saymışlardır. Zira bu bir beceri olarak kabul ediliyor ve atını çaldıran kişi için bu hareket onur kırıcı olarak değerlendiriliyordu bu nedenle kabileler arasında sık sık çatışma çıkıyordu. Çalınan atları belirlemek amacıyla atları özel damgalama yöntemleri uygulanıyordu. Damga yerine bazı kabileler atın kulaklarına özel işaretler işlemeyi yeğlerlerdi. Kabile sembollerini olarak benimsenen biçimler mezar taşlarında da görülmektedir.

Eski Türklerde at yarışları ile eş seçiminde de kullanılıyordu. Bu yarışlar iki türlü oluyordu birisinde atlı kızlar bir grup halinde yarışa başlıyorlar ve arkalarından atlarını grup halinde koşturan erkekler içlerinden birini yakalayıp atlarının terkilerine alıyorlardı. Daha sonra eş olarak seçtikleri bu kızlarla evleniyorlardı. Diğer türlü ise eğer kızın isteyeni çok olursa yarışa kız tek başına başlıyor,daha sonra ardından atlarını koşturan erkek grubundan kim kızı yakalarsa o evlenme hakkını elde ediyordu.

Eski Türklerde görülen atla bütünleşme", Osmanlı Türklerinde de sürmüştür. At Osmanlı Türklerinde onur, saygı ve sevgi unsuru olarak kabul edilen bir yoldaş olmuştur. Bunlarla başarıdan başarıya koşmuşlar; üç kıta üzerinde egemenliklerini sürdürmüşlerdir.

Anadolu Selçuklularında 100 bin süvariden oluşan bir ordu bulunuyordu. Osmanlı İmparatorluğunda ise, 16.yüzyılda bu sayı 250 bine yaklaştı. Edirne, Filike. Selânik. Amasya, Yozgat, Merzifon, Eskişehir (çifteler çiftiği), Malatya (Sultan suyu), Veziriye, Adana (Cukurova)'daki hayvan ocaklarında, at yetiştiricilik düzeltilmesi için sürekli çalışmalar yapılıyordu. Ancak, Osmanlı İmparatorluğunun gerileme ve özellikle çöküş döneminde at yetiştiriciliği ve ırk düzenlenme çalışmaları önemini tamamen yitirmiş, sürekli savaşlar nedeniyle ülke atçılığı adeta çökmüştür.

Yaşama sevincini, atıyla paylaşan, onunla mutlu olan ve hattâ onunla birlikte gömülen at, Türk'ün kalbinde, ağıtlarında, edebiyatında, türkülerinde, atasözlerinde benzersiz bir yer almıştır. Osmanlıların genişleme döneminde, Giritlilerin bir sözü çok yaygındı: "Adaya önce Türk'ün atı, sonra kendisi ayak basacak." Gerçekten de öyle olmuştur. Aşık Paşa tarihinde, Osmanlı Padişahlarından Orhan Beyin, atlarını nalbanda kendisinin götürdüğü anlatılır. Bu hareket, Türklerde, en büyüğünden en küçüğüne kadar, ata gösterilen ilgi ve sevgiyi yansıtır. Öyle ki, at sahiplerinden atlar için vergi alınmazdı. Emrullah Efendi "Memalik-i şahane"de, at vergisi asla vaz'edilmediği cihetle, bizde at vergisinden bahse mahal yoktur demektedir. Osmanlı Türk illerinde atlar, görevlerine göre şöyle adlandırılırdı: önemli haber götüren süvarilerin bindikleri dayanıklı "İlgar atı", posta süvarilerinin bindiği "Menzil atı", akıncı ve süvarilerin bindikleri "Cenk atı", yarışlara katılanlara "Koşu atı", süvarilerin yedeklerinde bulundurdıkları "Yedek atı", yük taşıyan "Semer atı", damızlık olarak yararlanılan "Aşı atı", törenlerde komutan ve subayların bindikleri "Alay atı", arabalar koşulanlara "Araba atı" ve avlarda kullanılanlara "Av atı." Osmanlılarda, eğer, murassa ve sorguçlu başlıklar, altın ve gümüş üzengiler, gemler, at koşum takımları, saray arabalarının koşum takımları birer sanat eseri idi.

Sultan Abdülaziz dönemi sonrasında ülkedeki at kalitesi değerini gittikçe yitirirken, tersine olarak at yarışları da daha düzenlilik kazanmıştır. Ancak, ilk düzenli at yarışları 19ncü yüzyılın son yıllarında belirlenmiştir. Sultan Abdülaziz döneminde Kağıthane'de, "Kağıthane Yarışları" adı altında bir süre at yarışları düzenlenmiştir. Bunlar bir tür ilkel yarışçılık düzenlemeleri olmuştur. Zira pist gelişigüzel düzenlenmiş bir güzergah biçimindedir. Sonraki yıllarda ünlü mirasçılardan Veli efendizade, bugün Veli efendi Tesislerinin bulunduğu yerde, birkaç arkadaşı ile birlikte sistemli olarak düz bir toprak üzerinde at yarışları yaptıkları görülür. Bu yarışlara ilgi duyanların sayısı 15-20 kadardı. Öte yandan yine aynı yıllarda Manisa'da Bekir Ağa'nın bireysel çabalarıyla, düzensiz bazı yarışlar yapılmıştır.

Kaynak
Doğan Yıldız Türk spor tarihi İstanbul-1979

Türkiye Binicilik Federasyonu Başkanı
Armağan ÖZGÖRKEY

İzmirli Başkanla Federasyon Şaha Kalktı

Türkiye Binicilik Federasyonu Başkanı Armağan Özgörkey, aslında biniciliğe aileden gelen bir gönül bağıyla bağlı. Babası Nevzat Özgörkey, İzmir Atlı Spor Kulübü'nün kurucularından. Abisi Cemal Özgörkey ise uzun yıllar bu kulübe başkanlık eden birisi... İzmirli başkan Türkiye Binicilik Federasyonu'nda iki dönemdir görevini yürütüyor. 2004-2008 yıllarında her alanda altyapısını yeniledikleri federasyonda onun deyimi ile yeni bir piramit oluşturuyorlar. Dünya ile bütünleşmiş bir federasyon yapısına kavuştuklarını anlatan Özgörkey, önümüzdeki 4 yılı ise yayılma, bilinçlenme ve sporda başarı dönemi olarak görüyor. Özgörkey, geçtiğimiz 4 yıllık süreçte Türkiye'ye ilkleri yaşatma keyfini yakaladıklarını da söylüyor. YARIN Dergisi'ni Antalya'daki Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Atlı Spor Merkezi'nde ağırlayan Arma-

ğan Özgörkey, Antalya'nın bu konuda önemli bir model olduğunu ve bu modeli Türkiye geneline yaymayı ilke edindiklerini belirtiyor.

"Binicilik zengin sporudur" ön yargısını kırmayı amaçladıklarını vurgulayan Özgörkey, Federasyon olarak kulüplerdeki "Üye olmayan giremez" yapılanmasını kırmayı ve en önemlisi bu alanda eğitmen yetiştirecek bir Okul açmayı hedeflediklerini anlatıyor.

Geçtiğimiz yıllarda binicilikte önemli bir yere sahip olan İzmir'in eski günlerine kavuşmasını arzu ettiğini ama bu konuda şehrin her alanda olduğu gibi geriye gittiğine dikkat çeken Türkiye Binicilik Federasyonu Başkanı ve aynı zamanda Özgörkey Holding'in Yönetim Kurulu Başkanı Armağan Özgörkey ile Federasyon'un özerkleşme sonrasında değişimi, 2012 yılına kadar yürüteceği başkanlık sürecindeki hedefleri ve binicilik penceresinden bakarak İzmir üzerine konuştuk.

EGİAD: Herşey babanızın size 13 yaşındayken Midilli diye bilinen Pony tipi at alması ile başlıyor. Bir dönem ara vermenize rağmen 30'lu yaşlarınızda tekrardan bu spora devam kararı alıyorsunuz. Bu serüveni sizin ağızınızdan dinleyebilir miyiz?

Armağan ÖZGÖRKEY: Bugün baktığımda biniciliğe çok geç başladığımı görüyorum. Çocuklara baktığımızda Pony tipi atlarla 6 yaşından itibaren ata biniyorlar. Birincisi gerçekten korkuyordum. Saint Joseph'de okudum ve voleybol oynadık. Okul takımında oynadım. Babam atlara çok düşküdü ve bizim de binmemizi istedi. Kendiliğinden bir sevgi oluştu. Midilli alındığında 13 yaşında idim. 14 yaşında 4 arkadaş bize antrenör

tutuldu. Başladığım ilk senesinden kendi yaş grubumda Türkiye Şampiyonu oldum. 18 yaşına kadar at bindim ama sonrasında üniversite süreci başladı. Atlanta'da binicilik yaygın değildi. Üniversiteden döndükten sonra da uzun bir ara oldu. Çünkü iş hayatı devreye girdi. Eğitimimin bir bölümünde burs aldım.

Voleybol antrenörü olduğum için başka bir spor yapmaya vaktim yoktu. Abim Cemal Özgörkey'in İzmir Atlı Spor Kulübü'nün başkanı olması ile tekrar ilgilendim. 30'lu yaşlardaydım. İstanbul'a yerleştikten sonra tekrardan bu spora başladım. Son 5-6 yıldır aktif olarak ilgileniyorum. İş hayatında çok profesyonel bir süreç yaşadım. Ama artık yönetim kurullarında görev sürecimiz

olduğu için, yani dükkan açıp kapamadığımız için, biraz daha bu alana ağırlık verdim. 4 sene İstanbul İl Temsilciliği yaptım. O günün şartlarında Türkiye Binicilik Federasyonu'nun şartları son derece kısıtlı idi. Bu imkanlar spora yansımıyordu. Biz ise özellikle sponsorluk felsefesini geliştirdik.

EGİAD: İşin temelinden yetişme özelliğine sahipsiniz...

Armağan ÖZGÖRKEY: İşin mutfağından gelme diyebiliriz. Bütün aktivitelerde rol aldık. Dolayısıyla ilgili arkadaşlarla içiçe idim. Sıkıntıları çok iyi biliyordum. Federasyonda 2004 yılında seçim süreci olacağı söylendiğinde göreve talip olduk. 2004-2008 yıllarında birinci dönemimiz idi. 2008 yılında yeniden seçime gidildi. 2012 dönemine kadar tekrardan başkanlık görevini üstlendim. Bu dönemin çok daha farklı olması gerekiyordu.

EGİAD: Farklı olmak derken...

Armağan ÖZGÖRKEY: İlk 4 yıllık dönem aslında mutfağın toplama yılı olarak geçti. Çok kötü bir federasyon ofisi vardı. Fonksiyonları işlemiyordu. Dünya ile ilgisi olmayan yapısı vardı. Bugün bütün dünya ile ilişkisi olan bir federasyon ofisi yarattık. Öncelikle federasyonun içinde yönetim modelini tamamen değiştirdik. Merkezini Ankara'dan İstanbul'a taşıdık. Çünkü aktivitelerin yüzde 80'i İstanbul'da gerçekleşiyor. Aktivitelerden uzak olmak gerçeklerden de uzak olmak anlamına geliyordu. AKP Hükümeti'nin Federasyonunun yönetiminin

yonlarda o derecede gerekli idi. 2006 senesinde özerkleştirme süreci tamamlandı. Biz yeni sistem ile çalıştık. Bugün modern ve kurumsallaşmaya giden bir federasyon kuruldu. Biz, federasyonunun baştan beri bir endüstri haline gelmesine odaklanmıştık. Kendi gelirlerini yaratan,

ürün yaratacaksınız, onu tanıtacaksınız, ilgiyi çekeceksiniz, sponsor bulacaksınız, seyirci artacak ve seyircide aktif binici haline gelecek... Ancak bu şekilde yol alınır. Biz bir piramit yaratıyoruz. Şimdi o piramidin altını oluşturduk. Örneğin, bugün sizinle beraber Antalya'daki bu or-

ürünlerini çıkıp pazarlayabilen, pazarladığı zaman sponsor bulabilen bir hale getirmek istedik.

EGİAD: Ne derece başarılı olabildiniz?

Armağan ÖZGÖRKEY: Temel taşları yerine koyduk. Devletten o dönemde 300 bin TL destek aldık. Federasyon olarak bugün ise bu paranın 6-7 katı bir fon yaratabiliyoruz. Ama bu faaliyetlerin büyümesi gerekiyor.

EGİAD: Yeni bir ürün beraberinde yeni bir sponsoru da getirir. Bu anlamda baktığımızda siz nasıl bir yol haritası belirlediniz?

Armağan ÖZGÖRKEY: Birincisi yarışma yaptığımız yerde eğer yarışma sahanızda seyirci yok ise sponsor da boş tribüne sponsorluk yapmak istemez.

Yarışmaların kalitesinin artması gerekiyordu. Yarışma alanlarının çok ciddi bir şekilde elden geçmesi lazımdı. D-Smart ile ciddi bir çalışma yaptık. Haftada 20 saat binicilik ile ilgili haberlere yer veriliyor. Bu yatırımlar geri dönmeye başladı. Şirketlere gittiğimizde gördük ki, aslında her şirketin ürününe çok da uymuyoruz. Bizi tercih eden belli bir kesim oluşmaya başladı. Bunun en güzel örneği de Garanti Bankası. Garanti Bankası, kendi ürünlerine bizi çok yakın gördü. Türk Milli Takımları'nın sponsorluğunu yapıyor. Ayrıca yarışma organizasyonlarını yapan kulüplerimizde de ciddi bilinçlenme süreci yaşandı. Bir çark düşünün,

ganizasyonu birlikte yaşadık. Antalya'da içinde bulunduğumuz Emniyet Genel Müdürlüğü'ne ait bu tesis her gün 200 bine ulaşmak üzere. Her hangi bir kulübün çok uzun zamanda yaratabildiği bir rakam... Polis ile insanların vatandaşın iç içe olabileceği, at sporunu çok cüzi fiyatlarla yapabileceği bir mekân. Bir hafta sonunu aileler 30-40 TL harcayıp, evlerine dönebiliyorlar. Bu kültürü yaymaya çalışıyoruz. Bunu polis teşkilatımız ile birlikte yapıyoruz. Atlı Polis'in yayılması konusunda da Antalya Emniyet Genel Müdürlüğü etkin şekilde çalışma yapıyor. Emniyet Müdürü Sayın Feyzullah Arslan "Panzer ile dolaşacağıma at ile dolaşayım" demişti. Çok güzel bir ifadeydi. Antalya gibi turist dolu ilde, böyle sevecen bir hayvan marifetiyle yol almaları bizim bu sporu ve atı tanıtmanın anlamında da etkin olacağını düşünüyorum.

EGİAD: Bu modeli Türkiye'nin diğer illerine yaymak mümkün olamaz mı?

Armağan ÖZGÖRKEY: İçişleri Müsteşarı Sayın Hasan Canpolat, Türkiye genelinde birkaç ilde valilikte yapmış. Ankara Atlı Spor Kulübü içerisinde bu modeli gördü. Üniversiteler ve yerel yönetimlerle çok ciddi temas içerisinde. Bu modeli bir lego gibi büyütmeyi düşünüyoruz. Bir yer tahsis edilecek. Engellilere yönelikte ayrıca çalışmalarımızı arttırmak istiyoruz. Çünkü atın önemli bir terapi metodu olduğunu biliyoruz. Bugün Türkiye'de 7,5 milyon engelli var.

Biz, federasyonunun baştan beri bir endüstri haline gelmesine odaklanmıştık. Kendi gelirlerini yaratan, ürünlerini çıkıp pazarlayabilen, pazarladığı zaman sponsor bulabilen bir hale getirmek istedik.

YENİKALE EVLERİ'NDE BİRİNCİ ETAP TAMAMLANDI, PALMA RESIDENCE'DA YAŞAM BAŞLADI!

Artık Narlıdere'de konforlu bir yaşam sizi bekliyor...

Konforlu ve rahat bir yaşam için her detayın özenle düşünüldüğü Yenikale Evleri'nin ilk etabında evler teslim ediliyor. Gelin, sitemizi ve örnek dairemizi görün. Çok özel faiz oranları ve sizi üzmeyecek ödeme koşullarıyla ideal yuvanıza kavuşun.

İç mekân fotoğraflarının tümü örnek dairemizden alınmıştır.
Dekorasyon, Koleksiyon Mobilya imzasını taşımaktadır.

Satışlar sadece şantiyemizdeki Beyaz Ofis'te yapılmaktadır.
Her gün 10.00 - 18.00 saatleri arasında hizmetinizdeyiz.

DenizBank

**Beyaz®
Ofis**
N A R L I D E R E
0 232 238 0 238

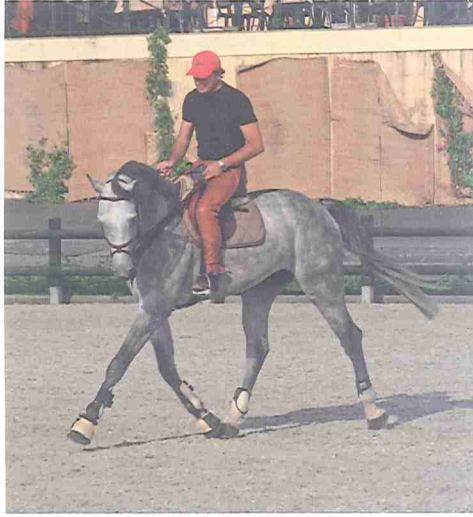
idea
İDEA YAPI SAN. TİC. A.Ş.

EGİAD: Federasyon olarak, geçtiğimiz yıllarda Zihinsel Engeller Federasyonu ile ortak bir çalışmanız olmuştu. Bu projenin yansımaları nasıl oldu?

Armağan ÖZGÖRKEY: Aktivitele-
rin iç içe girmesini sağlayacağız. Dört
beş aktiviteyi bir araya olacak. Buraları
sadece zenginlerin gelip, ata bindikleri
yerler değil, insanların ailecek gelip
keyif aldığı bir yer olmasını arzu ettik.

EGİAD:"Üye olmayan giremez"
yazısının bulunduğu kulüplerde bunu
nasıl başaracaksınız?

Armağan ÖZGÖRKEY: Üye olmayan
giremez" yazısına son derece karşıyım.
Bu kavramı da kulüplerimizde müm-
kün olduğunca bir noktaya getirmeye
çalışıyoruz.

sadece zengin sporu değil. Bizim ikinci
dönemde piramidin altını büyütme
çalışmalarımız olacak.

EGİAD:-Modeli nasıl işleteceksiniz?

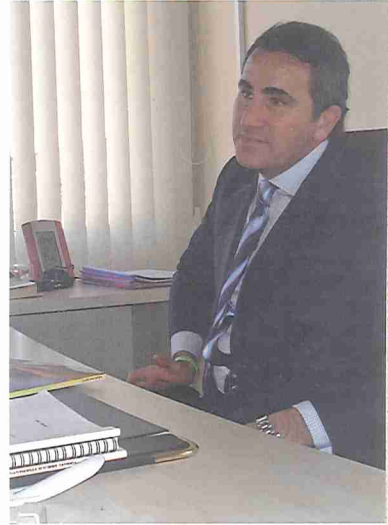
Ankara'daki Polis Teşkilatı'nın içe-
risinde Federasyona ait bir okul kurma
hedefimiz var. Eğer gerçekleştirebilir-
sek, o okul içerisinde Türkiye Jokey Ku-
lübü ile ortak çalışma yapmak istiyoruz.
Türkiye Jokey Kulübü'nden çıkan, hafif
sakatlanmış atların bizim sporda halen
şansları var. Ankara ve Antalya'daki
polis teşkilatına gelecek ve yetiştirilecekler.
Diğer illerde kurduğumuz
modüler tesislerin içine yollanacaklar.
Böylece pahalı olarak bilinen at soru-
nunu da aşacağız. İlk dört yıl altyapıyı
düzenledik. İkinci 4 yıllık dönemde
ise yayılma ve bilinçlenme ve sporda
başarı dedik.

**EGİAD: İlk dönemde yakaladığınız
başarılar oldu mu?**

Armağan ÖZGÖRKEY: Geçen sene
Atina'da yıldız binicilerimiz Türkiye
tarihinde ilk defa takım olarak Avrupa
üçüncüsü oldular. Eskişehir'deki saha-
dan yararlanma konusunda girişimlerimiz
oldu. Balkan Şampiyonası'nda
sivillerimiz bu sayede derecelere girme-
ye başladılar. Geçen sene at terbiyesi-
sinde ilk defa Balkan Şampiyonası'nda
birinci olduk.

**EGİAD: Antalya, İstanbul, Ankara,
Eskişehir... Şu ana kadarki sohbetimizde
bu illerden bahsettik, peki İzmir
nerede?**

Armağan ÖZGÖRKEY: İzmir bir yer-
de olmadığı için konuşmuyoruz. İzmir
Atlı Spor Kulübü'nü babam, Turgut Ko-
yuncuoğlu gibi büyüklerimizin 1960'lı
yıllarda kurduklarını biliyorum. En kötü
şartlarda bile İzmir Atlı Spor Kulübü
kendine göre bir ürünü ve karakteri
olan, Türkiye'den insanların yarışmaya
gelmeyi sevdiği bir kulüpten bugün
bomböş bir kulüp haline geldi. Kimse-
yi suçlamak değil derdim. Bazı şeyler
insanlarla birlikte yol alıyor. İyi yöne-
ticiler olmadığı zaman bir şeyler sifıra
iniyor. Abim olduğu için söyleyeyim
ama İzmir Atlı Spor Kulübü Cemal
Özgörkey zamanında altın dönemini
yaşadı. Herkesin keyifle müsabaka
izlediği. Senede en az bir tane uluslar
arası yarışmaya ev sahipliği yapıyor-
du. Herkese kapıları açıktı. Şimdi ise
sahaları kötü, yarışma düzenlemeyen
bir kulüp haline geldi. Bu sene maale-
sef Cumhuriyet Kupası'nı 29 Ekim'de
İzmir'de Konvoy'un tesislerinde yapaca-
ğız. Çünkü bir taraftan da baktığımızda
son derece başarılı bir tesis kuruldu.
Böyle bir tesis yapılmışken, İzmir Atlı
Spor Tesisleri'ne yarış vermektan yana
değilim. İşleyen ve sahibi olan yerler-
le çalışmak istiyoruz. Yöneticisi olan

EGİAD: Nasıl?

Armağan ÖZGÖRKEY: Eğer devletin
tesisinin üzerinde oturuyorsanız, bunu
yazamazsınız. Bu prensipte yanlış...
Ancak doğru olan bir yönü de var.
Kulüp, kendi üyeleriyle tesisi kuruyor.
Kendilerine ait bir yer haline getiriyor-
lar ve kapıya da bu yazıyı yazıyorlar.
Bu ifade, bizim sporu yaymamıza çok
ciddi anlamda engel. Bu bir kombi-
nasyon olarak devam edecek. Sonuçta
bunun bir sosyal yönü var. Bu spor

Ürün yaratacaksınız, onu tanıtacaksınız, ilgiyi çekeceksiniz, sponsor bulacaksınız, seyirci artacak ve seyircide aktif binici haline gelecek... Ancak bu şekilde yol alınır. Biz bir piramit yaratıyoruz. Şimdi o piramidin altını oluşturduk.

kulüplerle çalışmak istiyorum. Önümüzdeki günlerde Ankara'da ciddi bir toplantı yapacağız.

Ankara'daki kulüplerimizde tenis kulübü haline geldi. Tenisten kazandığının belli bir kısmını biniciliğe aktaracağım diyorsa, başımın üstünde yeri var. Eğer bunu yapacaklarsa arkalarındayız, yok değilse karşılarında bizi bulacaklar.

EGİAD: Peki ya İzmir ne olacak?

Armağan ÖZGÖRKEY: İzmir'e bir bütün olarak bakacak olursak, 1980'li yıllardan itibaren genelde yaşanan bir erozyon var. Her alanda İzmir geriye gidiyor. İzmir'de gelirler dağıldı. İzmir'de büyük şirket kalmadı. O nedenle gelirler küçüldü. Küçülen gelirler içerisinde insanların atlı spor yapması düşünülemez. Onun için bizim bir model değişikliğine gitmemiz gerekiyor.

EGİAD:İzmir'de bu spora gönül verenlerin İstanbul'a gidip bu keyfi yaşadıklarını da biliyoruz.

Armağan ÖZGÖRKEY: Sadece para değil. Gidelim 1990'lı yıllara bakalım. İzmir Atlı Spor Kulübü, milli takıma 4 tane binicisi verdi. Sosyal tarafı son derece gelişmiş bir yapısı vardı. Dönüp sorgulamak lazım, "Ne oldu da her şey birden değişti"...Konvoy'un devreye girmesi beni mutlu ederken, İzmir Atlı Kulübü'nü bu çöküşü üzüyor.

EGİAD: Birini kazanıp, birini kaybediyorsak, o zaman olduğumuz yerde sekiyoruz.

Armağan ÖZGÖRKEY: Evet.

EGİAD: Peki İzmir ne yapmalı?

Armağan ÖZGÖRKEY: Antalya'da bugün 36 tane tesis var ki bunların 6 tanesi federasyona bağlı. Bursa'da 2 tane kulüp var, bir tanesi bu sene Cumhurbaşkanlığı Kupası'nı organize ediyor. Bütün tesislerini yeniledi. Başbakanlık Kupası'nı aldığınızda oraya devlet erkanından birinin gelmesi o tesise ayrı bir değer kazandırıyor. Bugün İzmir'de böyle bir şey gördünüz mü? Bu bir vizyon meselesi ve organizasyon meselesi.... Hiçbir şey yapamıyorsa, örneklerinden kopya edip yapabilir. Biz birikimimizi aktarmaya federasyon olarak hazırız.

EGİAD: Kapınızı çalan olmadı mı?

Armağan ÖZGÖRKEY: Hayır, üzücü... Yarışlara son 10 gün kala, "Bizim sahalarımız kötü, gelin düzeltin, toparlayın" deniliyor. Bizde tarla olan sahayı düzeltiyoruz. Konvoy gibi bir tesis varsa, organizasyonu

da o yapacak. Konvoy'un İzmir'deki heyecanı arttıracığını düşünüyorum. Amacım Konvoy'un reklamını da yapmak değil. Ama tesis mükemmel... Çünkü dünya eksperleriyle çalışıyorlar. Bu sporun gerçeğini bilmek lazım...Tesisler güzel olduğu sürece biz destek vermeye hazırız. Bu işler gönül vermekle de ilintili. Ayda bir kulübe uğrayan yöneticiler ile kulüplerin bir noktaya geleceğine inanıyorum.

EGİAD:Türkiye'nin Avrupa'daki yarışmalarda başarılı olmadığını görüyoruz. Sizin bu anlamda öneriniz yeni bir yarışma coğrafyasının oluşturulması yönünde oldu. Peki bu konudaki gelişmeler hakkında bilgi verir misiniz?

Aslında biz bunu başlattık. Ortadoğu coğrafyası itibarıyla zaten karışık bir yapıya sahip. Suriye, Lübnan Mısır, Ürdün Ortadoğu'daki at sporun çok ciddi yapıldığı ülkeler. Balkanları da dahil ettiğinizde 16-17 ülkeden oluşan bir bölgede liderlik yapıyoruz. Geçen sene Balkan Ligi kurduk. Bu programı Türkiye Binicilik Federasyonu olarak kurduk. Yepyeni yarışma takvimi koyduk. Altı ayaklı bir yarıştan bahsediyoruz. Eski Balkan Şampiyonası'nın statüsünü çevirdik. Çok ciddi ödülleri ve sponsorları var. Güney Avrasya diyebileceğimiz bir coğrafya üzerinde 16-17 ülkelik bir yarışma takvimi yaratmak istiyoruz. Ancak Suriye'nin dışında diğerlerinin sıkıntılı olan bu coğrafyadan geçip, Türkiye'ye gelmeleri zor. Atlar kara yoluyla geliyor. Bu coğrafya daha güvenli bir hale geldiği zaman, bize başka şans getiriyor. Uluslar arası Binicilik Federasyonu bünyesinde 20 ülkelik bir potansiyele getirdiğiniz zaman buradan olimpiyat kalifikasyonunun olduğu yeni bir bölgeyi oluşturma şansınız var. Avrupa Birliği üyesi olmadığımız için atların geçişinde çok ciddi sıkıntı yaşıyoruz. Arkadaşlarımız başarılı olmaya başladı. İki arkadaşımız dünya kupasına kalifiye olmak üzereler. Bunlar Türkiye tarihinde olmamış şeyler. Ama gene de gümrük sorunlarımız var. At ithalat ve ihracatında ciddi sorunlarımız var. Gümrük Vergisi çok yüksek. Yaklaşık yüzde 50'lileri bulan vergi ödüyoruz.

EGİAD: Federasyona bu konuda özel bir uygulama yapılamaz mı? Örneğin belli bir sayıda atın vergi indirimiyle alınması gibi...

Olabilir. Bu model daha önce yelkende yapılmış. Bunu en son bütçe toplantısında tartıştık. Fakat sıkıntı, at içeriye girdikten sonra el değiştirebiliyor. Milli Takım Atı olma potansiyeli ile federasyona ithalat izni verilen at, sonrasında el değiştirebiliyor.

Aslında normal. Gümrükler kalkmışken, spor malzemesine bunun uygulanması son derece yanlış. Gümrük vergileri ve Gümrük problemlerinin en kısa zamanda çözülmesi gerekiyor.

EGİAD: Bu sporun Türkiye'deki durumunu rakamsal olarak da değerlendirir misiniz? Örneğin; binici sayısı, lisanslı binici, kulüp sayısı gibi...

Armağan ÖZGÖRKEY: 85 tane tesisin 36 tanesi federe durumda. Binici sayısında ise lisanslı, kategori belgesi diye iki sınıflandırma var. Biniciliğe devam edenleri lisans altına alıp, sigorta kapsamına alıyoruz. Her lisansı olan yarışmacı değil. 2 bin 500 kadar lisansımız var. Bin kadar da aktif sporcumuz var. Bugün 8 milyon nüfuslu İsviçre'de 400 bin tane lisanslı binici, 250 bin tane at var.

EGİAD: Sohbetin başında okul açmayı hedeflediğinizi söylediniz. Avrupa'da bu konuda 200 tarihi olan okullar var. Okul yapılmasında belli yaş grupları hedeflendi. Nasıl bir yapılanması olacak?

Armağan ÖZGÖRKEY: Okulda daha çok eğitici yetiştirmek istiyoruz. At, binici, seyis, nalbant, veteriner ve antrenör... Bu saydıklarım binicilikte olmazsa olmazlardır. Eğitim-siz bir nalbant, atınızın sakatlanmasına bile neden olabilir. Bizim başımıza bu çok geliyor. Bu okul 6 dalda eğitim verecek. Polis Teşkilatı'nı da içine alıp, yarış atlarını binicilik konusunda eğitecek. Okul Modeli üzerinde çalışmaya devam ediyoruz.

EGİAD: Bu başkanlık döneminizde proje hayat bulacak mı?

Armağan ÖZGÖRKEY: Önümüzdeki 2 yıl içinde gerçekleştirmek istiyoruz. Bu okul aynı zamanda yönetici de yetiştirecek. Bu modeli, Türkiye'nin farklı illerine git yerleştir dediğimiz zaman, bunu yapabilecek. Neyi nereden bulabilecek bir yapısı olacak. Fransa'daki binicilik okulu Somür, çok köklü ve profesyonel. O boyutta düşünmüyoruz. Bu modelin modernize edilmesi gerekiyor.

EGİAD: Somür'ün bu kadar başarılı olmasının nedeni nedir?

Armağan ÖZGÖRKEY: Fransa'nın kendine özel "Fransız Atrı" var. Binicilikte çok başarılı bir at cinsi. Arkasında dolayısıyla çok iyi bir yetiştiricilik, onun arkasında Tarım Bakanlığı, onun da arkasında Maliye Bakanlığı var.

EGİAD:Neden?

Armağan ÖZGÖRKEY: Maliye Bakanlığı bir sübvansiyon veriyor. Bu sayede Fransa'da yılda 2,5 milyar Euro'luk bir at ihracatı yapıyor. Ciddi bir ekonomi var. Fransız atları da Somür'de yetişmiş. Eskiden Somür'deki binicilere, atlar karşılıksız verilmiş. Ama bu sistemin revize edilmesi gerekiyor.

"İzmir'de para var, İzmir'de vizyon yok"

EGİAD: İzmir'e yönelik mesajlarınız neler olacak?

Armağan ÖZGÖRKEY: İzmir'in tekrar canlanması lazım...Bu nasıl olacak bilmiyorum ama tekrardan İzmir'in Türkiye'nin üçüncü büyük şehri haline gelmesi için çaba harcamamız gerekiyor. Üçüncü büyük şehri haline getirmek için 1980'li yıllarda verilen çabaların yeniden verilmesi lazım. İzmirli yatırımcı çok tembelleşti. İzmir'de sanayicilik kalmadı. Gittikçe emekli şehri haline geldi. İzmir bundan kurtulmalı. Aile olarak vakfımız var. İzmir'de kalmak üzere üniversitelerle ortak çalışma başlattık. 10 tane öğrencimiz var. İzmir'de kalmak kaydı ile önce bizim şirketlerimizde, daha sonra ise başka şirketlerde olabilir, taahhüt altına aldığımız bir proje var. Mümkün olduğunca İzmir'den yaşanacak beyin göçünü durdurmalıyız. İzmirli sanayici de buna destek vermeli. İzmir bir turizm ve hizmet şehri hedefi koyabilir ama İzmir'i yönetenler de buna bir yön vermeli. Maimi'de endüstri var mı? Hayır. Hizmet şehri ise bunu doğru yapmak gerekiyor.

EGİAD: Gelecekte 40 il içerisinde öne çıkan illerimiz hangileri olacak?

Armağan ÖZGÖRKEY: Antalya...

EGİAD: Turizmden sonra binicilikte de mi üs haline geliyor?

Armağan ÖZGÖRKEY: Ama bazı şeyler iç içe girmiş. Antalya'nın turizmi ikliminden kaynaklanıyor. Antalya'da 8 ay süper bir mevsim var. İspanyollar 5 haftalık özel turlar düzenliyor. Neden İspanya başarıda biz başaramayalım? Atınız uçak ile buraya gelecek.

Gümrükten geçecek, 15 dakika içinde ahırına gidecek. Yarım saat içinde de binicisi otelinde olacak. 5 hafta Antalya'da yarışmaya katılacak. Fiyatlarımız da İspanya ile karşılaştırdığımızda çok daha uygun.

EGİAD: Yarın okurlarına neler öneriyorsunuz?

Armağan ÖZGÖRKEY: Binicilik sporuna başlamak için belli bir yaş sınırı yok. Bugün Konvoy gibi bir tesis İzmir için fırsattır. Bu fırsatı doğru değerlendirinler. Hayvanlarla büyüyen çocukların çok daha başarılı olduğunu düşünüyoruz. Oyun oynayalım denildiğinde, "Hadi at ol" derler. Çocuklardaki at sevgisini yaşatabilmemiz çok önemli. Tanıtım eksiklerimiz var. Bunun üzerine çalışmalar yapıyoruz.

EGİAD: Siz ata ne kadar binebiliyorsunuz?

Armağan ÖZGÖRKEY: Haftada en az 4 saat biniyorum

EGİAD: Antalya turizm şehri, İzmir'i ikinci bir turizm merkezi olarak belirlemek doğru olur mu? İzmir ne şehri olmalı?

Armağan ÖZGÖRKEY: Neden sağlık merkezi olmasın...Bugün Antep, Bursa, Eskişehir; İzmir'in önüne geçti. Bir zamanlar futbol takımlarımızın 4'ü birinci ligde idi. Bugün bir tane bile yok. Sivasspor, bugün birinci ligin birinci takımı durumunda. Artık İzmir'in silinmesi gerekiyor. Her şey para demek değil. İzmir'de para var. İzmir'de vizyon yok. Birde İzmir'deki ailelerde ciddi sıkıntılar var. Aile kimliğinden çıkıp, kurumsallaşma gerekiyor. Başkaları nereye geldi buna bakmak lazım, siz ise daha yeni aile anayasasını yazıyorsunuz...

Ne olacaksa İzmir, en doğru-suna odaklanmalı. İlgili şehirdeki bütün kuruluşların fikir birliğine varıp, yol alması lazım.

EGİAD: İstanbul'dan baktığınızda nasıl bir İzmir gördünüz bir İzmirli olarak?

Armağan ÖZGÖRKEY: Benim İstanbul'dan bakmama gerek yok. Bu yüzden İzmir'den gittim. Üzülmediğim şey 1980'li yıllarda dönemin Başbakanı Turgut Özal'ın açtığı Çeşme Otobanı oldu. Bu İzmirliyi daha çok tatile götürdü. Bugün İzmir'de Çarşamba günü kimse işinde değil, herkes balık yemeye akşam Çeşme'ye gidiyor, sabah dönüyor. İş dünyasının içinde kalmak istiyorsak, o dinamizmin içinde olmak zorundayız. Ama İzmir maalesef o çekişme bu çekişme derken, bu hale geldi. İzmir'de değerli yöneticilerimiz var. Ama aktif görevlerde değiller. Bunların çıkıp, İzmir'in geleceğine şekil vermesi gerektiğine inanıyorum. Antalya'ya geldiğimde her seferinde şaşırıyorum.

www.erp.com.tr
info@erp.com.tr

Dünyanın Kapisını Açar!

ERP®

Pencere ve
Kapi Aksesuarları

Kazım Karabekir Cad. No: 82 Ulucak - Kemalpaşa / İZMİR
Tel: 0.232 877 09 94 (pbx) Faks: 0.232 877 09 95

İMGBT
2008

Bugün 265 dönüm arazi üzerinde uluslararası yarışmalara ev sahipliği yapabilecek bir tesis olan

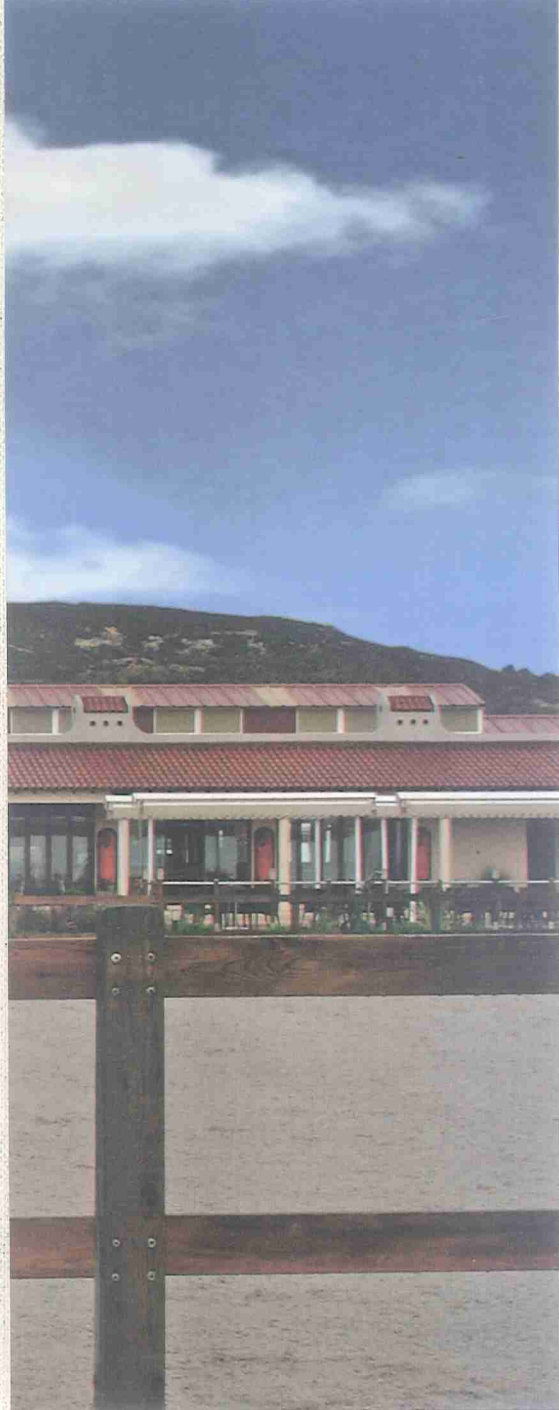
Konvoy Country Club;

İzmir de biniciliğin yeni üssü olacak

Herşey Muhsin ve Dilek Emirsoy Çifti'nin binicilik sporuna gönül vermesiyle başladı. İzmir'de 8 yıl önce kızının binicilik sporuna ilgi duyması ile başlayan bu serüven, bugün 265 dönüm arazi üzerinde uluslararası yarışmalara ev sahipliği yapabilecek bir tesisi beraberinde getirdi. Emirsoy Holding bünyesinde faaliyet gösteren Konvoy Country Club, İzmir'in binicilik ve atıcılık kültürünün gelişmesi konusunda yeni mekanı... Emirsoy Ailesi, denizcilik sektöründe faaliyet göstermelerine rağmen sosyal sorumluluk projesi anlamında binicilik sporuna gönül verdiler. Türkiye'de ama en önemlisi İzmir'de bu spor dalının gelişmesini hedefleyen Emirsoy Çifti, bugünlerde İzmirliilerin de projeye sahip çıkmasını arzu ediyorlar. Dilek Emirsoy, bu projeyi anlatırken, "Ben aslında çocuklarımızın gençliğini hayal ettim" diyor. Uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek altyapıya sahip olan Konvoy Country Club, övgüyü bu alandaki duayen bir Yunanlı hakemin ziyaretinde ahırları gezerken "Ben otele 200 Euro veriyorum, lütfen bana bir döşek verin, ben burada yatacağım" diye alıyor. Kendi takımını da kuran ve Mart ayında ilk müsabakalara katılmayı planlayan Konvoy Country Club, sadece kendi ismini değil İzmir'in isminin dünya genelinde duyurmak için çaba harcıyor.

Kaptan Muhsin Emirsoy ile Dilek Emirsoy, bu serüveni EGIAD Yarın okurlarıyla bakın nasıl paylaşıyorlar...

EGİAD: Denizcilik sektöründeki faaliyetlerinizi bizimle paylaşmısınız?

Dilek EMİRSOY: Denizcilik sektörüne 1993 yılında faaliyet göstermeye başladık. Eşimin sektöründeki tecrübesi daha uzun yıllara dayanıyor. Acente ve gemi kiralama branşların da başlayıp, zaman içerisinde geliştirdiğimiz ilişkiler ve güvenilirliklerin büyümesiyle denizcilik sektörünün diğer branşlarına da yöneldik. Bugün gelinen noktada gemi işletmeciliği ve gemi armatörlüğü yoğunluk kazanmış durumda. Sistem oturduktan sonra sosyal açılımlara da ihtiyaç duyuyorsunuz. Denizi seviyoruz, denizin ağır iş yükünden şikâyet etmiyoruz. Çünkü mesleğin gereği budur.

EGİAD: Genelde denizcilik sektöründe olan kurumlar, sosyal sorumluluk anlamındaki yapılanmalarına baktığımızda gene aynı başlıktaki etkinliklere su sporlarına destek verdiğini görüyoruz. Yelken bunlardan birisi... Siz ise çok farklı bir alana yöneldiniz. Neden?

Dilek EMİRSOY: Doğaya, atlara ve hayvanlara sevgimiz vardı. Tabii ki çocuklarda bu tarz kararlarda yönlendirici oluyor. Daha derinlerde bu konuda ne yapabiliriz diye düşünürken, bu fikir ortaya çıktı. Çocuklarımızın sosyal arayışlarının arttığı genç kızlık, delikanlılık dönemlerinde, arkadaşlarıyla sosyalleştiği ama bir canlı ile yapılan tek spor olan binicilik ile bireysel gelişimini de sağladığı bir konsept olacaktı. Binicilik sporu ile ilgilenmeyen diğer aile fertleri ise dilediği değişik doğa sporlarını yapabilecek dostları ile uzun paylaşımları yakalayabilecekti.

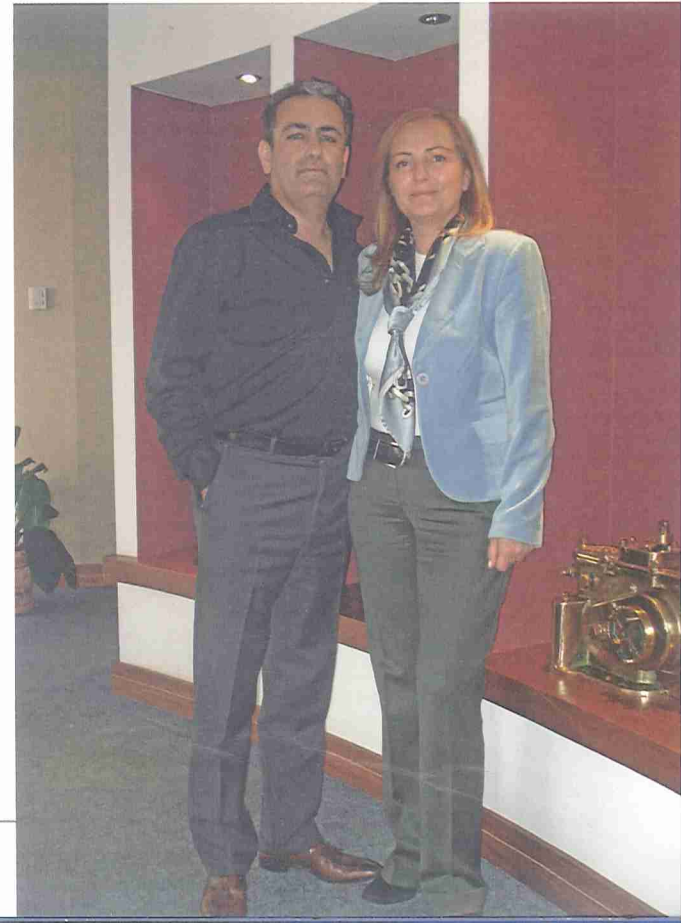
Daha sonra da işin içine girdikçe danışmanlarımız aracılığıyla bu işin

nasıl daha doğru yapılabileceğini öğrendik. Ayrıca yurtdışı gezilerimizde hep konuyla ilgili yerlere gitmeyi ihmal etmedik. Olayın özüne yaklaştıkça da heyecanımız arttı.

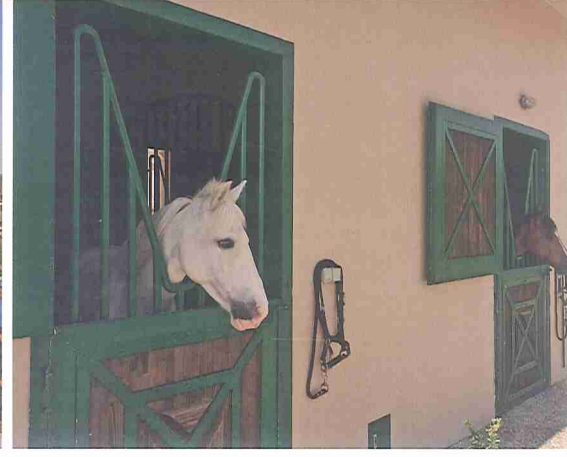
EGİAD: İzmir'de bu sporun yapılacağı başka tesis yok muydu?

Dilek EMİRSOY: Hayır vardı ama yapılacaksa neden daha iyi şartlarda ve gelişime uygun bir alt yapı ile yapılmasını diye düşünürken her şey çok kendiliğinden gelişti. Sosyal sorumluluk duygusuyla hareket ettik. Eşim girişimci birisi. Onun aklına bir şey yattığı anda 3 saniye bile kaybetmek istemez. İzmir de bu tarz yatırımları daha çok görmenin vakti geldi diye düşünüyoruz, bu ve buna benzer tesisler İzmir'in aydınlık yüzüne çok yakışıyor.

Bizim kendi atlarımızda vardı. 'Kendi atlarımızı koyarız, kendimiz yararlanırsınız' dedik. Kendi arazimize yatırım yaptık. Ama hayallerimiz çoştuktu. Bu projeyi daha yararlı hale nasıl getiririz sorusuna cevap bulmak için uğraştık. Bu tesis yapılırken bir tane bile ağaç kesilmedi. Kendine özel arıtma tesisi kuruldu. Burası sadece

ALTERNATİF SPOR

Kulüp tasarlandığında ilk olarak hobi olarak yola çıkıldı. Devamı ise profesyonel bir tesis oldu. Bu tesisi tüketmek istemiyoruz. Bu işi sindire sindire yapmak istiyoruz. Bu sporu gerçekten seven insanların gününü geçirebilecekleri bir yer yaratmak istedik. Burayı tanıtırken büyük reklâm çalışmalarına girmedik. İnsanlar gelsinler burayı yaşasınlar ve buradan çıktıktan sonra onlar bizim reklâmımızı yapsın istedik. Geçen seneki 1 Temmuz Denizcilik Kabotaj Bayramı balosunu bir ilk olarak başta İzmir Valisi Sayın Cahit Kıracı olmak üzere çok değerli 540 konuğumuzun katılımları ile yaptık. Denizcilik Bayramı'nın bir atlı spor tesisinde nasıl güzel olabileceğini gösterdik.

iki ahır, iki bina değil, mimarımız Sayın Yalçın Kezer doğal ve yöresel dokuya çok dikkat ederek projemizi hayata geçirdi. Tesisi daha fazla nasıl kullanıma sunabiliriz diye çalışmaya başladık. Binicilik konusunda fikir önderi olan isim yapmış insanların söylediklerine göre tesisimiz bugün Türkiye'de belki de Avrupa'daki sayılı tesislerden birisi olma özelliğini taşıyor. Buradaki donanım çok önemli. Manejlerimizi konusunda otorite olan Fransız Toubin & Clement firması yaptı. Zemini çok özel... Manialarımızı Pekin Olimpiyatları'nda kullanılan maniaları yapan Alman Olaf Petersen firması yaptı ve yeni geldi. Bütün bu detaylarla sevgili Binicilik danışmanımız Sayın Mehveş Trak hanımefendi aylarca bizzat uğraştı.

Bu manialarla düzenlenmiş engel atlama parkurları ile İzmir'de bir turnuva olduğunda ve bizim gençlerimiz bu turnuvalarda koştuğunda o zaman çok keyif almaya başlayacağız. Her şeyden önemlisi bu sporun geleceğine yapılmış olan yatırımdır. Eminim çok daha iyi yerlere gelecektir.

EGİAD: Buradaki asıl amaç çok büyük paralar yatırıp, gösterişli

tesisler kurmaktan çok, gençleri bu spor dalında nasıl yönlendirebiliriz sorusuna cevap bulmak anladığımız kadarıyla...

Dilek EMİRSOY: Evet. Teknik anlamda düzgün bir yatırım yaptık. Yatırımın geri dönüşümü birkaç sene içinde İzmirli genç binicilerimiz çoğaldıkça ve bizi yurtdışında temsil ettikçe olacak. Binicilik ciddi bir eğitim gerektiriyor. Tesisimizde bunu başlattık.

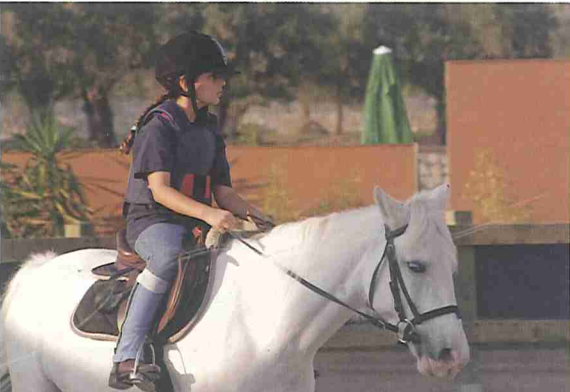
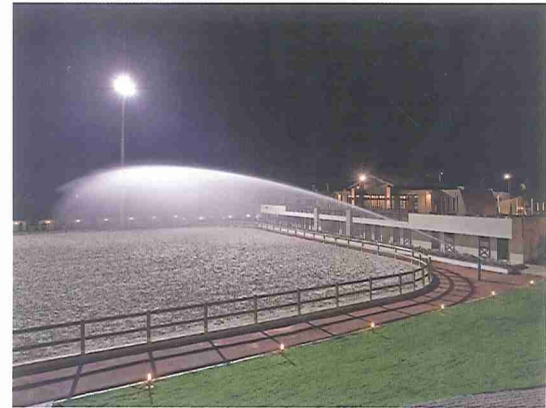
Federasyonumuzun özerkleştirilmesi ile başlatılan eğitim açılımı var. Bizde bu ayakta özel seminerler alıyoruz. Bu süreçte Uluslararası standartları yakalamak adına hem eğitimcilerimiz hem de çocuklarımızı eğitecek.

EGİAD: Farklı yaş gruplarına eğitim verilebiliyor mu?

Dilek EMİRSOY: 6 yaşından itibaren eğitim verebiliyoruz. Sporda öğrenme sürekli. Belli bir yerden başlayıp, doğru yerlere gelmesi için çaba harcıyoruz.

EGİAD: Konvoy'un diğerlerinden farkı nedir?

Muhsin EMİRSOY: Açılım olarak doğada olması. Şehrin dışında

İşimiz, Gücümüz

makarata®

ama şehre çok yakın olması. Altyapısının çok düzgün yapılmış olması. Ahırlarda atlara ihtiyaç duyulabilecek her şey, sahaların çok iyi olması, yumuşatma sahamız bile prosol zemine sahip. Bu çok büyük bir avantajdır. Böyle imkânlar sunduğunuzda, birde şehrinizin ileri

gelenleri ile oluşturacağınız enerji sayesinde burada çok ciddi turnuvalar düzenleyebiliyorsunuz. Birçok binicimiz, burada yapılacak müsabakaları bekliyor. Eğitimcilerimiz sürekli eğitim sürecinde. Burada amaç çocukların biran önce müsabakalara girmesi değil, bu işi düzgün yapmayı öğrenmesi. 70 yaşına kadar yapılan bir spor. Bu nedenle düzgün yapılmasını hedefliyoruz.

EGİAD: Tesiste yapılması gereken bütün yatırımlar tamamlandı mı? Kapalı manej yatırımı tamamlandı mı?

Dilek EMİRSOY: Evet kapalı manejimiz de bitmek üzere. Ekstra misafir ahır bloklarımız yapılacak. Proje kapsamında tabii ki daha

ileri düzey hayallerimiz var.

EGİAD: Teknolojik altyapıya önem vermişsiniz. Ahırlar 7 gün 24 saat internet ortamından takip edilebilir mi özelliğine sahip.

Dilek EMİRSOY: Tesismizde bu konuda bütün teknik altyapı oluştu. Ancak o bölgede iyi bir internet bağlantısı yok. Altyapımız var. Tüm ilişkili hizmetler o bölgeye daha iyi geldiğinde, ofisinde oturan kişi atının durumunu internet ortamından görebilecek. Üyeleri-mizle birlikte 48 tane at şu anda orada bulunuyor.

EGİAD: Sizin kendi atlarınız da var...

Dilek EMİRSOY: Evet. Tesiste bir de pony kulübümü-üz var. Boyu 1.50 santimetreden aşağı olan atlardan oluşuyor.

EGİAD: Bu mekana İzmirliilerin yaklaşımı nasıl oldu?

Dilek EMİRSOY: Her geçen gün ilgileri artıyor. 'İstanbul'da olsaydınız siz burayı tanıtmak için bu kadar çaba göstermezdimiz' diyorlar. İstanbullu çok daha çabuk sahipleniyor. Ama biz İzmirliyiz ve İzmirli çok seviyoruz. Önemli olan elbirliği yapmak... Bir tane İzmir var.

Muhsin EMİRSOY: Kulüp tasarlandığında ilk olarak hobi olarak yola çıkıldı. Devamı ise profesyonel bir tesis oldu. Bu tesisi tüketmek istemiyoruz. Bu işi sindire sindire yapmak istiyoruz. Bu sporu gerçekten seven insanların gününü geçirebilecekleri bir yer yaratmak istedik. Burayı tanıtırken büyük reklâm çalışmalarına girmedik. İnsanlar gelsinler burayı yaşasınlar ve buradan çıktuktan sonra onlar bizim reklâmımızı yapsın istedik. Geçen seneki 1 Temmuz Denizcilik Kabotaj Bayramı balosunu bir ilk olarak başta İzmir Valisi Sayın Cahit Kıracı olmak üzere çok değerli 540 konuğumuzun katılımları ile yaptık. Denizcilik Bayramı'nın bir atlı spor tesisinde nasıl güzel olabileceğini gösterdik. 22 Ekim tarihinde Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Yüksekokulu'nun Dünya Denizcilik Eğitimcileri'ne yönelik düzenlediği kongrenin son günü burada bir denizci olarak dünyanın dört bir yanından gelmiş olan

yaklaşık 150 eğitmeni ağırladık. Büyük övgü aldık. Ticaret içerisinde olan kişileri de burada bir araya getirmek istiyoruz. Türkiye'nin, İzmir'in bu derece özel bir tesisi olduğunu da onlara gösterme imkânı bulduk. Bu insanlardan döndükten sonra 15 gün boyunca çok güzel e-mail'ler aldık. Mutluluk verici idi... Senede 3-4 projemizi bu tarz organizasyonlara ayırmak istiyoruz.

Arkas örneğine bakın. Bugün Arkas'ın Voleybol Takımı önemli başarılarına imza atıyor. Denizcilik firması ama spora da önemli bir desteği verdi. Ticaretin tamamlayıcı unsuru da spordur. Biz de denizcilik ile atlı sporu birleştirdik.

EGİAD: Burada İzmir'in tanıtımı da önemli...

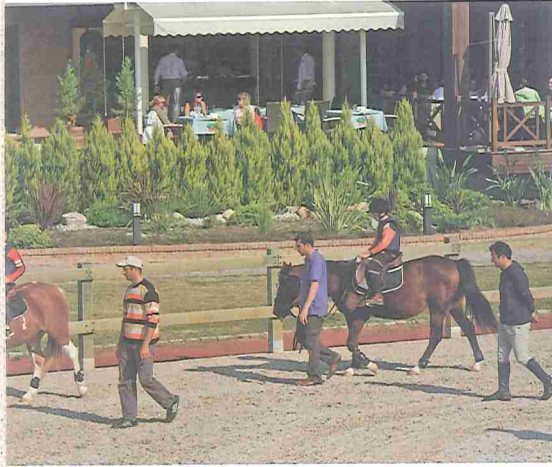
Muhsin EMİRSOY: Kesinlikle. Binicilik olimpiyat spor dallarından birisi. Bu-

sürekli eğitim veriyorlar. Ayda bir özel çalışma parkurları kuruyoruz. Bir de clinic dediğimiz kulüp dışından gelip bir hafta sonu veya 4 haftalık özel eğitimler verilebiliyor. Özel eğitmenlerdir. Davet usulü geliyorlar. Pony kulübümüz var. Çocuklara biniciliği sevdirmek için oluşturuldu. Eğitim programlarımızda federasyonumuz ile birlikte yol alıyoruz.

EGİAD: Pahalı bir spor olması da, gelişim hızını etkiliyor olsa gerek...

Muhsin EMİRSOY: Çok iyi sahalara ve tesislere ihtiyaç var. Bir futbol sahası yaptığınızda kaç kişi yararlanıyor, bir binicilik için yatırım yaptığınızda kaç kişi yararlanıyor? Amacımız binicilik sporundan yaralanacakların artarak çoğalması.

EGİAD: Eskiden İzmir'de atlı spor

radan bir para kazanamayacağız. Ama buradan önemli bir maneviyat kazanacağız. İzmir'i nasıl tanıtabiliriz diye düşündük. Mania yani yarışlarda kullanılan engeller var. Engelleri özel yaptırдық. Şekillerini biz verebiliyoruz. Şekilleri denizcilik ve İzmir figürlerinden seçtik. Örneğin, Saat Kulesi, Asansörü, Efes Kolonları ve Emirsoy Gemisi'nin maketi... Bunları Almanya'da yaptırдық. Musabakaları televizyondan izleyenler buranın İzmir olduğunu bu figürleri görerek anlayacak.

EGİAD: Genelde kulüplerin kendi takımları vardır. Sizin takımınız var mı?

Muhsin EMİRSOY: Takımımız kurulma aşamasında. Yıldız, Genç ve Yetişkin kategorilerinden oluşmaktadır. Takımımızın Yetişkin binicileri ayrıca Genç ve Yıldız binicilerimiz için çok iyi birer model oluşturmaktadır. İstanbul'da 14-15 Mart tarihleri arasında ilk müsabakalarına katılırlar.

EGİAD: Eğitim kadronuz hakkında da biraz bilgi verir misiniz?

Muhsin EMİRSOY: Fiks eğitmenlerimiz var, hafta içi belli programlarla

konusunda etkin bir süreç var. 15 yıl öncesinde Buca Atlı Spor Kulübü'nde müsabakalar yapıldığında yer bulmakta zorluk yaşırdınız. Ama sonrasında bu konuda gevşeme gösterdi.

Muhsin EMİRSOY: 15 yıl önceki teknoloji ile şimdiki teknoloji arasında çok fark var. O zaman baktığımızda Türkiye'ye ithal at getirmek bile yasaktı. Seçenek yoktu. Seçenekler artıyor. Başarıya giden yol iyi tesisler, iyi atlar, iyi eğitmenler ve iyi binicilerden geçiyor.

EGİAD: Toplumsal olarak baktığımızda at her zaman kültürümüzde önemli bir yere sahip oldu. Sadece para mı?

Muhsin EMİRSOY: Bugün çok daha pahalı spor dalları var. İnsanlar milyonlarca dolar para verip bir yat alıyor ve sadece kendisi kullanıyor. Binicilik ata sporu ama zaman içerisinde destekler kalkınca önemini yitirmeye başlamış. İstanbul'da birtakım özel atlı spor kulüplerinin çıkmasıyla ve bunları destekleyenlerinde arkasında dirayetli bir şekilde durmasıyla sporun gelişmesini sağladı.

Örneğin Sevil Sabancı hanime-

Teknik anlamda düzgün bir yatırım yaptık. Yatırımın geri dönüşümü birkaç sene içinde İzmirli genç binicilerimiz çoğaldıkça ve bizi yurtdışında temsil ettikçe olacak. Binicilik ciddi bir eğitim gerektiriyor. Tesisimizde bunu başlattık.

ALTERNATİF SPOR

fendi... Kendisinin de bu spordan geliyor olması tabii ki önemli bir artıydı. Ayrıca diğer kulüplere de manevi olarak destek veriyor. İnsanlar binmese bile seyirci olarak bu spora dönmek istiyor. Herkesin kullanımına açık bir yer yaratmış ama kullanırken de sahip çıkılmasını istiyoruz. Türkiye ve Avrupa'nın sayılı tesisi olduğumuzu duymak güzel...

EGİAD: Bu süreçte yaşadığınız bir anı bizimle paylaşır mısınız?

Muhsin EMİRSOY: 29 Ekim'deki Cumhuriyet Kupası'nda burada açılış camiasından yabancı konukları ağırladık. Yunanlı bir hakem vardı. Ahırlarımızı dolaşırken, "Ben otele 200 Euro veriyorum, lütfen bana bir döşek verin, ben burada yatacağım" dedi. Bunu duymak gerçekten çok güzeldi.

EGİAD: Sohbetin başında aslında bu proje için daha büyük hayaller kuruyordunuz dediniz. Bu hayalleri bizimle paylaşır mısınız?

Dilek EMİRSOY: Bu hep birlikte gideceğimiz bir yol. Bizim hayal kurmamız yetmiyor. İzmir'de böyle bir şey olduğunu, iyi işler yapıldığını göreceğiz. İzmirli binicilerimizin başarılarından hep beraber gururlanacağız. Sonrasında diğer açılımlar kendiliğinden gelecektir. İzmir'de yapılacak müsabakalarda çok önemli. Kulübümüzde ilk olarak Mayıs ayında at terbiyesi konusunda yapılacak olan Türkiye At terbiyesi Şampiyonası federasyon takvimine girdi. Gelişime açık bir mekâna sahibiz. Bundan sonra tesislerimizden yararlanan kitlelerin bizim hayallerimize katılımlarıyla hep birlikte yol alacağız.

EGİAD: -Bu projeyi Türkiye'nin başka illerinde görmek mümkün olacak mı?

Dilek EMİRSOY: İnşallah bizler iyi bir model oluruz...

Muhsin EMİRSOY: İzmirliyiz İzmirli için yaptık. Başka illerde yapmayacağız ama başka iller bizi görecektir ve yapacak. Yani model olacağız. Burayı yaparken yurtdışı seyahatlerimde örneklerini inceledim. Oradakileri buraya getirmedim, orada görmediklerimi, arayıp da bulamadıklarımı yaptım.

İngiliz ve Fransızlar çok iyi binici. Binicilikte 500 yıllık okulları var. İtibarlı ve aristokrat bir yapı...

Binicilikte eğitim konusunda seviye farkımız var. Ancak tesislerini gezdiğinizde bir boş vermişlik olduğunu görüyorsunuz.

Yüzde 80'i basit ve daha köye dönük tesisler

var. 200 yıllık tesisler...Ve gördük ki ferah mekanlar yaratılmıyor.

EGİAD: Bu spor dalında yeni geliyor olmamızın o zaman belli noktalarda avantajlarını yaşıyoruz.

Muhsin EMİRSOY: Evet. Bundan sonra yapacaklarımız spora verilen desteğin artmasıyla ilgili. Ancak şu andaki konumuyla dahi uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek altyapıya sahibiz.

EGİAD: Bildiğim kadarıyla özel bir aydınlatma sistemi de oluşturduunuz...

Muhsin EMİRSOY: Evet İzmir sıcak bir iklim yapısına sahip. Gece binicileri için çok güzel bir aydınlatma yaptık. Philips projesini üstlendi. 9 ay sıcak iklim yaşıyoruz. Biz 9 ay dışarıda biniyoruz. Yabancılar bu konuda iklim avantajımızı ifade ediyorlar. Sadece biniciliğe odaklanmış bir kulüp değiliz. Biniciliği herkes yapamaz. Aile bireylerinin hepsinin geldiğinde burada bir şeyler yapması sağlıyoruz. Burada vaktin nasıl geçtiğini anlamıyorlar.

EGİAD: Siz özel organizasyonlara da ev sahipliği yapıyorsunuz.

Muhsin EMİRSOY: Büyük firmalar insan kaynaklarına önem veriyor. Takım Ruhu, Liderlik ve Kurum içi Eğitim çalışmalarını burada yapıyorlar. Onlara mekan sunuyoruz.

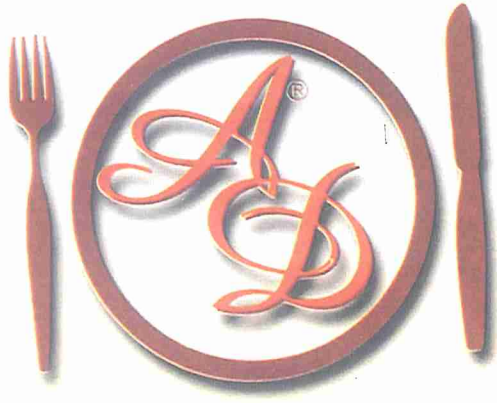
Dilek EMİRSOY: Bu tarz etkinlikler yaparak da elde edilen gelir ile biniciliğe katkı sağlıyoruz. Ve tabii ki buranın işletmesi için kullanıyoruz.

Muhsin EMİRSOY: İzmirlinin buraya sahip çıkması lazım. Sponsor destekleri gerekiyor. Burada çok büyük paralardan bahsetmiyoruz. Herkesin buraya gelip, sahip çıkılmasını arzu ediyoruz. Bir kahve içmek bile büyük bir katkıdır. Binicilik bizim makro projemiz. Bunun tamamladıktan sonra başka projelere yöneleceğiz. Başarılar kazandıkça yeni şeyler yapacağız. Uluslar arası turnuvalar yapmak istiyoruz. İşin yönlendirilmesi konusunda profesyonel destekler alıyoruz.

EGİAD: Ekleme istedikleriniz...

Dilek EMİRSOY: Gençlerimizi iyi yerlerde görmek istiyoruz. Bu anlamda İzmirlilerinde bu projeye sahip çıkmasını istiyoruz. İyi ki bu spora dokunmuşuz....İzmir bizim şehrimiz...

Altın Döner

“Biz dönere ruhumuzu kattık”

Suvari Cad. No: 34/A
Bornova-İZMİR
Tel: 0.232. 342 42 15
Fax: 0.232 342 42 19

Cengiz Topel Cad.
No: 26/A Bostanlı - İZMİR
Tel: 0.232. 330 02 34
Fax: 0.232. 330 67 35

Agora Alışveriş Merkezi
No: 103/B Balçova
Tel: 0.232. 278 42 62
Fax: 0.232. 277 40 78

Cirit ve Atlı Okçuluk

Cirit Oyunu, Türklerin en büyük tören ve sportif oyunu idi.

Cirit, bir diğer deyimle Çavgan, Türklerin yüzyıllardan beri oynadıkları bir ata oyunudur. Türkler, Orta Asya'dan Anadolu'ya bu atlı oyunu da dolu dizgin beraberlerinde getirmişlerdir. Cirit Oyunu, Türklerin en büyük tören ve sportif oyunu idi. Daha sonra 16. yüzyılda Osmanlı Türkleri tarafından bir Savaş Oyunu olarak kabul edildi. 19. yüzyılda bütün Osmanlı ülkesi ve saraylarının en büyük gösteri sporu ve oyunu oldu. Cirit, aynı zaman tehlikeli bir oyun olduğundan 1826 yılında II. Mahmut tarafından yasak edildi. Fakat daha sonra yine Osmanlı Ülkesi'nin başta gelen meydan ve savaş oyunu olarak her tarafa yayıldı.

Anadolu'nun hemen her köşesinde düğünlerde ve bayramlarda köy delikanlıları ve kasaba halkı Cirit Oyunu'nu oynamaktadır. Büyük şehirlerimize karşı köy ve kasabalarımızda yaşamaktadır. Sinop köylerinden Gaziantep'e, Bursa'dan Antalya'ya kadar Doğu, Batı, Güney

Yurtdışı İran, Afganistan ve Türkistan Türkleri ile Türklerle meskûn diğer Asya yörelerinde de hâlâ canlılığını ve geleneğini sürdürmektedir. Her yıl Ertuğrul Gazi Törenleri dolayısıyla eylül aylarının ikinci Pazar günleri Söğüt'te, çeşitli şenlikler vesilesiyle de Erzurum, Kars ve Bayburt dolayla-

ve Kuzey Anadolu'da köylerimizin güreşle beraber başlıca yiğitlik ve savaş oyununu teşkil etmektedir. Halkın ilgisini çekmek için cirit meydanında davullar ve zurnalar çalınır. Ayrıca

rında oynanmaktadır. Cirit Oyunu'nda iki takım bulunur. Bu takımlar 70 ilâ 120 metre genişliğindeki bir alanda karşılıklı olarak alanın en gerisinde 6'şar, 8'er veya 12'şer kişi olarak

Avar İmparatorluğu
563-803

dizilirler. Ciritçiler bölgesel giyimleriyle atlarına biner. Sağ ellerine atacıkları ilk ciriti, diğer ellerine de yedek ve yetecek miktarda cirit alırlar. İki tarafın birinden bir atlı öne fırlar, karşı dizinin önüne 30-40 metre kadar yaklaşır. Karşı tarafın oyuncularından birisinin adını seslenerek meydana davet eder. Sağ elindeki ciriti ona doğru savurur, sonra geri döner, atını kendi dizisine doğru mahmuzlar. Karşı tarafın davet edilen oyuncusu hızla onu takip eder, elindeki ciriti geri dönüp kaçan karşı taraf elemanına fırlatır. Bu kez ilk oyuncunun çıktığı sıradan diğer bir ciritçi onu karşılar. İkinci diziden çıkan, sırasındaki yerini almak için süratle yerine dönmeye çalışır. Bu defa rakibi onu kovalar ve ciritini atar.

Oyun böylece sürer. Cirit isabet ettiren ciritçi takımına bir sayı kazandırır. Eğer ciritçi attığı çavganı rakibine değil de ata isabet ettirmişse bir sayı kaybeder.

Ciritçi karşı taraf oyuncusundan kendisini sakınmak için çeşitli hareketler yapar, atın sağına soluna, karnının altına, boynuna ağar. Bazı ciritçiler rakibi kaçıp dizisine ulaşana kadar üç-dört cirit savurarak isabet ettirmek suretiyle sayı toplar. Bu arada başına, gözüne, kulağına cirit isabet eden bazı oyuncuların yaralandığı olur. Bu türlü isabetler neticesinde ölenlerin olduğu bile vakidir. Bu durumda ölen, er meydanında ölmüş sayılır, yakınları şikâyetçi ve dâvacı olmaz. Babaları ölen çocuklarıyla öğünürler.

Öte yandan cirit oyununda ölüm olmaması için, daha evveleri hurma ve meşe ağacından 70-100 santim uzunluğunda, 2-3 cm. kutrunda yapılan ciritler, daha sonraları kavak ağacından yapılmaya başlanmıştır. Sopalara uçları silindirik şekilde kesilerek yuvarlatılır. Kabukları yontulur. Bu isabet halinde bir yara açılmasını ve ölüm tehlikesini yok etmek için alınan bir tedbirdir.

Ciritçiler arasında birbirine hasım olanlar varsa, bunların karşı tarafta yer almasına dikkat edilir, aynı dizi içine dahil edilirlen. Gençler büyüklerinin bu görüşüne boyun eğer. Büyükler de bu töreye uyarlar. Eski ciritçilerden bir kurul, oyunun sonucunu ilân eder. Cirit sona erince, cirit oyununu düzenleyenler başarılı olanlara ödülleri, ziyafetler verir.

Cirit Oyunu Alpaslan'la beraber Anadolu'ya girmiş daha sonra Avrupa'ya ve Arabistan ülkelerine sıçramıştır. 17. yüzyılda Fransa'da, Almanya'da ve diğer ülkelerde de Cirit Oyunu yayılmıştır.

Cirit Oyunu, daha 40-50 yıl öncesine değin Anadolu'da yaygın bir oyun olduğu halde son yıllarda düzenli olarak sadece Erzurum, Erzincan, Sivas, Uşak, Bayburt, Ankara, Manisa, Kars yörelerinde yaşamaya devam etti. ERZURUM ilimiz 23 kulübü ile bu oyunun ayakta kalabilmesi için elinden gelen uğraşı vermektedir. Her yıl Mayıs ayında yapılan Erzurum grup eleme maçları bir aydan fazla sürmektedir. Bu durum son yıllarda Türkiye şampiyonası heyecanını bile geride bırakır hale gelmiştir. Cirit Kulüpleri ve Geleneksel Spor Dalları Federasyonu'nun yaptığı çalışmalarla Cirit'e ilgi artmaktadır. Erzurum'da yapılacak 25. Dünya Üniversitele-rarası Kış Olimpiyatları'nda atlı kızak, atlı snowboard ile beraber cirit oyunu da gösterilerde yer alacak. Bunun yanında

Macaristan, Makedonya, Bosna Hersek, Kosova, Gürcistan, Azerbaycan, Kırım ve Ahıska Türkleri arasında da takımlar kurulmakta ve 2010 yılında uluslararası müsabakalar için çalışmalar yapılmaktadır. Erzurum Atatürk Üniversitesi de yakında seçmeli cirit derslerine başlayacaktır. Ata sporumuz ciritin bütün yurtda ve dünyada ilgi görmesi ve canlanması bu tür oyunlarımız için bir kazanç olacaktır.

Atlı Okçuluk da cirit oyunları sırasında yapılan at üzerinde dörtmala giderken hedefe ok ve mızrak atma yarışmasıdır. Cirit gibi atlı okçulukta bize atalarımızdan miras kalan ve yaşatılması gereken bir gelenektir. Asırlar boyu at ve ok Türklerle özdeşleşmiş, at üzerinde dünyada eşi benzeri olmayan bir isabet ile ok atabilen Türk suvarileri büyük zaferler kazanmışlardır. Türk atlılarına özgü bu özellik V. ve VIII. yüzyıllar arasında hüküm sürmüş Türk Devleti olan Avar İmparatorluğu bayrağında sembolleşmiştir.

Kaynaklar:

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Atlas Dergisi Nisan 2009 sayısı
Sivas Atlıspor ve Cirit Derneği

CİRİT OYUNUNDA KULLANILAN TERİMLER

Değnek: Diğnek, Deynek: Çeşitli yörelerde cirit oyununa verilen ad.

Cirit Havası: Cirit oynanırken davul ve zurna ile özel ritimlerde çalınan ezgilerin tümü ya da bir tanesi.

At Oyunu: Ciritin Tunceli ve Muş yöresindeki adı.

At Oynatma Havası: Tunceli ve Muş yörelerinde ciritten önce at oynatma için özel ritimlerde çalınan ezgi ve ritimlere verilen ad.

Rahvan: Atın iki ayakla koşar gibi aynı yanda bulunan ayaklarını aynı anda atarak yaptığı, biniciyi sarsmayan bir yürüyüş şeklidir.

Rahvan At: Biniciyi sarsmadan yürüyen at.

Tırıs Kalkmak: Atın çaprazlama ayak atarak hızlı ve sarsıntılı yürüyüşüne denir.

Dörtmal: Atın en hızlı koşuşu.

Hücum Dörtmal: Atın en hızlı koşuşunun daha ilerisinde bir süratle hedefe at sürme.

Adeta: Atın düz yürüyüşü.

Aheste: Atın ağır ağır, arka kalçalara yüklenerek yürüyüşü.

At Başı: İki atın bir hizada oluşu.

At Cambazı: Ciritte at üzerinde beceri ve hüner gösteren binici.

At Oynatmak: Ciritte hüner göstermek.

Sipahi, Sipah, İspahi: Eskiden Yeniçeriler zamanında bir sınıf atlı askere denirdi. Fakat iyi at binen kişilere de at oyunlarında becerisi olan oyunculara da çeşitli yörelerde bu adlar kullanılmaktadır.

Seymen Olmak: Ulusal giysilerin yöreye ait olanlarının düğün nedeni ile Ankara dolaylarında giyilmesine denir.

Osmanlı: Atlı, suvari, anlamında kullanılmaktadır.

Menzil: Ciritte at üzerinde sıra biçiminde duranlara verilen ad.

Alan: Cirit meydanına verilen ad. Cirit oynanan yer.

Şehit: Ciritte isabet alıp ölenlere verilen ad.

Acemi: Savurduğu ciriti ata değen oyuncuya denir.

Öğr. Gör. Dr. Ulaş ÇAKAR
Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi
ulas.cakar@deu.edu.tr

Etik ve Dönüşümcü bir Lider Olarak *Mustafa Kemal Atatürk*

Atatürk'ün karizmasını oluşturan temel unsurlardan birisi cesaretiydi. Cephelede çatışmanın en yoğun olduğu bölgelerde olması temel bir özelliği olmuştur. Çanakkale savaşında ateş altında siperre girmesi için kendisine yalvarıldığında “Eğer siperre gizlenecek olursam, askerlerime kötü bir misal olurum” şeklinde cevap vererek, patlayan şarapnel yağmuru altında üstü başı toz içinde kaldığı halde sakin bir şekilde hareket edebilmiştir.

1. DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİK KAVRAMI

Liderlik, üzerinde sayısız tanım yapılmış olan bir kavramdır. Temel olarak tanımlarsak; liderliğin bir grubu amaçlarının yerine getirilebilmesi için etkileyebilme becerisi olduğunu ifade edebiliriz. Liderlik insanların gruplar halinde toplanmaya başladıkları ilk dönemlerden itibaren ortaya çıkmıştır. Uygarlıkların gelişmeleri ve çöküşleri üzerinde liderlerin etkisi büyük olmuştur. Son yüzyılda görülen büyük ekonomik, teknolojik ve toplumsal gelişmelerin liderliğin önemini daha da arttırdığı görülmektedir. Bu yüzdendir ki geride bıraktığımız 20. yüzyıl, pek çok birbirinden farklı ve güçlü liderin ortaya çıkarak büyük toplumsal değişimleri gerçekleştirdikleri, bir dönüşüm dönemi olmuştur. Günümüzün değişken şartları liderleri sürekli bir dönüşüm sağlama zorlamaktadır. Bu durum sayısız liderlik kuramlarından birisi olan “dönüşümcü liderlik” yaklaşımının önemini arttırmıştır. Dönüşümcü bir lider ;

1) Bireysel olarak takipçilerinin endişe ve gelişim ihtiyaçları ile ilgilenir,

TABLO -1 DÖNÜŞÜMCÜ LİDER ÖZELLİKLERİ VE KATKILARI¹

Dönüşümcü Lider Özelliği & Tanımı

Karizma: Takipçilerin liderin özelliklerinin etkisinden dolayı onda gördükleri normalin ötesinde kahramanca bir yapı taşıyan özellikler ve beceriler.

Esin Kaynağı Olma: Liderin takipçiler için hiç düşünmedikleri ufukları açar ve onları bu ufuklara ulaşmak için teşvik eder.

Entelektüel Uyarım: Takipçilerin karmaşık kavramları anlamalarını sağlayarak onların mevcut düşünceleri sorgulamalarını sağlar.

Bireyselleştirilmiş İlgisi: Takipçileri bireysel olarak ele alarak onların gelişimini sağlar.

Dönüşümcü Lidere Sağladığı Katkı

Bir vizyon ve görev hissi uyandırmaya yardımcı olur, gurur aşılır, saygı ve güven kazanır.

Yüksek beklentileri takipçilere aktarır, çabaları yoğunlaştırmak için semboller kullanır, önemli amaçları basit şekillerde açıklayabilir.

Zeki çözümleri, akılcılığı ve dikkatli problem çözme teşvik eder.

Kişisel ilgi göstererek, her takipçiye bir birey olarak davranarak ona tavsiyelerde bulunur koçluk yapar.

2) Takipçilerin eski sorunlara yeni yollarla bakmasını sağlayarak mevcut durumu daha iyi anlamalarını sağlar,

3) Grup amaçlarını gerçekleştirmek üstün bir çaba göstermek için takipçilerini coşturur, harekete geçirir ve onlara esin kaynağı olur.

Bütün bunları gerçekleştirirken lider takipçileri dönüştürdüğü gibi kendisi de bu süreçte dönüşmektedir. Çünkü takipçilere eski sorunlara yeni yollarla bakmayı öğretirken; kendisinin görüşlerinin de değerlendirilmesi doğal olarak meydana gelmektedir. Dönüşümcü bir lider olabilmek ve yukarıda ifade edilen sonuçları elde edebilmek için dört temel özelliğe sahip olmak gerekmektedir. Bunlar karizma, takipçiler için esin kaynağı olma, onları entelektüel açıdan uyarma ve onlara bireyselleştirilmiş ilgi gösterme özellikleridir. Bu özelliklerin temel tanımının yapılması ve sağlayacağı katkıların ifade edilmesi sonucunda neden bu denli önemli oldukları daha iyi anlaşılabilir;

Dönüşümcü Lider Özelliği & Tanımı Dönüşümcü Lidere Sağladığı Katkı

Karizma: Takipçilerin liderin özelliklerinin etkisinden dolayı onda gördükleri normalin ötesinde kahramanca bir yapı taşıyan özellikler ve beceriler. Bir vizyon ve görev hissi uyandırmaya yardımcı olur, gurur aşılır, saygı ve güven kazanır. **Esin Kaynağı Olma:** Liderin takipçiler için hiç düşünmedikleri

ufukları açar ve onları bu ufuklara ulaşmak için teşvik eder. Yüksek beklentileri takipçilere aktarır, çabaları yoğunlaştırmak için semboller kullanır, önemli amaçları basit şekillerde açıklayabilir. **Entelektüel Uyarım:** Takipçilerin karmaşık kavramları anlamalarını sağlayarak onların mevcut düşünceleri sorgulamalarını sağlar. Zeki çözümleri, akılcılığı ve dikkatli problem çözme teşvik eder. **Bireyselleştirilmiş İlgisi:** Takipçileri bireysel olarak ele alarak onların gelişimini sağlar. **Kişisel ilgi göstererek,** her takipçiye bir birey olarak davranarak ona tavsiyelerde bulunur koçluk yapar. Dönüşümcü liderlik yaklaşımı kuramsal açıdan 20. yüzyılın sonuna doğru geliştirilmiştir. Bununla beraber; yukarıda ifade edilen temel özelliklerinden anlaşılacağı üzere, dayandığı ilkeler zamandan bağımsızdır. Tarihin büyük liderlerine bakıldığında pek çoğunun dönüşümcü liderlik özelliklerine sahip oldukları görülmektedir. Bireysel ve tarihsel farklılıklara rağmen; kimi temel unsurların süreklilik göstermiş olması liderliğin insanlığın özünde bulunan temel bir olgu olmasına dayalıdır. Büyük liderler, insanlığın özündeki bu olguyu harekete geçiren insanlardır. Tarih boyunca liderler incelendiğinde, dönüşümcü liderlik özelliklerinin en iyi örneği olarak Mustafa Kemal Atatürk karşımıza çıkmaktadır. Atatürk'ün başardığı değişimlerin büyüklüğü ve dönüşümcü liderlik özellikleri pek çok ülkeden devlet adamları ve basın organları tarafından da ifade edilmiş bir gerçektir. İngiliz Daily Telegraph gazetesinin değerlendirmesi bu gerçeğin iyi bir ifadesidir; "Birçok kuvvetli

John H., Humphreys, Transformational and Transactional Leader Behavior. Journal of Management Research, Cilt: 1, Sayı: 3, Mayıs-Ağustos, 2001, syf. 149-160.

Ulaş, Çakar, Yasemin, Arbak, Dönüşümcü Liderlik Duygusal Zeka Gerektirir Mi? Yöneticiler Üzerine Örnek Bir Çalışma. DEÜ İİBF Dergisi Cilt:18 Sayı:2 2003 syf. 83-98., Filip, Lievens, Pascal Van Geit, Pol,Coetsier, Identification of Transformational Leadership Qualities: An Examination of Potential Biases. European Journal of Work and Org. Psychology. Cilt 6, Sayı 4, 1997,syf. 415-430.

Stephen, Robbins, Organizational Behavior, Prentice-Hall, New Jersey, 2000.

Stephen, Robbins, Organizational Behavior, Prentice-Hall, New Jersey, 2000.

Niti, Singh, Venkat R.,Krishnan, Towards Understanding Transformational Leadership in India: A Grounded Theory Approach Vision, The Journal of Business Perspective. Cilt: 9, No: 2, Nisan-Haziran, 2005, syf. 5-17.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dunya_liderleri.asp Erişim Tarihi: 15/02/2008.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/nedediler/ingiltere2.asp Erişim Tarihi: 15/02/2008.

Jay A., Conger, Rabindra N., Kanungo, Sanjay T.,Menn, Charismatic Leadership & Follower Effects, Journal of Org. Behavior, 21, 2000, syf. 747-767.

İsmail, Tokmak, Liderlik Teorilerinin Tarihsel Gelişimi İçerisinde Karizmatik Liderlik Yaklaşımı ve Bir Model Olarak Mustafa Kemal Atatürk, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,2, 10 Kasım 2003.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 30.

adamın
iktidara geldiğini gören neslimiz,
bunların eserlerini gözden geçirdiğinde, hiçbir millet
ve devlette yapılan inkılabın Atatürk tarafından başarılanlar ka-
dar iyi düşünülmemiş olduğunu kabul edecektir."

2. DÖNÜŞÜMCÜ LİDERİN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER

2.1) KARİZMA

Karizma insanların bir kişiye atfettiği, normalin ötesinde olan kahramanca bir yapı taşıyan özellikler ve beceriler olarak tanımlanmaktadır. Takipçileri karizmatik bir lidere sıradan bir insanda bulunmayan istisnai güçler ve özellikler atfederler ve ona inanırlar. Bu inanç takipçilerin liderleriyle gurur duymasını ve onunla beraber güçlüklerin üstesinden kolayca gelebileceğine inanmasını sağlar. Liderin sahip olduğu bu etki takipçilerin kriz zamanlarında bile yılmayarak azimle devam etmelerini sağlar. Atatürk'ün karizmasının çok güçlü olduğu görülmektedir. Yarattığı karizmatik etki yalnızca onunla çalışan ya da karşılaşan Türk insanı üzerinde değil aynı zamanda yabancılar üzerinde de etkili olmuştur. Atatürk'ün karizmasını oluşturan temel unsurlardan birisi cesaretiydi. Cephelerde çatışmanın en yoğun olduğu bölgelerde olması temel bir özelliği olmuştur. Çanakkale savaşında ateş altını için kendisine yalvarıldığında " Eğer sipere gizlenecek olursam, bir misal olurum" şeklinde cevap vererek, patlayan şarapnel yağ-Çanakkale savaşı sırasında taarruzlarda en önde savaşa giren asker üzerinde büyük bir etki uyandırmaktaydı. Askerin ilerlediği anlarda öne atılarak onlara bir örnek teşkil etmiştir. Diğer cephesinin durumundan dolayı geri çekilme emrettiğinde de çok olduğu arka tarafta bulunarak gene önemli bir örnek teşkil kongresi için Erzurum'dan Sivas'a giderken Erzincan Boğazı'nın tutulduğu haberi alındığında yol kapanırsa çatışarak da olsa Sivas'a de ederek yola devam etmesi de tam bu tarz bir yaklaşımdır. Büyük Ta-ilerlemeyi ön saflardan izlediği görülmüştür. Atatürk bu konudaki görüş- ifade etmiştir; "Usul ve kural şudur ki, genel vaziyeti idare ve sevk alanlar, en mühim hedefe ve en yakın tehlikeye, mümkün olduğu kadar yaklaşma, genel vaziyeti görüşten uzak bırakacak derecede olmasın." . Karizma açısından değerlendirildiğinde liderin büyük riskler alabilmesi ve kendini takipçiler için feda etme eğilimi lidere olan bağlılığı arttıran bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Atatürk'ün kişiliğindeki kararlılık da karizmasının diğer önemli bir unsuru olarak göze çarpmaktadır. İnsanların en ümitsiz olduğu en imkansız görülen şartlarda bile gösterdiği kendine güven ve kararlılık takipçileri üzerinde önemli bir etki uyandırmaktaydı. Kurtuluş savaşının en zorlu dönemlerinde meclis toplandıktan sonra içinde bulunulan yoksunlukları bahane ederek gitmeye niyetlenenler olduğunda da kalmaya dair kararlılığını göstererek onları caydırmıştır . Devrimlerin hayata geçmesi sürecinde direnişler hep onun kararlılığıyla dağılan engeller olmuştur. Hatay meselesi sırasında hastalığı ilerlemiş durumda olmasına rağmen gösterdiği azim ve irade konunun Türkiye lehine çözümlenmesine büyük etki etmiştir. Atatürk'ün sahip olduğu cesaret ve kararlılık özellikleri zekası ve yeteneğiyle birleşerek takipçileri üzerindeki karizmasını daha da arttırmaktaydı.

Dönüşümcü bir liderin etkisinin çevresindeki duygusal ve davranışsal durumlara başa çıkabileceği oranda artması bir esastır. Atatürk'ün farihin kendine pay biçtiği görevi sahip olduğu bu özelliklerle yüklenerek, aşama aşama ilerlemesi Atatürk'ün karizmasını oluşturan temel unsur olmuştur. Onun ifadesiyle "Tarih söz götürmez bir şekilde ispat etmiştir ki, büyük meselelerde muvaffakiyet için kabiliyet ve kudreti sarsılmaz bir başkanın varlığı şarttır.

Bütün milletin başsız olarak karanlıklar içinde kaldığı bir sırada, her vatansız diyen binbir çeşit kimsenin, binbir hareket ve görüş şekli gösterdiği gürültülü anlarda danışmalarla, birçok hatırlı ve sözü geçer kişilere bağlılık gereğine inanmakla, sağlam ve esaslı ve özellikle etkili yürümek ve en nihayet çok güç olan hedefe erişmek mümkün müdür? Tarihte, bu yolda şeref kazanmış bir toplum gösterilebilir mi?" Karşılaştığı güç şartlarla bu irade ve güçle başa çıkmıştır. Kurtuluş savaşının başlangıcında insanlar Atatürk'e;

- Ordu yok! dediğinde Atatürk;

- Yapılır! demişti.

- İyi ama, bunun için para lazım...

O da yok? diye sorduklarında

- Bulunur! diye cevaplamıştı.

- Diyelim ki bulduk, düşmanlarınız hem büyük

hem de çok! dediğinde ise

- Olsun, yenilir! diyerek kararlılığını ifade etmişti.

Atatürk'ün kendisinin yaptığı büyük adam tanımını gerçek bir karizma-

*"Ey Türk
gençliği! Birinci
vazifen, Türk istiklâlini,
Türk Cumhuriyeti'ni,
ilelebet muhafaza ve
müdafaa etmektir.*

karizmasını oluşturan temel unsurlardan birisi cesaretiydi. Cephelerde çatışmanın en yoğun olduğu bölgelerde da sipere girmesi askerlerime kötü muru altında bilmiştir. Gene yor olması da meye çekindiyandan Doğu tehlikenin en etmiştir. Sivas silahlı çetelerce varılacağını ifa-aruz sırasında da şünü de şu şekilde mesuliyetini üzerine yakın bulunur. Yeter ki bu

pet

YAPKIN PETROL

► Yapkin Petrol Madeni Yağ ve Taşımacılık San.Tic.Ltd.Şti.
Manisa Akhisar Karayolu 5. Km.
Veziroğlu Köyü / MANİSA
Tel: 0 236 286 74 44 Fax: 0 236 286 74 45
Mail: info@yapkinpetrol.com.tr

► Yapkin Petrol Madeni Yağ ve Taşımacılık San.Tic.Ltd.Şti.
Cumhuriyet Mah.Atatürk Bulv. No:181
Yeniköy/MANİSA
Tel: 0 236 286 73 03 Fax: 0 236 286 71 78

yı ifade etmektedir; "Büyüklik odur ki, hiç kimseye iltifat etmeyeceksin, hiç kimseyi aldatmayacaksın, memleket için gerçek ülkü neyse onu görecek, o hedefe yürüyeceksin. Herkes senin aleyhinde bulunacaktır. Herkes seni yolundan çevirmeye çalışacaktır. İşte sen bunda karşı koymaları yok eden olacaksın. Önüne sayılamayacak güçlükler yığılacaktır. Kendini büyük değil küçük, zayıf, vasıtasız, hiç telakki ederek, kimseden yardım gelmeyeceğine inanarak bu güçlükleri aşacaksın. Ondan sonra sana büyüksün derlerse, bunu diyenlere de güleceksin."

2.2) ESİN KAYNAĞI OLMA

Dönüşümcü bir lider esin kaynağı olma özelliğiyle takipçileri için daha önce düşünmedikleri ufukları açarak ve onları daha fazla çabalamak için motive edebilmektedir. Liderin görüşlerini sunarken sergilediği iyimserlik, coşku ve görüşlerini sunarken kendine duyduğu güven takipçilerin duyguları üzerinde olumlu etki uyandırır. Lider sahip olduğu karizması ve takipçilerine sağladığı duygusal desteğin de katkısıyla esin kaynağı olarak bu ufukların açılmasını sağlayabilmektedir. Ufukların açılmasından söz edilebilmesi için liderin sahip olduğu vizyonun mevcut paradigmanın ötesinde olması gerekmektedir. Atatürk hayatı boyunca bu özelliği sergileyen bir lider olmuştur.

Atatürk'ün bağımsızlık ve cumhuriyetin kuruluşuna ilişkin görüşleri o zamanın egemen paradigmasının radikal bir şekilde ötesinde olduğu için imkansız görülmekteydi. Atatürk'ün dehayı tanımlarken kullandığı ifade tam böyle bir durumu açıklamaktadır; "Dahi odur ki, ileride herkesin takdir ve kabul edeceği şeyleri ilk ortaya koyduğu vakit herkes onlara delilik der." Kurtuluş savaşının başlangıç dönemine dair Mazhar Müfit Kansu'nun aktardığı Atatürk'le bir anısı bu ifadenin güzel bir örneğidir;

"7-8 Temmuz 1918. Sabaha Karşı. Atatürk, tarihi sayfanın üzerine yazdığını görünce;

- Pekala... Yaz! diyerek devam etti.

- Zaferden sonra hükümet biçimi cumhuriyet olacaktır. Bunu size daha önce bir sorunuz nedeniyle söylemişim Bu bir.

- İki: Padişah ve Hanedan hakkında zamanı gelince gereken işlem yapılacaktır.

- Üç: Örtünme kalkacaktır.

- Dört: Fes kalkacak, uygar milletler gibi şapka giyilecektir.

Bu arada gayri ihtiyari kalem elimden düştü. Yüzüne baktım. Bu gözlerin bir takılıştaki birbirine birçok şey anlatan konuşuydu. Paşa ile zaman zaman senli benli konuşmaktan çekinmezdim.

- Neden durakladın?

- Darılma ama paşam sizin de hayal peşinde koşan taraflarınız var, dedim. Gülererek,

- Bunu zaman gösterir. Sen yaz... dedi. Yazmaya devam ettim,

- Beş: Latin harfleri kabul edilecek.

- Paşam yeter... Yeter... dedim ve biraz da hayal ile uğraşmaktan bıkmış bir insan davranışı ile,

- Cumhuriyetin İlanı'nı başarmış olalım da üst tarafı yeter! Diyerek, defterimi kapadım ve koltuğumun altına sıkıştırdım. İnanmayan bir insan davranışı ile,

- Paşam sabah oldu. Siz oturmaya devam edecekseniz hoşça kalın... diyerek yanından ayrıldım. Gerçekten gün ağarmıştı. Süreyya Yiğit benimle odadan çıktı. "

Yıllar sonra Atatürk Şapka Devrimini açıkladıktan sonra Kastamonu'dan dönerken Mazhar Müfit'e;

-Azizim Mazhar Müfit Bey, kaçınıcı maddedeyiz? Notlarını bakıyor musun? demiştir."

Atatürk sahip olduğu bu vizyonu eğer halka aktarmasaydı, gerçekleştirdiği dönüşümler mümkün olamazdı. Bu yüzden Atatürk halka esin kaynağı olmakta ve onları dönüşümler yönünde harekete geçirmekteydi. Gazeteci Mehmet Emin Yalman'ın aktardığı bir olay Atatürk sahip olduğu vizyonu diğerlerine nasıl esin kaynağı olmasını sağladığının güzel bir örneğidir;

"Milli mücadeleimiz zaferle sona erdikten sonra, İstanbul'un henüz yabancı işgali altında bulunduğu bir sırada, bir gün İstanbul'un yedi gazete başyazarı İzmit'e davet edildi. Orada Mustafa Kemal Paşa eşsiz bir tarihi tartışma açtı. Her birimize ayrı ayrı şu soruyu yöneltti:

- Hilafetin geleceği hakkında fikriniz nedir?

Her birimiz kendi kanımıza göre bu soruyu cevaplandırdık. Hilafetin şu veya bu biçimde sürdürülmesini tabi görmeye zihinler o kadar alışmıştı ki, herhangi bir insanın bunun kaldırılması gibi temelden bir düşünceyi hatıra geçirebileceğini hiçbirimiz göz önüne bile getiremiyorduk. Paşa hepimizi dinledikten sonra dedi ki:

-Hayır! Yanlış düşünüyorsunuz. Hilafet kaldırılmalıdır. Bu fikrimin nedenlerini de size anlatacağım. Karşı duranlarını olursa, çekinmeden ortaya koyunuz. Hepsine karşılık vereceğim. İçinizde en küçük bir duraksama kalmasını istemiyorum. Eğer buna inanmış olursanız gazetenizin başına geçiniz. Bu önemli devrim adımı için ortamı hazırlamaya, vatandaşları inandırmaya çaba gösteriniz.

Tartışma bir gün bir gece aralıksız sürdü. Uyku hatıra bile gelmedi. Yemek zamanları söze sofrada devam ediyorduk. Paşa, eski Hanedanın ruhani bir sıfatla memlekette kalmasındaki sakıncaları saydı. İşin niteliğini açıkladı aydınlanmadık hiçbir nokta bırakmadı.

Fikir hepimiz için o kadar yeni idi ki, güçlüklerimiz ve duraksamalarımız çoktu. Fakat Paşa, hayret verici zekasıyla tartışmaya çok iyi hazırlanmıştı. Hiç sabrını yitirmiyor, her karşı koymaya inandırıcı karşılıklar veriyordu. Sonuç olarak Hilafetin kaldırılması fikrini hepimiz benimsedik. Geniş yayınla ortamı hazırladık."

2.3) ENTELEKTÜEL UYARIM

Dönüşümcü liderler karmaşık kavramları takipçilerin an-

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dusvedav/diger78.asp Erişim Tarihi: 19/02/2008.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 204-205.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 130-131.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 163.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dusvedav/diger95.asp Erişim Tarihi: 19/02/2008.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/54konum.asp Erişim Tarihi: 21/02/2008

Jay A., Conger, Rabindra N., Kanungo, Sanjay T., Menn, Charismatic Leadership & Follower Effects, Journal of Org. Behavior, 21, 2000, syf. 747-767.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dusvedav/kararlilik13.asp, Erişim Tarihi: 19/02/2008.

A.J., Dubinsky, F.J., Yammarino, M.A., Jolson, An Examination of Linkages Between Personal Characteristics and Dimensions of Transformational Leadership.

Journal of Business & Psychology, Cilt 9, Sayı: 3, Bahar, 1995, syf. 315-335.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/53olay.asp Erişim Tarihi: 21/02/2008.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 122.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/51buyuk.asp Erişim Tarihi: 22/02/2008.

Bernard M., Bass, Bruce J., Avolio, Developing Transformational Leadership: 1992 and Beyond. Journal of European Industrial Training, Cilt 15, Sayı:4, 1990, syf. 21-27.

Atatürk, milletin içinde bulunduğu durumun mevcut yönetim usulleriyle yönetilmesinin mümkün olmadığını anlayarak bir dönüşümün gerektiğini kavramış ve bunu hayata geçirmiştir.

layabileceği şekilde ifade ederek ve takipçilerin mevcut düşüncelerini yeniden düşünmelerine yol açabilmektedirler. Diğer bir ifadeyle, mevcut sorunlar hakkında insanların düşünce biçimlerini değiştirebilmektedir. Bu yolda görüşlerini desteksiz bir şekilde ifade ederek değil, mantık ve kanıtlar kullanarak takipçileri ikna ederler. Atatürk'ün yapı-sındaki kendine özgülük, proaktiflik, yaratıcılık ve yenilikçilik bu gücünü arttıran bir unsurdur. Milli mücadelenin ilk döneminde insanların akıllarında bile canlandıramadığı tam bağımsızlık fikrinin halkın aklında uyandırılması ancak Atatürk'ün bu alandaki yeteneğiyle mümkün olabilmektedir. Atatürk, milli mücadeleye başlarken döneme egemen olan Türk milletinin kurtuluş için diğer milletlere sığınması gerektiği ya da bölgesel çarelere başvurulması gerektiği görüşlerini reddetmiştir. Onun kararı "Millî hâkimiyete dayanan, kayıtsız şartsız, bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak" olmuştur. Milli mücadele sürecinde düzenlenen kongreler ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararları ve faaliyetleri irdelendiğinde büyük bir dönüşüm sürecini aşama aşama izlemek mümkündür.

Yapılan devrimlerin uygulanmaları süreci incelendiğinde de bu durum görülebilmektedir. Atatürk, kavramların takipçilere aktarılabilmesi sürecinde devrimleri zaman ve şartlara göre kimi zaman hiç beklemeden kimi zamanda aşamalı olarak uygulamaya geçirmiştir. Kuruluş Hilafet ve saltanatın kaldırılması sürecine bakıldığında uygun zamanın beklendiği gözlemlenebilmektedir. Bu sayede kuruluş halinde olan Türkiye Cumhuriyeti'nin gelişiminin sekteye uğraması engellenmiştir. Yeni Türk Alfabesine geçilmesi sürecinde ise hızlı bir süreç gerçekleşmiştir. Falih Rıfki Atay anılarından okuduğumuz kadarıyla, Falih Rıfki Atay yeni Türk Alfabesinin ilk şekillerini Atatürk'e götürdüğü zaman,

- Komisyonun en aşağı beş yıllık bir geçiş devresi düşündüğünü ifade etmiştir. Gazeteler, önce

birer sütunlarını yeni harflere ayıracaklar, yavaş yavaş sütun sayısı artacak, nihayet bütün gazeteler yeni harflerle çıkacaklardı. Okullar için de benzer öğretim yöntemleri düşünmüştük. Atatürk dikkatle dinledikten sonra, sordu;

- Demek beş yıl düşündünüz?
- Evet.
- Üç ay, dedi.

Falih Rıfki Atay üç ay içinde bütün memleket yayınları Latin harflerine geçeceğini duyunca donakalmıştı. Atatürk ilave etti;

- Ya üç ayda tatbik edebiliriz, yahut hiç tatbik edemeyiz. Sizin Arap harflerine bırakacağınız sütun yok mu? Onların adedi bire inse, herkes yalnız o sütunu okur. Ve beş yıl sonra, tıpkı yarın başlar gibi başlamaya mecbur oluruz. Hele arada bir buhran, bir savaş çıkarsa, attığımız adımları da geri alırız.

2.4) BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ İLGI

Dönüşümcü liderler takipçilerine bireyselleştirilmiş ilgi gösterirler. Bunun için takipçilerin mevcut işlerini yapabileceği ve gelecekte daha büyük sorumluluk alabilme potansiyellerini değerlendirirler. Değerlendirme sonucunda takipçilerin yeteneklerini ve motivasyonlarını ihtiyaç duyulan yönde

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/50deha.asp Erişim Tarihi 21/02/2008.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 192-194.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 125-126.

Bruce J., Avolio, David A., Waldman, F.J. Yammarino (1991) Leading in the 1990's: The Four I's of Transformational Leadership, Journal of European Industrial Training, Cilt 15, Sayı 4, syf. 9-16.

Mustafa Kemal, Atatürk, Nutuk, http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/bolum1/bolum1_11.asp, Erişim Tarihi 13/02/2008.

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. 244

Adnan Nur, Baykal, Mustafa Kemal'in Liderlik Sırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005, syf. ix, 103, 171.

Sheri R., Klein, Read, M., Diket, Creating Artful Leadership. Int. J. Leadership in Education. 1999. Vol 2 No:1, syf. 23-30.

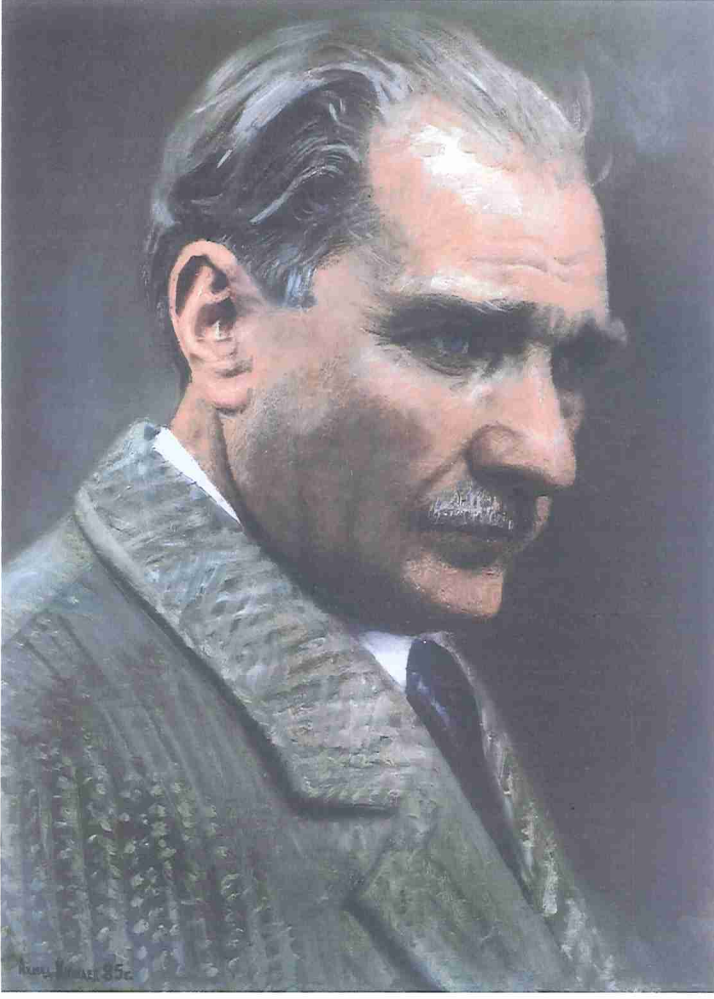
Suat, Akgül, Atatürk'ün "Zabit ve Kumandan ile Hasbihal" adlı Eserinin Liderlik ve Komutanlık Özellikleri Açısından Değerlendirilmesi, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,4, 10 Kasım 2005.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/55tutku.asp Erişim Tarihi: 22/02/2008.

Turan A., Öztürk, Türk Toplumsal Değişim Projesinin Mimarı: "Dönüşümcü Lider" Atatürk, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,4, 10 Kasım 2005.

Cengiz, Tavukçuoğlu, Atatürk ve Postmodern Yönetim, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,1, 10 Kasım 2002.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/vecize_diger4.asp Erişim Tarihi: 19/02/2008.

*Ey Türk istikbalinin evlâdı!
İşte, bu ahval ve şerâit içinde
dahi vazifen, Türk istiklâl ve
Cumhuriyetini kurtarmaktır!
Muhtaç olduğun kudret,
damarlarındaki asil kanda
mevcuttur!*

değiştirerek örgütün ihtiyaçlarını karşılamaları sağlanabilmektedir. Gerçekleştirilenin tam anlamıyla bir öğretmenlik, bugünkü moda ifadesiyle koçluk, mentorluk gösterdiği söylenebilir. Atatürk'ün devrimlerin hayata geçirilmesi sürecinde Türk halkının başöğretmeni olarak oynadığı rol bu konudaki ilgisini halkın geneline yayabildiğini göstermektedir. Atatürk, milletin pek çok farklı grubundan insanları dinleyip görüşerek onları eğitmeye yönelik bazı çabalarda bulunduğu gibi aynı zamanda onlarda da bir şeyler de öğrenmeye açık bir liderdi. Kişilerin görüşlerini öğrenmeyi değerli bir uğraş kabul etmekteydi. Atatürk bir liderin takipçilerin özelliklerini bir sanat eserinin parçaları gibi değerlendirilmesi gerektiğini

ifade etmiştir. Ancak sanatsal bir bakış açısıyla onların bütünleştirilmesi sonucunda gerçek liderlik ortaya çıkacağını savunmaktaydı.

Atatürk, orduyu insanlardan oluşan canlı bir makinenin canlı organları olarak ele almıştır. Ve bu canlı organların beyinlerindeki gücün ve kanlarındaki ruhun orduyu işletmekte olduğunu ifade etmiştir. Dönemin egemen görüşleri her tür organizasyonun ideal biçiminin mekanik bir makine gibi faaliyet göstermesi olduğunu savunulmaktaydı. Organizasyondaki insanlar bir makine parçası gibi çalışmayı başardıkları ölçüde etkin görülmektedirler. Böyle bir dönemde Atatürk'ün bu konudaki öngörüsü dikkat çekicidir, organizasyonları döneminin ötesine geçerek organik olarak tanımlamıştır. Atatürk bu yaklaşımı orduyu değerlendirmenin de ötesinde milli mücadele ve devrimler sürecinde halkı yönetirken de sürdürmüştür. Milletin kendine özgü yapısı ve eğilimlerini de göze alarak harekete geçmiştir. Atatürk'ün ifadesiyle "Gerçekte ihtirassız büyük bir iş meydana getirilemez. Fakat onun herhalde millet yolunda bir hizmet gayesine yönelmiş olması lazımdır. Başkan olan kimsenin, milletin ülküsüne göre hareket etmesi ve milletin psikolojisini bildikten sonra, o milletin eğilimine uyması gerekmektedir."

Atatürk, milletin içinde bulunduğu durumun mevcut yönetim usulleriyle yönetilmesinin mümkün olmadığını anlayarak bir dönüşümün gerektiğini kavramış ve bunu hayata geçirmiştir. Atatürk'ün değerlendirmelerinin kuvveti sonucunda ortaya koyduğu liderliğinin dönüşümcü yapısı Türk toplumunun bağımsızlığı ve çağdaşlaşması süreçlerinde kritik bir önem arz etmiştir. Atatürk bütüncül olarak insanların ve halkın yetişmesine dair görüşü kendi sözleriyle şu şekilde ifade etmektedir;

"En mesut olanlar, hizmetlerinin bütün nesillerce meçhul kalmasını tercih edecek karakterde bulunurlardır. Herkesin kendine göre bir zevki vardır. Kimi bahçe ile meşgul olmak, güzel çiçekler yetiştirmek ister. Bazı insanlar da adam yetiştirmekten hoşlanırlar.

Bahçesinde çiçek yetiştiren adam çiçekten bir şey bekler mi? Adam yetiştiren adam da, çiçek yetiştirendeki hislerle hareket edebilmelidir. Ancak bu şekilde düşünen ve çalışan adamlardır ki memleketlerine ve milletlerine ve bunların geleceğine faydalı olabilirler. Bir adam ki, memleketin ve milletin saadetini düşünmekten ziyade kendini düşünür, o adamın kıymeti ikinci derecededir."

3. ETİK VE DÖNÜŞÜMCÜ LİDER

Dönüşümcü liderin kendisini izleyenler üzerindeki olağanın üstünde etki yaratan güdüleyici yapısı, etik açıdan kötüye kullanıldığında olumsuz yönde çok büyük etki yaratması riskini içermektedir. Tarih boyunca büyük liderler incelendiğinde çoğunluğunun dönüşümcü liderlik özelliklerini değişik oranlarda sergilediklerini göstermektedir aralarındaki farkı doğuran en temel unsur etik yönelimleri olmuştur. Atatürk'ü farklı bir lider kulan dönüşümcülüğünde olduğu kadar etik yanında da çok kuvvetli bir lider olmasıdır.

Ömrü savaşlarda geçmiş ve bu süreçte kademeli olarak bütün rütbelerde etkin rol alarak yetişen bir lider olan Atatürk'ün en ana hedefi "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesine bağlı olarak Türk halkının çağdaş medeniyet seviyesine

Gary, Yukl, An Evaluative Essay on Current Conceptions of Effective Leadership, European Journal of Work and Organizational Psychology, Cilt:8, Sayı:1, 1999, syf. 33-48.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/vecize_egitim/vecize_egitim8.asp Erişim Tarihi: 19/02/2008.

Martin, Wilcox, Stephen, Rush, Power to Change: A Conversation with Bernard M. Bass. LIA. Cilt: 23 Sayı: 2, 2003.,syf. 9-11.

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/nedediler/ingiltere3.asp Erişim Tarihi: 07/02/2008

http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/bolum19/index.asp Erişim Tarihi: 20/02/2008.

yücel
baysal

dayanıklı tüketim mamülleri
sanayi ve ticaret limited şirketi

*Yıllardır
aynı kalite
ve heyecanla
hizmet veriyoruz...*

Orbital 5950
Elektronik
Çamaşır Makinesi

5086 V NF Plus
Orbital
No-Frost Buzdolabı

6095 EDI
Ekolojist Inox
Bulaşık Makinesi

9612 DTA
Orbital Double
Fırın

Hisarönü

899 Sokak No: 20 İzmir
Tel : 0.232.425 23 43 (pbx)
Fax: 0.232.483 89 08

web: www.yucelbaysal.com.tr • e-mail: abaysal@yucelbaysal.com.tr

Yeşilyurt

Polat Cad. No: 74/C İzmir
Tel : 0.232.244 55 44 (pbx)
Fax: 0.232.244 53 91

 arçelik

Dönüşümcü bir lider esin kaynağı olma özelliğiyle takipçileri için daha önce düşünmedikleri ufukları açarak ve onları daha fazla çabalamak için motive edebilmektedir. Liderin görüşlerini sunarken sergilediği iyimserlik, coşku ve görüşlerini sunarken kendine duyduğu güven takipçilerin duyguları üzerinde olumlu etki uyandırır. Lider sahip olduğu karizması ve takipçilerine sağladığı duygusal desteğin de katkısıyla esin kaynağı olarak bu ufukların açılmasını sağlayabilmektedir.

ulaşabilmesi olmuştur. Yaptığı bütün mücadeleyi buna yönelik gerçekleştirmiştir. Atatürk için halkın iyiliği amaç savaşın kendisi ise zorunlulukta kullanılan bir araç olmuştur. Dönüşümcü liderlik özellikleri açısından önceki bölümlerde ifade edilen olaylara etik açıdan bakıldığında Atatürk'ün ciddi anlamda bir etik yönelimi olduğu göze çarpmaktadır. Atatürk'ün kendi ifadesiyle; "Ahlâk kutsaldır; çünkü aynı kıymette eşi yoktur ve başka hiç bir çeşit kıymetle ölçülemez." Etikten yoksun bir liderin yol açacağı büyük sorunların çok öncelerden görerek böyle bir liderin etkisini şu şekilde ifade etmiştir;

Karizması içinde bulunulan şartların etkisiyle daha da güçlenmiş, savaştığı cepheler ve kişiliğinin özellikleri ile bütünleşmiş bir karizma olmuştur. Gösterdiği kahramanlık ve başarılar bu karizmayı gitgide arttıran bir unsur olarak devam etmiştir. Atatürk'ün Türk halkının iyiliği için kendini hiçe sayan ve hayatını halka adayan yaklaşımı karizmasında çok temel bir unsurdur. Bu karizma milli mücadele döneminde halka inanç verip mücadelesini güçlendirirken sonraki dönemlerde devrimlerin gerçekleştirilmesi sürecini mümkün kılmıştır.

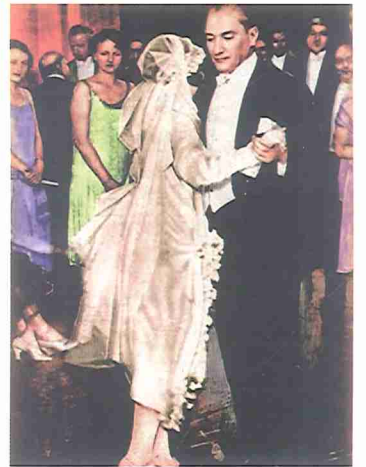
Yukarıda da ifade edildiği gibi halka esin kaynağı olarak daha önce hiç düşünmediği ulusal egemenlik gibi görüşleri ve halkı çağdaşlaştıracak devrimleri sunmuştur. Burada dikkat çekici olan unsur, halkın 600 yıllık bir saltanat geleneğinden sonra mutlak bir yöneticiye daha açık olduğu bir zamanda zor olanı seçmesidir. Bu dönemde halk ulusal kimliğinden bile uzak kalmış bir durumdadır Oysa Atatürk, mutlak bir yönetici olarak halkın başına geçmek gibi kolay bir yolu seçmektense halkın çıkarına olan ulusal egemenliğin hayata geçirilmesinin sancılı yolunu seçmiştir.

Atatürk halkın çoğunluğunun aklında bile uyanmayan çağdaş uygarlık seviyesine erişilebilmesi için büyük bir entelektüel uyarım sağlamıştır. En karmaşık kavramları bile halkın anlayacağı şekillerde sunmak için çabalamıştır. Harf devrimi sırasında kara tahtanın başına geçtiği zamandan şapka devrimi sırasında halka şapkayı takdim ettiği zaman gibi sayısız olayda halkın yabancı olduğu kavram ve gelişmeleri onlara aktarmıştır. En başta "Nutuk" olmak üzere yazdığı eserlerinde halkın gerçekleştirilenleri ve gerçekleştirilmesi gerekenleri tam olarak anlamasını sağlayacak bir ifade tarzı kullanmıştır.

Bireyselleştirilmiş ilgi açısından bakıldığında her zaman için ana amacı takipçisi olan insanları yetiştirmek ve bir bütün olarak da Türk halkının kendini yetiştirmesi ve geliştirmesi

olmuştur. Bu süreci önceden görmüş ve buna göre hareket etmiştir. Osmanlı'nın çöküşü sırasında Türk halkının uğradığı büyük insan kaybı göz önünde bulundurulduğunda Atatürk'ün bu yaklaşımı genç Türkiye Cumhuriyeti'nin gelişiminde önemli rol oynamıştır. İnsanları değerlendirerek onların bu gelişime en büyük katkı sağlayabileceği mevki ve pozisyonlara gelmelerinde büyük çaba harcamıştır. Tarih boyunca görülen pek çok dönüşümcü liderin aksine kendi varlığını bir temel amaç olarak değil, çağdaş Türkiye Cumhuriyeti devletinin doğuşu ve gelişmesi için bir araç olarak görmüştür. Kendi ifadesiyle "Naçiz vücudu elbet bir gün toprak olacak ama Türkiye Cumhuriyeti devleti ilelebet payidar kalacaktır". Bu amacın gerçekleşmesi için takipçilerinin gelişmesi en temel yol olarak görmüştür.

Bir liderin ahlaki özellikleri değerlendirilirken kişiler kendi ideolojik yorumlarına göre farklı yorumlarda bulunabilirler. Bununla beraber, kişinin ideolojik yönelimlerinden bağımsız olarak bir lider gerçekten etik bir lider kılan evrensel bir unsur vardır. O da liderin kendisini izleyenlerin çıkarlarını kendi üstünde görüp görmediğidir. Lider, kendi kişiliğinde dürüstlük, adalet, güven ve fedakarlık özelliklerini de top-layan bir kişi olmalıdır. Bu unsurlardan yoksun bakılarak dünya tarihinde yaratılan etkiler göz önünde bulundurulduğunda pek çok büyük lider karşımıza çıkmaktadır. Bu liderler etik unsurlar açısından değerlendirildiğinde ise sayı dramatik şekilde azalmakta, Atatürk'ün temel bir örnek olması sonucu karşımıza çıkmaktadır. İnsanlık tarihinin pek çok büyük liderinin başarısız olduğu bu özellik, Atatürk'te ulusun çıkarlarını kendisinden önce görme olarak gerçek bir etik ilke haline gelmiştir. Gerek cephelerde, gerek milli mücadele yıllarında gerekse cumhuriyetin kurulduğu yıllarda Türk halkı için verdiği mücadeleye ömrünü adadığı gibi defalarca hayatını da riske atmıştır. Ömrünün sonuna kadar Türk halkı için çalıştığı gibi hastalığının ilerleyen safhalarında bile halkın yararına uğraşmıştır. Öyle ki bu durum hastalığının ağırlaşmasına da etki etmiştir. Bunun yanı sıra, Atatürk'ün imparatorluğun çöküş döneminde toplumun içinde bulunduğu yenik ve yok olmuş durumda hiçe sayarak gerçek bir adanmışlıkla Türk halkını getirdiği aşama tartışılmaz bir olgudur. Kendisiyle birlikte bitecek bir dönüşüm sürecine inanmayan Atatürk başlattığı gelişmenin zaman içinde daha da büyüyerek devam etmesini öngörmüştür. Bu yüzdendir tarihteki pek çok büyük liderin yarattığı etkiler kendileri öldükten sonra büyük oranda dağılıp yok olurken Atatürk

devrimlerinin etkileri 20. yüzyılın ötesine geçerek bugünle taşınabilmiştir. 1922'de İngiltere'nin Anadolu üzerindeki planlarının başarısızlığından ötürü, Türk düşmanı eğilimli, İngiliz Başbakanı Lloyd George Parlamento'daki suçlama ve eleştirileri cevaplarken "Arkadaşlar, yüzyıllar nadir olarak dahi yetiştirir. Şu talihsizliğimize bakın ki o büyük dahi çağımızda Türk Milleti'ne nasip oldu. Mustafa Kemâl'in dehasına karşı elden ne gelirdi" ifadesini kullanmıştır. Mağlup bir düşmanın ifade ettiği bu sözlerin önemi yalnızca o dönemle sınırlı kalmamıştır. Geçen zaman Atatürk'ün bir lider olarak öneminin tam anlamıyla anlaşılması sonucunu doğurmuştur. 20. yüzyılın pek çok bağımsızlık savaşı ve çabaları için Atatürk bir örnek teşkil etmiştir.

Atatürk kuvvetli ahlaki esaslar çerçevesinde şekillendirilmiş olduğu Atatürkçü düşünce sistemi ve çağdaş Türkiye cumhuriyetinin devamını dinamik bir süreç olarak görmüştür. Bunu sağlayabilmek için Türk istiklali ve Türk cumhuriyetini toplumun en dinamik gücü olan gençliğe emanet etmiştir. Bu emanetin ifade edildiği gençliğe hitabe, aynı zamanda süreklilik arz eden bir dönüşüm rehberi gibidir;

"Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyeti'ni, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dahilî ve harici bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve Cumhuriyet'i müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu

imkân ve şerâit, çok namüsaid bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve Cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri, şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhid edebilirler. Millet, fakr ü zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!"

Bir liderin ahlaki özellikleri değerlendirilirken kişiler kendi ideolojik yorumlarına göre farklı yorumlarda bulunabilirler. Bununla beraber, kişinin ideolojik yönelimlerinden bağımsız olarak bir lider gerçekten etik bir lider kılan evrensel bir unsur vardır. O da liderin kendisini izleyenlerin çıkarlarını kendi üstünde görüp görmediğidir.

KAYNAKÇA

- Akgül, Suat, Atatürk'ün "Zabit ve Kumandan ile Hasbıhal" adlı Eserinin Liderlik ve Komutanlık Özellikleri Açısından Değerlendirilmesi, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,4, 10 Kasım 2005.
- ASHE Higher Education Report. A World Anew: the Latest Theories of Leadership.Cilt: 31 Sayı 6, 2006, syf. 31-70.
- Atatürk, Mustafa Kemal,Nutuk, http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/bolum1/bolum1_11.asp , Erişim Tarihi 13/02/2008.
- Atatürk, Mustafa Kemal, Nutuk, http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/bolum8/bolum8_6.asp, Erişim Tarihi 13/02/2008.
- Avolio, Bruce J., Waldman David A., Yammarino, F.J. (1991) Leading in the 1990's: The Four I's of Transformational Leadership, Journal of European Industrial Training, Cilt 15, Sayı 4, syf. 9-16.
- Bass, Bernard M., Leadership: Good, Better, Best. Organizational Dynamics. Winter 85, Cilt: 13, Sayı 3, syf.26-40.
- Bass, Bernard M., Avolio, Bruce J., Developing Transformational Leadership: 1992 and Beyond. Journal of European Industrial Training. 1990. Cilt 15, Sayı:4 syf. 21-27.
- Baykal, Adnan Nur, Mustafa Kemal'in Liderlik Şırları, Sistem Yayıncılık: İstanbul, 2005.
- Conger, Jay, A., Kanungo, Rabindra, N.Menn, Sanjay T., Charismatic Leadership & Follower Effects, Journal of Org. Behavior, 21, 2000, syf. 747-767.
- Çakar, Ulaş, Arbak, Yasemin,Dönüşümcü Liderlik Duygusal Zeka Gerektirir Mi? Yöneticiler Üzerine Örnek Bir Çalışma. DEÜ İİBF Dergisi Cilt:18 Sayı:2 2003 syf. 83-98.
- Dubinsky, A.J., Yammarino, F.J., Jolson, M.A. (1995) An Examination of Linkages Between Personal Characteristics and Dimensions of Transformational Leadership. Journal of Business & Psychology. 1995. Cilt 9, sayı: 3, Bahar, syf. 315-355.
- Engelbrecht, A.S., Van Aswegen, A.S., Theron, CC, The Effect of Ethical Values on Transformational Leadership and Ethical Climate in Organizations. S.Afr.J.Bus.Mng. 2005. Cilt:36. Sayı:2. syf 19-26.
- Eren, Erol, Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi, Beta Yayınları, İstanbul, 2000.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dunya_liderleri.asp Erişim Tarihi: 15/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dusvedav/diger78.asp, Erişim Tarihi: 19/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dusvedav/diger95.asp, Erişim Tarihi: 19/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/dusvedav/kararlilik13.asp, Erişim Tarihi: 19/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/50deha.asp, Erişim Tarihi 21/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/51buyuk.asp, Erişim Tarihi: 22/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/52lider.asp, Erişim Tarihi: 21/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/53olay.asp, Erişim Tarihi: 21/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/54konum.asp, Erişim Tarihi: 21/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/fikirleri/55tutku.asp , Erişim Tarihi: 22/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_heryonuyle/nedediler/ingiltere2.asp Erişim Tarihi: 15/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/vecize_diger/vecize_diger4.asp Erişim Tarihi: 19/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/j7_ataturk/ata_konusmalar/vecize_egitim/vecize_egitim8.asp Erişim Tarihi: 19/02/2008.
- http://www.gnkur.tsk/sarem/doc_goster.asp?seri_no=13899&yol=belgeler/2005/03/21/guncel/makale/turkiye/kitap_kavgam.doc, Erişim Tarihi: 26/02/2008.
- Humphreys, John H., Transformational and Transactional Leader Behavior. Journal of Management Research, Cilt: 1, Sayı: 3, Mayıs-Ağustos, 2001, syf. 149-160.
- Kejriwal Aditi, Krishnan Venkat R. Impact of Vedic Worldview and Gunas on Transformational Leadership, VIKALPA, Cilt:29, Sayı:1, Ocak-Mart, 2004, syf. 29-40.
- Kershaw, Ian, Hubris: Hitler 1. Cilt 1889-1936.İthaki Yayınları, İstanbul, 2007.
- Klein, Sheri R., Diket, Read M., Creating Artful Leadership. Int. J. Leadership in Education. 1999. Vol 2 No:1, syf. 23-30.
- Lang, Donald L. Transformational Leadership is not Charismatic Leadership: Philosophical Impoverishment in Leadership Continues. Human Resource Development Quarterly, Cilt: 2, Sayı:4, Kış, 1991, syf. 397-402.
- Langer, Walter C., Hitler'in Psikopatolojisi, Donkişot Yayınları, İstanbul, 2004.
- Lievens, Filip, Van Geit, Pascal, Coetsier,Pol. Identification of Transformational Leadership Qualities: An Examination of Potential Biases. European Journal of Work and Org. Psychology. Cilt 6, Sayı 4, syf. 415-430. 1997.
- Öztürk, Turan A., Türk Toplumsal Değişim Projesinin Mimarı: " Dönüşümcü Lider" Atatürk, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,4, 10 Kasım 2005.
- Read, Anthony. Devil's Disciples: Hitler's Inner Circle, W.W. & Norton Company, ABD, 2004.
- Robbins, Stephen, Organizational Behavior, Prentice-Hall, New Jersey, 2000.
- Schirer, William, Nazi İmparatorluğu'nun Doğuşu, Yükselişi ve Çöküşü, İnkilap Kitabevi, İstanbul, 2002.
- Singh, Niti, Krishnan, Venkat R., Towards Understanding Transformational Leadership in India: A Grounded Theory Approach Vision. The Journal of Business Perspective. Cilt: 9 No: 2, Nisan-Haziran, 2005, syf. 5-17.
- Tavukçuoğlu, Cengiz, Atatürk ve Postmodern Yönetim, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,1, 10 Kasım 2002.
- Tokmak, İsmail, Liderlik Teorilerinin Tarihsel Gelişimi İçerisinde Karizmatik Liderlik Yaklaşımı ve Bir Model Olarak Mustafa Kemal Atatürk, Atatürk Haftası Armağanı Dergisi ,2, 10 Kasım 2003.
- Wilcox, Martin, Rush, Stephen. Power to Change: A Conversation with Bernard M. Bass. LIA. 2003. Cilt: 23 Sayı: 2. syf. 9-11.
- Yukl, Gary, An Evaluative Essay on Current Conceptions of Effective Leadership, European Journal of Work and Organizational Psychology, Cilt:8, Sayı:1, 1999, syf. 33-48.

Optik Disklerin Karanlık Geleceği

MP3'ün CD'lere yaptığını, MKV formatı
Blu-ray DVD'lere yapacak mı?

1989 yılında da aldığım "Heart of Chicago" sahip olduğum ilk CD idi. Plaklardaki çizirtiler ve kasette arka fondan gelen tıss sesi artık tarih olmuştu. Belki bundan çok daha güzeli istediğim şarkıya direkt geçebilmektir. Böylece kasetin en sevilen şarkısını tekrar dinlemek için ileri geri sarıp, şarkının başlangıcını bulmak ta geçmişte kalmıştı. Bu Compact Disc denilen şey muhteşem bir şeydi. 1991 yılında arabamın bagajına 10'lu CD charger (müzik setinden kumanda edilen 10 adet CD alan CD sürücü/çalıcı) taktırdığımda İzmir Çeşme arasındaki mesafe benim için kısalmıştı sanki. 3 yılda aldığım 150 CD den istediğim 10 tanesini arabamda dilersem sırayla, dilersem karışık dinlemek harika bir tecrübeydi. Birkaç sene içerisinde karışık kasetler yerini karışık CD lere bıraktı. CD o kadar teknolojik ve o kadar marifetli bir üründü ki bazı sürücüler arabalarının iç ayınlarının altına astıkları CD'nin, radara yakalanmalarını önlediği gibi şehir efsanelerine bile inanmaya başladılar. (Ben hala o CD'leri neden ortaya astıklarını anlamış değilim.)

CD'leri fazla rating yapamayan Laser Disc ve VCD takip etti. DVD'nin hayatımıza girmesi ise 1980'lerde betamax kasetlerle yaşadığımız evde film seyretme zevkini 90ların sonunda yeniden ve daha donanımlı bir şekilde yaşamamıza yol açtı. DVD sadece çok net görüntü değil aynı zamanda 5.1 surround ses veriyor rekabete bıraktı. Malum biz Türkler yetmez; sistemimizin üstünlüğünü eşe dosta da 2001 yılında dünyanın en büyük enjeksiyon firmalarından Krauss Disk ürün geliştirme bölümü-sonra girdim. KM, geleneksel ve DVD'leri üretilen üzerine ni de üretiliyordu. Genel bir verdiğimiz bu bilgi depo- bir çeşit plastik hammad- aynı zamanda 18 litrelik zemedir. Kullanılan tek- şekli değişse de genel vb) şeffaf 2 PC katmanı ve lazer okuyucular bilgiye dönüştürüldü- ziyaretimde normal sıra DVD 18 adını ma alanına sahip göstermişti. Ayrıca DVD'lerin 10 katı üreteceklerini söy- vermişlerdi. Aradan ünitesini kapattığına lirim herhalde... ler) 2000li yılların mışlardı. Ancak zirve ya inmeye başladığınız zarı o yıllarda kazılmaya baş- landı. Müzik ve film firmaları CD ve DVD'lerin korsan kopyalanmasında dolayı çok zarar etmekteydiler. Sürekli olarak korsan kopyalamanın önüne geçecek yazılım çözümleri arıyorlardı. Ancak ürettikleri her çözüm, her koruma önlemi kısa bir süre içinde kırılıyordu. Belki de firmalar ve korsan yazılımcılar ara-

2001 yılında dünyanın en büyük enjeksiyon firmalarından Krauss Disk ürün geliştirme bölümü-sonra girdim. KM, geleneksel ve DVD'leri üretilen üzerine ni de üretiliyordu. Genel bir verdiğimiz bu bilgi depo- bir çeşit plastik hammad- aynı zamanda 18 litrelik zemedir. Kullanılan tek- şekli değişse de genel vb) şeffaf 2 PC katmanı ve lazer okuyucular bilgiye dönüştürüldü- ziyaretimde normal sıra DVD 18 adını ma alanına sahip göstermişti. Ayrıca DVD'lerin 10 katı üreteceklerini söy- vermişlerdi. Aradan ünitesini kapattığına lirim herhalde... ler) 2000li yılların mışlardı. Ancak zirve ya inmeye başladığınız zarı o yıllarda kazılmaya baş-

sın-

daki bu yazılım savaşı mp3 formatının doğuşunu hızlandırdı. Pek bilmeyen

kalmamıştır ama mp3 ün ne olduğunu hatırlatmak istiyorum:

Windows işletim sisteminin tarihi sürümlerinden biri olan Windows

3.1 sürümünde, ses dosyalarının okunup çalınabilmesi için Microsoft, wav adı

verilen bir format geliştirmişti. Bu ve bundan sonraki tüm Windows sürümleri wav

formatını okuyup çalabilecek Windows yazılımlarıyla gelmektedir ve bu formatta bir müzik

dosyasının dinlenebilmesi için başka bir yazılım gerekmemektedir. Orijinal müzik CD lerinde kul-

lanılan format ta işte bu formattır. CD lerdeki wav dosyalarında yer alan insan kulağının algılayamaya-

cağı frekanstaki seslerin silinerek dosyaların yaklaşık 1/12 oranında sıkıştırılması sonucunda oluşan formata

MPEG-1 Audio Layer 3 yani mp3 adı verilir. Kısacası mp3 insan kulağı tarafından algılanabilir bir kalite farkı yaratmadan ses dosyalarını (yani şarkıları) 12 kat daha fazla sıkıştırmaya yarayan formattır.

Mp3 ilk çıktığı zaman ilk ihtiyaç mp3 okuyabilen programlardı. Çünkü Windows wav dosyalarını okuyan modül-

lere sahipken mp3'ü tanımıyordu. Bu noktada birkaç yazılımcı güzel para kazansa da mp3 çalan yazılımlar kısa sürede

yaygınlaştı ve bedava hale geldi. Peki, şarkıları 12 kat sıkıştırmak ne avantaj sağlıyordu? Öncelikle bir CD, 1 albüm (maksimum 20 – 25 şarkı) alabilirken birden bire boş bir CD'ye 250 şarkı yani 12 albüm kopyalayabilir hale geldik. Ayrıca yavaş

yavaş hızlanmakta ve yaygınlaşmakta olan internet sayesinde 1997 yılından sonra Napster gibi programlar sayesinde bedava

(yani korsan) müzik paylaşmak mümkün hale geldi. Ancak CD'leri bitiren asıl şey bir sene sonra geldi: 1998'e geldiğimizde

yeni yazılımlar sayesinde artık mp3 formatında şarkıları bilgisayarımızda dinleyebiliyor, Napster gibi dosya paylaşım yazılımları

sayesinde şarkıları internette diğer kullanıcılarla paylaşabiliyorduk. Ama mp3 hala sadece bilgisayarda dinlenebilen bir formattı.

İşte 1998 baharında CD'lere öldürücü darbe geldi ve ilk mp3 çalar piyasaya çıktı. Birçok kişinin zannettiğinin aksine dünyanın ilk

mp3 çaları ipod değil. Koreli Saehan firmasının Asya pazarında piyasaya sürdüğü MPMan dünyanın ilk mp3 çalarındır. Aynı

ürün ABD de EigerLabs MPMan adıyla piyasaya çıktı.

Kaliforniyalı Diamond firmasının Rio modeli piya-

mak istemeyen plak firmaları patent haklarının

için Diamond'a ABD'de onlarca dava açtılar.

haline gelmişti bile. Hem mahkeme, hem

depolama ünitesi olduğu ve kullanıcıla-

olamayacağı gerçeğinden hareketle da-

Diamond toplam 8 -9 adet şarkı alabi-

lardı. Bu nesil mp3 çalarlar 256 MB a

kıya kadar ulaştılar. Bu arada meşhur

tüketici ürünü olan 128 MB lik MP3

çalarım oldu. iPod'un önünü açan

büyük PC üreticisi olan Compaq

defa flash bellek yerine bir hard

ve bu ürünü Koreli Hango firması-

rılı olamamış ve bu arada Compaq

alınmıştır. Hango MP3 çalardan tam

23 Ekim 2001 de HP marka 5 GB lik (CD

çikmiştir. Yanlış okumadınız. İlk iPod, "Apple iPod by HP" adıyla piyasaya çıkmıştır.

Ondan sonra da dünyaca tanınan ilk mp3 çalar olan

saya çıktı. Koreli bir firmaya Kore'de mahkeme aç-

çığınmesine yol açacak teknolojiyi geliştirdiği

Ama mp3 artık önüne geçilemez bir tsunami

üst mahkeme Diamond'un sadece bir veri

rın onu nasıl kullanacaklarından sorumlu

vaları reddetti. Hem MPMan hem de Rio

len 32 MB lik flash bellekten oluşuyor-

varan flash bellek hafızaları ile 64 şar-

Intel firmasının da belki de ilk ve tek

çaları Pocket Concert benim ilk MP3

ise, çok enteresandır, döneminin en

firmasıdır. Compaq 1998 yılında ilk

disk kullanan mp3 çalar geliştirmiş

na lisanslamıştır. Ancak Hango başa-

firması da rakibi HP tarafından satın

3 sene sonra (ki bu çok uzun bir süre)

kalitesinde 1000 şarkı) ilk iPod piyasaya

çikmiştir.

Ancak tüm marka ve isim hakları Apple'a, ait olan ipod'un ilk 2 nesil ürünü PC lerde pek bulunmayan ama her Apple bilgisayarlarda bulunan firewire bağlantısı üzerinden güncellenebiliyordu. 2003 Nisan

ayında çıkan ve hafızası 40 GB ye kadar arttırılmış 3. Nesil iPod, firewire ile USB de kullanabilme özelliğine sahipti. Böylece PC kullanıcıları da artık iPod kullanabileceklerdi. 2003 yazında Apple iTunes yazılımını piyasaya sürerek internet üzerinden yasal müzik satışına başladı. O günden bu yana milyarlarca şarkı iTunes veya benzer yasal siteler üzerinden satın alınmış, bu rakamın kat kat fazlası da korsan olarak paylaşılmıştır. Bu süreçte sadece iPod yaklaşık 200 milyon adet satmıştır. Bütün bu gelişmeler CD leri babalarımızın plakları haline getirmiş, CD satışları %15 lere düşmüş ve birçok optik disk üreticisi ve makine üreticisi bu operasyonlarını sonlandırmışlardır.

Mp3 formatının CD endüstrisini nasıl öldürdüğünü bu kadar detaylı olarak anlatmamızın nedeni tarihin tekerrürden ibaret olması. Benzer senaryoyu bu defa müzik endüstrisi yerine film endüstrisinde seyrediyoruz.

Bilindiği üzere DVD'den sonra Blu-Ray DVD ve HD DVD adlı iki ayrı formatta yüksek çözünürlüklü film devri başladı. Format savaşlarının endüstriye çok zarar vereceği düşünülürken büyük film şirketlerinin Sony'nin Blu-Ray formatını desteklemesi üzerine HD DVD mecburen tarihe karıştı. Blu-Ray DVD'ler 80 GB ye kadar varabilen kapasiteleri ile yüksek çözünürlüklü görüntü ve mükemmel doğrulukta sesi bir araya getirerek film seyretme zevkine ayrı bir boyut kattılar. Playstation 3 ün aynı zamanda bir Blu-Ray oynatıcı olması bu DVD'lerin ülkemize girişini de hızlandırdı. Ancak daha Blu-Ray lar video.kiralama dükkanlarında bile yer alamadan ortaya MKV formatı diye bir şey çıktı. Nedir bu MKV?

Nasıl mp3, fark edilebilir kalite düşüşleri yaratmadan wav formatındaki ses dosyalarını sıkıştırabiliyorsa, MKV de her türlü görüntü dosyasına aynı şeyi yapıyor. Kısaca 35 – 40 GB lik bir Blu-Ray DVD yi 5 – 10 GB lik bir alana sığdırıp kopyalamanın önünü açıyor.

Belirtmemiz gerekir ki MKV bu işi yapan formatlardan sadece biri. Ama sıkıştırma becerileri ile biraz öne çıkmış durumda. Peki, teknik olarak MKV nedir? Tam adı Matroska Multimedia Container olan ve içinde ses, görüntü, resim, altyazı vb. her türlü multimedia dosyasını saklayabilen herkese açık kutu yazılımının, video dosyalarını (ses ve alt yazı ile beraber) sakladığı formata MKV adı veriliyor. Matroska kelimesi de zaten Rusçadaki Matruşka (iç içe konulan bebekler) kelimesinden alıntı. MKV nin rakip formatları da AVI, MP4 ve ASF gibi daha uzun süredir kullanılan formatlar. MKV nin bir numaralı kullanım alanı da HD film dosyaları.

Tüketiciler, mp3 formatında müzik dosyalarını bilgisayar haricinde dinleyebilmek için aylarca mp3 çalarların çıkmasını (daha doğrusu yaratılmasını) beklemek zorunda kalmışlardı. Ancak donanım üreticileri bu defa hızlı davrandılar ve MKV formatını henüz herkes duymadan o ve diğer formatları oynatabilen cihazlar geliştirdiler.

MKV ve benzer formatlardaki HD filmleri oynatabilen cihazlara baktığımız zaman taşınabilir cihazlardan çok network tipi cihazların öne çıktığını görüyoruz. Bunlardan en iddialı ikisi Western Digital'ın WD TV modeli ile Popcorn Hour'un A110 modeli.

Birbirine çok benzeyen bu iki cihazdan Popcorn Hour hakkında biraz detaylı bilgi vermek gerekirse;

Bu cihazın kendine ait bir hard diski yok. Ama istenirse içine bir adet internal hard disk takılabilir. 3 adet USB ve bir adet SATA bağlantısı ile hard disklere bağlanabilirken, TV ve müzik sistemlerine analog ve optik ses opsiyonları ile composite video, s-video ve 1080P ye kadar destek veren HDMI ile bağlanıyor. Evinizdeki network Ethernet ile kablolu veya opsiyonel gelen WN 100 USB bridge ile kablosuz bağlanabiliyor. Peki, buçca teknik bilgiden sonra bu alet ne işe yarıyor dersiniz;

Popcorn Hour'u tercihen HDMI bağlantısı ile direkt veya bir receiver üzerinden televizyona bağlıyorsunuz. Alete de USB veya SATA bağlantısı ile bir hard disk bağlıyorsunuz. Daha sonra bu hard disk üzerinde bulunan HD veya normal çözünürlük filmleri televizyonunuzdan seyrebiliyorsunuz. Veya hard diskteki müzikleri dinleyebilirsiniz. Ya da diskteki resimleri slayt şov şeklinde televizyonunuzdan isleyebilirsiniz. Popcorn Hour, aklınıza gelebilecek her türlü video, resim ve müzik formatını destekliyor, internet üzerinden youtube ve benzer sitelere direkt bağlanıyor (sansürü bypass ederek), internet üzerindeki bazı paylaşım sitelerine bağlanıp multimedia dosyalarını bağlı bulunduğu bir hard diske indirebiliyor. Eğer evinizde kablosuz bir network varsa, o network içinde bulunan herhangi bir bilgisayar veya harici hard diskteki tüm görsel dosyaları aynı şekilde oynatma şansınız da var, yani Popcorn Hour'a hard diski fiziksel olarak bağlamanız da şart değil.

Sonuçta evinizde ev sineması sisteminiz varsa, Popcorn Hour gibi bir cihaz ve içinde MKV formatında sıkıştırılmış bir hard disk dolusu film (500 GB hard disk, MKV formatında 60 -70 HD film alabiliyor) ile tüm hafta sonunu, hatta tüm haftayı televizyon karşısında geçirebilirsiniz. Hatırlatmak gerekir ki iTunes Amerikan tüketicileri için internet üzerinden HD film kiralamaya başladı bile. Çok yakında satışa da başlayacak. Bu uygulama bizde başladığı zaman, ben bu filmleri illaki iPhone'un 24 santimetrekarelik ekranında seyredeceğim gibi bir inadinız yoksa Popcorn Hour aradığınız cihaz olabilir. Tabii bu arada Blu-ray diskin kullanımı gereksiz hale geliyor ve optik diskler yavaş yavaş tarih oluyor.

YÜZEY TEMİZLİĞİNDE ETKİLİ ÇÖZÜM ÜSTELİK ÇEVRE DOSTU!

Bahçenizin taşlarındaki pas lekeleri, havuzunuzdaki kireç lekeleri, balkonunuzun seramiklerine damlamış boya, size çözümsüz gelebilir. Fırçanın ve kimyasalların yetersiz kaldığı ve çoğu zaman çözümsüzlükten dolayı seramiklerinizi ya da mermerinizi tamamen değiştirmek zorunda kaldığınız durumlar olmuştur.

Artık bu çözümsüzlüğe son! Dış cephe ve yüzey temizliklerinde Avrupa ve Amerika'da yıllardır uygulanan kumlama yöntemi şimdi sizin hizmetinizde.

Kundan Temizlik Ltd.Şti'nin Genel Müdürü Kemal Kundan kumlama yöntemi ile yapılan yüzey temizliğinin herhangi bir kimyasal kullanılmadığı için tamamen çevre dostu olduğunu ve bu nedenle bahçe uygulamalarında bitkilerin zarar görmediğini belirtti.

"Ağırlıklı olarak sanayide kullanılan bu yöntemi biz evlerin, yazlıkların ve sitelerin dış cephe ve yüzey temizliklerinde uyguluyoruz.

Taş, mermer ve seramik üzerinde oluşan pas, harç, boya, kaynak ve makina yağı lekerini yüksek basınçla püskürttüğümüz kum-su karışımı sayesinde temizliyoruz." diye açıklama getiren Sayın Kundan'a bu uygulamanın zemine zarar verip vermediğini sordüğümüzde zemin malzemesi ne olursa olsun zarar vermediğini ve yapısını bozmadığını belirtti.

Sanayide uygulanan bu yöntem, Kundan Temizlik Ltd.Şti'nin mobil ekibi ile artık evlerimizin dış cephe ve yüzeylerinin hizmetinde.

Kumlama yöntemi ile temizlik zeminini yeniliyor.

Üstelik sizi ekstra masraf ve uğraştan kurtararak!

www.kundantemizlik.com

Cumhuriyet Bulvarı
No: 284/C Alsancak - İZMİR
Tel : 0.232.463 27 51
Fax : 0.232.422 59 02
Gsm : 0532 235 81 31

Esprileri ile İçimizden Biri Atatürk

Yazar: İlknur Güntürkün Kalıpçı
Yayıncı: Epsilon

Bence bugünler; Atatürk'ün ölümünü değil, ölümsüzlüğünün nedenlerini tartıştığımız günler olmalıdır.

Bence bugünler; Atatürkçülüğün, Türkiye'nin bugünkü ve yarınki tüm sorunlarına ışık tutacak güncel, geçerli ve çözümsel önerileri içinde barındırdığını, Türkiye'nin kurtuluşunu başka ülkelerin başka lider ve sistemlerinde arama gafletinde olanlara hatırlatma günleri olmalıdır.

Bence bugünler; Atatürk'ü sarı saçlı mavi gözlü bir devdi şeklinde ezberletilen şekilciliği bırakıp, O'nun ilkelerini, devrimlerini, uygarlık savaşı yolundaki önerilerini, önemini, nedenlerini tartışarak, açıklayarak, benimseyerek, anlayarak, uygulayarak öğreteceğimiz, sevdireceğimiz, uygulatacağımız bir hale nasıl getirebileceğimizi düşünme günleri olmalıdır.

Ve bugünler; Atatürk'e kaç çiçek ektiğimizin veya kaç ağaç kestiğimizin;

Kaç kitap okuduğumuzun veya kaç yolsuzluk yaptığımızın;

Kaç fabrika açtığımızın veya kaç fabrika kapattığımızın hesabını verdiğimiz günler olmalıdır.

Carly der ki: "Tarih, büyük adamların hayat hikayesidir".

Atatürk ise tarihi, "Tarih bir ulusun nelere yetenekli olduğunun ve neleri başarabileceğinin en doğru kılavuzudur" diye tanımlar.

İşte bu nedenle Rus Generali Cernayef: "Türk'ü yok etmek için tarihini kaldırmak lazımdır" demiş mi?

Mussolini, daha da ileri giderek daha Atatürk hayatta iken şöyle demiştir:

"Atatürk ölmeden Türkiye'ye bir şey yapamayız; ancak öldükten sonra biz emellerimize kavuşabiliriz".

Mussolini'nin bu sözü duyulduğunda Atatürk yanındakilere şöyle söyler:

"Bakın iki Atatürk vardır; biri benim naçiz vücudumdur ve elbette toprak olup gidecektir. Ancak diğeri Türk milletinde yaşayacaktır. Türkiye Cumhuriyeti sonsuza kadar payidar kalacaktır".

Mussolini, Hitler, Laval, Stalin hepsi bitti gitti. Hem de kendi halkları tarafından yok edilmenin acısıyla gittiler.

Döneminin liderleri içerisinde bir tek ama bir tek Atatürk aynı canlılığı ile 21. yüzyıla geçebildi. Hem de ülkesinde ve dünyada hala aynı sevgi ve saygıyla anılmanın onur ve gururunu taşıyarak...

İlknur Güntürkün Kalıpçı
Esprileri ile İçimizden Biri Atatürk

HAKİKAT

Gafil hangi üç asır, hangi on asır?

Tuna ezelden Türk diyarıdır.

Bilinen tarihler söylememiş bunu.

Kalkıyor örtüler, örtülen doğacak,

Dinleyin sesini doğan tarihin

Aydınlıkta karaltı, karaltıda şafak,

Yalan tarihi gömüp doğru tarihe gidin,

Asya'nın ortasında Oğuz oğulları,

Avrupa'nın Alplerinde Oğuz torunları,

Doğu'dan çıkan biz, Batı'da yine biz,

Nerede olsa, ne olsa kendimizi biliriz.

Hep insanlar kendilerini bilseler

Bilinir o zaman ki hep biliriz.

Ey birbirlerine dış bileyen yığınlar,

En yığın, yığın insan gafletleri,

Yırtılsın gözlerdeki gafletten perde.

Dünya o zaman görececek hakikat

nerede?

Hakikat nerede.

Sizce Atatürk'ün farkı neydi?

O'nu bu kadar canlı tutan, O'nun askeri dehası mıdır? Yani asker Atatürk müdür? Bence yetmez...

Ya da çok yetenekli bir devlet adamı olması mıdır? Yani devlet adamı Atatürk müdür? Bence bu da yetmez...

Atatürk'ü hala capcanlı kılan, O'nun günümüze pek aktarılmamış, genellikle üç perde arkasında kalmış insancıl yönünün, "içimizden biri, bizden biri, dost Atatürk"ün asker ve devlet adamı Atatürk'le bütünleşmesi, kaynaşmasıdır.

İşte bugün bizi kuvvetlendikçe budanan, zayıfladıkça sulanan bir ağaç misali görme gafletinde olanlara;

Başka deyişle ayağa kalkamayacak kadar köstekle, yere düşmeyecek kadar destekle politikasını uygulamaya çalışan düşmanlarımıza;

Atatürk'e karşı çıkan veya O'nu kullananlara;

Atatürk resimleri duvardan inerse O'nun unutulacağını sananlara;

Atatürkçülük kitap sayfalarından çıkarılırsa O'nun yok olacağını zannedenlere;

Gazi'yi mazi yapmak isteyenlere,

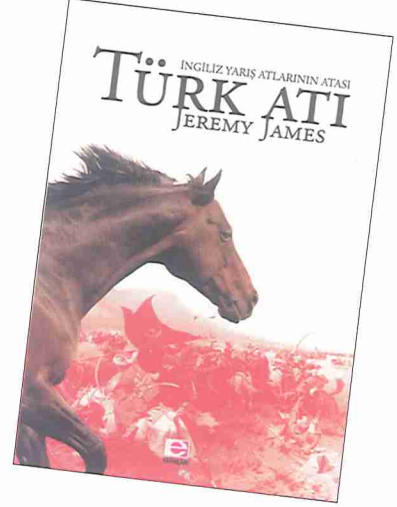
Tek yapmamız gereken şey; içimizden biri, bizden biri, dost Atatürk'ü, insancıl Atatürk'ü anlatmaktır.

Bir kurmay yüzbaşıyken Şam'a henüz gitmeyip, İstanbul'da kuraları beklediği yıllarda arkadaşlarına okuduğu bir şiiri...

Türk Atı / The Byerley Turk

Jeremy James
Merlin Unwin Boks Ltd., 2005
E Yayınları, 2006
Çeviren: Neşe Olcaytu

Bir İmparatorluk... Bir at... Bir seyis... Üç kent...
Viyana, Buda, İstanbul...
1683'te Osmanlı'nın Viyana'yı kuşatmasıyla başlayan bir tarih sahnesi.
Sahnenin önünde varlığını atıyla bütünleştirmiş " Gazi " yemini eden evlad-ı fatihan
bir Seyis ve kökleri Orta Asya'ya Atilla'ya ve Cengiz Han'a uzanan Türkmen soyundan
bir Karaman atı Azaraks (Ateşin Oğlu)

Kökleri gibi yaşamları da aynı olan bu iki varlığın yazgıları da bir.

Osmanlı'nın İkinci Viyana Kuşatması'nda oradalar. Bozgun yaşıyorlar. Ardından Hıristiyan orduları Buda Kalesi'ni kuşattığında (1686) ise yine birlikteler " Budâ düşerse İstanbul da düşer " diyorlar ve diğer Gazi'lerle birlikte kaleyi kahramanca savunuyorlar.

Ancak tarihin kırılma noktasında Osmanlı'nın yazgısını değiştiremiyor ve Buda Kalesi'yle birlikte onlar da bir İngiliz birliğine esir düşüyorlar.

İstanbul, Viyana, Buda derken kader onları bu sefer Londra'ya sürüklüyor.

Aristokrat Albay Robert Byerley hem Azaraks'ı hem de Seyis'i satın alıyor ve sahipliyor.

Bundan böyle Azaraks'ın adı İngiltere'de Byerley Turk olarak anılacaktır.

Atın şöhreti bütün İngiltere'ye yayılmıştır. Hem aygır hem yarış atı olarak fırtınalar estiren kahramanımızın seçeresi bugün günümüze kadar hala devam ediyor.

Tarihsel gerçekliğin içine oturtulmuş nefes kesen, sürükleyici bir kurgu. Bilinmeyen şaşırtıcı bir gerçek. Ayrıntılarda saklı kalmış tarihsel bir roman.

Bir Ekonomi Tetikçisinin İtirafı

Pulitzer ödüllü bir Harvard Profesörü olan Mack, John Perkins'in kitabı için diyor ki: "Patlamaya hazır bir bomba, ülkemizin hükümet/şirket ilişkilerinin iç yüzünü inkar edilemez bir şekilde gözler önüne seren muhteşem bir ahlak ve cesaret örneği."

Ekonomi tetikçisi olarak bizlerin amacı küresel imparatorluk kurmaktır. Bizler, diğer ülkeleri şirketlerimizin, hükümetimizin, bankalarımızın, kısacası benim şirketokrasi diye adlandırdığım kurumsal yapının kölesi haline getirmek için uluslararası finans kuruluşlarını kullanan elit bir grubuz. Mafyanın yaptığı iyilikler gibi Ekonomi Tetikçileri de görünüşte bazı iyilikler yapar. Örneğin elektrik santralleri, otoyollar, limanlar, havaalanları, teknoparklar gibi altyapı hizmetleri için borç temin ederler. Bu borçların ön koşulu, bütün bu projelerin Amerikan inşaat ve mühendislik firmaları tarafından gerçekleştirilmesidir. Aslında paranın çoğu Amerika'yı hiç terk etmez; yalnızca Washington'daki bankalardan New York, Houston veya San Francisco'daki mühendislik firmalarına transfer edilir.

Para hiç vakit geçirmeden şirketokrasi üyesi şirketlere (kreditörlere) döndüğü halde borçlu ülkenin anapara artı faizin tamamını ödemesini isteriz. Eğer Ekonomi Tetikçisi çok başarılı ise borç tutarı o kadar büyük olur ki birkaç yıl sonra borçlu ülke ödemeleri aksatır. Bu olduğunda biz de mafya gibi diyetini isteriz. Birleşmiş

Milletler'de Amerika'nın isteği doğrultusunda oy verme, askeri üs kurma veya petrol gibi değerli kaynaklara el koyma şeklinde olabilir bu diyet. Buna rağmen borçlunun borcu devam eder. Böylece küresel imparatorluğumuza bir ülke daha eklenmiş olur.

2004 itibarıyla 3. Dünya ülkelerinin borç toplamı 2.5 trilyon dolara, yıllık faiz ödemeleri de 3.75 milyar dolara yükselmiştir. Bu tutar, tüm 3. Dünya ülkelerinin sağlık ve eğitim harcamaları toplamından fazla, aldıkları dış yardımın da 20 katıdır. Yine bu ülkelerde nüfusun en üst yüzde biri, ülkelerinin mali kaynaklarının ve gayrimenkullerinin %70 ila %90'ına sahiptir. Bu çağdaş imparatorluğun sinsiliği, Romalı askerleri, İspanyol fatihlerini (konkistador), 18-19 uncu yy Avrupalı sömürgecilerinin fersah fersah geride bırakır. Biz Ekonomi Tetikçileri kurnazızdır. Bizler tarihten ders aldık. Kılıç taşımayız, zırh-üniformalar giymeyiz. Ekuador, Nijerya, Endonezya gibi ülkelerde yerli öğretmenler veya esnaf gibi giyiniriz. Washington ve Paris'te bürokratlara ve bankerlere benzeriz. Proje mahallerini gezer, yoksul köyleri dolaşırız. Yerel basında ne kadar hayırlı işler yaptığımızdan söz ederiz. Yasadışı bir şeye tevessül ettiğimiz pek nadirdir. Zira sistem aldatmacaya dayansa da tanım olarak yasadır.

BİTMEYEN OYUN

Yazar: Metin Aydoğın
Umay Yayınları

ATTILA İLHAN: Metin Aydoğın'ın Bitmeyen Oyun'unu okuduğum sırada tadına doyamadığım satırlar, hem beni tekrar o ürpertici heyecana sürükledi, hem de Türkiye'yi yıllardır yönettiğini zanneden politikacı kısmının zavallılığını, bir kere daha düşündürdü; dikkatle okuyup, devlet nasıl yönetilmiş, bir daha düşünsünler... Sizi bilmem ama ben hayatım boyunca şu okuduğunuzdan daha güzel bir şiir okumadım; heyecanlanırsam, haksız mıyım? (Cumhuriyet, 22 Ocak 1999)

SİREL EKŞİ: Metin Aydoğın'ın, kitabına adını verdiği BİTMEYEN OYUN, yalnız 1919'dan günümüze değil, yüzyıllardır oynanıyor bu ülkenin üzerinde ve kaderinde. Dün de böyleydi, bugün de böyle. " Bu oyun bitmedi, bitmeyecek galiba" dememek için, yarın da böyle olmaması için, neler yapmamız gerekiyor. Aydoğın'ın kitabını okuyun, yanıtını orada bulacaksınız. (05.02.2000)

İŞİL ÖZGENTÜRK: Metin Aydoğın'ın Bitmeyen Oyun kitabını okuduğumda itiraf etmeliyim ülkem için derin bir umutsuzluğa kapıldım. 1919'dan bu yana değişen ne? Neyse ki bu konudaki umutsuzluğum uzun sürmüyor, madem böyle bir kitap var, böyle bir çalışma yapılabilir-

yor, öyleyse her şey değişebilir. (Cumhuriyet, 30 Ekim 2001)

MUSTAFA ASOĞLU: Metin Aydoğın'ın Bitmeyen Oyun kitabında binlerce Batı kaynaklı belge büyüteç altına alınmış, yüzlerce ayrıntı arasında ilişkilerini yitirdiğimiz olguları ve gerçekleri görmek kişiyi hem sevindiriyor, hem de şaşırtıyor. (Gazete Müdafaa- i Hukuk)

AYDOĞAN YAVAŞLI: Metin Aydoğın'ın Bitmeyen Oyun'la küreselleşme aldatmacasıyla ulusal bağımsızlık düşüncesine karşı çıkanlara, halkın sesiyle yanıt veriyor; bu toprakların aydın bir insanı olarak olgulara halkın penceresinden bakıyor.

Cemal Süreyya'nın:

"Selam size büyük durumlar doruk anlar

Dağ görgüsü kazanır Ağrı'yı bir kez de görse kişi
Marmara'da yirmi yılda çıkaramayacağı gerçeği
Okyanus'u beş dakika seyretmekle kavrar"

dizelerinde dile getirdiği gibi Metin Aydoğın, Marmara'da yirmi yıl oyalanacağı yerde, gerçeklere okyanus büyüklüğünde bakıyor. Okuyun bir daha konuşalım. (Cumhuriyet Kitap, 4 Mayıs 2000)

TÜRKİYE NEREYE GİDİYOR

"Türkiye'ye yönelik ütopyik Anglo-Amerikan stratejisi, Türkiye'nin stratejik potansiyelini, onun bir ulus olarak dağılma sürecinde sonuna dek kullanmaktadır...Türkiye, Transkafkasya ve Orta Asya'ya yönelik askeri operasyonlarında, üzerine görevler yüklenilmesi sürecinde parçalanacaktır. İran'a karşı bir hareket, Türkiye'nin şimdiki biçimiyle bilinen bir millet olarak son nefesi olacaktır."

Lyndon La Rouché, Demokrat Parti (ABD)
Başkan Adayı

"Mezhepler arası şiddet; Suriye, İran ve Türkiye'yi içine çekerek bölgede tam bir iç savaşa dönüşebilir ve Irak'ı yeni bir Lübnan'a dönüştürür."

Joseph Biden, ABD Senatörü

"Türkiye'nin tehlike algılaması artık homojen değil. Sistemin stratejik düşünme mekanizması zayıf ve giderek parçalanmaya başladı."

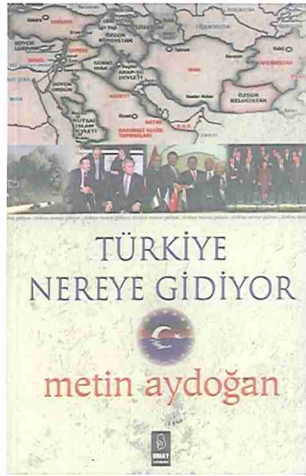
ABD Yönetimine Sunulan Rapor

"Türkiye'nin Güneydoğu sınırı, bizim için belirsizdir."

Robin Cook - İngiltere Dışişleri Bakanı

"Sadece müttefikimiz değil, stratejik ortağımız olan ABD ile, Irak krizinin başlamasından bu yana yakın görüşmeler içindeyiz. ABD Türkiye'den sayısız taleplerde bulundu, biz de bu taleplere duyarsız kalamadık... ABD'nin küresel gücü uluslararası ilişkilerin belirleyicisi haline gelmiştir. Bu durum dünya için bir fırsattır. ABD, dünyayla ilgilenmeye devam etmelidir... ABD ordusunun kahraman genç kadın ve erkeklerin Irak'tan olabilecek en az kayıpla evlerine dönmeleri için dua ediyorum."

Recep Tayyip Erdoğan - Başbakan

Yazar: Metin Aydoğın
Umay Yayınları

"ABD ile ortak vizyonumuz, ortak hedeflerimiz ve ortak çalışmalarımız var. Bunları daha da güçlendirmeye karar verdik; yakın bir işbirliği içindeyiz. Türkiye'nin gündemi, artık Filistin, Kafkaslar, Balkanlar, İran ve Irak'tır. Bölgemize sahip çıkma cesaretini göstermeliyiz... Türkiye ve ABD'nin ortak vizyonu, ortak hedefleri ve ortak çalışmaları var. Bunları daha da güçlendirmeye ve çok daha yakın çalışmaya karar verip, Türk-Amerikan stratejik ortaklığını geleceğe taşıyacak bir vizyon belgesi hazırladık... Büyük Ortadoğu Projesi, Türkiye'nin dış politika ilkelerine uygundur. ABD ile hareket ediyoruz. Amacımız İslam ülkelerine özgürlük ve demokrasi getirmektir."

Abdullah Gül - Dışişleri Bakanı

"Türkiye'nin başka ülke ve kuruluşlar ve ittifaklarla ilişkisi, hiçbir zaman ABD ile olan ilişkisinin alternatifi değildir. ABD dışında kalan dış ilişkilerimiz, olsa olsa, çok yönlü dış politikanın değişik vecheleri olarak değerlendirilebilir."

Cemil Çiçek - Adalet Bakanı

"Türk milleti ne olursa olsun yok etme konusunda var olan görüş, Batı'da çok derindir. Bu görüş adeta babadan oğla kalıtım yoluyla geçen bir anlayış, bir alışkanlık, bir gelenek olmuştur... Osmanlı imparatorluğu yok oldu ama yerine yeni bir Türk devleti gözler önüne çıktı. Öyle bir Türkiye ki, özünde gizli yeniliği ile, kararlılığı ile ve gücüyle meydana çıkmıştır ve bu gücün bütün nitelikleriyle şimdiye kadar kendine zulüm eden, soygunculuk yapan ve susanlara karşı öcünü almak için kullanacaktır... Bu öcü zalimlerin zulmünü yıkıncaya kadar vicdanından çıkarmayacaktır. Zulüm duygusu oldukça, öç duygusu devam edecektir."

Mustafa Kemal Atatürk

İncirevi'ne geldiğinizde sizler için;

Hem kolay taşınabilir hem de İzmir hatırası olacak şekilde hazırlanan teneke kutularımıza çeşitli ürünlerimizden 1-2 kg civarında konabilir.

Hiçbir katkı maddesi kullanılmaksızın sadece incir ezmesinin ceviz, susam veya hindistan cevizi ile karışımından oluşan ezmelerimiz farklı kaplarda hazırlanabilir.

İncir ezmelerimiz tek tek ambalajlanarak farklı kutulara konabilir.

İncir reçeli, incir tatlısı ve incir esanslı kozmetik ürünler şık ambalajlarda hazırlanır.

Zeytinyağı veya farklı içkilerle zenginleştirilerek hazırlanan hediyeelik sepetler, sizi veya firmanızı en iyi şekilde temsil edecek ambalajlarda, özel günleriniz için hazırlanabilir.

İncir Evi'nin organik veya konvansiyonel ürünlerinden hazırlanmış şık hediyeelikler zevkinize göre size özel hazırlanabilir.

Ayrıca bu ürünler sizin getireceğiniz kaplara da hazırlanabilir. Ve tüm bu seçtiğiniz ürünlere kendi isim, logo ve mesajınız konabilir.

www.incirevi.com

1921'de Türkiye'ye gelen bir İngiliz gazeteci, Londra'daki gazetesine çektiği telgrafta, "Ankara, dağlar arasında bir bataklıktır. Bu bataklığın içinde bir yığın kurbağa başlarını havaya kaldırmış, durmadan ötüp durmakta ve dünyaya meydan okumaktadır" diyor...

Türk Kurtuluş Savaşı

BİRİNCİ MECLİS

Türk Kurtuluş Savaşı'yla ilgili inceleme yapmak için 1921'de Türkiye'ye gelen bir İngiliz gazeteci, Londra'daki gazetesine çektiği telgrafta, "Ankara, dağlar arasında bir bataklıktır. Bu bataklığın içinde bir yığın kurbağa başlarını havaya kaldırmış, durmadan ötüp durmakta ve dünyaya meydan okumaktadır" diyor ve gördüğü yoksullar nedeniyle bağımsızlık mücadelesiyle alay ediyordu. Yabancı gazetecilerin yurt dışına gönderdikleri tüm haberleri denetleyen Basın Yayın Genel Müdürü Ahmet Ağaoğlu bu telgrafı okur ve şu biçimde değiştirerek İngiliz gazeteciye geri verir: "Ankara, Anadolu'nun ortasında çorak, bakımsız ve kerpiç evleri olan küçük bir kenttir. Bu kentte bir avuç kahraman 'uygar' Avrupa'nın baskı ve zulmüne karşı isyan ederek ulusal bağımsızlıklarını korumaktadırlar."¹

Kurtuluş Savaşı'nı yürüten Birinci Meclis'in, hükümet ve ordunun görev yaptığı koşullar, bugün birçok insana inanılmaz gibi gelebilir. Türk Kurtuluş Savaşı; inancın güce, kararlılığın teknolojiye ve ulusal direncin emperyalizme üstün geleceğini gösteren somut bir gerçek, destansı bir direniştir. Tarihin kazanılan ilk anti-emperyalist savaşı; yapımı henüz bitmemiş, değişik yerlerden toplanmış kırık dökük eşyalarla donatılmış, memur olarak lise öğrencilerinin çalıştığı ve milletvekili sıralarının Ankara Lisesi'nden getirildiği bir binadan yönetilmiştir.²

Meclis tutanaklarının basılacağı kağıt yoktur, tutanaklar dilekçe kağıtlarına, mektup kağıtlarına, hatta kese kağıtlarına basılıyordu. Birçok akşamlar petrol lambalarına gaz bulunamadığı için Meclis mum ışığında çalışıyor, milletvekilleri sabahlara dek süren "ateşli tartışmaları" birbirlerini tam olarak görmeden yapıyorlardı.³ Ordunun durumu Meclis'ten daha da kötüydü. Silah, yiyecek, giyecek gereksinimi en alt düzeyde bile karşılanamıyordu. Askere

yemek olarak, çoğu kez yalnızca "kuru ekmek" verilebiliyordu. Açlığa karşı doğadan ot toplayan erler, kimi zaman zehirli otları yiyor, bu da hastalık hatta ölümlere yol açıyor. "Askeri otlamaya çıktım" tümcesi, komutanların günlük dillerine yerleşen ve besleme ile ilgili bir eylemi açıklayan ifade haline gelmiştir.⁴

Askerin yüzde yirmi beşinin ayağı tümüyle çıplak, bir o kadarının ise, bir ayağında eski bir ayakkabı öbür ayağında çarık bulunuyordu. Sakarya Savaşı'nda, askerin yalnızca yüzde beşi üniformalıydı. Mustafa Kemal, Meclis'te, askerin iyi donatılmadığı yönündeki eleştiriler üzerine söz almış ve şunları söylemişti: "Askerlerimizin biraz çıplak ve yırtık elbise içinde bulunması bizim için ayıp sayılmaması gerekir... Fransızlar bana, elbisesiz askerlerin çete olduğunu söylediklerinde onlara, hayır askerlerimiz çete değildir, bizim askerlerimizdir" dedim. Üzerinde üniforma yok dediler. 'Üzerindeki elbise onların üniformasıdır' dedim. Bu Fransızlar için yeterli yanıt olmuştu. Elbiseli olsun, köylü elbiseli olsun (ne fark eder y.n.) yeter ki onları yerinde kullanalım, kutsal amacımıza ulaşalım"⁵

DEVİRİM'İN ANAYASASI

Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 20 Ocak 1921'de kabul ettiği Anayasa'nın ilk maddesi, sıradan bir anayasa maddesi değil, tarihsel önemi olan ve devrim niteliğinde bir karardır. Bu maddeyle, altı yüz yıl aradan sonra, Türk yönetim geleneğine dönülüyor ve bu yöneliş, "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Yönetim biçimi, halkın geleceğini doğrudan ve eylemli olarak kendisinin yönetmesi temeline dayanmaktadır." Biçiminde ifade ediliyordu.⁶

Üç satırlık bu maddenin kapsam ve derinliğini gerçek boyutuyla kavramak, geleceğe yönelik sağlıklı sonuçlar çıkarmak için; Türk tarihini, bu tarih içinde yer alan yönetim geleneklerini, Selçukluları ve altı yüz yıllık Osmanlı İmparatorluğu'nu bilip anımsamak gerekir. Birinci Meclis'in amaç edindiği ve varlık nedeni haline getirerek ödünsüz yürüttüğü mücadele, geçmişten gelen geleceğe yönelen gelişim isteğinin, millet varlığını korumanın, tarih bilincine dayandırılan somut bir ifadesiydi... Üç yıllık ilk meclis döneminin ve sonraki 15 yıllık devrimler döneminin kanıtlanmış başarıları, bu bilinç üzerine oturtulmuştur. Milletten egemenlik haklarını korumak ve gerçek bir halk iktidarı kurmak için, yalnızca dışa değil, içe karşı da yürütülen mücadele konusunda Mustafa Kemal'in, 18 Eylül 1921'de, Meclis'te Halkçılık Programı'nı açıklarken söylediği sözler, bu bilincin açık ifadeleridir: "Türkiye Büyük Millet Meclisi, milli hudutlar içinde hayat ve istiklalini elde etme... yemini ile oluşmuştur. TBMM Hükümeti, hayat ve istiklalini kurtarmayı tek amaç bildiği halkı, emperyalizm ve kapitalizmin baskı ve zulmünden kurtararak, yönetim egemenliğinin sahibi kılmakla amacına ulaşacağına inanmaktadır. TBMM Hükümeti, milleti hayat ve istiklaline kast eden emperyalist ve kapitalist düşmanların saldırılarına karşı savunurken, dış düşmanla iş birliği yaparak milleti aldatmaya ve (ülkeyi y.n.) karıştırmaya çalışan iç hainleri cezalandırmak için, orduyu güçlendirmeyi ve onu millet istiklalinin dayanağı yapmayı görev bilir..."⁷

Yirmi üç ana madde ve bir ek maddeden oluşan ilk Anayasa, yasama ve yürütme erkini, "milletin tek ve gerçek temsilcisi olan" Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde topluyordu. Getirilen sistemin özü; ulusal egemenlik, kuvvetler birliği ve meclis hükümeti rejimiydi. 8 29 Nisan 1920'de çıkarılan Hıyaneti Vataniye Kanunu ve 11 Eylül 1920'de çıkarılarak onu tamamlayan Fırariler Hakkındaki Kanun, İstiklal Mahkemeleri'nin kurulmasına olanak verdi. Bu yasalarla Meclis, önemli oranda yargı gücünü de iktidar alanı içine almış oluyordu. Sözkonusu yetkiler, ancak devrim meclislerinin kullanabildiği yetkilerdi ve TBMM hukuksal dayanağını ulusal varlığın korunmasından alan tam bir devrim meclisiydi. Yasa çıkarıyor, uyguluyor ve gerektiğinde yargılıyordu.

1921 Anayasası, 1923 yılında önemli değişiklikler geçirdi ve 20 Nisan 1924'de, 1962 yılına dek yürürlükte kalacak olan yeni biçimine ulaştı. 1923 ve 1924'deki değişiklikler, devletin biçiminin Cumhuriyet olarak belirlenmesinin ve devlet başkanlığı kurumunun oluşturulmasının zorunlu sonuçlarıydı. Kurtuluş Savaşı zaferle sonuçlanmış, saltanat kaldırılmış ve Cumhuriyet ilan edilerek Mustafa Kemal ilk Cumhurbaşkanı seçilmişti. Kurtuluş Savaşı'nın ve Birinci Meclis'in ana amacı olan millet egemenliği anlayışına zarar vermeden hazırlanan 1924 Anayasası, yeni bir dönemin, sosyal devrimler döneminin gereksinimlerine yanıt veren yeni bir yaklaşımı temsil ediyordu. Kuvvetler birliği'nin saf biçimi öz olarak korunuyor, ancak yürütme'ye eskisine oranla daha geniş bir alan bırakılıyordu.

HALKIN DEVRİMCİ ÖNCÜLERİ

Birinci Meclis'te yapılan konuşmalar, günümüzde yaşanan olumsuzluklardan şikayet ederek, karamsarlık içinde gelecek kaygısına düşen herkesin bulup okuması gereken belgelerdir. Bu konuşmalar, o dönemde ulus bağımsızlığı

için mücadeleye atılan insanların düşüncelerini öğreten, öğretmekle kalmayıp inançla örgütlenildiği takdirde nelelerin başarılabilceğini ortaya koyan yol gösterici belgelerdir. Günümüzdeki ihanet uygulamalarından kurtulmak için, yararlanılması gereken çok değerli ulusal birikimlerdir Borçlanma, üretimsizlik, teknolojik gerilik ya da uluslararası anlaşmaların yaptırım gücünü ileri sürerek, kendilerini ve çevrelerini teslimiyete alıştıranların, Birinci Meclis'in olağanüstü mücadelesinden ve bu mücadeleyi yürüten insanlardan öğrenecekleri çok şey vardır.

Birinci Meclis'e katılanlar; yaşlarına, olanaksızlıklarına ve sosyal konumlarına bakmadan, "vatanın tehlikede olduğunu" görerek, sonuçlarını göze alıp ailesini ve işini bırakarak Ankara'ya koşan vatanseverlerdi. Kurtuluş Savaşı başarıya ulaşmamış olsaydı, hepsinin yazgısı aynı olacak, birer birer yakalanıp ya öldürülecekler ya da "padişaha isyan" suçundan tutuklanacaklardı. Eğitim, yaş ve görüş ayrılıklarına bakmadan bir araya geldiler ve vatanın kurtuluşu için sıkı bir dostluk, anlayış ve ülkü birliği içinde birbirlerine kenetlendiler. Hiçbiri kişisel çıkar peşinde değildi. Birçoğu, kurtuluştan sonra devlet görevlerinde yer almadı. Sıradışı bir alçak gönüllülükle yaşadıkları yerlere döndüler ve kendileri için hiçbir şey istemediler. Diğer bir bölümü, yeni bir devlet, yeni bir toplum kurmak için, kendilerine verilen görevleri yüklendiler, aynı azim ve kararlılıkla, yeterli olmasalar bile, bu görevlerin gereklerini yerine getirmeye çalıştılar.

Birinci Meclis'te yapılan konuşmaların ortak özelliği, kararlı bir anti – emperyalist duruşu ifade etmesidir. Sözde kalmayıp uygulamaya geçirilen konuşmalar, yalnızca o günlerde değil, günümüzde de geçerliliği olan ve tam bağımsızlığı amaçlayan tarihsel belgelerdir. Sinop milletvekili Şeref Bey'in en yaşlı üye olarak 23 Nisan 1920'de Meclis'i açarken yaptığı konuşma ile Mustafa Kemal'in, 13 Ekim 1921 ve 1 Nisan 1923 tarihlerinde; yaptığı konuşmalar çok anlamlıdır.

ŞERİF BEY VE MUSTAFA KEMAL

Türk tarihinin en önemli olaylarından biri olan TBMM, 23 Nisan 1920 Cuma günü saat 14:00'de açılacaktır. Tüm milletvekilleri ve komutanlar Hacı Bayram Camisi'nde Cuma namazını halkla birlikte kitlesel bir katılımı kılınışlar ve yapılan törenlerin ardından milletvekilleri yerlerini almıştır. Küçük toplantı salonunun iki yanındaki dar dinleyici locaları, bunlara çıkan merdivenler ve meclisin önü insan doludur. Şerif Bey, "vakarlı ve yaşına göre çok dik bir yürüyüşle ağır ağır kürsüye çıkar". 9 Yaşlı ve titrek sesiyle yaptığı sakin konuşma, çok etkileyicidir. Birçok milletvekilinin gözyaşlarını tutamadığı, duygu ve kararlılık yüklü bu ortamda Şerif Bey şunları söyler: "Değerli arkadaşlar, İstanbul'un geçici olduğu söylenerek yabancı devletler tarafından alındığını ve hilafet makamı ile hükümet merkezinin bağımsızlığının, bütün ilkeleriyle birlikte yok edildiğini biliyorsunuz. Bu duruma boyun eğmek, milletimize dayatılan köleliği kabul etmek demektir. Ancak, tam bağımsız olarak yaşama konusunda kesin kararlı olan ve çok eskiden beri özgür ve bağımsız yaşayan milletimiz, tutsaklığı şiddetle ve kesin olarak reddetmiş; millet, vekillerini hemen toplayarak meclisini oluşturmuştur. Bu büyük meclisin, içte ve dışta tam bağımsızlık içinde kaderini bizzat ele aldığını ve ülkeyi yönetmeye başladığını bütün dünyaya ilan ederek Büyük Millet Meclisi'ni açıyoruz. İşgal altında ve türlü baskı ve işkence içinde, maddi ve manevi olarak insafsızca yok edilmekte olan zulüm görmüş bütün illerimizin kurtarılmasında, yüce Tanrı'nın bizi başarılı kılmasını dilerim."¹⁰

Mustafa Kemal aynı gün Meclis'in oluşumu hakkında kısa bir konuşma yapar, temel görüşlerini ertesi günü yani 24 Nisan'daki açık ve gizli iki oturumda açıklar. Açıklamalar; tarih, siyaset, uluslar arası ilişkiler, ekonomi ve askerlik alanlarında iyi yetişmiş bir yurtseverin ve devrimci bir kişiliğin tüm

özelliklerini yansıtmaktadır. Üç uzun konuşmayla, ülkenin durumuyla ilgili olarak geçmişten gelen ve o günü ilgilendiren hemen tüm konular ele alınmıştır.. Siyasal ve hukuksal değerlendirmeler, anayasa hukuku açısından derinliğe sahip görüş ve yorumlar içerir. Yönetimle ilgili önermeler ve kulanılan hukuk dili, son derece ileridir, askerden çok, nitelikli bir hukuk kuramcısına ait gibidir.

Mustafa Kemal, aynı zamanda başkan seçildiği 24 Nisan 1920'de, Türkiye Büyük Millet Meclis'inde özetle şunları söyler : "Bugünkü zor koşullar içinde alınması gereken önlemler, doğal olarak değerli kurulunuza ait olacaktır. Ancak bu konuda kendi incelemelerime ve bilgime dayanan düşüncelerimi yüce meclisinize sunmayı yararlı görüyorum. Gerek anayasa hukuku kurallarına, gerek tarihteki birçok örneğine ve gerekse günümüzde aynı acı koşullar içinde yıkımla karşılaşmış olan milletlerin oluşturduğu deneyimlerden ibret dersi alınmalıdır. Buna göre, ülkeyi parçalanma ve dağılımdan kurtarmak için, bütün milli kuvvetlerin derhal, köklü bir kurum içinde birleştirilmesinden başka çare yoktur. Bunun biçimi ne olmalıdır? İşte sorun budur.

Meşru ve yetkili olmayan güçlerin baskısıyla, devlet güçleri birleştirilse bile, bunun devam etmesinin mümkün olmadığını bilirsiniz. Yüce meclisinizin varlığı da, herşeyden önce, meşruiyet ve yetkisinin milletçe gerekli görülmesinde en büyük kanıttır. Bu nedenle, yüce meclisinizde toplanan yüksek milli iradeye dayanarak meşruiyet ve yasallık kazanan ve saygıdeğer kurulunuzda ortaya çıkan millet vicdanının yargısına bağlı kalmak bakımından, sorumluluğu belirlenen bir gücün işleri yönetmesi zorunludur. Bu gücün doğal biçimi ise hükümettir..

Yüce meclisiniz, denetçi ve araştırmacı nitelikte bir milletvekili meclisi değildir. Bu nedenle, milletin yargısına karar vermenin sorumluluğunu, yalnızca yasa yapma ve yasa koyma ile görevli olarak değil milletin yazgısıyla doğrudan uğraşarak taşıyacaktır... Ulusal bağımsızlığımızı ve ulusal sınırlarımız içinde yaşam hakkımızı elde edecek bir barışı sağlayacak önlemleri düşünmek ve uygulamak üzere, millet tarafından olağanüstü yetkileri olan bir meclisin Ankara'da toplanması gerektiğine milletin dikkatini çekmek için milli ve vatani görevimizi yerine getirdik... Artık yüksek meclisimizin üstünde bir güç, mevcut değildir.

Ülkemizin şimdiye kadar geçirdiği bunalımlara, felaketlere; kimi zaman Avrupa'yı taklit etmek, kimi devlet işlerinin yönetimini kişisel görüşlere göre düzenlemek, kimi zaman da anayasayı bile kişisel duygulara oyuncak etmek gibi acı sonuçlarını yaşadığımız basiretsizlikler neden olmuştur. Şu anda oluşan ulusal uyanışı dile getirdiğimize inanarak, içinde bulunduğumuz zor ve bunalımlı tarihi dönemin mücadelesini, bu yolla düzene koyma yanlısıyız. Doğaldır ki bu karar, saygıdeğer kurulunuzdur. Ancak, karşı karşıya olduğumuz çöküş tehlikesine, devlet ve millet işlerinin uzun süreden beri sahipsiz kaldığına tekrar dikkatinizi çekerim; gereksiz biçimde sürdürülecek kuramlar arası tartışmaların, en kötü yönetimlerden daha kötü etkiler doğuracağını saygıyla bildirmeyi de bir yurtseverlik gereği görüyorum..

Ulusun yazgısını kayıtsız ve koşulsuz elinde tutan Türkiye Büyük Millet Meclisi, hızla yeni bir devlet kurmaktadır. Bu işi yaparken en karışık hukuk ve toplumbilim kuramları ile anlatılan sistemleri, değerlerini tam vererek gözden geçirmektedir. İki düşünce derhal kendini göstermiştir : Yeni bir hükümet oluşturmak ve Meclis'in komisyonları aracılığıyla ülkeyi bizzat yönetmek.." ¹¹

13 OCAK COŞKUSU

13 Ocak 1921'de Meclis oturumlarında büyük bir coşku ve heyecan vardır. Ordu, henüz tam olarak oluşup güçlenmemişken, hem Çerkez Ethem güçlerini dağıtmış hem de İnönü'de Yunan ordusunu yenmiştir. Batı destekli Yunan ordusuyla ilk ciddi çatışmada elde edilen bu başarı, tüm

ülkede ve doğal olarak milletvekilleri arasında büyük sevinç yaratmıştı. Meclis'teki coşkunun nedeni buydu.

Bursa milletvekili Muhittin Baha Bey, 13 Ocak'ta söz alan tüm milletvekilleri gibi, coşkulu olduğu kadar duygulu bir konuşma yapar. Milletvekillerinin, locaları dolduran izleyicilerin ve Meclis görevlilerinin adeta nefes almadan dinledikleri Muhittin Bey şunları söylemektedir : "Efendiler, buraya gelen her birey, her üye; küçük yavrusunu gözyaşları ile bıraktığı, eşi ile helâllaştığı, babasının elini öperek evinden ayrıldığı zaman yemin etmişti. Ya bu devleti tam İstiklâl ile yaşatacak, bu milleti tutsaklıktan kurtaracak ve babasına bıraktığı küçük yavrusuna yarın şeref ve şan vererek dönecek ya da bu meclisin bütün bireyleriyle beraber düşman önünde ölecek. Efendiler, tam bir inançla söylüyorum, bu millet için ölmek yoktur. En güçsüz zannedildiği ve en yardımsız kaldığı anlarda, düşmanlarının en güçlü görüldüğü zamanlarda bile, akla ve hayale gelmeyen olağanüstü başarılar göstererek insanda hayranlık uyandıran bu millet batmaz..

Efendiler; silah yok, top yok dediler; Osmanlı ordusu çürümüştür dediler; genel savaştan yoksul ve perişan çıktı dediler; yaşlıları umutsuz, gençleri korkak çocukları tutsaklığa layıktır dediler. Yaşlıların gözlerindeki, parlayan inanç ışığına bakınız. Meclisinizin içinde o muhteşem insanlar vardır; dışında da vardır. Gençlerin özverisine bakın. Bütün dünyayı karşılarında gördükleri halde, dünyanın bütün fabrikalarının yakıcı silahlarını düşmanlarının elinde gördükleri halde, ellerindeki kırık tüfekleriyle onların üzerine hucüm ettiler ve onları yendiler. Efendiler, yenilmiş olan bütün milletler, güçlü ya da güçsüz bütün milletler hayret içinde. Güçsüz olmayan, güçsüzlük hissetmeyen bir millet var. O milleti siz temsil ediyorsunuz, onunla övününüz..

Efendiler, bir ölüyorsak on doğuruyoruz; bir kişi eksildikçe ruhumuzda on kişilik güç buluyoruz. Zarar yok efendiler; çok yandık, çok harap olduk. Avrupa denen 'uygarlık' kitesi, bu alçaklar ve benciller kitesi üç yüz yıldan beri ellerinden geleni yaptı. Onların bizde yarattığı yangınlar, ruhrımızdaki külleri dağıtmak için şimdi birer rüzgar oldu. Yananlar yanarken, ölenler ölürken; doğanlar şimdi daha güçlü, daha dirençli ve daha kararlı oluyorlar. Ben geleceğe bu ümitle bakıyorum.." ¹²

Muhittin Baha Bey'in konuşmasından hemen sonra Mustafa Kemal kürsüye gelir. Yüzünde anlamlı bir gerginlik vardır, sararmıştır; sesi her zamankinden daha kısıktır. Duyduğu coşku konuşmasına yansır ve şu duygulu sözleri söyler: "Cennetten vatanımıza bakan merhum Kemal / Vatanın bağına düşman dayadı hançerini / Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini demişti. İşte ben, bu kürsüden, bu yüksek meclisin başkanı olarak, yüksek kurulunuzu oluşturan bütün üyelerin her biri adına ve bütün millet adına diyorum ki : vatanın bağına düşman dayasın hançerini / Bulunur kurtaracak bahtı kara maderini.

Ey Milliyet duygusu! Sen ey fâni insanı ölümsüzlüğe bağlayan büyük olay ! Ey insan toplumunun en yüksek ideali ! Ey temizleyici düşünce ! Ey ölüm korkusu içinde kararmış ruhrarı aydınlatan meşale ! Ey yaratıcı kudret ! Bütün bunlar senin eserindir. Yüzyılların yükü altında yorulmuş çorak Anadolu toprağından fıskıran kahramanlar senin çocuklarındır. Sen küçük hesaplar düzenlemesi değilsin. Özgürlüğün tek kaynağı sensin. Kendisini bir milletin parçası hissetmeyen insan tutsak ve yoksuldur, ona değer verilmez. Kalbi, milliyet ateşi ile yanan insan iç ve dış dünyadan gelen zulüm, hakaret, tutsaklık ve kölelik ihtiraslarına aynı anda karşı koyar. Bir insanı kayıtsız ve koşulsuz diğer insanlara bağlayan tek duygu sensin.." ¹³

"İHTİLAL MECLİSİ"

Birinci Meclis'te yer alan milletvekilleri, toplumun hangi kesim ve yöresinden gelmiş olurlarsa olsunlar, büyük devlet politikalarına kararlı bir karşıtlık içindeydiler. Uluslar arası

ilişkilere yön veren emperyalist politikaları, ekonomik temelleriyle birlikte tam olarak çözümlenmiş olmasalar da, mücadele içinde kendiliğinden yükselen bir bilinçlenme süreci yaşamaktadırlar. Balkan savaşlarından beri aralıksız süren kanlı çatışmalar, her çeşit acıyı yaşayan bu insanlara, dünyayı ve ona egemen olmak isteyen büyük devletlerin ne olduğunu öğretmiştir. Ulusal varlığa yönelen dolaysız saldırı, toplumun her kesiminde kendiliğinden bir savunma duygusu geliştirmiş, bu duygu halka öncülük eden duyarlı insanları doğal önderler haline getirmişti. Ailelerini ve işlerini bırakarak her türlü sonucu göze alıp Ankara'ya gelenler, bu insanlardı.

Milletvekillerinin Birinci Meclis'te yaptığı konuşmalar, Kurtuluş Savaşı'nın hangi ruhla kazanıldığının açık göstergeleridir. Bu konuşmalar bizlere, bir yandan mücadeleye atılan bu insanların niteliği konusunda bir fikir verirken, diğer yandan ulusal varlığa yönelen tehdit karşısında Türk insanının gösterdiği birlik ve dayanışma becerisini göstermektedir. Türk toplumunu tam olarak tanıyabilmek için bu konuşmaların okunup incelenmesi gerekir.

H.V.Velidedeoğlu'nun deyimiyle; Birinci Meclis, "Ulusal egemenlik çağını başlatan" ve dünya tarihinde "tutsak ulusların emperyalist saldırganlara karşı başkaldırma çağını açan" tam bir "ihtilal meclisi", bu meclisin üyeleri de "gerçek devrimcilerdir". İstiklal Mahkemeleri yasa tasarısı görüşülürken, Saruhan milletvekili Refik Şevket Bey, meclis kürsüsünden şunları söyler: "efendiler, asacağız, asılacağız; fakat istiklâl mücadelesini mutlaka kazanacağız.. Eğer bu savaş bir istiklâl, bir ölüm dirim, bir özgürlük savaşı ise, kimsenin gelecek kuşaklar adına istiklâlden vazgeçme diye bir hakkı yoktur. Hayatta olan bir kuşak böyle bir gaflete düşerse, gaflete düşmeyen azınlığın çoğunluğa istiklâl savunmasını zorla kabul ettirmesi bir görev halini alır." 14 Muğla milletvekili Tefik Rüştü Bey'in görüşleri farklı değildir: "Meclis vatani kurtarmak için, olağan zamanlardaki görevlerinin üstünde bir görevi yüklenmiştir. Ülke yıkılırken ve milletin hayatı söz konusuken, tarihin kendisine verdiği bu görevi, meclisimiz kabul ediyor. Bu meclis, gidecek, olaylara eylemli olarak el koyacak, karşı koyuşları kıracak ve hainlere ceza verecektir." 15 Rize milletvekili Dr.Abidin Bey bir başka oturumda, Meclis'in köklü dönüşümler gerçekleştirmesini ister ve şunları söyler: "Şimdiye kadar örneği görülmemiş, güçlü ve bütün anlamıyla millet için hayatını feda edecek olan, olağanüstü bir meclis kurduk.. Olağanüstü işler görmemiz gerekir. Yoksul halka haklarını vermeliyiz.. Bu büyük ve olağanüstü Meclis bana bu yetkiyi vermezse nankörlük yapmış olur ve millet hakkını o zaman zorla alır." 16

İzmir Milletvekili Esat Mahmut Bozkurt, 18 Kasım 1920'de, Refik Şevket Bey'in devrimci görüşlerini genişletir, gelişkin bir yönetim anlayışıyla yeni sosyal önermelerde bulunur. Halkın yönetime doğrudan katılması gerektiğini dile getiren Esat Mahmut şunları söyler: "Mesleki temsil sistemini (her meslekten emekçinin meclise girmesi y.n.) kabul etmediğimiz takdirde, seçtiğimiz özel komisyonun hiçbir hükmü kalmaz. Çıkaracağımız yasa, ancak bu yolla ülkemizde tarihi bir devrim yaratacaktır. Eğer bunu kabul etmezsek, emperyalist ülkelerde meşruiyetsever geçinen sınıfın halkı aldatarak anayasadan, özgürlükten söz etmesine benzeriz. Halk buraya gelmedikçe, halk burada geleceğine karar vermedikçe, haklarına kavuşma olanağını hiçbir zaman bulamayacaktır. Ben ancak çiftçilerin çarıkları, demircilerin çekiçleri ve tabakların (derici y.n.) önlükleriyle bu meclise girdiği zaman ülkenin kurtulduğuna inanabilirim." 17

Mersin milletvekili İsmail Safa Bey, 29 Mayıs 1920'de yaptığı konuşmada, Avrupa devletlerinin Türkiye'yle ilişkilerini ele alır ve Türkiye için "idamdan çok daha ağır" olan bu ilişkilerin olması gereken yeni biçimi hakkında görüşleri sunar; düşünce ve önerilerini kapsayan üç maddelik bir önerge verir. Özellikle Duyun – u Umumiye borçları ve Türkiye'deki yabancıların mülkiyetinde bulunan kuruluşlar

konusundaki önerileri, kararlı ve köklü çözümlere yöneliktir. İsmail Safa Bey'in görüş ve önerileri şöyledir: "Milletimiz, bundan sonra Duyun – u Umumiye için on para vermeyecektir. Çünkü ilk olarak, şimdiye kadar yaptığımız borçlanmalar, Avrupa'nın neden olduğu ve birbiri ardınca gelen 'sonsuz' savaşlara harcanmıştır. İkinci olarak, milyonlar harcayarak imar ettiğimiz binlerce bina ve tesis, meydana getirdiğimiz zengin ve işlenmiş topraklarımız, bir takım meşru olmayan çirkin gerekçelerle elimizden alınmıştır. Üçüncü olarak, uzun savaşlarda, her çeşit belalarla yorgun ve yoksul düşen Türk köylüsü, Müslüman halk, aslı bin kere ödenmiş olan bu zalim borç para yükü altında pek çok ezilmiştir.

Türkiye Müslümanları, milli sınırlar içindeki bütün demiryolları, elektrik tesisleri, fabrikalar, liman ve maden ocakları gibi yabancı asalak işletmeleri artık kendi malı saymaktadır. Çünkü bu çeşit işletmeler, ülke içinde bozguncu ve düşmanca bir siyaset izleyerek ülkenin yaşam kaynaklarını ve gücünü tüketmektedir. Talihsiz milletimiz bu işletmelere herkesten, her milletten çok sahip olma ihtiyacındadır.. Bu maddelerin incelenip görüşülmesi ve barış koşullarımız arasına konulmasının kabulünü, genel kurula arz ve teklif ederim." 18

HALK DESTEĞİ

Birinci Meclis milletvekilleri, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde ödünsüz bir devrimci duruş sergilerken, davranışlarına temel oluşturan özgüveni, esas olarak Türk halkının desteğinden almıştır. Halk, meclisi ve cepheyi sürekli izlemekte, ikircilik ya da kararsızlık hissettiği her gelişmede doğrudan devreye girmekte ve milletvekillerini uyarmaktadır. Yozgat ve Kırşehir halkının, 18 Ağustos 1920'de Meclis Başkanlığına gönderdiği iki telgraf, Türk halkının Kurtuluş Savaşı'na, bu savaşı sürdüren orduya ve Meclis çalışmalarına verdiği önemi gösteren çarpıcı örnekler ve tarihsel değeri olan belgelerdir. Bu belgelerde dile getirilen anlayış, tüm illerde yaygın olan ortak bir ulusal istenç haline gelmiştir. Milletvekilleri, gereksinim duydukları güç ve özgüveni, kişisel niteliklerinden olduğu kadar, esas olarak halkın neredeyse başka haline getirdiği ilgi ve desteğinden almıştır.

Yozgatlılar, çok sayıda imza ile Meclis'e gönderdikleri telgrafta şunları söylüyorlardı: "Bugün, din adamları, eşraf, memur, esnaf, tüccar, kadın, erkek; Boğazlayan, Maden, Yozgat Kuvayı Milliyesi'nden oluşan bütün Yozgat halkı; belediye önünde toplanarak şu kararları almıştır: Vatanın kurtarılması ve milli istiklal kaygısı ile başlattığımız mukaddes kavganın bütün aşamalarını, büyük bir sinirlilik ve heyecanla izlemekteyiz. Üçyüz milyon müslümanın dayanağı olan egemenliğimizi ve Hilafetimizi kurtarmak ve düşman saldırısını kırarak, ölüm – dirim kavgasını başarıyla yaşatabilmek için dünyayı hayran bırakacak fedakarlıkları yapmaya hazırız. Atalarımızın namus ve istiklâl bayrağını yüzyıllardan beri yere düşürmeden gayretli omuzunda taşıma yeteneğini gösteren bugünkü fedakâr ordumuzdan, hücumlarını korkmaksızın şiddetlendirmesini istiyoruz. Orduyu güçlendirmek için, onun saflarına koşmaya hazırlanıyoruz ve o günü sabırsızlıkla bekliyoruz. Pek yakında ordumuzla beraber olma şerefi ile övünç duyacağız. Yüce kuruluşa yaptığımız başvurumuzun, cephedeki bütün fedakâr vatan evlatlarına duyurulmasını, Büyük Millet Meclisi ile Batı Ordusu Kumandanlığından rica ederiz." 19

Kırşehir Mudafaa – i Hukuk ve eşraf imzalarıyla gönderilen telgraf ise şöyleydi: "Milli varlığımızı korumak uğrunda gereken kesin önlemleri düşünüp uygulamak üzere, sizleri milletvekili yaptık. Ancak, Büyük Millet Meclisi'nde yaptığınız görüşmelerde, beklediğimiz yararlı bir sonuca doğru ilerleyemediğiniz anlaşılmaktadır. Sizi milletvekili olarak seçenler, acaba hangi isteğinizi geri çevirdi? Beyefendiler, rica ederiz, dindaşlarımızın namus ve hayatları Yunan palikaryalarının ayakları altında daha fazla çiğnenmesin. Bu nedenle,

son tehlikeyle karşı karşıya kalmadan düşünün, taşının. Yol göstermek sizden, o yola göre hareket etmek bizden, yardım da Allah'tandır." 20

BİRİNCİ MECLİSİ UNUTMAYIN

Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi, 1 Nisan 1923'te, milletvekillerinin yenilenmesi için seçim kararı alarak kendisini fesh etti. 120 milletvekilinin imzaladığı önergede; "ülkeyi savunma amacıyla toplanan" Büyük Millet Meclisi'nin, üç yıllık bir uğraşla amacına ulaştığı; bu nedenle, "tarihsel bir övünç kazanarak gelecek kuşakların takdirini hak ettiği", artık ülkenin önünde, "barış sorunlarını çözmek ve ekonomik ilerlemeyi sağlamak" gibi iki "önemli ve mukaddes" amacın bulunduğu belirtiliyor, bu aşamada yeniden halkın oyuna başvurmanın "milletin geleceğinde daha büyük gelişmeler sağlayacağı" söyleniyordu.²¹

Önergeyi kabul eden milletvekilleri, başarmış oldukları işin büyüklüğünden olacak son derece olgun ve özverilidiler. Pek çoğu, kazanılan zaferin ve milletin kurtuluşunda pay sahibi olmanın iç huzuruyla, kent ya da köylerine dönüp yaşamlarını sessizce sürdürmeye, kendi yerlerine gelecek gençlerin yapacağı işleri izleyerek, "vatan yeni bir görev istene kadar" işleriyle uğraşmaya razıdır. Erzurum milletvekili Durak Bey'in sözleri, birçok milletvekilinin ortak görüşüdür; "Efendiler, bu millet, tarihinde birçok büyük evlatlar çıkarmıştır. Onlar gibi, memleketlerimize gidelim ve geleceğin gözcüsü (atiye nigeħban) olalım. Bence hiç birimiz adaylığımızı koymayalım. Buraya gönderdiğimiz evlatlarımıza, kardeşlerimize bakalım. Eğer, ülkenin yararına bizim kadar çalışmıyorlarsa, yine gelelim, görevimizi yapalım. Onların üzerinde denetim görevini üstlenelim." ²⁴

Birinci Meclis'te görev alan milletvekillerinin önemli bir bölümü gerçekten aday olmadı ve yaşadıkları yerlere geri döndüler. Kendilerine ne bir ayrıcalık ne de devlet görevi istediler. Onlar, yaşamları ve aileleri dahil, her şeylerini tehlikeye atarak gelmişler, hiç başaramayacakmış gibi görünen büyük bir olayı gerçekleştirmişlerdi. Burdur Milletvekili İsmail Suphi Bey'in sözleri, durumlarını çok iyi anlatıyordu : "Üç yıl önce burada topladığımız zaman, ülkenin her yanı

düşmanla çevrilmişti, ülkenin içinde düşman vardı, kuşatma altındaydık. Geldik, didindik, uğraştık. Yerle ve gökle savaştık. Sonunda Tanrı'nın yardımıyla düşmanı yendik. Bugün ile dün arasındaki fark, varlıkla yokluk arasındaki fark kadardır. Artık yüce Meclis, özgür bir ülkenin üzerinde, milletin temsilcisi olarak egemendir. Ulus özgürdür." ²³

"Ulusal Kurtuluş Meclisi" niteliğindeki Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi, savaş ve çatışmalarla dolu üç buçuk yıllık çalışma dönemine kendisi son verdi ve yerini "devrim meclisi" niteliğindeki İkinci Büyük Millet Meclisi'ne bırakarak 24 Türk tarihindeki onurlu yerine çekildi. Kurtuluş Savaşı başarılı, saltanat kaldırılmış ve Sevr yok edilerek bağımsız ve özgür bir ülke yaratılmıştı. "Yoksul" ve "bitkin" Anadolu insanı, Birinci Meclis öncülüğünde, elindeki son olanakları kullanarak tarihte az görülen bir dayanışma örneği, benzersiz bir direnç göstermiş, Anadolu'nun ortasında tam anlamıyla bir halk iktidarı kurulmuştu. Bu, gerçek bir demokratik halk hareketiydi; bir "rüya" gerçeğe dönüştürülmüştü.

Mustafa Kemal, Meclis'in kendini yenileme kararı aldığı gün, oylamadan hemen sonra kürsüye gelmiş ve dakikalarca alkışlanan şu konuşmayı yapmıştı : "Burada, büyük bir tarihin içindeki ibret verici gezintimizi sona erdiriyoruz. Beynimiz ve kalbimiz, yakın geçmişin bu muhteşem ve yüksek örneği karşısında saygı ve hayranlıkla doludur. Tarihte her zaman özgür ve bağımsız yaşamış bir milletin, dıştan ve daha çok içten gelen yıkıcı darbelerle boğaz boğaza çarpışarak, büyük bir düşmanlık alemini yenen (bu meclisin y.n.) kudreti karşısında diz çökelim. Temiz ve açık vatanseverliğin, sağduyunun, yüzyıllarca süren acıların, haysiyet ve şeref ve özgür millet içinde özgür insanın temsilcisi olan Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi ve onun şimdi bir kısmı sonsuzluğa göçmüş olan üyeleri, torunlarımız için, tarihin sisleri arkasında gittikçe devleşen efsane insanlardır. Bu insanların anıları, Türk milletinin karanlık, endişeli, bunalımlı günlerinde birer umut ve hayat ışığı olarak parlayacaktır. Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi, yüzyıllarca sonra da görev başında olacaktır. O, kuvayı milliye ruhunun kendisidir. Kuvayı milliye ruhuna muhtaç olduğumuz her zaman, onu karşımızda ve başımızda göreceğiz." ²⁵

DİPNOTLAR

"Kuvayı Milliye Ruhu" Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 13 - 14

"İlk Meclis", Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Çağdaş Yay., 2. Bası, sf. 15

a.g.e. sf. 12, 13, 15

"Son Tanıklar" 15.12.2003, TRT 2

"Kuvayı Milliye Ruhu" Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 118

a.g.e. sf. 55

a.g.e. sf. 55 - 56

Büyük Larousse, Gelişim Yay., 1.Cilt, sf. 588

"İlk Meclis" Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Çağdaş Yay., 2. Bası, sf. 17

"Kuvayı Milliye Ruhu" Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 31 ve a.g.e. sf. 18

"Atatürk'ün Bütün Eserleri" Kaynak Yay., 8.Cilt - 2002, sf. 72 ve "Kuvayı Milliye Ruhu", Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 32 - 40

"Kuvayı Milliye Ruhu", Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 152 - 153

a.g.e. sf. 154

"İlk Meclis" Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Çağdaş yay., 2.Bası, sf. 61 - 63 ve "Kuvayı Milliye Ruhu" Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 135

"Kuvayı Milliye Ruhu" Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 136

"İlk Meclis" Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Çağdaş yay., 2.Bası, sf. 115 - 116

"Kuvayı Milliye Ruhu" Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 91

a.g.e. sf. 99 - 100

a.g.e. sf. 121 - 122

a.g.e. sf. 122

a.g.e. sf. 286

a.g.e. sf. 290

"İlk Meclis" Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu, Çağdaş yay., 2.Bası, sf. 239

a.g.e. sf. 241

"Kuvayı Milliye Ruhu" Samet Ağaoğlu, Kültür Bakanlığı Yay., 1981, sf. 292

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
URLA
EGİAD İLKÖĞRETİM
OKULU

EGİAD İlköretim Okulu 23 Nisan Çocuk Bayramını Büyük Bir Coşkuyla Kutladı...

...herşey unutulur. Fakat biz her şeyi gençliğe bırakacağız.
o gençlik ki hiçbir şeyi unutmayacaktır;
geleceğin ışık saçan çiçekleri onlardır.

**Bütün ümidim
Gençliktedir.**

Mustafa Kemal Atatürk

19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA Gençlik ve Spor Bayramı

KUTLU OLSUN

5 SORU 5 Cevap

1. Kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1977 Söke doğumluyum. Ortaokul ve liseyi İzmir Özel Türk Kolejinde okudum. Ticaret yaşamına olan yakınlığım nedeniyle erken yaşta aile şirketlerimizde iş hayatına atıldım. Yaklaşık 15 senedir boş zamanlarımda felsefe, metafizik ve ekonomi alanlarında çalışmalar yapıyorum.

Çeşitli STK'lara üyeliklerle sivil toplum örgüt kültürünü yaşamayı satranç ve tavlama oynamayı son olarak kitap okumayı çok severim.

2. EĞİAD Yarın okurlarına şirketiniz ve işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz nelerdir?

Yaklaşık 1 asır önce Girit deki mübadeleden Söke'ye göç eden ailem o günden bu güne geçen süreç sonucunda bugün bazı aile fertleriyle çeşitli ortaklıklarımızın bulunduğu turizm, tarım, hayvancılık, sanayi ve dış ticaret alanlarında faaliyetler sürdürmekteyiz buna bağlı olarak Altınyaz Kombinalarının kurucu ortağı ve hissedarı olmakla birlikte Didim ve Kuşadası'nda Tuntaş otelleri, Söke Tuntaş çırçır fabrikası buna bağlı Söke'de 14000 dekar pamuk ziraati yapmamızın yanı sıra Selçuk'ta 3000 dekar arazide ağırlıklı hayvan yemi yetiştirmek üzere kullandığımız tarım alanları ve tam kapasiteyle işletilen 1000 başlık büyük baş hayvancılık işletmelerimiz mevcuttur. Diğer yandan gıda sektörüyle alakalı çeşitli kavanozlu ve konserveli mamullerin dış ticaretini yapmaktayız. Turizm sektöründe maalesef ülkemizin sahibi olduğu var olan doğal kaynakların ve kültürel mirasının korunması, tanıtımı ve reklamı hala yeterli ölçülerde yapılmadığı için geçmiş tarihteki hükümetlerin teşvik ettiği alanlar haricinde ki turizm değeri barındıran birçok yöremiz giderek eğitimsiz ve yetersiz sermayenin elinde kaliteli hizmetten taviz verilmesine sebebi-

Barış TUNTAŞ
Tuntaş Şirketler grubu

yet verilip yok olmaya mahkum bir duruma getirilmektedir. Sonuç olarak dışarıdan bakıldığında ülkemizin çizdiği genel imaj karşısında pazarlama anlamında istediğimiz standartları yakalamakta birtakım güçlükler yaşadığımız ortaya çıkıyor.

Tarım, gıda ve hayvancılığın bir çok alanlarında ülkemizde verimlilik ve teknolojinin yeterli düzeyde olmasına karşın dünyada devlet teşvikleri konusunda üretime ciddi destekler veren başta Amerika ve Avrupa karşısında pasif politika anlayışı konumunu sürdüren ülkemiz şu an rekabet konusunda ciddi anlamda sancılı bir dönem içerisinde. Yaratılan bu durum üretimin düşmesine dolayısıyla genel olarak tabandaki yaşam standartlarını düşüşler yaşanmasına sebep olmaktadır. Bu sektörlerde son günlerde ülkemizdeki likidite sıkıntısının devam etmesi halinde borçlar ve fakirlik oranında geri dönüşü olmayacak ciddi artışlar

ve bunun beraberinde ciddi sıkıntılar yaşanması muhtemel olarak görülüyor.

3. Türkiye ekonomisinin mevcut durumun değerlendirir misiniz? 2009 yılı beklentileriniz nelerdir? Sizce ekonominin en önemli üç sorunu nelerdir?

İyimser olarak 2009 yılının son çeyreğine kadar ülkemizde bir çok sektörde likidite sıkıntılarının zincirleme biçiminde varlığını sürdürmeye devam edeceğini düşünüyorum. Buna ek olarak ülkemizde finans sorunlarının başlıca nedenlerinin maalesef dünya konjonktüründeki zor bir coğrafyada varlığını sürdüren ülkemizde var olan hükümetlerce başta üretime yeterli önemin verilmemesi, bunun beraberinde ülke ekonomisinde tabanı etkileyen doğru planlamaların yapılmaması son olarak ta politik çatışmaların ekonomiyi gereğinden fazla etkilemesi söz konusudur.

4. Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiğiniz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve

Türkiye'nin müzakere süreci hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Sürecin başlatıldığı 1960'lardan günümüze konuya bakacak olursak ülkemizin üretim, iş gücü dış ticaret, GSMH ve askeri potansiyeli bakımından AB üyesi bir çok ülkeye kıyasla fazlasıyla önde olmamız ve Müslüman dinine mensup bir ülke olmamız faktörleri AB topluluğunun dünyada çizdikleri siyasi ve stratejik ilerlemeleri açısından saydığım sebeplerden ötürü büyük risk teşkil edeceğimiz düşüncesinde oldukları açıkça belli olmaktadır. Dolayısıyla sonuç olarak AB ülkeleri haliyle taşıdığımız potansiyeller nedeniyle zamanla Aile reisi gibi konumlara yükseleceğimiz ihtimaline karşı biz Türkleri evlerine alacaklarını düşünmüyorum, yaptıkları sadece bu süreçte AB Hibe programları ismi altında ülkeye verdikleri bazı şartlı yardımlardan aldıkları özgüvenle, tek taraflı ekonomik menfaatlerine uyum halinde birçok hakkı kendilerine serbest koşan komşuları olmamızı tercih etmektedirler. Geline son noktada bu gün ülkemizin sosyo-ekonomik taraflardan büyük bir oyalama oyununun içerisinde olduğu gün gibi aşikardır, bu süreç bir gün bizim içerisine düşürüldüğümüz özgüven bunalımından bıkip usanmamıza ve farklı bir yol çizmemize kadar devam edecektir.

5. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırıldığında geldiği noktayı nasıl de-

ğerlendiriyorsunuz. Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için en iyi çalışmalar yapılmalı. EĞİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Ülkemizde Sivil Toplum Kuruluşları geçmişten bu yana maalesef hükümetlerden ve devlet idarelerinden gereken anlamda ihtiyacı olan desteği bulamadıklarından ötürü gelişmiş ülkelere kıyasla özgür düşünceden ve özgüven duygularından yoksun, tam ifadeyle susturulmuş ve acınacak bir tablo çizmektedir. Ülkemizde ve dolayısıyla İzmir'de sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için öncelikle ülkede demokrasi, insan hakları ve örgütlenme anlayışının gelişmiş ülkelerin standartlarına yerleşmesi, bununla beraber vatandaşın bireysel olarak ilerlemeci mantıkla korkmadan ve özgürce örgütlenip vatandaşlık bilinci içerisinde düşüncelerini savunması ve bu düşüncelerini rahatça tezahür ettirebilmesinin önünün açılması gerekiyor. Ülkenin geçirdiği bu süreçte EĞİAD parasal gücünü kullanarak yapacağı çeşitli projelerle İzmir halkının ve özellikle genç nüfusun (dernek kuruluş amaçlarından fazla uzaklaşmadan) ileri ülkeler seviyesinde eğitimlerinin desteklenmesi, dolayısıyla da işadamlığı, işgücü ve devlet adamlığı konularında toplumumuza değerli beyinlerin kazandırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır diye düşünüyorum.

Eda BAYSAL

1. Kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1973 uşak doğumluyum. 1994 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldum. Bir yıl kadar sigortacılık sektöründe çalıştıktan sonra avukatlık stajımı yaparak 1996 yılı sonunda İzmir Barosuna kaydoldum. Yüksek lisans çalışmamı Dokuz Eylül Üniversitesi Ekonomi Hukuku Bölümünde yaparak "Vergi Hukukunda İsbat" isimli tez çalışmasını tamamladım. Serbest avukat olarak çalıştığım hukuk sektöründe, İzmir ofisimizde toplam 8, Ankara ofisimizde toplam 11 ve Uşak ofisimizde toplam 5 avukat ve çalışan ile hizmet veriyoruz.

Hukuk ve mesleğim hayatımda önemli bir yer kaplıyor, neredeyse tüm zamanımı hukukla geçirdiğimi düşünüyorum. Çalışma alanı olarak seçtiğimiz konulardaki akademik çalışmaları takip etmek ve bunları pratiğe taşıyabilmek işimle ilgili en büyük keyiflerim arasında. Ayrıca, hedeflerim arasında bilgi teknolojileri ile hukuku bütünleştirecek projelerin hayata geçirilmesi var. Zira doğru bilginin hataya mahal bırakmadan kullanıcı tarafından uygulanmasını sağlamak bilimin ve teknolojinin diğer alanlarında olduğu gibi bazı hukuk alanlarında da mümkün görünüyor. Çok yakın zamanda bunun ilk örneğini meslektaşlarımız ve uygulamacılarla paylaşmaya hazırlanıyoruz.

Bunun yanında tüm hafta sonlarımı henüz amatör düzeydeki Menemen deki küçükbaş ve kanatlı hayvan çiftliğimizle geçiriyorum. Doğa ile ve hayvanlar ile baş başa olmak, çok dinlendirici ve keyifli. Diğer hobilerim seyahat etmek ve okumak. Yeni şeyler öğrenmek, keşfetmek, yeni insanlar tanımaktan büyük keyf alıyorum.

2. EĞİAD Yarın okurlarına şirketiniz ve işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz nelerdir?

Şirketimiz hizmet sektöründe olduğu ve hukuk alanında çok fazla arz bulunduğu için akıl almaz bir standart değişikliği ve rekabet var. Zira, hukuk ticaret hayatının bir parçası, hukuk devlet ile vatandaş ilişkilerinin bir parçası, hukuk aile bireylerinin ilişkilerinin bir parçası, hatta hukuk devletlerin ilişkilerinin bir parçası. Bizim sektörümüzün en büyük sorunu, bu işi öncelikle hukukçular olarak biz, kendimiz önemsemiyoruz. Ayrıca, ihtiyaç sahipleri de bizim işimizin öneminin çok farkında değiller, dava olduğu zaman hukukçuya başvuran şirket sahibi hala o kadar çok ki. Önümüzdeki dönemlerde sektörümüzün de tüm hizmet sektöründe olduğu gibi gelişme seyrini sürdüreceği ve kalitenin

ÜYELERİMİZİ TANIYALIM

artacağı daha bilinçli bir tüketici kitlesinin oluşacağı inancındayım. Ancak, biz hukukçuların bu gelişmenin sürmesi ve hızlanmasında büyük yük almaları, üstelenmeleri gerektiği de açıktır.

3. Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? 2008 yılı beklentileriniz nelerdir? Sizce ekonominin en önemli üç sorunu nelerdir?

Türkiye, ekonomik büyüklük olarak şu anda dünyanın en büyük 17. ekonomisi. Tabii gelişmiş ülkelerdeki gibi finans ve hizmet sektöründe, bilişim sektöründe değil imalat sektöründeki gelişme payı daha yüksek. Bu payı ilerideki dönemlerde de artacağı için Türkiye'nin sıralamada daha da üst sıralara çıkacağı inancını taşıyorum. 2009 yılı için beklentilerim çok düşük. Büyümenin sürüp sürmeyeceğinden emin olmadığım gibi küçülme konusunda da bir öngörüm yok. Ancak mesleğim gereği gözlemlediğim kadarıyla KOBİ düzeyindeki pek çok şirkette imalat neredeyse durma noktasında, bu büyük şirketlerde de farklı değil. Sanayide ciddi bir çöküş gözlemleniyor.

Bizim ekonomimizdeki en büyük sorun ekonominin her alanındaki planlamadaki eksiklikler, istikrarsızlıklar. Ayrıca para politikalarında izlenen yöntemlerde de sıcak para endişesine bağlı hatalar olması ekonominin gerçek durumunun görülmesinin önünde bir engel. Diğer bir hata ise vergi politikasında. Dolaysız vergilerde yaşanan düşmeler dolaysız vergilerde tam tersine bir seyir izlemekte. Özellikle yapılan giderlerin vergi matrahından düşülmesi ile ilgili vergi yasalarındaki mevcut kısıtlamalar vergi miktarını dolaylı olarak artırıyor. Bu da gerek mali güce göre vergilendirme gerek ise rekabet eşitliği anlayışına aykırı olduğu gibi vergi kaçaklarını da artırıyor.

4. Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiğiniz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere süreci hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde izlediği yol bazı hatalar veya bilinçli tercihler dolayısıyla çok uzun bir yol. Bugün geriye bakıldığında bu yol bu kadar uzun olmasaydı şüphesiz pek çok kazanç sağlanırdı. Ancak bugün geline noktada Türkiye'nin AB üyeliği ancak Avrupa'nın Türkiye'ye göre daha yüksek olan standartlarının alınması anlamında faydalı olabilecek olmakla birlikte, pek çok alanda da önümüzdeki gelişme dönemlerine bakıldığında pek çok kısıtlamaya neden olacağını düşünüyorum.

5. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırıldığında geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz. Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için en iyi çalışmalar yapılmalı. EĞİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Benim anlayışıma göre STK lar belli ve sistematize edilmiş bazı amaçlar için bir arada olan birer gönüllüler ordusu. Çünkü bir sivil toplum örgütünde çalışmak için her şeyden önce ciddi bir zaman ayırmak zorundasınız. Bu anlamda bakıldığında da dünya örneklerinden çok farklı değerler düşüncesindedim.

İçinde yaşadığımız kent ve ülke sorunlarının çözümünde sivil toplum örgütlerinin etkili olabilmesi için her birinin kendi alanındaki sorunlar, düzenlemeler, atılacak adımlar konusunda hem bilgili olması hem de bu konudaki resmi otoritelerin üzerinde de etki sahibi olabilmemesinin yollarının açılması gerekir. EĞİAD'ın çalışmaları mevcut sistem içinde girişimci.

1. Kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

7 ekim 1980 İzmir doğumluyum. Bilkent Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi bölümündeki lisans eğitiminin ardından, Boğaziçi Üniversitesi'nde Avrupa Çalışmaları yüksek lisans programına devam ettim. Aynı zamanda bu dönemde İKV'de çalıştım. 2005 yılında Avrupa Komisyonu'nun Jean Monnet bursu ile Hollanda'ya giderek Universiteit van Amsterdam'da Uluslararası İşletme ve Yöneticilik master'ını tamamladım. Bu dönem ve sonrasında farklı uluslararası kuruluşlarda deneyim kazanma imkanım oldu. Türkiye'ye döndükten sonra 9 Eylül Üniversitesi'nde Avrupa Çalışmaları Doktora programına başladım ve şu anda tez aşamasındayım.

Seyahat, kişisel gelişimime yönelik eğitim programları, şarap ve farklı yemek kültürleri, kış ve yaz sporları, müzik ve hayvanlar başlıca ilgi alanlarım.

2. EĞİAD Yarın Okurlarına Şirketiniz ve İşiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz?

Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz nelerdir?

İmer Grup bünyesinde faaliyet gösteren İmer Otelcilik A.Ş. ve İmer Enerji Üretim A.Ş. , 1912 senesinden beri ticaretle uğraşan bir aileden gelen Selahattin Yayman ve Ahmet Yayman tarafından kurulmuş aile şirketleridir.

İmer Otelcilik, 1981 yılından beri konaklama sektöründe hizmet vermektedir. Manisa'nın ilk oteli olan "Hotel Arma" ve ilk büyük oteli olan "Hotel Büyük Saruhan" uzun yıllardır başarı ile faaliyet göstermektedir.

Faaliyet gösterdiğimiz sektörlerdeki mevcut koşullara değinmek istiyorum.

Bu benim iş hayatındaki ilk kriz deneyimim. İş dünyasında yaşanan küresel pazar daralması, buna bağlı üretim yavaşlamaları ve hatta durmaları, bundan kaynaklanan finansman sıkıntısı ve işsizlik, üzülmeye belirtiyorum ki; en az 3-4 sene sürecektir. Bu durumdan ne yazık ki turizm sektörü

Gamze YAYMAN

de oldukça etkilenmekte ve etkilenmeye devam edecektir.

Yatırımlarımızın sürdüğü enerji sektöründe ise durum farklı. Küresel ısınmanın etkisiyle yenilenebilir enerjiye olan talepte bir artış var. Biz de bu doğrultuda Manisa ve Aydın bölgelerindeki jeotermal sahalarımızdaki yatırımlarımızı sürdürüyoruz.

3. Türkiye ekonomisinin mevcut durumun değerlendirir misiniz? 2009 yılı beklentileriniz nelerdir? Sizce ekonominin en önemli üç sorunu nelerdir?

IMF ile anlaşma yapılmamasının, özellikle krizin etkilerinin hissedilmeye başlandığı 2008 Haziran ayından beri büyük bir maliyeti var. 2009 yılında, sıfır ile -2 arasında bir büyüme olacağını belli oldu. Böyle bir büyümede bütçe gelirleri mutlak ki çok daralacak. Cari harcamalarda bir azalma olmadığına göre, bütçe açığı çok artacak. Diğer önemli sorun ise % 12 oranındaki işsizlik. Maalesef eğitilmiş genç işsizlerin oranı % 40'lara ulaştı. Güven tesis edilememesi bunun sonucunda iç ve dış tüketimin azalarak üretimin yavaşlaması çarkın yavaşlayıp durma noktasına gelmesine neden olan en önemli sorunlar. Bence çarkın tekrar dönmesi için enflasyonist sisteme geri dönmekte yarar var. Böylece para girişi sağlanarak harcamalar artırılır, üretim ve istihdama önemli katkı sağlanır.

4. Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiğiniz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere süreci hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Avrupa Birliği ile ilişkilerimize gelecek olursak, iki senedir ilişkilerimizde bir durağanlık var. Hem Türkiye motivasyonunu kaybetti hem de bizim durumumuz Avrupa'nın işine geldi. Israrla, kararlılıkla biz üzerimize düşeni yapmalıyız. AB ile ilişkilerimizde kısa vadeli gelişmelere odaklanmadan, masada oturmanın getirilerinden yararlanarak, tam üyelik hedefine doğru yürüyüşümüzü kesintisiz biçimde sürdürmeliyiz ve reformlara hız vermeliyiz. Önümüzdeki sürecin somut hedefler doğrultusunda daha iyi tanımlanması ve

kamuoyuna iyi anlatılması gerekir. Avrupa Birliği bir kurallar ve standartlar topluluğu her şeyden önce. "Negotiation" kelimesinin anlamına bakıp da aldanmamalıyız. Bu süreç bir müzakere süreci değil uyum sürecidir. Tam üyelik için gereken kurallar vardır ve biz de bu kurallara uymak zorundayız. "Papyonla girilecek" deniyorsa, "kravatla girsem olmaz mı, ama koyu renk elbise giydim" gibi bahanelerle AB'ye giremeyiz. Biz üstümüze düşeni yapıp o standartlara her açıdan ulaşalım, sonra girip girmeyeceğimize kendimiz gene karar veririz, hatta referandum bile yaparız diğer ülkelerde olduğu gibi.

5. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırıldığında geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz. Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için en iyi çalışmalar yapılmalı. EĞİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Demokratikleşme süreciyle doğru orantılı gelişen sivil toplum kavramı, Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde çok önemli bir role sahip. Türkiye Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde sivil toplum diyalogunun arttırılmasına yönelik çalışmalara ivme kazandırdı. Avrupa Birliği'nin katılımcı demokrasi anlayışının bir ölçüde gelmesi ile Türkiye'deki sivil toplum anlayışı da değişmeye başladı. Ancak, önemli olan kantite değil kalite. Yani STK'ların sayısal artışıyla birlikte, ulusal ve uluslararası düzeydeki etkinliklerini ve etkilerini artırması gerekmektedir. Türk STK'larının, toplumun taleplerini daha güçlü ve doğru bir şekilde yansıtması, girişimlerinden sonuç almaları devletin desteğiyle mümkün olacaktır.

STK'lar AB'yi, müktesebatı ve müzakere sürecini tam olarak bilmiyorlar, bu nedenle de rollerinin farkında değiller ve bu konu hakkında toplumu ve üyelerini bilgilendiremiyorlar. EĞİAD olarak öncelikli hedefimiz bu doğrultuda kendimizi geliştirerek üyelerimizi sürece dahil etmek olmalıdır. Öncelikle Avrupa Birliği'ndeki denk STK'larla işbirliği yaparak lobi kapasitemizi geliştirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

İlker SABUNCU

1. Kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1967 yılında İstanbul'da doğdum. Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi mezunuyum. 1991 yılında "Yaşar Grubu"na katıldım. 2008 yılı Eylül ayından bu yana "Yaşar Dış Ticaret A.Ş." Genel Müdür'ü olarak görevimi sürdürmekteyim. Evliyim. İki ve sekiz yaşlarında iki oğlum var.

Çalışma hayatımdan arta kalan zamanlarımı yelken yaparak geçirmekten hoşlanırım. Scuba diving, kayak ve kitap okumak da hobilerim arasındadır.

2. EĞİAD Yarın okurlarına şirketiniz ve işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu

hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak?

Faaliyet gösterdiğimiz yem ve plastik hammaddeleri sektörleri, diğer tüm hammadde sektörlerinde de gözlendiği üzere, küresel ekonomik krizin etkisiyle çok ciddi fiyat düşüşleri yaşamıştır. Yüksek hacimli ticarete konu bu sektörlerin temel dayanakları uzun vadeli uygun finansman olanakları ile etkin risk yönetimidir.

Fakat özellikle içinde bulunduğumuz koşullarda en zor sağlanabilen unsurlar da bunlardır. Diğer yandan, zorunlu tüketim malları kategorisinde üretim yapan gıda sanayi krizden muhtemelen en az yara alan sektör olacaktır. Bizim de ağırlıklı müşteri profilimiz

bu sektörde veya bu sektöre üretim yapan yan sektörlerde yer alan firmalardan oluşmaktadır. Bu güne kadar edindiğimiz tecrübeler bize, krizi atlatan gıda üreticilerinin kriz sonrasında hızla büyüdüğünü de göstermektedir. Bunun yanı sıra, sektörüyle, tedarikçisiyle, müşterisiyle bütünleşmemiş, sektörün gerek ve sorumluluklarını yerine getirmekten çok fırsatçı yaklaşımlar içinde haksız rekabete yol açmış firmaların da bu süreçte büyük ölçüde elenmesini öngörmekteyiz.

3. Türkiye ekonomisinin mevcut durumun değerlendir misiniz? 2008 yılı beklentileriniz nelerdir? Sizce ekonominin en önemli üç sorunu nelerdir?

Türkiye ekonomisi içinde bulunduğumuz küresel kriz ortamında puslu bir görüntü vermekle birlikte, son dönemde özellikle mali sektörde gerçekleştirilen yapısal düzenlemeler sayesinde, en azından büyük ölçekli finansal kuruluş iflaslarıyla karşılaşmayacaktır. Finans sektöründeki batışların ekonomide çok katmanlı çöküşleri tetiklediği gözlemekte olduğumuz bir olgudur. Bu anlamda, Türkiye ekonomisinin en büyük sorunu reel sektörde iyice derinleşmeye başlayan krizdir. Son dönemde sanayide kapasite kullanım oranlarının geldiği nokta bunu açıkça göstermektedir.

70 milyar USD'lık dış ticaret açığı, kamu ve özel sektörün yurtdışı borçları küresel krizin ülkemize hızla ithalini sağlayan ana unsurlardır. Bütün bunların üzerine, güvene dayalı tüketim talebi hızla gerilemekte, yanlış beyanatlar ekonomi yönetiminin inandırıcılığını gölgelemektedir. Maalesef yaklaşan krize karşı ekonomi yönetimi hemen hiçbir gerçek önlem alamamıştır. Yaklaşan seçimlerin siyaseti basiretli davranmaktan uzaklaştırdığı, IMF'e halkın gözü önünde yüklenmenin ekonomik beklentilere olumsuz katkıda bulunduğu açıktır. 2009'un ekonomik açıdan kayıp yıl olacağı bellidir. Ancak, bundan sonra alınacak önlemlerle 2010'da hızlı bir iyileşme fırsatının kaçırılmaması gerekmektedir. Ekonomimizin halen en büyük sorunu ekonomi yönetiminin inandırıcılık ve güven eksikliğidir. Buna bağlı olarak mali sektörün kredi musluklarını aşırı ölçüde kısması ve siyasi polemiklerin derinleşerek sürmesi ekonomimizin performansını hak etmediği ölçüde düşürmektedir.

4. Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiğiniz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müza-

kere süreci hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

AB ile ilişkilerimizde bardağın dolu tarafından bakıldığında önemli ilerlemeler görmek mümkündür. AB kriter ve standartlarının ülkemizde giderek yerleştiğini görmek sevindiricidir. Diğer taraftan, AB ile bütünleşme konusunda her iki tarafta aşılması zor bir kan uyumsuzluğu olduğunu görmek gerekir. AB kendisine Avrupa'da bir güvenlik kalesi örerken, ülkemizin dört yandan idaresi hayli güç komşuluk ilişkilerini, bir demokratik cumhuriyet olarak coğrafyasındaki yalnızlığını ve buna rağmen bölgesel aktör konumunu tam olarak algılayamıyor. Türkiye ise, lider müslüman ülke kimliğini daha çok sahiplenerek ilgisini Ortadoğuya kaydırmakta, Batı ile köprü olma sevdasında demokratik cumhuriyet kimliğini daha çok yitirmektedir. AB üyeleri ise söz konusu aday Türkiye olduğunda kimseden beklemediklerini en katı şekilde dayatmakta, adeta Türkiye'yi bıkıtırarak bu sevdadan vazgeçmesini ümit etmektedirler. En azından bu açıdan bakıldığında bile bardağın boş tarafının hayli sorunlu olduğu açıktır.

5. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırıldığında geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz. Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentnin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için en iyi çalışmalar yapılmalı. EĞİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Türkiye'de çağdaş anlamda sivil toplum kuruluşları batıdaki kadar eski ve köklü geçmişe dayanmamaktadır. Tabii ki eski geleneklerimizde yer alan loncalar, ocaklar, vakıflar vb. ayrı değerlendirilmelidir. Doğrudan mesleki, siyasi ve sosyal yardım içerikli STK'lar ise nispeten daha erken örgütlenmeye başlamışlarsa da, demokrasinin temel taşlarından olan ve baskı grubu oluşturarak halkın sesini yönetime duyuran, bilinçlendiren STK'lar, ağırlıklı olarak 20. yy'ın ikinci yarısında ortaya çıkabilmişler, kesintili demokrasi sürecinde katılımcı sayısı ve maddi kaynak açısından yeterince güçlenip bağımsızlaşmamışlardır. STK'ların önündeki en önemli hedef demokratik katılımcı kültürü içselleştirmek olmalıdır.

Zira, geleceğin ülke yöneticileri STK'larda deneyim kazanarak edindikleri kültürü iktidara taşıyacaklardır. EĞİAD, katılımcı demokratik kültürü gerek tüzüğü, gerekse uygulamalarıyla içselleştirmiş, bayrak yarışını başarıyla sürdüren etkin bir STK'dır.

Yamaç ÜNSAL

1. Kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1970 İzmir doğumluyum. İzmir Saint-Joseph Fransız Ortaokulu, İzmir Atatürk Lisesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi mezunuyum. İnşaat mühendisiyim. 2003 yılında eşim Evin Ünsal ile evlendim. 11. dönem EĞİAD Sanayi Hizmetler ve Tarım Komisyonu'nun başkanım. İlgi alanlarım içinde; yakın tarihimiz ile ilgili kitapları, voleybol masa tenisi ve motor sporlarını, tiyatro ve sinemayı sayabilirim.

2. EĞİAD Yarın okurlarına şirketiniz ve işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz

sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak, öngörüleriniz nelerdir?

1993-2006 yılları arasında otomotiv yan sanayi alanında faaliyet gösteren bir aile şirketinin ortağı ve yöneticisi olarak çalıştım. 2006 yılında ailece aldığımız kararla bu sektörden çıkarak, 1997'den beri devam ettiğimiz inşaat sektörüne ağırlık verdik. 2006 yılında kurduğumuz "Integral Enerji Mimarlık Mühendislik İnşaat Ltd Şti" ile bölgemizde sanayi tipi yapıların, fabrika, depo, antrepo ve soğuk hava depolarının projelendirilmesi ve inşaatının yüklenilmesi işini sürdürmekteyiz.

Önümüzdeki süreçte sektörümüzün 2010 yılına kadar durgun bir seyir izleyeceğini düşünmekteyim. Küresel krizin ülkemizde en çok sanayi ve inşaat sektörlerini etkilediğine, bu durumun normalleşmesinin de belirli bir zaman alacağına inanmaktayım.

3. Türkiye ekonomisinin mevcut durumunu değerlendirir misiniz? 2009 yılı beklentileriniz nelerdir? Sizce ekonominin en önemli 3 sorunu nedir?

Ülkemiz ekonomisinin maalesef henüz sağlam dayanaklar üzerinde olduğunu düşünmüyorum. Esasen, bugün yaşanan küresel kriz öncesinde de ekonomimizde ciddi bir durgunluk yaşandığını da belirtmek isterim. Ekonomimizin üç temel sorununu; Aşırı iç ve dış borçlanma (sermaye yetersizliği), hatalı teşvik ve istihdam politikaları (sektörel yerine bölgesel teşvikler vs.) ve hatalı vergi politikaları (doğrudan vergi, gelirden vergi yerine dolaylı vergi uygulamaları gibi) olarak tespit edebiliriz. Bunları aşabilirsek gerçek anlamda katma değer yaratan ve istihdam sağlayan bir reel ekonomiye sahip olabiliriz.

4. Türkiye'nin AB il ilişkilerinde geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere süreci hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Ben AB ile müzakere sürecini başından beri yani "Gümrük Birliği" anlaşmasından beri hatalı buluyorum. Hızla küreselleşen dünyada ülkemiz giderek büyüyen çok cazip bir pazar konumunu alırken, maalesef yerli üreticimiz, tarım, turizm sektörlerimiz ve sanayimiz bu gelişen ve globalleşen dünya ve AB pazarlarından yeteri kadar payını alamamıştır. Yerli üreticimiz bu 10-12 yıllık süreçte ne yazık ki bin bir türlü zorlukla, kotalarla, vize problemleriyle ve serbest dolaşım hakkını kazanma ile mücadele etmek zorunda kalmıştır. Öte yandan ekonomileri bizim kadar büyük ve canlı olmayan bazı eski doğu bloğu ülkeleri bu süreçleri süratle aşmış ve durumlarını tam üyelik ile neticelendirmişlerdir. Çifte standartlarla dolu bu sürecin bir

özerk kapitülasyon anlaşması değil; yasal bir uyum süreci olduğu ön şartını kabullenerek; eşitlikçi bir yaklaşımla devam edilecek müzakerelerden daha olumlu gelişmeler elde edileceği kanaatini taşımaktayım. Son olarak da Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğinin her iki tarafa da; ancak çoğunlukla AB'ye daha fazla güç katacağına inanmaktayım. Ülke ekonomimizin bütün olumsuzluklara rağmen; AB'ye göre daha hızlı, esnek ve manevra kabiliyeti daha yüksek bir ekonomi olduğunu da düşünmekteyim.

5. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırdığınızda geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için ne gibi çalışmalar yapılmalı? EĞİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Ben EĞİAD'a 2004 yılında üye oldum. O tarihten itibaren de aynı komisyonda "Sanayi Hizmetler ve Tarım Komisyonu"nda görev yapmaktayım. Bu dönem de komisyonumuzun başkanayım. Bu süreçte, gerek dernek, gerek komisyon ve gerekse Yönetim Kurulu Üyeleri'mizin ülkemizin, bölgemizin ve kentimizin sorunları üzerinde büyük bir duyarlılık, özveri ve hassasiyetle çalıştıklarına tanık olmuştum. EĞİAD, değerli Başkanımız ve yönetimi ile İzmir'de ve ülkemizde ses getirecek düzeyde projelere imza atmaktadır. Bizler de bu düzeyde sosyal sorumluluk taşıyan bir derneğe üye olmanın haklı gururunu yaşamaktayız. Bir S. T. K olarak EĞİAD'ı çok başarılı bulduğumu söyleyebilirim.

AB uyum yasaları çerçevesinde değişen Dernekler Kanunu'nun toplumumuzun sivil düşünme ve örgütlenme anlamında önünü açacağını düşünmekteyim. Sorunlarımızın çözümünün merkezî değil yerel inisiyatiflerin ve STK'ların çözüm sürecine etkin katılımıyla daha da kolaylaşacağını ifade etmeliyim. Daha etkin bir sivil toplum yaratma dileklerimizle EĞİAD camiamıza ve Yarın okurlarına sevgi ve saygılarımı sunarım.

Seda Kaya ÖZSOY

1. Kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

1979 İzmir doğumluyum. Orta ve lise öğrenimimi Özel İzmir Amerikan Koleji'nde tamamladım. Daha sonra Koç Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünden mezun oldum. Bir buçuk sene kadar İstanbul'da Rafineri Reklam Ajansında marka temsilcisi olarak görev yaptım. 2003 basında İzmir'e taşındım, ve aile işletmelerimizden Kaya Prestige Otel de yönetim kurulu üyesi olarak çalışmaya başladım. Bu esnada İzmir Ekonomi Üniversitesinde Avrupa Çalışmaları alanında yüksek lisans yaptım. Turizm ve otelcilik alanında bir eğitimim olmamasının eksikliğini çekmem üzerine 2006 yılında Amerika'da Cornell Üniversitesinin profesyonel gelişim programına katılarak Yiyecek İçecek Yönetimi üzerine sertifika aldım. Halen Kaya Prestige Otel'de aktif olarak görev almaktayım.

Hobilerimi seyahat etmek, uluslararası politika ve felsefe hakkında kitapları ve yayınları takip etmek olarak sayabilirim.

2. EĞİAD Yarın okurlarına şirketiniz ve işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz nelerdir?

İzmir Turizmde 40. yılı aşkın bir süredir hizmet vermekte olan bir ailenin 3. kuşağını temsil etmekteyim. Karaca Otel, Karaca Sineması, Kaya Prestige Otel ve Catering, Arı Kaya Laundry bünyemizdeki olan şirketler. Otelcilik alanında 2009 bizler için, birçok sektör için olduğu gibi, zor bir sene olacak gibi görünüyor. Global finansal krizin üzerimizdeki etkileri dışında, İzmir'de son 3 yılda artan yatak kapasitesi, ve birçok işletmenin profesyonel anlamda yönetilmemesi, sektörümüze hasar vermektedir. Bu sebeple uzun zamandır planlanan otelcilik anlamındaki yatırımlarımızı arka plana ittik. Bu sene yatırımlarımızı Arı Kaya Laundry'ye yönlendirdik. Mart sonunda Çiğli'deki fabrikamızı Sarnıç'a taşıyor ve

ÜYELERİMİZİ TANIYALIM

günlük kapasitemizi 1000 kg. a çıkartarak Ege Bölgesinin en büyük çamaşırhanesi olmayı planlıyoruz.

3. Türkiye ekonomisinin mevcut durumun değerlendirmeniz? 2009 yılı beklentileriniz nelerdir? Sizce ekonominin en önemli üç sorunu nelerdir?

2009 yılı ile ilgili beklentilerimiz ne yazık ki çok karamsar bir tablo. Bu sefer yaşadığımız krizin diğerlerinde farkı dış kaynaklı olması ve bizim dışımızda etkenlerle bağlantılı olması. Yinede şu anda ekonomimizin ve toplumun en büyük probleminin işsizlik olduğunu düşünüyorum. Birçok işletme mecbur kaldığı için işçi çıkartıyor, diğerleri de çıkartmamak için direniyor. İşveren üzerindeki işçi maliyetlerinin geçici olarak olsa bile düşürülmesi gerektiğini düşünüyorum, böylece bu kriz sürecini toplum olarak en az hasarla geçirebiliriz.

4. Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiğiniz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere süreci hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

AB ile ilgili geldiğimiz noktanın açıkçası vahim olduğunu düşünüyorum. Hükümetin ilk yıllarında attığı pozitif adımların arkası gelmedi, hatta son zamanlarda hükümet politikasının AB den se Ortadoğu'ya dönük olarak planlandığını düşünüyorum.

5. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırıldığında geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz. Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için en iyi çalışmalar yapılmalı. EGIAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Türkiye'de sivil toplum kuruluşlarının dünyadaki diğer örneklerine göre zayıf olduğunu düşünüyorum, özellikle bir AB aday ülkesi olarak değerlendirdiğimizde. Fakat son yıllarda bilinç seviyesinin ve duyarlılığın arttığı görüldü. EGIAD üye sayısı bakımında diğer topluluklarla kıyaslandığında boyut olarak daha küçük, fakat sesinin çok daha kuvvetli çıktığını ve bu konuda çok daha bilinçli olduğunu düşünüyorum.

Yonca GÜNGÖR

1. Kendiniz hakkında kısaca bilgi verir misiniz? Hobilerinizi anlatır mısınız?

13.11.1977 İstanbul doğumluyum. İlkokul 1. ve 2. sınıfı İstanbul'da okuduktan sonra şirketimizin İzmir'e şube açması nedeni ile İzmir'e taşındık. İlkokul, orta ve liseyi İzmir'de okudum. Eskişehir Anadolu Üniversitesi Halkla ilişkiler bölümü mezunuyum. Okul bittikten sonra kendi bünyemizde olan tekstil şirketimiz "OIL COMPANY" de mağaza müdürlüğü yaptım. Daha sonra asli işimiz olan Ege Asal Metal'de çeşitli departmanlarda çalışarak işimizi ve inceliklerini öğrendim. Şirketimizin 1. sanayi sitesinde bayanların çok az olduğu bir sanayi ortamında bulunması ve sektörde insiyatifi yok denebilecek kadar az olan bayan çalışanlarının olması beni kamçılıdı. Her şeyden önemlisi babama çok düşkünlüğüm ve onun aşırı yorgun eve gelmesi benim şirketimizde çalışmama sebep oldu. Şu an üçüncü nesil olarak şirket yöneticiliği yapmaktayım. Ticareti çok sevdim ve keyif alarak çalışmaktayım, iyi bir yönetici olmak için çeşitli sertifika programlarına katılarak başarı ile bitirdim. Sürekli oturarak çalıştığım için spor yapmayı hiç ihmal etmiyorum, en çok sıkıldığım anlarda uzun yolda araba kullanmaktan zevk alıyorum beni dinlendiriyor. Bunun yanı sıra alışveriş yapmayı seviyorum. Kitap okuyorum, tercihlerim genelde başarılı insanların biyografi ve otobiyografilerini okumak.

2. EGIAD Yarın okurlarına şirketiniz ve işiniz ile ilgili kısaca bilgi verir misiniz? Faaliyet gösterdiğiniz sektörün mevcut durumu hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki

günlerde sizce sektörünüzde nasıl bir gelişim yaşanacak? Öngörüleriniz nelerdir?

Asal Metal LTD ŞTİ 1972 senesinde İstanbul Perşembe pazarında kurulmuş demir dışı kıymetli metaller (krom-nikel, pirinç, bakır, alüminyum, bronz, kalay, kurşun, çinko, vb ...) ve endüstri plastikleri (delrin, teflon, polyamid, polietilen, vb ...) yarı mamul halinde ithalat ve toptan satışını yapmaktadır. Büyük ortağımız Mithat Diker ve babam Osman Yalçın Güngör yedek subay arkadaşıdır. Askerden sonra babamla birlikte 1985 senesinde İzmir'de şube kurarak buraya geldiler ve şirketimiz Ege Asal Metal LTD ŞTİ olarak 24 senedir İzmir'de faaliyet göstermektedir. İzmir'e geldiğimizde sıfır müşteri portföyü ile başlayıp şuan on binin üzerinde aktif müşteri portföyümüz bulunmaktadır. 2008 yılı başından itibaren ise Denizli'de şube açarak Denizli ve çevresindeki sanayiye hizmet vermekteyiz. Çeşitli yelpazemizin çok olması ve her sektöre hitap etmemiz işlerimiz yoğun devam etmesini sağlamaktadır. Hitap ettiğimiz başlıca sektörlerden bahsederseniz tekstil, gıda, otomotiv, elektrik, metal eşya, makine, vb... kısaca bütün imalat sanayine hitap etmektedir. 2008 yılı dünya krizi ile birlikte gelen dünyadaki ve ülkemizdeki talep daralması nedeni ile sektörümüzde bir durgunluk yaşanmaktadır. Bu talep daralmasına bağlı olarak dünyadaki bütün metal ve emtia fiyatlarında düşüş yaşanmıştır. Bu fiyatlardaki düşüş stoklu çalışan firmamızı olumsuz etkilemesine rağmen 2008 yılı ciromuz bir önceki yıla göre % 25 artış göstermiştir. 2009 yılının rölaneti yılı olarak geçeceğini fakat son çeyreğinden itibaren piyasaların

rahatlayacağını ve yavaş yavaş canlanmanın hızlanacağını düşünmekteyim.

3. Türkiye ekonomisinin mevcut durumun değerlendirir misiniz? 2009 yılı beklentileriniz nelerdir? Sizce ekonominin en önemli üç sorunu nelerdir?

2008 Dünya ekonomik krizi, Dünya'nın yaşadığı ilk küresel kriz olarak nitelendirebiliriz. Daha önce yaşanan 1929 krizinde, serbest piyasa ekonomisi uygulamayan ülkeler çoğunlukta ve dünya ekonomileri bu kadar entegre değildi. Dolayısı ile Türkiye ekonomisi de diğer gelişmekte olan ülkeler gibi bu krizden ciddi bir şekilde etkilenmektedir. Bu krizin etkileri ekonomimize özgü yapısal sorunlar, kırılabilirlikler, istikrarsızlık ve cari işlemler açığıyla birleşince daha da büyümektedir. 2002 yılından itibaren, dünyadaki olumlu konjonktür ve likidite bolluğu sayesinde cari açığın finansmanını uluslararası sermaye hareketleri ile rahatça sağlayabilmekteydik. Fakat kurdaki artış ve yurtiçi taleplerinin gerilemesi nedeni ile azalan ithalatın cari açığımızı azaltmasına rağmen uluslararası sermaye hareketlerinde yaşanan daralma cari açığımızın finansmanında önemli bir sorun yaratmaktadır. İhraç mallarına olan yurtdışı talebin daralması ve yurtiçi talebin daralması sanayi üretimini olumsuz etkilemektedir. Son açıklanan istatistikler, imalat sanayi üretimindeki gerilemeyi göz önüne sürmektedir. Tüm olumlu ve olumsuz gelişmelere rağmen piyasada beklentilerin ve moralitenin düşük olması, krizden çıkışı daha da uzatmaktadır. Ekonominin üç sorunu olarak yüksek cari işlem açığı, yüksek işsizlik oranı ve tabii ki talep darlığı diyebiliriz.

4. Türkiye'nin AB ile ilişkilerinde geldiğiniz noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? AB'nin geleceği ve Türkiye'nin müzakere süreci hakkında düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Son 5-6 senedir AB Birliğine girmek için sıcak görüşmeler yapılmasına rağmen, şu an bu görüşmelerde oldukça yavaşlama olduğunu görmekteyim. AB Birliğine girerek Avrupa ile ilişkilerimizin engelsiz hızlanmasını tabii ki isteriz. Fakat ne hükümette ne de Türk halkında 3-4 sene önceki heyecan kalmadı. Burada bu

heyecanın yitirilmesinde bir oranda hükümet etkili ise bir oranda da AB Birliğinin Türkiye'ye karşı uygulamış olduğu ön yargılı tavırlarda önemlidir. Bunun yanı sıra biz Türkiye'nin en modern ve eğitim seviyesi yüksek şehirlerinden birinde yaşıyoruz ama Türkiye üç büyük şehirden ibaret değildir.

Eğitime daha çok önem vermemiz Türkiye'nin dört bir yanını eğitim ve kültür seviyesi daha yüksek bir hale getirmeliyiz. Son olarak şunu söyleyebilirim biz Türk milleti olarak kafamıza koyduğumuzu yapan bir milletiz eninde sonunda AB Birliğine gireceğimizi düşünüyorum. Türk milleti çok zeki, akıllı ve backgroundu kuvvetli olan bir millettir.

5. Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarını dünyadaki örnekleri ile karşılaştırıldığında geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz. Sizce ülkenin ve içinde yaşadığımız kentin sorunlarının çözümünde sivil toplum kuruluşlarının etkinliğini arttırmak için en iyi çalışmalar yapılmalı. EĞİAD'ın çalışmalarını bu anlamda değerlendirir misiniz?

Gelişmiş ülkelere baktığımızda sivil toplum kuruluşlarının daha ön planda olduğunu düşünüyorum. Biz onlar ile kıyaslandığımızda yolun başında olduğumuzu düşünsem de son birkaç senedir Türkiye'deki sivil toplum örgütlerinde büyük bir ilerleme kaydedtiğini görmekteyiz. Fakat sivil toplum örgütleri hala ekonomik ve siyasi kararların alınmasında önemli bir baskı unsuru oluşturamamaktadır.

Bunun nedenlerine kısaca değinirsek; hükümetlerin iktidara geldikleri oy oranı önemlidir yani yüksek oy oranı ile iktidara gelen hükümetler sivil toplum kuruluşlarının önerilerini dikkate almamaktadır. İkinci bir neden iktidar partileri içinde sivil toplum kuruluşu üyelerinin az olmasıdır. Üçüncü ise halkın sivil toplum örgütlerine yeteri kadar destek vermemesidir. Örnek olarak ABD'yi aldığımızda baskı guruplarının iktidar üzerinde büyük etkisi vardır, Ermeni Lobisi gibi. EĞİAD'a baktığımızda benim bu dernekte 3. senem olacak. 3 yıldır EĞİAD ailesi içindeyim. Ve ailemin bir marka olduğunu düşünüyorum. Üye profillerinin çok donanımlı gençlerden oluştuğunu ve misyonunu en iyi şekilde başarı ile yürüttüğünü düşünmekteyim.

FAALİYETLER

15 Kasım 2008: EGiAD Genel Kurul Toplantısı EGiAD Dernek Merkezinde gerçekleşmiştir. Danışma Kurulu Başkanımız Sn.Kemal Çolakoğlu, Danışma Kurulu Üyemiz Sn.Ender Yorgancılar ve İYTE Rektörü Sn.Prof.Dr.Zafer İlken'in ve EGiAD üyelerimizin katıldıkları toplantıda yapılan kapalı oylama sonucu Sn.Cemal Elmasoğlu ve ekibi 10.Dönem Yönetim Kurulu sorumluluğunu üstlenmişlerdir.

17 Kasım 2008: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü AB Anabilim Dalı ve EGiAD'ın ortaklaşa düzenlediği, AB Türkiye Temsilciliği Siyaset ve Basın Bölüm Başkanı Müsteşar Diego Mellado tarafından verilen "2008 Türkiye İlerleme Raporu'nun Değerlendirilmesi" Konferansı EGiAD Dernek Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

1 Aralık 2008: Komisyonlar Ortak Toplantısı EGiAD Dernek Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Komisyonlarda görev alan üyelerimizin ve yönetim kurulu üyelerinin katıldıkları toplantıda, komisyonlarımızın görev paylaşımları ve çalışma ilkeleri ile ilgili bilgiler paylaşılmıştır.

27 Kasım 2008: TÜRKONFED 12. Girişim ve İşdünyası Zirvesi İZSİAD ev sahipliğinde Swisshotel Grand Efes'te düzenlenmiştir. Zirve kapsamında çeşitli sektörlerle ilgili eş zamanlı toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bilişim Sektörü - Türkiye'de Yeni Fırsatlar konulu toplantıya EGiAD'ı temsilen Sn.Cemal Elmasoğlu moderatör olarak katılmıştır.

1 Aralık 2008: İzmir Reklamcılar Derneği üyeleri EGiAD Yönetim Kurulu'nu ziyaret etmişler ve faaliyetleri ile ilgili bilgi sunmuşlardır.

24 Aralık 2008: EGiAD Geleneksel Yeni Yıla Merhaba Kokteyli Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu organizasyonu ile Swisshotel'de gerçekleştirilmiştir. Sunshine Band Orkestrasının canlı müziğiyle renklenen geceye çok sayıda üyemiz eşleriyle birlikte eğlenceli saatler geçirmişlerdir. Gece sonuna katkıda bulunan üyelerimize plaketleri takdim edilmiş, yeni yıl pastası kesilmiş ve yapılan çekilişte çok sayıda hediye sahibini bulmuştur.

25 Aralık 2008: EGiAD Yönetim Kurulu üyeleri Yeni Asır Gazetesi Yayın Grubu Başkanı Sn. Şebnem Bursalı'yı ziyaret etmişler; yeni görevinde Sn.Bursalı'ya başarı dileklerini iletmışlerdir.

25 Aralık 2008: Gazetem Ege İmtiyaz Sahibi Sn.Hilmi Çınar'ı ziyaret eden EĞİAD Yönetim Kurulu üyeleri, EĞİAD faaliyetleri ile ilgili bilgi iletmışler; Sn.Çınar ile Ege ve İzmir'de gündemdeki konularla ilgili görüş alışverişinde bulunmuşlardır.

7 Ocak 2009: EĞİAD 10. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Cemal Elmasoğlu ve Yönetim Kurulu üyeleri Sn.Valimiz M.Cahit Kırac'ı makamlarında ziyaret etmişlerdir. Toplantıda EĞİAD yeni dönem faaliyetleri ile ilgili bilgi sunulmuş ve görüş alışverişinde bulunulmuştur.

13 Ocak 2009: Kalkınma Ajansları ve İZKA'nın Mali Destek programları ile ilgili ayrıntılı bilgi almak, ayrıca proje başvuru şartları, projelerin kapsamı ile ilgili görüşmek üzere BASİFED tarafından düzenlenen ve EĞİAD ev sahipliğinde gerçekleştirilen "Kalkınma Ajansları Mali Destek Programları Eğitimi" EĞİAD Dernek Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

21 Ocak 2009: EĞİAD YARIN Dergisi Yayın Danışma Kurulu toplantısı Kaya Prestige Otel'de öğle yemekli olarak gerçekleştirilmiştir. Yayın Kurulu Başkanı Sn.Reha Atakan'ın başkanlık ettiği toplantıda EĞİAD Yarın Dergisi 22.sayısı içeriğinde yer alacak konular ve röportajlar ile ilgili görüş alışverişinde bulunulmuş ve yeni sayı içeriği kesinleştirilmiştir. 2006-2008 döneminde Yayın Kurulu Başkanlığını yürüten Sn.Orkan Sözer'e değerli katkılarından dolayı Cemal Elmasoğlu tarafından plaket takdim edilmiştir.

21 Ocak 2009: Türk Ticaret Kanunu'nun 711/3 maddesinde yer alan çeklerin keşidecinin rızası dışında düzenlendiği iddiasıyla ödemenin durdurulmasını istemesi haksız ve kötü niyetli uygulamalara yol açmaktadır. İş dünyasında çok ciddi sıkıntılar yaratan bu önemli konuda üyelerimizi bilgilendirmek ve böyle bir durumla karşılaşmamak için yapılması gereken yasal işlemler konusunda aydınlatmak üzere EĞİAD dernek merkezinde bir seminer düzenlenmiştir. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd.Doç.Dr. Vural Seven tarafından verilen seminer, üyelerimiz ve üye işyerlerindeki konuyla doğrudan ilgili olan yöneticilerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

FAALİYETLER

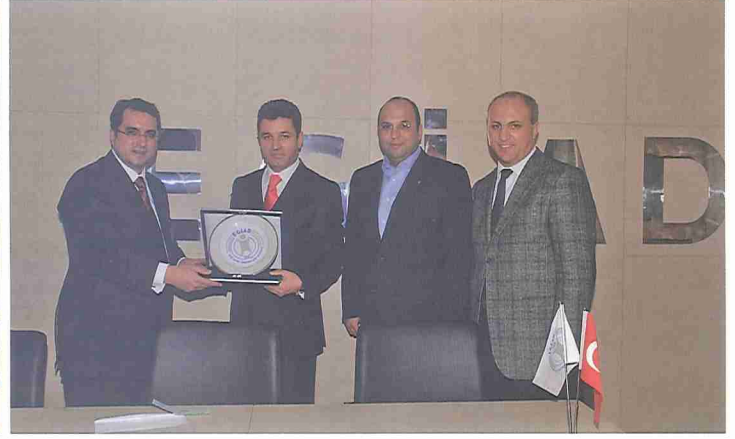
28 Ocak 2009: EGIAD Yönetim Kurulu üyeleri İzmir İl Emniyet Müdürü Sayın Hüseyin Çapkın'ı makamlarında ziyaret etmişlerdir. EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Cemal Elmasoğlu EGIAD yeni dönem yönetim kurulunu tanıtmış ve faaliyetler ile ilgili bilgi vermiştir.

2 Şubat 2009: İzmir Başkanlar Kurulu'nun aylık olağan toplantısı EGIAD ev sahipliğinde Mövenpick Otel'de gerçekleştirilmiştir. EGIAD'ı temsilen Danışma Kurulu Başkanı Sn.Kemal Çolakoğlu ve Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Cemal Elmasoğlu katılmışlardır.

28 Ocak 2009: İsrail tarafından yapılan saldırılar ve katliama maruz kalan Gazzelilere yönelik olarak Kızılay öncülüğünde başlatılan Yardım kampanyasına destek vermek üzere EGIAD üyelerinin katılımıyla toplanan yardımları EGIAD Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Cemal Elmasoğlu, Türkiye Kızılay Derneği Konak Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Sn. Nihat Baç'a teslim etmiştir.

5 Şubat 2009: 19 yılı geride bırakan EGIAD'ın temellerini atan kurucu ve tecrübeli üyelerimiz ile genç üyelerimizin buluştukları, deneyimlerin, anıların ve bilgilerin paylaşıldığı, EGIAD'ın geleceğinin birlikte şekillendirildiği bir ortamı yaratmak amacıyla kurulan "EGİAD Onur Kulübü" nün bu yılki toplantısı, Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu'nun organizasyonu ile emekli toplantı şeklinde Best Western Konak Otel'inde gerçekleştirilmiştir. EGIAD Kurucu Başkanı Sn.Bülent Şenocak'ın EGIAD üyeleriyle biraraya geldiği ve tecrübelerini paylaştığı toplantı sonunda Sn.Cemal Elmasoğlu tarafından kurucu başkanımıza plaket takdim edilmiştir.

2 Şubat 2009: DSP Konak Belediye Başkan Adayı Sn.Erdal İzgi EGIAD Yönetim Kurulunu ziyaret etmiş; çalışmalarını ve planlanan faaliyetleri konusunda bilgi vermiştir.

Yarını bugünden yaşamaya hazır mısınız?

 **elmas
group**
LOGISTICS
service beyond expectation...

Genel Müdürlük 1474 Sokak No: 1 Kat: 3 Alsancak - İZMİR Tel: 0.232 421 47 03 - 421 47 04 Fax: 0.232 421 55 18

www.elmas.com.tr

FAALİYETLER

17 Şubat 2009: EGiAD Yönetim Kurulu tarafından düzenlenen Basın toplantısı kahvaltılı olarak Kordon Otel'de gerçekleştirilmiştir. EGiAD'ın Yerel Yönetimlerden beklentileri başlığında düzenlenen toplantıda Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Cemal Elmasoğlu İzmir'in kentsel gelişiminin stratejik ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca Sn.Elmasoğlu Teknokent projesi ile ilgili gelişmeler konusunda bilgi vermiştir.

18 Şubat 2009: EGiAD Geleneksel Bowling Turnuvası Hilton'da gerçekleştirilmiştir. Çok sayıda üyemizin katıldığı turnuvada katılımcılar keyifli saatler geçirmişlerdir.

23 Şubat 2009: EGiAD Yönetim Kurulu üyeleri, Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı Prof Dr.Ümit Özdağ'ın konuk konuşmacı olarak katıldığı öğle yemeğinde biraraya gelmişlerdir. Best Western Otel'de gerçekleştirilen toplantıda Sn.Özdağ ASAM'ın çalışmaları ve projeleri ile ilgili bilgi vermiştir.

23 Şubat 2009: Yönetim Kurulu ve Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu üyeleri Seferihisar Konvoy Country Club'da biraraya gelmişlerdir. Yemekli gerçekleşen toplantıda dernek faaliyetleri görüşülmüş, sonrasında Konvoy Country Club gezilerek yetkililerden bilgi alınmıştır.

24 Şubat 2009: Vergi Haftası etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen "Küresel Ekonomik Krizin İşletmeler Üzerine Etkisi ve Vergisel Sonuçları" konulu seminer 24-25 Şubat 2009 tarihlerinde iki ayrı oturum şeklinde EGiAD Dernek Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Söz konusu seminere İzmir Vergi Dairesi Başkanı Dr.Mustafa Bulut, DEHAMER Müdürü Prof. Dr. Yusuf KARAKOÇ, İzmir Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Oğuz Atalay; Yrd.Doç.Dr. Vural Seven, Sabahattin Erişir, Doç. Dr. Muhammed Özkes ve Doç. Dr. Veli Özer Özbek'in konuk konuşmacı olarak katılmışlardır.

4 Mart 2009: EGiAD Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu tarafından organize edilen Happy-Hour Kordon Otel Roof katında gerçekleştirilmiştir. Çok sayıda üyemizin katıldığı organizasyonda üyelerimiz keyifli birkaç saat geçirmişlerdir.

9 Mart 2009: EGiAD Yönetim Kurulu Üyeleri, Ege Bölgesi Sanayi Odası yeni Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Ender Yorgancılar, diğer Yönetim Kurulu üyeleri ve Meclis Başkanı Sn.Mehmet Tiryaki'yi makamlarında ziyaret etmişler, yeni görevlerinde başarı dileklerinde bulunmuşlardır.

9 Mart 2009: Derneğimize yeni katılan üyelerimize yönelik olarak düzenlenen Yeni Üye tanışma toplantısı EGiAD Dernek Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Yönetim Kurulu ve diğer komisyonlarımız üyeleriyle tanışma fırsatı veren toplantı sonrasında yeni üyelerimize plaket takdim edilmiştir.

9 Mart 2009: Kalite Yönetimi Komisyonu tarafından düzenlenen "EFQM Mükemmellik Modeli Tanıtım Eğitimi" EGiAD Dernek Merkezinde gerçekleştirilmiştir. KAL-DER Genel Sekreteri Sn.Kenan Keskinoglu tarafından verilen eğitimde üyelerimize Mükemmellik Modeli ile ilgili bilgi sunulmuştur.

18 Mart 2009: "EGiAD Onur Kulübü" nün bu yılki ikinci toplantısı, Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu'nun organizasyonu ile yemekli toplantı şeklinde Best Western Konak Otel'inde gerçekleştirilmiştir. Çok sayıda üyemizin bulunduğu toplantıda, fahri üyelerimizden Sn.Can Ortabaş, Sn.Oğuz Özkardeş, Sn.Vedat Özyavru ve Altan Yalaz konuk konuşmacı olarak katılmışlar; tecrübelerini, birikimlerini ve değerli görüşlerini aktarmışlardır.

10 Mart 2009: EGiAD Yönetim Kurulu Üyeleri İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Ekrem Demirtaş'ı; yeni seçilen Yönetim Kurulu üyelerini ve Meclis Başkanı Sn.Necip Kalkan'ı makamlarında ziyaret etmişler, yeni dönem için başarı dileklerinde bulunmuşlardır.

FAALİYETLER

23 Mart 2009: Sanayi, Tarım, Hizmetler Komisyonu tarafından düzenlenen "İşletmelerde Enerji Verimliliği" konulu seminer EGIAD Dernek Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Elektrik İşleri Etüd İdaresi Enerji Kaynakları Etüd Dairesi Başkanı Sn. Yusuf Korucu'nun konuk konuşmacı olarak katıldığı toplantıda, sanayi tesislerinde ve binalarda enerji verimliliği; En-Ver Enerji Verimliliği Kanununun getirdikleri ile ilgili bilgi sunulmuştur.

23 Mart 2009: Yönetim Kurulu ile Sanayi Hizmetler ve Tarım Komisyonu Ortak Toplantısı Cumba Restaurant'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda komisyon faaliyetleri ve planlanan aktiviteler görüşülmüştür.

02 Nisan 2009: EGIAD Yönetim Kurulu üyeleri, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Aziz Kocaoğlu'nu makamlarında ziyaret etmişler; Yerel Seçimler sonrası rekor oy oranıyla tekrar Başkan seçilen Sn.Kocaoğlu'na başarı dileklerini iletmışlerdir.

30 Mart 2009: Kalite Derneği İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Sn.Murat Hocalar, Yönetim Kurulu üyeleri ve Genel Sekreteri Sn.Kenan Keskin EGIAD Yönetim Kurulunu ziyaret etmişlerdir.

13 Nisan 2009: Urla Girişimci İşadamları Derneği Yönetim Kurulu üyeleri, EGIAD Yönetim Kurulunu ziyaret etmişlerdir. Söz konusu ziyarette Dernek faaliyetleri ile ilgili bilgi alınmış ve Teknokent projesi ile ilgili görüş alışverişinde bulunulmuştur.

8 Nisan 2009: Sosyal ve Kültürel İlişkiler Komisyonu tarafından düzenlenen EGIAD Üye Kaynaşma yemeği Konak Best Western Otel'de gerçekleştirilmiştir.

ARAMIZA YENİ KATILAN ÜYELERİMİZ

İbrahim Uğur Altuğ

Sultan Turan

Ertuğ Can

Gökçe Baysak

Eren Esen

Ali Barçın

Ertam Ertamay

Zahide Güngör

Cemal Temel

Arda Küçükerciyes

Asil Bilgehan

Turan Göksan

Fatih Şimşek

Erol Günaydın

Aykut Yanık

Furkan Katmerci

Mehlika Öktem

Arda Işık

Erhan Aslan

Yapkin Petrol Mad. Yağ Taşımacılık Ltd. Şti

Erhanlar Ulus. Nakliyat Otomotiv Sanayi Ve Tic.Ltd.Şti

Ege Gümrük Müşavirliği Ltd.Şti

Terbay Grubu

Esen Plastik San. Tic. A.Ş.

Barçın Spor A.Ş.

Doğu Yayıncılık San.Ve Tic.Aş.

2a Özel Eğitim Dan.Tic.Ltd.Şti

Temel İnşaat Asitem Yapı San.İnşaat Tur.Tic. Ltd Şti.

İldeş Reklamcılık Ltd. Şti.

İldeş Reklamcılık Ltd. Şti.

Akça Holding A.Ş.

Fatih Panjur San. Ve Tic. Ltd. Şti.

Günaydın Group

Tekpan Ltd.Şti.

Katmerci Araçüstü Ekipman San. Tic. A.Ş.

Diet-Time

XLARCHİTECTURE/ ARDA IŞIK Mimarlık Ltd.Şti.

E-Çözüm Proje ve Danışmanlık Hizmetleri

*Hepsi yazlık...
Biri tam sizlik!*

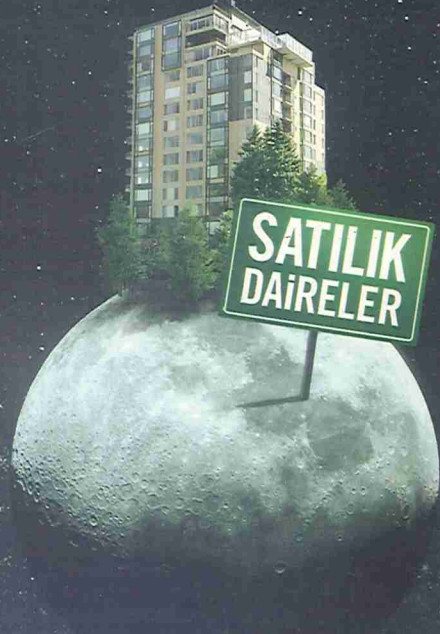
2009 ilkbahar-Yaz Kreasyonu

**BERK
OPTİK**®

"bir bakış önde"

ŞUBELERİMİZ: Alsancak - Karşıyaka - Göztepe
Konak - Buca - Alaçatı - Bodrum
DANIŞMA HATTI: (0 232) 465 06 00
www.berkoptik.com.tr

**HAYALLERİNİZDEKİ EVİ
ULAŞILMAZ GÖRMEYİN.**

Hemen almak için işin uzmanına gelin!

Mortgage Uzmanı Garanti, her duruma ve her ihtiyaca uygun, sınırsız çeşitte mortgage seçeneğiyle her zaman yanınızda. *Başka bir arzunuz?*

Her parçası yeniden yorumlandı.

Ford Yetkili Satıcısı
Duğles

Akçay Caddesi No: 253/2
Gaziemir / İzmir
Tel: (0232) 251 83 83

Feel the difference

